

Broj: 01-1518/24
Datum: 12.02.2025. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

**MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA
N/p Ministrice Andrijane Katić**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENTI FEDERACIJE
SARAJEVO**

Prilijeno: 12-02-2025			
Org. jed.	El. o. j.	Priloga	Vrijednost
01,02	-11-	483	/25

Predmet: Dostavljanje Godišnjih Izvješća JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. g.;

Poštovani,

U privitku Vam dostavljamo set godišnjih izvješća JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, sukladno odredbi članka 6., stav (2) Zakona o javnim poduzećima FBiH kao i relevantnim odredbama Zakona o gospodarskim društvima.

Odlukom Skupštine JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar broj: 1.1-9350/24 od 30.09.2024. godine usvojen je godišnji izvještaj koji uključuje finansijska izvješća i izvješće vanjskog revizora, izvješće o radu Nadzornog odbora i Odbora za reviziju. Materijale dostavljamo na tri jezika u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

U nastavku navodimo sve dokumente koje dostavljamo u privitku:

- Odluka Skupštine JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj: 1.1-9350/24 od 30.09.2024. godine, o usvajanju godišnjeg izvješća o poslovanju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu;
- Finansijska izvješća za razdoblje od 01.01.2023.do 31.12.2023. godine (BS/BU);
- Izvješće o realizaciji Plana poslovanja JP Autoceste d.o.o. Mostar od 01.01. do 31.12.2023. godine;
- Finansijska izvješća za godinu koja se završava na dan 31.prosinca 2023. i Izvješće nezavisnog revizora;

- Izvješće o radu Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za razdoblje siječanj-prosinac 2023. godine;
- Izvješće o radu Odbora za reviziju JP Autoceste FbiH d.o.o. Mostar za 2023.godinu.

S poštovanjem,

Direktor

Denis Lasić

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296564549
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

Broj: 1.1.-9350/24

Datum: 30.09.2024. godine

Na osnovu člana 17. Statuta JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar br. 1.1-3923-4/16 od 30.11.2016. god., člana 234. Zakona o privrednim ("Službene novine Federacije BiH", br. 81/15 i 75/21), Odluke Vlade Federacije BiH o usvajanju Godišnjeg izvještaja o poslovanju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu, V broj: 1385/24 od 29.08.2024. godine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/24), Skupština JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar donosi:

ODLUKU

o usvajanju Godišnjeg izvještaja o poslovanju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu

I
Skupština Društva usvaja Godišnji izvještaj o poslovanju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu koji uključuje:

- Set finansijskih izvještaja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period 1.1. do 31.12.2023. godine;
- Izvještaj o realizaciji plana poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period od 1.1.-31.12.2023. godine;
- Izvještaj nezavisnog revizora o reviziji finansijskih izvještaja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu;
- Izvještaj o radu Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu;
- Izvještaj o radu Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Pomoćnik državnog kapitala
Jadranko Puljić
Jadranko Puljić

J.P. Autoceste F BiH d.o.o. Mostar

Naziv pravnog lica

Mostar, Adema Buća 20

Sjedište i adresa pravnog lica

Organizacija izvođenja građevinskih projekata

Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1020010000014039

Broj računa

4227691540005

Identifikacioni broj za direktne poreze

227691540005

Identifikacioni broj za indirektno poreze

41.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

180

Šifra opštine

27-02-2024

FINANSIJSKO-FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 3

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	3.911.087.153	3.344.426.711
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	3.785.218.922	3.245.470.509
1.1.	Zemljište		003	395.962.869	351.404.741
1.2.	Građevinski objekti		004	1.925.329.459	1.629.174.291
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	65.297.000	49.676.757
1.4.	Transportna sredstva		006	1.934.096	1.862.498
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	3.000	3.000
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	1.396.692.498	1.213.349.222
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	1.972.693	550.820
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Građevinski objekti		011	1.832.549	351.080
2.3.	Postrojenja i oprema		012	140.144	199.740
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	103.881.698	78.405.382
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017		
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	25.903.365	26.759.912
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	77.978.333	51.645.470

Kontrolni broj: 103864118

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021		
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025		
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026		
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027		
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028		
11.1.	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dati krediti		030		
11.3.	Obveznice		031		
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032		
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	20.013.840	20.000.000
B.	Odgođena porezna imovina		035		
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	150.844.313	89.213.833
1.	Zalihe (038 do 042)		037	971.097	473.273
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	933.534	462.369
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039		
1.3.	Gotovi proizvodi		040		
1.4.	Roba		041	37.563	10.904
1.5.	Dati avansi		042		
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044		
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	57.130	152.465
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	57.130	152.074
4.3.	Kupci u inostranstvu		048		391
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049		
5.1.	Depoziti kod banaka		050		
5.2.	Dati krediti		051		
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053		
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054		
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti				
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		056		
10.	Akontacije poreza na dobit		057	5.734.108	18.584.205
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		058		
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		059	144.081.978	70.003.890
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		060	4.061.931.466	3.433.640.544
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		061	335.234.069	
			062	4.397.165.535	3.433.640.544
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)				
1.1.	Dionički kapital		101	422.563.207	422.563.207
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		102		
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		103		
1.4.	Državni kapital		104		
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		105	2.000	2.000
2.	Dionička premija		106	422.561.207	422.561.207
3.	Rezerve (109+110)		107		
3.1.	Statutarne rezerve		108		
3.2.	Ostale rezerve		109		
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		110		
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		111		
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		112		
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		113		
5.	Dobit (116+117)		114		
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		115	163.190.382	142.905.945
5.2.	Dobit tekućeg perioda		116	142.905.945	133.012.720
6.	Gubitak (119+120)		117	20.284.437	9.893.225
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		118		
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		119		
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		120		
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		121	585.753.589	565.469.152
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		122		
	OBAVEZE		123	585.753.589	565.469.152
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)				
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		124	3.093.315.476	2.501.404.099
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		125	1.610.234.973	1.453.974.143
			126	1.590.704.212	1.435.730.765

Kontrolni broj: 103864118

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127	1.434.361	146.978
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128	18.096.400	18.096.400
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgođeni prihod		130	1.241.434.233	1.034.264.697
3.	Rezervisanja		131	4.476.744	10.898.190
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132	237.169.526	2.267.069
C.	Odgođene porezne obaveze		133		
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	382.862.401	366.767.293
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	342.186.399	348.780.727
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	134.316.484	92.588.013
1.2.	Ugovorne obaveze		137	350	350
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	207.120.503	255.774.284
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139	569.535	418.080
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141	179.527	
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgođeni prihod		144	2.667.865	2.328.153
5.	Rezervisanja		145		
6.	Obaveze za porez na dobit		146		
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	38.008.137	15.658.413
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	3.476.177.877	2.868.171.392
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	4.061.931.466	3.433.640.544
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	335.234.069	
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	4.397.165.535	3.433.640.544

Mostar, 23.02.2024.

Mjesto i datum

KOŽUL (PERO) ZDENKO

Certificirani računovoda

CR-4672/5

Broj licence

Zdenko Kožul
Certificirani računovoda
Broj: CR-4672/5

M.P.

Denis Lasić

Direktor

Kontrolni broj: 103864118

str. 4 od 4

J.P. Autoceste F BiH d.o.o. Mostar

Naziv pravnog lica

Mostar, Adema Buća 20

Sjedište i adresa pravnog lica

Organizacija izvođenja građevinskih projekata

Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1020010000014039

Broj računa

27-02-2024

FINANSIJSKO-FINANCIJSKA
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 3

4227691540005

Identifikacioni broj za direktne poreze

227691540005

Identifikacioni broj za indirektne poreze

41.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

180

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	49.105.402	42.150.281
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	49.100.688	42.140.519
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	467.890	367.078
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208		
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	48.632.798	41.773.441
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210	4.714	9.762
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211		
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212		
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	4.714	9.762
B.	Ostali prihodi i dobiti (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	102.329.831	81.440.539
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215		27.857
1.1.	Neto dobiti od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216		27.857

Kontrolni broj: 1158865101

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218		
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228		
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230		
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234		
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237		
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241		
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242		35.000
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243		1.910
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	2.343	
7.	Prihodi od dividendi		245		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela				
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		246		
9.1.	Prihodi od kamata		247	7.773.341	717.943
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		248	94	8.467
9.3.	Ostali finansijski prihodi		249	7.158.815	
10.	Ostali prihodi i dobici		250	614.432	709.476
C.	Ukupno prihodi (201+214)		251	94.554.147	80.657.829
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		252	151.435.233	123.590.820
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		253	86.947.688	78.237.624
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		254	476.389	441.041
3.	Troškovi sirovina i materijala		255		
4.	Troškovi energije i goriva		256	656.255	653.485
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		257	2.278.371	2.171.794
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		258	23.761.631	21.092.213
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		259	18.274.522	16.172.427
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		260	5.248.904	4.604.617
6.	Amortizacija (263 do 268)		261	238.205	315.169
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		262	43.020.954	41.184.370
6.2.	Investicijske nekretnine		263	42.097.353	40.019.191
6.3.	Imovina s pravom korištenja		264		
6.4.	Nematerijalna imovina		265	614.010	389.724
6.5.	Biološka imovina		266	309.591	775.455
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		267		
7.	Troškovi primljenih usluga		268		
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		269	14.761.304	11.187.006
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		270	1.992.784	1.507.715
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		271	44.203.108	35.459.971
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		272	44.363	421.251
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		273		341.844
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		274		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		275		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		276		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		277		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		278		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		279	44.363	79.407
			280		

Kontrolni broj: 1158865101

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinancijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287		20
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288		20
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10.	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298		7.105.560
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300		
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	40.018	76.323
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	39.264.007	26.445.754
9.1.	Rashodi od kamata		305	38.675.058	15.327.598
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306		11.118.156
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	588.949	
10.	Ostali rashodi i gubici		308	4.854.720	1.411.063
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	131.150.796	113.697.595
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	20.284.437	9.893.225
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)		314		
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316		
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	20.284.437	9.893.225
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322	20.284.437	9.893.225
N.	Gubitak (320-321)		323	0	0
O.	IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU				
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		324		
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		325		
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		326		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		327		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		328		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		329		
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		330		
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		331		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		332		
2.3.	Aktuarski dobiti/(gubici) od planova definiranih primanja		333		
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		334		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		335		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		336		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		337		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		338	20.284.437	9.893.225
	Zarada po dionici		339		
	a) Osnovna zarada po dionici		340		
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341		
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	20.284.437	9.893.225
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	20.284.437	9.893.225
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Mostar, 23.02.2024.

Mjesto i datum

Kontrolni broj: 1158865101

KOŽUL (PERO) ZDENKO
 Zdenko Kožul, izdani računovoda
 Certificirani računovodnjač
 Broj: CR-4672/5

M.P.

J. P. Autoceste F BiH d.o.o. Mostar
Naziv pravnog lica

27-02-2024

Mostar, Adema Buća br. 20.
Sjedište i adresa

FINANSIJSKO-INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 3

4227691540005
Jedinstveni identifikacioni broj (JIB)

03-2067/24
Broj protokola

Finansijsko-informatička agencija
Ložionička 3, 71000 Sarajevo

BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

za period od 01.01. do 31.12.2023.

Zdenko Kožul
Certificirani računovoda

CR-4672/5
Broj dozvole

036/512-300 k.zdenko@jpautoceste.ba
Kontakt

Zdenko Kožul
Certificirani računovoda
Broj: CR-4672/5

M.P.

Odgovorno lice svojim potpisom i pečatom pravnog lica potvrđuje da su podaci u elektronskoj i pisanoj formi vjerodostojni i istovjetni.

SADRŽAJ

1. Izjava o usklađenosti s MSFI/MRS
2. Procjena stalnosti poslovanja – vremenske neograničenosti poslovanja
3. Osnove mjerenja i sažetak primijenjenih važnih računovodstvenih politika
4. Napomene uz financijske izvještaje (Informacije koje potvrđuju stavke prikazane u izvještaju)
 - 4.1. Iznos i priroda pojedinih stavki prihoda ili rashoda izuzetne veličine ili pojave
 - 4.2. Iznos i priroda pojedinih stavki imovine, obveza i kapitala izuzetne veličine ili pojave
5. Objavljivanja transakcija s povezanim osobama
6. Ukupan iznos svih financijskih obveza, garancija ili nepredviđenih izdataka koji nisu uključeni u bilancu stanja
7. Iznosi obveza koje dospijevaju nakon više od pet godina
8. Ukupna dugovanja pravne osobe pokrivena instrumentima osiguranja
9. Predumovi i odobreni krediti članovima uprave i nadzornih tijela
10. Prosječan broj zaposlenih u godini
11. Informacija o evidenciji dugotrajne imovine po fer vrijednosti, odnosno revaloriziranim iznosima
12. Informacije o otkupu vlastitih dionica
13. Sumnjiva i sporna potraživanja
14. Opća načela financijskog izvještavanja i eventualni razlozi za odstupanje
15. Ostala objavljivanja
 - 15.1. Politike upravljanja financijskim rizicima
 - 15.2. Osnovni podaci o subjektu

1. Izjava o usklađenosti s MSFI/MRS

Godišnji financijski izvještaji subjekta za razdoblje 01. siječnja – 31. prosinca 2023. godine sastavljeni su i prezentirani sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), uključujući Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“) i prateća uputstva i tumačenja Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, koji su prevedeni i, po odobrenju Komisije BiH za računovodstvo i reviziju, objavljeni od strane entitetskih saveza (u Federaciji BiH to je Savez računovođa, revizora i financijskih djelatnika FBiH) u siječnju 2017. godine, a primjenjivali su se i na financijske izvještaje gospodarskih društava za 2023. godinu.

2. Procjena stalnosti poslovanja – vremenske neograničenosti poslovanja

Financijski izvještaji Društva sastavljaju se pod pretpostavkom stalnosti (neograničenosti) poslovanja koja podrazumijeva nastavak poslovanja Društva i u doglednoj budućnosti. Pretpostavka stalnosti (neograničenosti) poslovanja podrazumijeva da Društvo nema namjeru ni potrebu likvidirati ili značajno smanjiti opseg svog poslovanja.

Godišnji financijski izvještaji subjekta za razdoblje 01. siječnja – 31. prosinca 2023. godine sastavljeni su i prezentirani sukladno pod pretpostavkom stalnosti poslovanja, odnosno vremenske neograničenosti poslovanja. U trenutku sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja, kao i u narednom razdoblju, a na temelju raspoloživih informacija uprava subjekta jasno i izričito:

- izjavljuje da nema namjeru pokrenuti postupke likvidacije ili prestanka poslovanja subjekta;
- procjenjuje da ne postoje rizici ili neizvjesnosti vezanih za događaje ili uvjete koji mogu dovesti u veliku sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati u neograničenom razdoblju;
- procjenjuje da je subjekt sposoban nastaviti poslovati u vremenski neograničenom razdoblju.

Imajući u vidu činjenicu da je subjekt u tekućem i prethodnim razdobljima poslovao profitabilno i imao neometan pristup financijskim resursima, onda se sukladno općeprihvaćenim računovodstvenim standardima i načelima može bez detaljne analize zaključiti da je primjerena i odgovarajuća računovodstvena pretpostavka stalnosti i vremenske neograničenosti poslovanja.

3. Osnove mjerenja i sažetak primijenjenih važnih računovodstvenih politika

Sažetak važnijih računovodstvenih politika Društva iskazan je u nastavku:

Osnova prezentiranja

Financijski izvještaji pripremljeni su po načelu istorijskog troška. Financijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Priznavanje prihoda

Prihodi od pružanja usluga za korištenje autocesta i/ili prodaje robe i/ili proizvoda koji proizlaze iz ugovora s kupcima priznaju se prema načelu nastanka događaja u onom razdoblju na koji se i odnose i uz primjenu pravila u skladu s MSFI 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.

Prihodi od najmova (poslovnih) priznaju se na pravolinijskoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma, u onom razdoblju na koji se i odnose, sukladno MSFI 16 – Najmovi.

Prihodi od trošarina (akciza) iz članka 88. stavak 2. Zakona o cestama FBiH priznaju se u bilanci uspjeha na sustavnom osnovu, tijekom razdoblja u kojima Društvo povezano troškove, za čije pokriće je trošarina (akcize) namijenjena, priznaje kao rashode.

Ostali primici (po osnovu javnih prihoda) iz članka 88. Zakona o cestama FBiH priznaju se na sustavnoj osnovi u onom razdoblju na koji se i odnose i u kojem su nastali i troškovi za čije pokriće su ti javni prihodi i namijenjeni.

Kod priznavanja primljenih donacija / grantova od domaćih i međunarodnih institucija iz članka 88. Zakona o cestama FBiH, kao i drugih novčanih i nenovčanih donacija i potpora, primjenjuje se prihodovni pristup iz MRS-a 20 - Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći. Donacija / grantovi i druge potpore priznaju se na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaju rashodi, odnosno troškovi za čije su pokriće potpore namijenjene.

Prihodi od kamata priznaju se na vremenskoj osnovi u visini obračunatih iznosa i u onom obračunskom razdoblju na koji se i odnose.

Dobici od prodaje dugotrajne imovine iskazuju se po neto načelu, odnosno kao razlika između ostvarene prodajne vrijednosti i neto knjigovodstvenog iznosa u trenutku prodaje.

Ostali nespomenuti prihodi i dobiti priznaju se prema načelima i pravilima priznavanja prihoda iz mjerodavnih MSFI/MRS-ova.

Odgođeni prihodi

Naplaćena, a nerealizirana cestarina koja se javlja u modelu naplate cestarine kroz elektronsko plaćanje iskazuje se u bilanci stanja kao odgođeni prihod. Također, odgođeni prihod čine primljena grant sredstva ili donacije vlade na koja je moguće primijeniti prihodovni pristup MRS-a 20 u periodu kad su sredstva primljena, a nisu ostvareni uvjeti da se izvrši rashod primljenih sredstava.

Do trenutka priznavanja prihoda od trošarina (akciza) u bilanci uspjeha, primici od trošarina (akciza) iskazuju se kao dugoročna razgraničenja.

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja, koji se mogu direktno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranih sredstava, sredstava za koje je potrebno znatno vremensko razdoblje da se dovedu u stanje koje je pogodno za namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak tih sredstava do momenta kada su sredstva suštinski spremna za njihovu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tokom njihovog

trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova pozajmljivanja koji se mogu kapitalizirati. Svi drugi troškovi posuđivanja priznaju se u neto dobit ili gubitak perioda u kojem su nastali.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum bilance stanja primjenom kursa važećeg na taj datum. Dobici i gubici nastali preračunavanjem iskazuju se u okviru bilance uspjeha za period u kojem su nastali.

Primanja zaposlenih

Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziona i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plaće, te poreze na plaće koji se obračunavaju na neto plaće. Društvo uplaćuje navedene doprinose u korist entitetskog penzionog i zdravstvenog fonda u toku godine po zakonom utvrđenim stopama. Društvo također isplaćuje, u skladu sa lokalnom legislativom, naknade za topli obrok, prevoz i regres. Ovi troškovi terete bilancu uspjeha u periodu u kojem su nastali. Društvo nema druge obaveze vezane za isplate penzija ili drugih beneficija, kako bivšim zaposlenim tako i aktivnim zaposlenim.

Otpremnine za mirovine i prijevremeni odlazak u mirovinu

Rezerviranje za odlazak u mirovinu na dan 31.12.2023. se vrši na pet prosječnih plaća Društva. Visina otpremnine za odlazak u mirovinu je propisan člankom 105 Pravilnika o radu JP Autoceste F BiH, koji je usvojen odlukom Nadzornog odbora br. NO 1.01-510-7/24 od 30.01.2024.

Materijalna imovina

Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme iskazuje se po nabavnoj cijeni umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti ako umanjenje postoji. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Zamjena dotrajalog dijela prometnice

Izdaci kojima se zamjenjuju sastavni dijelovi u redovitim vremenskim razmacima, izdaci potrebni radi produženja vremenskih razmaka zamjene, izdaci kojima se povećava kapacitet, vijek trajanja ili znatno poboljšava kvaliteta proizvoda ili smanjuju dosadašnji troškovi proizvodnje, trebaju se priznati u trošak nabave stalne materijalne imovine.

Prilikom zamjene bitnijih sastavnih dijelova nekretnina, postrojenja i opreme takvi dijelovi se iskazuju kao posebna stavka imovine. Zamijenjeni dijelovi trebaju se prestati priznavati.

Amortizacija imovine

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim investicija u toku, otpisuje tokom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom linearne metode po sljedećim stopama:

Redni Broj	Vrsta Sredstva	Procijenjeni vijek trajanja	Stopa amortizacije
1	2	3	4 = 100/3 (%)
	I NEMATERIJALNA SREDSTVA		
1	Software	5	20,00%
	II MATERIJALNA SREDSTVA		
	a) Zemljište		
2	Građevinsko zemljište	neograničeno	0,00%
	b) Građevinski objekti		
3	Donji stroj autoceste	neograničeno	0,00%
4	Gornji stroj autoceste	15	6,67%
5	Mostovi (viadukti, nadvožnjaci itd).	66,67	1,50%
6	Tuneli	66,67	1,50%
7	Objekti kontrole naplate (zidani)	35	2,86%
8	Naplatne kućice i drugi montažni objekti	20	5,00%
9	Trafostanice	35	2,86%
	C) Oprema		
10	Elektronska oprema	5	20,00%
11	Kancelarijski namještaj	10	10,00%
12	Kablovske kanalizacije	20	5,00%
13	Oprema za zaštitu i regulaciju saobraćaja	20	5,00%
14	Kuhinjski namještaj	5	20,00%
15	Antene	20	5,00%
16	Ostala oprema: Agregati, klima uređaji, oprema za sistem naplate, oprema za tehničku zaštitu, oprema za čuvanje i rukovanje novcem, vatrogasna oprema i drugo	8	12,50%
	d) Vozila		
	Motorna vozila	6,45	15,50%
	e) Ostala (specifična) trajna mat. sredstva		
18	Knjige stalne vrijednosti	neograničeno	0,00%
19	Umjetnička djela	neograničeno	0,00%

Imovina s pravom korištenja

Imovina s pravom korištenja je imovina koja predstavlja pravo Društva na korištenje, u pravilu materijalne imovine tijekom trajanja najma (ugovora o najmu).

Od prvog dana trajanja najma, Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja i obvezu po osnovu najma. Od prvog dana trajanja najma, Društvo imovinu s pravom korištenja mjeri po trošku.

Trošak imovine s pravom korištenja uključuje:

- a) iznos početno mjerene obveze po osnovu najma,
- b) sva plaćanja po osnovu najma izvršena na ili prije prvog dana trajanja najma, umanjeno za eventualne primljene poticaje u vezi s najmom,
- c) sve početne izravne troškove koje je stvorio najmoprimac, i
- d) procjenu troškova koje će najmoprimac stvoriti prilikom demontaže i uklanjanja predmetne imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanja imovine u stanje kakvo iziskuju uvjeti sporazuma o najmu, osim ako ti troškovi nisu za potrebe proizvodnje zaliha.

Na prvi dan trajanja najma, Društvo obvezu po osnovu tog najma mjeri po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontiraju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopa lako utvrdiva iz ugovora o najmu. U slučajevima kad tu kamatnu stopu nije moguće utvrditi, Društvo primjenjuje inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja.

Nakon prvog dana trajanja najma, Društvo mjeri imovinu s pravom korištenja po modelu troška. Kod primjene modela troška, Društvo imovinu s pravom korištenja mjeri po trošku umanjenom za svaku eventualnu akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti i usklađenom za eventualna ponovna mjerenja obveze po osnovu najma.

Društvo izdatke po osnovu:

- a) Najmova imovine male vrijednosti,
- b) Kratkoročnih najmova, i
- c) Najmova nematerijalne imovine,

priznaje kao rashode razdoblja na sustavnoj pravolinijskoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina je imovina koja po svojoj vremenskoj klasifikaciji zadovoljava kriterije stalnih sredstava i koja istovremeno zadovoljavaju sve od sljedećih uslova:

- radi se o sredstvu koju je moguće prepoznati (kao što je software ili novi procesi);
- ako je vjerojatno da će sredstvo ostvariti buduću ekonomsku korist i
- ako je moguće pouzdano izmjeriti troškove sticanja sredstva.

Nematerijalna imovina koju je kreiralo Društvo amortizira se linearnom metodom tokom njenog korisnog vijeka.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na svaki datum bilance Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknativa vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknativog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezerviranje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obaveze na dan bilance stanja, uzevši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu. Kada se rezervacija mjeri pomoću novčanih tokova koji su po procjeni dovoljni za podmirenje postojeće obaveze, njen knjigovodstveni iznos jeste postojeća vrijednost tih novčanih tokova.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju u bilanci stanja Društva kada Društvo postane strana ugovorenih odredbi finansijskog instrumenta.

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite sa dospijećem do tri mjeseca.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku nabave ili neto prodajnoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu i sve zavisne i indirektno povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Zalihe sitnog inventara otpisuju se 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

Porez na dobit

Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog Plana i programa rada od strane Federacije BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Takav status JP Autoceste ima temeljem odredbi Zakona o Cestama (članak 94), i primjenjivan je za sve obračunske periode za koje je istekao rok za podnošenje poreznih prijava, od 1.1. 2011 do 31.12.2015. godine. Međutim tokom 2016 izvršena je porezna kontrola od strane Porezne Uprave, te je sačinjen zapisnik br. 13.09-3-15-10-1309/16 od 17.06. 2016. Nadležna inspekcija je zauzela potpuno drukčiji stav, odnosno smatra da je finansijski rezultat od početka poslovanja Društva trebao biti oporeziv, te je izvršen obračun poreza na dobit i zateznih kamata.

Na prvostupanjsko Rješenje Porezne uprave br. 13/09-3-15-11-1309/16 od 19.7. 2016 pravovremeno je izjavljena žalba drugostupanjskom organu koja je Rješenjem br. 03-15-1093/16 A.D. od 16.10.2018 odbijena te je prvostupanjsko Rješenje postalo pravosnažno.

JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar, je podnijelo tužbu Kantonalnom sudu u Sarajevu radi poništenja rješenja Federalnog ministarstva finansija broj: 03/15-1093/16 A.D. od 16.10.2018. godine.

Kantonalni sud u Sarajevu je dana 3.10.2023. je donio Presudu br.09 O U 032823 18 U, koja glasi: *„Tužba se uvažava, osporeno rješenje se poništava i predmet se vraća tuženom organu na ponovni postupak.“*

Federalno ministarstvo finansija je donijelo Rješenje br. 03-15-1093/16 S.O.(IN), kojim se poništavaju prethodna rješenja i predmet se vraća u prvostupanjski postupak.

Porezna uprava Federacije, Kantonalni ured Mostar je proveo ponovni postupak te dostavila Rješenje br. 1309-3-12-20-1309/16, od 24.1. 2024. godine u kojem potvrđuju su navedeni isti iznosi iz prvostupanjskog rješenja iz 2016, odnosno nije prihvaćen niti jedan argument, te utvrđena obaveza iznosi 45.414.618,32 KM.

Društvo je na zaprimljeno rješenje pravovremeno izjavilo žalbu, te do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja nije primljen nikakav odgovor.

Ključne računovodstvene procjene i pretpostavke

Kod primjene računovodstvenih politika, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem iskustvu i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilance stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

4. Napomene uz financijske izvještaje (Informacije koje potkrepljuju stavke prikazane u izvještaju)

4.1. Iznos i priroda pojedinih stavki prihoda ili rashoda izuzetne veličine ili pojave Prihodi

Tabela koja slijedi sadrži podatke u ostvarenim prihodima po vrsti i njihovom udjelu u ukupnim prihodima.

Vrsta prihoda	Ostvareno	%
Naknadno priznati prihodi od akcize	88.192.546	58,24%
Prihod od Federalne takse za korištenje autoceste (cestarine)	48.533.634	32,05%
Prihod od naknade za korištenje cestovnog zemljišta	502.974	0,33%
Naplata štete od osig. Društava	522.830	0,35%
Prihodi od prodaje ACC TAG uređaja	467.890	0,31%
Prihodi od grantova	77.644	0,05%
Pozitivne tečajne razlike	7.158.815	4,73%
Prihodi od ukidanja rezerviranja	5.664.859	3,74%
Prihodi od zavoda (refundacija bolovanja i zapošljavanje)	86.572	0,06%
Ostali prihodi	227.468	0,15%
UKUPNO PRIHODI	151.435.233	100,00%

Prihodi od trošarina (akciza) iz članka 88. stavak 2. Zakona o cestama FBiH priznaju se u bilanci uspjeha na sustavnom osnovu, tijekom razdoblja u kojima Društvo povezano troškove, za čije pokriće je trošarina (akcize) namijenjena, priznaje kao rashode. Društvo primljena sredstva akcize knjiži na poziciji unaprijed plaćenih odgođenih prihoda, a na temelju povezanih troškova utvrđuje se iznos koji se priznaje kao prihod obračunskog perioda.

Stavljanjem u promet novih dionica autoceste povećani su prihodi od naplate cestarine su povećani 16,63 % u odnosu na prethodnu godinu.

Pozicija AOP-a ostali prihodi i dobiti je imala porast od 25,65 % , a tome je su doprinjeli prihodi od ukidanja rezerviranja za štete i za odlazak u mirovinu. U prvom slučaju umanjjenje, rezerviranja za štete u iznosu 5.370.204 KM je posljedica nekih dobivenih sudskih sporova tijekom 2023. god, a umanjjenje rezerviranja za odlazak u mirovinu je posljedica promjena pravilnika o radu. Prihodo po ovom osnovu iznose 294.655 KM, odnosno ukupan iznos prihoda po osnovu rezerviranja 5.664.859 KM.

Društvo je zbog smanjenja tečaja kredita koju su u USD, i KD, imalo pozitivne tečajne razlike, odnosno prihode i umanjjenje obaveza u iznosu 7.153.489 KM.

Tabela koji slijedi predstavlja prihode prema poziciji u bilanci uspjeha i uporedba sa prihodima prethodne godine.

R. br.	Pozicija	AOP	Tekuća godina (2023)		Prethodna godina (2022)		INDEKS 2/4*100
			Iznos KM	%	Iznos KM	%	
0	1		2	3	4	5	6
1	Prihodi od ugovora s kupcima	201	49.105.402	32,43%	42.150.281	34,10%	116,50
2	Ostali prihodi i dobici	214	102.329.831	67,57%	81.440.539	65,90%	125,65
4	UKUPNO PRIHODI	252	151.435.233	100,00%	123.590.820	100,00%	122,53

Rashodi

Tabela koja slijedi sadrži podatke o rashodima prema poziciji u bilanci uspjeha i uporeba sa istom pozicijom rashoda uprethodnoj godini. S obzirom na puštanje novih dionica povećan je trošak amortizacije za 4,46 %, troškovi plaća i ostalih primanja za 12,66 %. Najveći porast su imali rashodi kamata zbog povećanja kreditnih obaveza i zbog rasta kamatnih stopa po kreditima gdje su ugovorene promjenjive kamatne stope i vezane su za euribor. Rast rashoda kamata iznosi 152,32 %. U prethodnoj godini tečajne razlike su imale negativan predznak te smo po tom osnovi imali rashod

R. br.	Pozicija	AOP	Tekuća godina (2023)		Prethodna godina (2022)		INDEKS 2/4*100
			Iznos KM	%	Iznos KM	%	
0	1		2	3	4	5	6
1	POSLOVNI RASHODI	253	86.947.688	66,30%	78.237.624	68,81%	111,13
1.1.	<i>Od toga amortizacija</i>	262	43.020.954	32,80%	41.184.370	36,22%	104,46
1.2.	<i>Troškovi plaća i ostalih primanja</i>	258	23.761.631	18,12%	21.092.213	18,55%	112,66
2	OSTALI RASHODI	271	44.203.108	33,70%	35.459.971	31,19%	124,66
2.2.	<i>Od toga kamate</i>	305	38.675.058	29,49%	15.327.598	13,48%	252,32
2.3.	<i>Od toga negativne tečajne razlike po kreditima</i>	306	0	0,00%	11.118.156	9,78%	0,00
	UKUPNO RASHODI (1+2)	309	131.150.796	100,00%	113.697.595	100,00%	115,35

4.2. Iznos i priroda pojedinih stavki imovine, obveza i kapitala izuzetne veličine ili pojave

Imovina (aktiva)

Ukupna vrijednost imovine (aktive) je 3.911.087.153 KM, što čini porast od 16,94 % u odnosu na prethodnu godinu. Najveći dio od 96,29 % ukupne imovine čini dugoročna imovina (stalna sredstva).

Kratkoročna potraživanja imaju porast od 105,45 %, povećala su se potraživanja iz budžeta za projekte koje finasira Vlada F BiH (20.869.978KM), potraživanja za povučenu, a neutrošenu tranšu kredita EIB-91682 (45.623.356 KM), te potraživanje za PDV po međunarodnim ugovorima koji su u proceduri (58.114.322 KM).

R. br.	Pozicija	31.12.2023		31.12.2022		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
0	1	2	3	4	5	6
1	STALNA SREDSTVA	3.911.087.153	96,29%	3.344.426.711	97,40%	116,94
	Stalna nematerijalna sredstva	103.881.698	2,56%	78.405.382	2,28%	132,49
	Nekretnine, postrojenja i oprema	2.388.523.424	58,80%	2.032.118.287	59,18%	117,54
	Dati avansi i sredstva u pripremi	1.396.692.498	34,38%	1.213.349.222	35,34%	115,11
	Ost.stalna sredstva, dugoročna ulaganja I potraživanja	20.016.840	0,49%	20.003.000	0,58%	100,07
	Dugoročna imovina s pravom korištenja	1.972.693	0,05%	550.820		
	Dugoročna razgraničenja	0	0,00%	0	0,00%	
2	TEKUĆA SREDSTVA	150.844.313	3,71%	89.213.833	2,60%	169,08
	Zalihe	971.097	0,02%	473.273	0,01%	205,19
	Kratkoročna potraživanja	144.139.108	3,55%	70.156.355	2,04%	205,45
	Novac i novčani ekvivalenti	5.734.108	0,14%	18.584.205	0,54%	30,85
		-	-	-		-
	UKUPNA AKTIVA	4.061.931.466	100,00%	3.433.640.544	100,00%	118,30

Pregled dugoročne imovine:

Konto	Opis	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
014	Ostala nematerijalna sredstva	52.059.594	26.156.229	25.903.365
015	Nematerijalna imovina u pripremi	77.978.333	0	77.978.333
020	Zemljište	395.962.869	0	395.962.869
021	Građevinski objekti	2.162.973.743	237.644.284	1.925.329.459
022	Postrojenja i oprema(masine)	167.752.802	102.780.926	64.971.876
023	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	930.120	604.996	325.123
024	Transportna sredstva	5.228.338	3.294.241	1.934.097
025	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	1.291.782.645	0	1.291.782.645
026	Ostala dugorocna materijalna imovina	3.000	0	3.000
027	Avansi za nekretnine, postrojenja i oprema	104.909.853	0	104.909.853
051	Građevinski objekti (s pravom korištenja)	2.039.332	206.783	1.832.549
052	Postrojenja i oprema(masine) s pravom korištenja	238.383	98.239	140.144
078	Ostala dugoročna potraživanja I imovina	25.000.000	5.000.000	20.000.000
0918	Unaprijed plaćeni troškovi	13.840	0	13.840
	UKUPNO	4.286.872.852	375.785.698	3.911.087.154

Stanje, struktura i kumulativna kretanja nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. prosinca 2023. godine, kao i za prethodno razdoblje, daje se u sljedećoj tablici:

Opis	Stanje 01.01.2023.	Povećanja	Smanjenja	Stanje 31.12.2023.
Nabavna vrijednost				
Zemljište	351.404.741	44.558.129	0	395.962.869
Građevinski objekti	1.833.010.762	329.975.359	12.378,16	2.162.973.743
Postrojenja i oprema	141.585.104	26.313.315	145.617,46	167.752.802
Alat pogonski i uredski namještaj	899.629	79.563	49.072,48	930.120
Transportna sredstva	4.629.360	598.978		5.228.338
Ukupno	2.331.529.596	401.525.343	207.068,10	2.732.847.871
Ispravak vrijednosti				
Građevinski objekti	203.836.471	33.814.778	6.966,00	237.644.284
Postrojenja i oprema	92.245.338	10.654.996	119.408,06	102.780.926
Alat pogonski i uredski namještaj	562.637	78.690	36.330,72	604.996
Transportna sredstva	2.766.862	527.379	0,00	3.294.241
Ukupno	299.411.309	45.075.842	162.705	344.324.446
Neto knjigovodstvena vrijednost	2.630.940.905	446.601.185	369.773	3.077.172.317

Financijska potraživanja koji nisu uključena u bilancu stanja

Potraživanja po grantovima

Bosna i Hercegovina je sklopila sporazume sa međunarodnim financijskim organizacijama za grantove iz kojih će se djelimično finansirati određene dionice autoceste. Na tabeli koja slijedi dat je pregled ugovorenih grantova za koje je krajnji korisnik JP Autoceste F BiH. Iznos potraživanja temeljem potpisanih grantova nije iskazan u bilanci stanja te će biti evidentirane po doznaci sredstava.

R.br.	Grant		Namjena sredstava	Datum potpisa ugovora	Vrijednost (KM)	Naplaćeno u 2024 do datuma sastavljanja izvještaja
1.	WB-IG01-BIH-TRA-01-a-	EIB	Ponirak-Vraca (Izlaz iz tunela Zenica)	2.12.2020	37.160.770	
2.	WB-IG02-BIH-TRA-06	EIB	Poddionica Tarčin-Ivan LOT 1	23.2.2021	23.039.677	
3.	WB19-BIH-TRA-01	EIB	Poddionica Počitelj-Zvirovići	4.7.2022	9.779.150	
4.	Grant 49058	EBRD	Poddionica Nemila-Poprikuše	27.4.2022	70.554.611	62.389.373
5.	Grant 49058	EBRD	Tunel Ivan LOT 2	27.4.2022	17.954.519	15.242.154
	UKUPNO:				158.488.728	77.631.527

Dana 31. 1. 2024. naplaćem je iznos, od 62.389.373 KM po grantu EBRD-a 49058 namjenjen za finansiranje projekta Nemila Poprikuše, te je izvršeno plaćanje obaveza prema dobavljaču, a 7. 2. 2024 je naplaćen iznos od 15.242.154 KM kojim su refundirana ranije izvršena plaćanja prema Izvođaču na projektu Tunel Ivan LOT 2. Ukupni Prilivi po grantovima nakon datuma bilance stanja pa do predaje financijskih izvještaja iznose 77.631.527 KM.

Društvo u vanbilančnoj evidenciji vodi kredite čije korištenje započeto a nisu iskorišteni. Iznos od 335.234.069 KM predstavlja raspoloživi iznos kredita koji će se iskoristiti za plaćanje obaveza prema namjeni za koju su odobreni.

Potraživanja po akcizama

Najvažniji izvor finansiranja su akcize na gorivo u iznosu od 0,20 KM/l, a za prikupljanje sredstava je zadužena Uprava za indirektno oporezivanje BiH. Praksa je da se raspodjeli cca 90% prikupljenih sredstava u redovnim mjesečnim intervalima, a 10 % prikupljenih sredstava stoji akumulirano na računima UIO do raspodjele kada se utvrđuje pravi omjer raspodjele po entitetima. Kako raspodjela nije izvršena od lipnja 2017. Prema dostupnim informacijama ukupni akumulirani iznos akcize koja nije raspoređena iznosi cca 250 miliona KM, a prema ranijem omjeru raspodjele Federaciji F BiH (odnosno JP Autoceste) pripada više od 60 % akumuliranog iznosa.

Kapital i obaveze (pasiva)

U tabeli koja slijedi prikazane su kapital, obaveze i dugoročna razgraničenja i rezerviranja. Udio obaveza je porastao s 52,83 % na 54,83 % što ukazuje na povećanje zaduženosti.

R. br.	Pozicija	AOP	31.12.2023		31.12.2022		INDEKS 2/4*100
			Iznos KM	%	Iznos KM	%	
0	1		2	3	4	5	6
1	KAPITAL	123	585.753.589	14,42%	565.469.152	16,47%	103,59
3	OBAVEZE		2.196.101.968	54,07%	1.814.067.489	52,83%	121,06
3,1	Dugoročne obaveze	125	1.836.777.410		1.453.974.143		126,33
3,2	Kratkoročne obaveze (bez odgođenih prihoda i razgraničenja)	135 i dio 147	359.324.558		360.093.346		99,79
	ODGOĐENI PRIHODI I RAZGRANIČENJA	130, 131,132, 144 i dio 147	1.280.075.909	31,51%	1.054.103.903	30,70%	121,44
4							
	UKUPNA PASIVA		4.061.931.466	100,00%	3.433.640.544	100,00%	118,30

Najveći dio dugoročnih i kratkoročnih obaveza čine krediti. Tabela koja slijedi daje pregled svih kreditnih obaveza na dan 31.12.2023.

Kredit	Odobreni kredit	Povučeno do do 31.12.2023	Ostatak neiskorišteno g kreditu	Vraćeno do 31.12.2023	Prolongirane obaveze po glavnici	Ostatak duga	Otplata u 2024
A) Dugoročni	3.273.600.224	2.455.630.412	817.969.812	552.000.271	169.932.372	1.732.580.352	123.779.741
EBRD 38716 (205 mil EUR)	400.945.150	400.945.150	0	325.416.036	56.646.836	18.882.278	18.882.278
EBRD 47.372 (80 mil EUR)	139.026.712	139.026.712	0	32.045.832	13.372.610	93.608.270	13.372.610
EBRD 48999 (76 mil EUR)	148.643.080	148.643.080	0	36.425.092	14.027.249	98.190.740	14.027.249
EBRD 49058 A tranša(120 mil EUR)	234.699.600	229.418.859	5.280.741	0	30.613.261	198.805.598	21.482.773
EBRD 49058 b tranša(60 mil EUR)	117.349.800	1.173.498	116.176.302	0		1.173.498	
EBRD 50603 (50 mil EUR)	117.349.800	76.047.401	41.302.399	0	4.216.393	71.831.008	7.561.159
EIB 24775 (75 mil EUR)	146.687.250	146.687.250	0	40.520.786	8.826.310	97.340.155	7.522.423
EIB 31174 (166 mil EUR)	324.667.780	324.667.780	0	51.704.121	19.407.852	253.555.807	16.649.630
EIB 83795 (100 mil EUR)	195.583.000	121.457.043	74.125.957	0		121.457.043	
EIB 86971 (50 mil EUR)	97.791.500	62.586.560	35.204.940	0		62.586.560	
EIB 89502 (140 mil EUR)	273.816.200	273.816.200	0	0		273.816.200	
EIB 91682 (340 mil EUR)	664.982.200	134.443.754	530.538.446	0		134.443.754	
OFID 1589 PB (24 mil EUR)	46.939.920	46.939.920	0	9.870.495	3.902.045	33.167.380	3.902.045

OFID 12663 PB (24,3 mil EUR)	47.526.669	47.526.669	0		5.092.160	42.434.509	3.394.745
Kuvajtski fond br 794(1,5mil KD)	61.056.450	61.056.450	0	9.158.468	3.124.439	48.845.160	3.052.823
KFAED 1012 (11,6 MIL KD)	67.452.840	52.111.812	15.341.028	0		52.111.812	
OFID br 1588 P(48 mil US\$)	84.930.862	84.930.862	0	15.192.792	9.033.177	59.447.652	5.661.677
OFID 12655P (27,15 mil US\$)	48.055.011	48.055.011	0		1.670.041	46.453.178	3.203.667
Kredit RB 15688/16	38.000.000	38.000.000	0	31.666.650		6.333.350	5.066.664
Obaveze po dugoročno emitovanim obveznicama	18.096.400	18.096.400	0	0		18.096.400	0
B) Kratkoročni	63.000.000	62.997.000	3.000	0		62.997.000	62.997.000
UKUPNO: (A+B)	3.336.600.224	2.518.627.412	817.972.812	552.000.271	169.932.372	1.795.577.352	186.776.741

Reprogramiranje dospjelih, a neplaćenih obaveze po kreditima

U prethodne dvije godine više nepovoljnih faktora utjecalo je na poslovanje Društva, što je dovelo do zaostajanja u izvršavanju kreditnih obaveza. Razlozi su u eskalaciji kamatnih stopa, rast troškova gradnje i troškova održavanja, izostanak dogovora o raspodjeli akumuliranog iznosa akcize, te kašnjenja u transferu ugovorenih međunarodnih grantova koji su sastavni dio konstrukcije finansiranja projekata čija je izgradnja u tijeku. Federalno Ministarstvo financija je pravovremeno platilo sve dospjele obaveze, a na dan 29. 12. 2023. potpisano je ukupno 16 sporazuma kojim se sve dospjele a neplaćene obaveze prolongiraju za svaki kredit posebno na rok dospijeca nakon otplate ostalog cijelog kredita, za svaki kredit posebno.

Obaveze su preknjižne na dugoročni konto 419 – ostale dugoročne obaveze, gdje je razrađena analitika za svaki kredit posebno. Slijedi sintetički pregled reprogramiranih obaveza.

Konto sintetika	Opis	IZNOS (KM)
41901	Odgođene obaveze po glavnici	169.932.372
41902	Odgođene obaveze po kamatama	54.588.122
41903	Odgođene obaveze po taksama za nep. kredite	1.721.944
	UKUPNO	226.242.437

5. Objavljanja transakcija s povezanim osobama

Društvo je u 100 % -tnom vlasništvu Federacije BiH i obavlja aktivnosti od javnog interesa koje su utvrđene Zakonom o cestama, a poslovanje i upravljanje je regulirano propisima kojima je reguliran rad javnih poduzeća. U knjigovodstvenoj evidenciji nema transakcija koje bi se mogle klasificirati kao transakcije s povezanim pravnim osobama.

6. Ukupan iznos svih finansijskih obaveza, garancija ili nepredviđenih izdataka koji nisu uključeni u Bilancu stanja

Sve finacijske obaveze po rezerviranju za štete i odlazak u mirovinu uključene u bilancu stanja. S obzirom da je u tijeku eksproprijacija zemljišta gdje se iznos nankade ne smatra troškom nego iznosom koji se kapitalizira, tako se ne evidentiraju ni obaveze dok iznos koji treba platiti ne postane izvjestan, odnosno dok se ne donese pravomoćno rješenje od nadležnog organa. Te obaveze su obuhvaćene finansijskim planom. Za dio predmeta je pokrenut sudski spor jer vlasnik nekretnina nije zadovoljan iznosom naknade koji je ponuđen u redovnom postupku. Procjenjeni iznos za pokrenute sporove po eksproprijaciji je 4.439.441 KM i taj iznos nije evidentiran kroz bilancu stanja.

7. Iznosi obaveza koje dospijevaju nakon više od pet godina

Obaveze po dugoročnim kreditima koje dospijevaju s rokom dužim od pet godina: 1.300.907.764 KM

8. Ukupna dugovanja pravnog lica pokrivena instrumentima osiguranja

Obaveze po međunarodnim kreditima u iznosu u cijelosti su pokrivene garancijama države Bosne i Hercegovine.

9. Avansi i odobreni krediti članovima uprave i nadzornih tijela

Nema datih avansa niti kredita članovima uprave i nadzornih tijela. Takve aktivnosti važećim propisima nisu dopuštene.

10. Prosječan broj zaposlenih u godini

Na dan 31. prosinca 2023. godine Društvo je imalo 502 zaposlenih djelatnika (31. prosinca 2022. godine: 492 zaposlenih djelatnika).

Prosječan broj uposlenih na bazi sati rada je tijekom 2023. je 502, a prosječan broj uposlenih na bazi stanja krajem mjeseca je 502.

Sukladno članku 5. Zakona o računovodstvu i reviziji („Sl. novine FBiH“, broj 15/21) Društvo je razvrstano u velike pravne osobe.

11. Informacija o evidenciji dugotrajne imovine po fer vrijednosti, odnosno revalorizacionim iznosima

U skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, financijski izvještaji su iskazani na osnovi povijesnog troška, uključujući ispravke vrijednosti i rezerviranja koja smanjuju vrijednost imovine na vrijednost za koju se procjenjuje da je nadoknativa.

Društvo posebno evidentira ulaganja u prometnice za koje se smatra da imaju neograničen vijek trajanja, te samim tim ne podliježu amortizaciji.

Sredstvo	Konto	Knjigovodstvena vrijednost
Primarna konstrukcija tunela	0210550	362.248.580,50
Donji stroj autoceste	0210510	510.636.011,95
UKUPNO		872.884.592,45

Metod tržišne vrijednosti za utvrđivanje nadoknadivog iznosa nije primjenjiv jer ne postoji tržište prometne infrastrukture, odnosno objekti niskogradnje se ne mogu prodavati (i nije evidentiran niti jedan slučaj prodaje na tržištu F BiH niti tržištu BIH).

Utvrdjivanje vrijednosti imovine temeljem budućih novčanih primitaka i njihovim svođenjem na današnju vrijednost nije primjenjivo iz razloga što prihodi JP Autoceste čine javni prihodi koji su utvrđeni Zakonom o cestama F BiH, i oni služe za izgradnju prometnica i njihovo održavanje, i kao takvi ne proizvode ostatak (dobit), gdje bi se projekcijom buduće dobiti i svođenje na današnju vrijednost mogla utvrditi vrijednost imovine. Prometna infrastruktura je javno dobro, financirana je javnim sredstvima, pa koristi od prometne infrastrukture ne mogu se pripisati isključivo upraviteljima autocesta. Oni imaju pozitivan učinak na cijelu društvenu zajednicu, posebno na gospodarstvo, i te učinke nije moguće pouzdano izmjeriti da bi se na temelju budućih novčanih priliva cijelog društva mogla mjeriti sadašnja vrijednost prometnice.

Treća metoda je utvrđivanje nadoknadivog iznosa, odnosno utvrđivanje današnje cijene stjecanja određenog sredstva, na temelju evidentirane vrijednosti (povjesnog troška) prema kojima su sredstva evidentirana u bilanci Društva, te utvrđenih mogućih troškova stjecanja istog sredstva na datum procjene. Za to postoji relativno pouzdan i realan izvor - podaci Federalnog zavoda za statistiku gdje su pribavljeni podaci za osam komponenti od kojih ovise troškovi izgradnje objekata prometnice za sve godine od osnivanja Društva.

Društvo je izvršilo analizu promjene cijena za svako pojedinačno sredstvo te rezultat pokazuje da ni u jednom slučaju vrijednost stjecanja na dan 31.12. 2023. ne bi bila niža od one koja se vodi po povjesnom trošku, te prema tome ne postoji osnova za umanjenje vrijednosti imovine.

12. Informacije o otkupu vlastitih dionica

Nije bilo otkupa vlastitih dionica.

13. Sumnjiva i sporna potraživanja

Data pozajmica u iznosu 5.000.000 KM u 2012 godini, JP Ceste F BiH d.o.o. Sarajevo na temelju naloga Vlade F BiH. Izvršeno umanjnje vrijednosti potraživanja u cijelosti kroz financijske izvještaje za 2017. god.

Na dan 31. 12. 2023. evidentirano je potraživanje za plaćeni avans za seminar, od društva Enigma, starije od 12 mjeseci u iznosu 6.387,74 KM. Kako je seminar otkazan, a sredstva nisu vraćena potraživanje je knjiženo na konto sumnjiva i sporna potraživanja, te je knjižena ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda. Ostaje mogućnost da se potraživanje naplati sudskim putem.

14. Opća načela financijskog izvještavanja i razlozi za odstupanje

Društvo ima formalno pravni oblik d.o.o. Poslovanje Društva uređeno je Zakonom o cestama F BiH, i nije osnovano radi stjecanja dobiti nego radi provođenja projekata od javnog interesa.

Društvo koristi javne prihode radi obavljanja poslova od javnog interesa, a na sastavljanje financijskih izvještaja primjenjuju se svi opći propisi koja se primjenjuju za gospodarska društva.

Stavke prikazane u financijskim izvještajima priznaju se i mjere sukladno sljedećim općim načelima:

- a) pretpostavlja se da pravna osoba posluje kontinuirano;
- b) računovodstvene politike i osnove za mjerenje primjenjuju se dosljedno iz godine u godinu;
- c) priznavanje i mjerenje vrši se uz primjenu načela opreznosti, a posebno:
 1. priznaju se sve obveze koje proisteknu tijekom predmetne financijske godine ili tijekom prethodne financijske godine, čak i ako takve obveze postanu očite tek između datuma Bilance stanja i datuma na koji je Bilanca stanja sastavljena;
 2. priznaju se sva obezvrjeđenja, bez obzira je li rezultat poslovne godine dobit ili gubitak;
 3. može se priznati samo dobit koja se ostvari s datumom Bilance stanja;
- d) početna Bilanca stanja za svaku financijsku godinu odgovara završnoj Bilanci stanja za prethodnu financijsku godinu;
- e) sastavni dijelovi stavki aktive i pasive mjere se odvojeno;
- f) u obzir se uzimaju svi prihodi i rashodi koji se odnose na poslovnu godinu, bez obzira na datum njihove naplate, odnosno isplate.

15. Ostala objavlivanja

15.1. Politike upravljanja financijskim rizicima

Kreditni rizik

Društvo definira svoju maksimalnu izloženost u iznosu potraživanja od kupaca, te ostalih potraživanja. Kreditni rizik se može definirati kao mogućnost da dužnik ne ispuni svoje obveze po ugovorima o poslovnoj suradnji (kupoprodaji), što rezultira financijskim gubitkom. Kreditnim rizikom se upravlja sukladno važećim politikama, kao i drugim internim aktima.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se kamatne stope promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na izvore sredstava biti promjenjivi tijekom razdoblja. Kamatnim rizikom se upravlja sukladno važećim politikama, kao i drugim internim aktima, od kojih se prije svega ističe politika ugovaranja fiksnih kamatnih stopa. Društvo na dan 31. prosinca 2023. godine ima obveze po kamatonosnim kreditima i/ili zajmovima, što ga izlaže kamatnom riziku.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da društvo neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obveze po dospijeću. Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava adekvatnim iznosom ugovorenih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih obveza. U cilju održavanja tekuće likvidnosti Društvo ima dostupne kratkoročne i dugoročne linije financiranja kojima društvo reducira rizik likvidnosti.

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik da će vrijednost financijskih instrumenata biti promijenjena zbog promjena u tečajevima.

Najveći dio kreditnih obaveza je vezan za euro te po tom osnovu je valutni rizik umjeren. Četiri međunarodna kredita od kojih su dva u dolarima, a dva u kuvajtskim dinarima čine 10,98 % ukupnog duga po dugoročnim kreditima.

Variranje tečaja utječe na povećanje ili smanjenje obaveza što se na datum bilance stanja usklađuje sa važećim srednjim tečajem na isti dan.

Na tabeli je prikazan efekat smanjenja duga pod utjecajem smanjenja tečaja navedenih valuta u izvještajnom periodu.

Kredit.	Dug u izvornoj valuti 31/12/2023	Tečaj 31/12/2023	Tečaj 31/12/2022	Efeki povećanja obaveze
KWF 794	KWD 8.925.000,00	5,8149	6,111	-2.515.542,27
KFAED 1012	KWD 8.961.772,72	5,8149	6,111	-1.291.849,04
OFID 1588 P	\$ 38.384.665,64	1,769982	1,833705	-1.776.476,53
OFID 12665P	\$ 27.150.000,00	1,769982	1,833705	-1.569.620,75
Ukupno:				-7.153.488,59

15.2. Osnovni podaci o subjektu

Opći podaci

JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar sa sjedištem u Mostaru, ulica Adema Buća br. 20, osnovano je na osnovu odredbi Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 12/10 i 16/10) i formalno-pravno predstavlja pravnog sljedbenika Federalne direkcije za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta. Registrirano je kod Općinskog suda u Mostaru 28.10.2010 godine i počelo je sa radom 01.01.2011. godine.

Početno stanje imovine, obaveza, potraživanja, razgraničenja i izvora sredstva privrednog društva JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar na dan 01.01.2011. godine utvrđeno je diobenim bilansom između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Federalne direkcije za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta. JP Autoceste Federacije BiH je u 100 % vlasništvu Vlade FBiH.

Kao upravitelj javnih cesta JP Autoceste obavlja poslove od općeg interesa, ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi sticanja dobiti (stav 1. i 3. člana 94. Zakona o cestama FBiH) već svoje aktivnosti obavlja na osnovu plana i programa rada odobrenog od osnivača – Vlade FBiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv (stav 2. člana 94.).

Financijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se prvenstveno iz sljedećih izvora (član 88. Zakona o cestama FBiH):

- javnih prihoda,
- kredita i
- donacija.

Kod sastavljanja ovog finansijskog izvještaja uvažavane su odredbe MRS/MSFI, odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, te u dijelu obračuna finansijskog rezultata odredbe Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 12/10 i 16/10).

Uprava Društva

Odlukom Vlade F BiH br. V 699/2023 od 17.5.2023. i odlukom Nadzornog odbora JPAC br. NO 1.01-4336-3/23 od 26.5.2023 razrješana je postojeća Uprava i imenovani novi članovi na mandat od 1 godine.

Ime i Prezime	Funkcija	Prestanak mandata
Elmedin Voloder	direktor	26.5.2023
Kristijan Milas	izvršni direktor za ekonomsko – finansijske poslove,	26.5.2023
Ešef Džafić	izvršni direktor za projektovanje i građenje	26.5.2023
Mirko Rogić	izvršni direktor za upravljanje i održavanje,	26.5.2023
Ajman Šoše	izvršni direktor za opće, pravne i kadrovske i poslove	26.5.2023

Članovi Uprave čiji je mandat započeo 26.5.2023. god.

Ime i Prezime	Funkcija	Trajanje mandata
Denis Lasić	v.d. Direktora	12 mjeseci
Kristijan Milas	v.d. Izvršnog direktora za ekonomske -finansijske poslove	12 mjeseci
Asmir Dževlan	v.d. Izvršnog direktora za projektovanje i građenje	12 mjeseci
Mirko Rogić	v.d. Izvršnog direktora za upravljanje i održavanje	12 mjeseci
Mirnesa Agić	v.d. Izvršnog direktora za opšte i pravne poslove	12 mjeseci

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor čine predsjednik i četiri člana. U 2023. godine članovi Nadzorni odbor su:

Ime i Prezime	Funkcija	Prestanak mandata
Dobroslav Galić	Predsjednik Nadzornog odbora	8.1.2024
Indira Čišić	Član Nadzornog odbora	8.1.2024
Marija Buntić	Član Nadzornog odbora	8.1.2024
Ante Vrdoljak	Član Nadzornog odbora	8.1.2024
Samir Kaimović	Član Nadzornog odbora	8.1.2024

Odlukom Vlade FBiH br. 1899/2023 od 12.12.2023. god i Odlukom Skupštine JPAC br. 1.1.-197/24 od 8.1. 2024. imenovan je novi Nadzorni odbor čiji mandat počinje 8. 1. 2024. i traje tri mjeseca.

Ime i Prezime	Funkcija	Trajanje mandata
Alen Tucaković	v.d. predsjednik Nadzornog odbora	3 mjeseca
Marija Buntić	v.d. Člana Nadzornog odbora	3 mjeseca
Alen Sejđinović	v.d. Člana Nadzornog odbora	3 mjeseca
Čamil Ganibegović	v.d. Člana Nadzornog odbora	3 mjeseca
Ante Vrdoljak	v.d. Člana Nadzornog odbora	3 mjeseca

Skupština Društva

Skupštinu Društva čini osnivač i vlasnik Društva: Vlada Federacije zastupana po resornom ministarstvu, odnosno punomoćniku, sukladno Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj 12/10 i 16/10).

Odbor za reviziju

Mandat prethodnog Odbora za reviziju je istekao 28. prosinca 2022. godine. Nakon provedene procedure odabrani su novi članovi i odlukom Skupštine JPAC-a br. 1.1-6695-4/23 od 11.8.2023. imenovana su tri člana Odbora na reviziju čiji mandat počinje teći 11.8. 2023. i traje četiri godine.

Ime i Prezime	Funkcija	Trajanje mandata
Enes Baljić	Predsjednik OZR	4 godine
Nina Džidić	Član OZR	4 godine
Ivana Bušić	Član OZR	4 godine
Muamera Šišić	Direktor OIR, član OZR bez prava glasa	

Djelatnost

Identifikacijski broj društva je 4227691540005, a osnovna registrirana djelatnost društva prema standardnoj klasifikaciji djelatnosti je 41.10 – Organizacija izvođenja građevinskih projekata.

J.P. Autoceste F BiH d.o.o. Mostar
Naziv pravnog lica

Mostar, Adema Buća 20
Sjedište i adresa pravnog lica

27-02-2024

FINANSIJSKI I MANJEŠKI
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 3

Organizacija izvođenja građevinskih projekata
Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo
Naziv banke

1020010000014039
Broj računa

4227691540005
Identifikacioni broj za direktne poreze

227691540005
Identifikacioni broj za indirektno poreze

41.10
Šifra djelatnosti po KD BiH 2010

180
Šifra opštine

Za pravna lica koja vode
knjigovodstvo u skladu sa
kontnim okvirima za privredna
društva

POSEBNI PODACI O PLAĆAMA I BROJU ZAPOSLENIH
uz godišnji obračun
od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	POZICIJA	AOP	IZNOS	
			U istom obračunskom periodu prethodne godine	U obračunskom periodu tekuće godine
1	2	3	4	5
1.	Neto plaće	901	8.547.192	9.710.123
2.	Neto naknade plaća	902	1.815.881	1.883.492
3.	Svega plaće i naknade (1+2)	903	10.363.073	11.593.615
4.	Porez na plaće i naknade plaća	904	869.496	993.230
5.	Doprinosi iz plaća i naknada plaća	905	5.046.456	5.655.572
6.	Doprinosi na plaće i naknade plaća	906	1.709.283	1.915.597
7.	Svega doprinosi (5+6)	907	6.755.739	7.571.169
8.	Svega (3+4+7)	908	17.988.308	20.158.014
9.	Neto učešća zaposlenih u dobiti	909		
10.	Porezi na učešće zaposlenih u dobiti	910		
11.	Doprinosi iz učešća zaposlenih u dobiti	911		
12.	Doprinosi na učešće zaposlenih u dobiti	912		
13.	Svega (9 do 12)	913		
14.	Svega neto plaće, naknade plaća i učešća u dobiti (3+9)	914	10.363.073	11.593.615
15.	Prosječan broj zaposlenih na osnovu sati rada (cijeli broj)	915	476	502

Mostar
Mjesto

KOŽUL (PERO) ZDENKO
Certifikovani računovođa

CR-4672/5
Broj dozvole

036/512-324
Kontakt

Zdenko Kožul
Certificirani računovođa
Broj: CR-4672/5

Denis Lasić
Direktor

23.02.2024.
Datum

Kontrolni broj: 223506253

str. 1 od 1

I.P. Autoceste F BiH d.o.o. Mostar

Naziv pravnog lica

Mostar, Adema Buća 20

Sjedište i adresa pravnog lica

Organizacija izvođenja građevinskih projekata

Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1020010000014039

Broj računa

27-02-2024

FINANSNO-ISKAZNO-STATISTIČKO
INFORMAČNO-KOMUNIKACIONO
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 3

4227691540005

Identifikacioni broj za direktne poreze

227691540005

Identifikacioni broj za indirektno poreze

41.10

Sifra djelatnosti po KD Bilij 2010

180

Sifra opštine

Za pravna lica koja vode knjigovodstvo u skladu sa kontnim okvirom za
privredna društva

ANEKS - DODATNI RAČUNOVODSTVENI IZVJEŠTAJ ZA PRIVREDNA DRUŠTVA

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	POZICIJA	Grupa konta, konto	Oznaka za AOP	IZNOS	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
1.	OSTALI PRIHODI I DOBICI (2+5+6+7+8+9+10+11+12)		601	88.860.434	80.659.347
2.	Prihodi od premija, subvencija, poticaja i sl., od toga:	650	602		
3.	- Prihodi iz budžeta po osnovu subvencija na proizvode ¹⁾	650 (dio)	603		
4.	- Prihodi iz budžeta po osnovu subvencija za ostale namjene ²⁾	650 (dio)	604		
5.	Prihodi od najma (operativni najam)	651	605	503.672	529.749
6.	Prihodi od donacija	652	606	77.644	347.160
7.	Prihodi od članarina	653	607		
8.	Prihodi od tantijema i licencnih prava	654	608		
9.	Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	655	609	88.279.118	79.780.528
10.	Ostali prihodi po drugim osnovama	659	610		
11.	Dobici od prodaje materijala	675	611		1.910
12.	Dobici od uskladjivanja vrijednosti zaliha	685	612		
13.	TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH PRIMANJA ZAPOSLENIH I DRUGIH FIZIČKIH LICA (14+15+16+17+18+20+21+22)	52	613	23.761.631	21.092.213
14.	Plaće i naknade plaća (neto za isplatu zaposlenima) ³⁾	520 (dio), 521 (dio)	614	11.593.615	10.363.073
15.	Porez na dohodak	520 (dio), 521 (dio)	615	993.230	869.496
16.	Doprinosi iz plaća i naknada plaća	520 (dio), 521 (dio)	616	5.655.572	5.046.456
17.	Doprinosi na plaće i naknade plaća	520 (dio), 521 (dio)	617	1.915.597	1.709.283
18.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih, od toga:	523	618	110.157	159.963
19.	- Dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu	523 (dio)	619	36.103	32.840
20.	Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	524	620	3.255.255	2.628.773
21.	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	527	621	209.031	245.109
22.	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	529	622	29.174	70.060
23.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA (24 do 32)	53	623	13.057.688	10.196.008
24.	Troškovi usluga izrade i dorade proizvoda	530	624		
25.	Troškovi transportnih usluga	531	625	5.663	5.278
26.	Troškovi usluga održavanja	532	626	12.371.886	9.511.487
27.	Troškovi najma	533	627	78.769	295.750
28.	Troškovi sajmovi	534	628	119.977	91.267
29.	Troškovi reklame i sponzorstava	535	629	153.991	98.876
30.	Troškovi istraživanja	536	630		
31.	Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju	537	631		
32.	Troškovi ostalih usluga	539	632	327.402	193.350
33.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI (34 do 41)	55	633	3.696.400	2.498.713
34.	Troškovi ostalih usluga	550	634	1.703.616	990.998
35.	Troškovi reprezentacije	551	635	52.773	80.581
36.	Troškovi premija osiguranja	552	636	197.514	184.109
37.	Troškovi platnog prometa	553	637	373.496	379.694
38.	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	554	638	278.840	277.595
39.	Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dažbina na teret pravnog lica	555	639	817.353	335.307
40.	Troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza	556	640	20.712	14.580
41.	Ostali nematerijalni troškovi	559	641	252.096	235.849

¹⁾ Prikazati subvencije koje se mogu iskazati po jedinici proizvoda ili usluge, subvencije za izvoz ili određivanje nivoa prodajne cijene.

²⁾ Prikazati subvencije koje se ne mogu iskazati po jedinici proizvoda ili usluge, kao što su subvencije za plaće i naknade, kamatne stope, smanjenje zagađenosti okoline i sl.

³⁾ Prikazati iznos koji je isplaćen zaposlenima nakon odbitka poreza na dohodak.

Redni broj	Grupa konta, konto	Oznaka za AOP	IZNOS		
			Tekuća godina	Prethodna godina	
1	2	3	4	5	6
42.	TROŠKOVI OPERATIVNOG NAJMA/LIZINGA PO MSFI 16				
43.	Troškovi amortizacije obračunati za imovinu s pravom korištenja - operativni najam/lizing ⁴⁾	540 (dio), 541 (dio), 542 (dio)	642	614.010	389.724
44.	Rashodi od kamata za imovinu s pravom korištenja - operativni najam/lizing ⁵⁾	560 (dio), 561 (dio)	643	80.457	41.472
45.	OSTALI RASHODI I GUBICI (46+47+48)		644	40.018	26.667
46.	Gubici od prodaje materijala	575	645		
47.	Kalo, rastur, kvar i lom zaliha materijala i robe	579 (dio)	646		
48.	Gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha	585	647	40.018	26.667
49.	ULAZNI/IZLAZNI PDV I AKCIZE				
50.	Potraživanja za PDV (dugovni promet grupe 27) ⁶⁾	27 osim 279	648	96.655.347	74.931.244
51.	Obaveze za PDV (potražni promet grupe 47) ⁷⁾	47 osim 479	649	9.122.166	7.427.006
52.	Obaveze za akcize	480	650		
53.	BROJ ZAPOSLENIH				
54.	Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada ⁸⁾		651	502	476
55.	Prosječan broj zaposlenih na bazi stanja krajem svakog mjeseca ⁹⁾		652	505	479
56.	Kapitalizovana proizvodnja za vlastite potrebe ¹⁰⁾		653		

Navesti na koji način je knjižena kapitalizovana proizvodnja za vlastite potrebe u tekućoj godini:

⁴⁾ Prikazati troškove amortizacije koji se odnose na imovinu s pravom korištenja u skladu sa MSFI 16 - Najmovi. Troškovi amortizacije se odnose samo na operativni najam/lizing (kao što su troškovi najamnine nekretnina, opreme, prevoznih sredstava i sl.) isključujući finansijski najam/lizing.

⁵⁾ Prikazati rashode od kamata koji se odnose na imovinu s pravom korištenja u skladu sa MSFI 16 - Najmovi. Rashodi od kamata se odnose samo na operativni najam/lizing (kao što su troškovi najamnine nekretnina, opreme, prevoznih sredstava i sl.) isključujući finansijski najam/lizing.

⁶⁾ Prikazati dugovni promet grupe 27 izuzev konta 279 (obračunati ulazni PDV za obračunski period).

⁷⁾ Prikazati potražni promet grupe 47 izuzev konta 479 (obračunati izlazni PDV za obračunski period).

⁸⁾ Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada utvrđuje se tako da se ukupan broj ostvarenih sati rada u periodu podijeli brojem mogućih sati rada po jednom zaposlenom u tom periodu.

⁹⁾ Prosječan broj zaposlenih na bazi stanja krajem mjeseca, utvrđuje se tako da se uzme broj zaposlenih na kraju svakog mjeseca iz kadrovske evidencije, i dobijeni zbir podijeli sa 12.

¹⁰⁾ Prikazati iznos upotrijebljenih vlastitih proizvoda, robe i usluga koji se odnosi na obračunatu vrijednost po osnovu upotrebe za investicije u dugotrajnu imovinu.

Mostar
Mjesto

KOŽUL (PERO) ZDENKO
Certifikovani računovoda

CR-4672/5
Broj licence

036/512-324
Kontakt

Zdenko Kožul
Certificirani računovoda
Broj: CR-4672/5

23.02.2024.
Datum

Denis Lasić
Direktor

J.P. Autoceste F BiH d.o.o.
Naziv pravnog lica

Mostar, Adema Buća 20
Sjedište i adresa pravnog lica

Organizacija izvođenja građevinskih projekata
Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo
Naziv banke

1020010000014039
Broj računa

Mostar
Mjesto

23.02.2024.
Datum

Kontrolni broj: 18183448

27-02-2024

FINANSIJSKOPRANOSNO
SUDSKOPRANOSNA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 3

4227691540005
Identifikacioni broj za direktne poreze

227691540005
Identifikacioni broj za indirektne poreze

41.10
Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

180
Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

KOŽUL (PERO) ZDENKO
Certificirani računovođa

CR-4672/5
Broj licence

036/512-324
Kontakt

Zdenko Kožul
Certificirani računovođa
Broj: CR-4672/5

Denis Lasić
Direktor

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

za period koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVIA											
	Oznaka za AOP	Dionički kapital		Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Vlasnički udjeli	Ostali vlasnički kapital									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	422.563.207						133.012.720	555.575.927			
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902											
3. Efekti retroaktivnog prepravljnja iznosa priznanih u skladu sa MRS 8	903											
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2021. (901+902+903)	904	422.563.207						133.012.720	555.575.927			
5. Dobit/(gubitak) za period	905											
6. Ostali ukupni rezultat za period	906							9.893.225	9.893.225			
7. Ukupni rezultat (905+906)	907							9.893.225	9.893.225			
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908											
9. Smanjenje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909											
10. Objavljene dividende	910											
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrivenje gubitka	911											
12. Ostale promjene	912											
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	422.563.207						142.905.945	565.469.152			
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914											
15. Efekti retroaktivnog prepravljnja iznosa priznanih u skladu sa MRS 8	915											
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	422.563.207						142.905.945	565.469.152			
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917											
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918							20.284.437	20.284.437			
19. Ukupni rezultat (917+918)	919							20.284.437	20.284.437			
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920											
21. Smanjenje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921											
22. Objavljene dividende	922											
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrivenje gubitka	923											
24. Ostale promjene	924											
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	422.563.207						163.190.392	585.753.589			

Kontrolni broj: 18183448

J.P. Autoceste BiH d.o.o. Mostar
Naziv pravnog lica
Mostar, Adena Buća 20
Sjedište i adresa pravnog lica

Organizacija izvođenja građevinskih projekata
Djelatnost
Union banka d.d. Sarajevo
Naziv banke
102001000014039
Broj računa

4227691540005
Identifikacioni broj za direktne poreze
227691540005
Identifikacioni broj za indirektne poreze

27-02-2024

FINANSIJSKO/FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 3

41.10
Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
180
Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
(Direktna metoda)
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		(+)	401	16.596.412	11.735.402
1.1.	Prilivi od kupaca		(-)	402	-20.965.805	-18.119.892
1.2.	Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima		(-)	403	-24.977.504	-18.122.100
1.3.	Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima, po osnovu poslovnih aktivnosti		(-)	404	-3.709.871	-3.743.871
1.4.	Odlivi po osnovu ostalih troškova, nastalih po osnovu poslovnih aktivnosti		(-)	405		
1.5.	Odlivi po osnovu plaćanja poreza na dobit		(+)	406	347.609.658	261.810.993
1.6.	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		(-)	407		-547.793
1.7.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti					
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (401 do 407)		(+)(-)	408	314.552.890	233.012.739
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		(-)	409	-590.885.521	-497.753.536
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	410		27.857
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	411		
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(+)	412		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(-)	413	-29.110.234	-14.545.842
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(+)	414		
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine					

Kontrolni broj: 1677135409

str. 1 od 3

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine					
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(-)	415		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	416		
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	417		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	418		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	419		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	420		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(+)	421		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(-)	422		
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	423		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	424		8.438
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	425		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(+)	426		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(-)	427		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(+)	428		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(-)	429		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	430		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	431		
2.25.	Primljene dividende		(+)	432		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	433		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	434		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	435		
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	436		18.096.400
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (409 do 437)		(-)	437		
			(+)(-)	438	-619.995.755	-494.166.683
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica / uplaćeni vlasnički kapital					
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(+)	439		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(-)	440		
3.4.	Isplaćene dividende		(+)	441		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(-)	442		
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(+)	443	316.898.264	306.476.026
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	444	-63.518.296	-88.407.035
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	445	-4.735.657	-12.245.600
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	446		-146.978
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(-)	447		
			(+)	448		

Kontrolni broj: 167135409

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+) / (-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	449		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	450	44.488.988	65.475.542
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	451	-540.531	-416.958
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (439 do 451)		(+) (-)	452	292.592.768	270.734.997
4.	NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+) (-)	453	-12.850.097	9.581.053
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+) (-)	454	18.584.205	9.003.152
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+) (-)	455		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+) (-)	456	5.734.108	18.584.205

Mostar, 23.02.2024.
Mjesto i datum

KOŽUL (PERO) ZDENKO
Certificirani računovođa
CR-4672/5
Broj licence

Zdenko Kožul
Certificirani računovođa
Broj: CR-4672/5

Denis Lasić
Direktor

Kontrolni broj: 1677135409

str. 3 od 3

J.P. Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Nazi v pravnog lica

Mos tar, Adema Bica 20

Sjed ište i adresa pravnog lica

Organizacija izvođenja građevinskih projekata

Djelatnost

Union banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

102 0010000014039

Broj računa

4227691540005

Identifikacioni broj za direktne poreze

227691540005

Identifikacioni broj za indirektne poreze

41.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

180

Šifra opštine

27-02-2024

FINANSNEKO/FINANCLISKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR 3

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
(Direktna metoda)
na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Prilivi od kupaca					
1.2.	Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima		(+)	401	16.596.412	11.735.402
1.3.	Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima, po osnovu poslovnih aktivnosti		(-)	402	-20.965.805	-18.119.892
1.4.	Odlivi po osnovu ostalih troškova, nastalih po osnovu poslovnih aktivnosti		(-)	403	-24.977.504	-18.122.100
1.5.	Odlivi po osnovu plaćanja poreza na dobit		(-)	404	-3.709.871	-3.743.871
1.6.	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		(-)	405		
1.7.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		(+)	406	347.609.658	261.810.993
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (401 do 407)		(-)	407		-547.793
			(+)(-)	408	314.552.890	233.012.739
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	409	-590.885.521	-497.753.536
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	410		27.857
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	411		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	412		
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	413	-29.110.234	-14.545.842
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	414		

Kontrolni broj: 1677135409

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	415		
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	416		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	417		
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	418		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	419		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	420		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	421		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	422		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	423		
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	424		8.438
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	425		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	426		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	427		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	428		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	429		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	430		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	431		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	432		
2.25.	Primljene dividende		(+)	433		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	434		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	435		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	436		18.096.400
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	437		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (409 do 437)		(+) (-)	438	-619.995.755	-494.166.683
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica / uplaćeni vlasnički kapital		(+)	439		
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	440		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	441		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	442		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	443	316.898.264	306.476.026
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	444	-63.518.296	-88.407.035
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	445	-4.735.657	-12.245.600
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	446		-146.978
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	447		
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	448		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+) / (-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	449		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	450	44.488.988	65.475.542
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	451	-540.531	-416.958
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (439 do 451)		(+) (-)	452	292.592.768	270.734.997
4.	NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+) (-)	453	-12.850.097	9.581.053
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+) (-)	454	18.584.205	9.003.152
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+) (-)	455		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+) (-)	456	5.734.108	18.584.205

Mostar, 23.02.2024.

Mjesto i datum

KOŽUL (PERO) ZDENKO

Certificirani računovoda

CR-4672/5

Broj licence

Zdenko Kožul
 Certificirani računovoda
 Broj: CR-4672/5

Denis Lasić

Direktor

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI
PLANA POSLOVANJA
JP AUTOCESTE FBiH D.O.O. MOSTAR
OD 01.01. DO 31.12.2023. GODINE**

Mostar, mart/ožujak 2024. godine

Sadržaj

1. Uvod	3
1.1. Osnovni ciljevi poslovanja	3
1.2. Vizija	4
1.3. Misija	4
1.4. Strategija	4
1.5. Finansiranje	5
1.5.1. Kreditna sredstva	5
1.5.2. Bespovratna sredstva Evropske unije	7
1.5.3. Sredstva iz Budžeta FBiH	11
2. Realizacija plana aktivnosti na izgradnji autoceste i brze ceste	12
2.1. Grafički prikaz dionica na Koridoru Vc, brzih cesta i autocesta u FBiH	12
2.2. Pregled aktivnosti na Koridoru Vc, brzih cesta i autocesta u FBiH	12
2.2.1. Dionice u izgradnji	13
2.2.2. Dionice za koje je tenderska procedura u toku	20
2.2.3. Dionice za koje su pripremne aktivnosti za građenje u toku	22
3. Realizacija plana poslovanja za period 01.01. – 31.12.2023. godine	25
3.1. Realizacija aktivnosti iz nadležnosti pravnih poslova	25
3.1.1. Eksproprijacija zemljišta	25
3.1.2. Podrška realizaciji projekta	28
3.2. Projektovanje	29
3.2.1. Usluge projektovanja koje se finansiraju iz vlastitih, međunaordnih kredita i sredstava budžeta FBiH	29
3.2.2. Usluge projektovanja koje se finansiraju iz IPA fondova ili iz sredstava WBIF-a	35
3.3. Građenje	36
3.3.1. Realizacija ulaganja u tuđu imovinu – finansiranje vlastitim sredstvima	43
3.3.2. Pregled postupka arbitraže:	44
3.4. Realizacija plana usluga nadzora	45
3.4.1. Realizacija plana angažovanje konsultanata za tehničku pomoć	47
3.4.2. Ostale stručne usluge kao podrška projektima u građenju	48
3.5. Kapitalna ulaganja u domenu upravljanja, održavanja i naplate cestarine	49
3.6. Kapitalna ulaganja u domenu IT	51
3.7. Ostala kapitalna ulaganja	52
4. Rekapitulacija kapitalnih ulaganja	54
5. Prihodi, rashodi i finansijski rezultat	56
5.1 Prihodi	56
5.2. Rashodi	59
5.2.1. Rashodi u domeni održavanja autoceste	64
5.2.2. Rashodi u domeni naplate cestarine	65

5.2.3. Rashodi u domeni upravljanja autocestom	67
5.3. Standardizacija i unapređenje rada	69
5.4. Financijski rezultat.....	70
6. Projekcija izvora finansiranja – krediti i otplata	71
6.1. Pregled odobrenih kredita, povlačenje i iskorištenost:	71
6.2. Pregled obračunatih kamata za postojeće kreditne linije	72
6.3. Pregled otplata po kreditima.....	74
7. Sredstva i izvori sredstava	75
8. Zapošljavanje.....	77
9. Javne nabavke	78
9.1. Javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama	78
9.2. Javne nabavke po međunarodnim procedurama.....	79
9.2.1. Postupci nabavki finansiranih od strane Europske Investicijske Banke (EIB).....	79
9.2.2. Postupci nabavki finansiranih od strane Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD)..	80
10. Ciljevi i politike upravljanja rizicima.....	83

1. Uvod

Javno preduzeće Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: JP Autoceste) osnovano je Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine. Nadležnosti i djelokrug poslovanja preduzeća definirani su Zakonom o cestama FBiH, Zakonom o autocesti na Koridoru Vc, Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, te ostalim zakonskim i podzakonskim aktima.

JP Autoceste je nosilac i implementator realizacije vrlo složenog i važnog projekta izgradnje dijela međunarodnog autoputa Koridora Vc koji povezuje Istočnu i Srednju Evropu sa Mediteranskom obalom. Dužina Koridora Vc kroz Bosnu i Hercegovinu je cca 335 km, od čega cca 274 km prolazi kroz Federaciju BiH, a što je u nadležnosti JP Autoceste FBiH. Pored izgradnje dijela Koridora Vc u planu je izgradnja drugih autocesta, te mreže brzih cesta koje će osigurati povezivanje Federacije BiH u regionalne i dalje međunarodne saobraćajne tokove.

Plan poslovanja za 2023. godinu, kao i Trogodišnji plan poslovanja za 2023-2025 je usvojen od strane Nadzornog odbora JP Autoceste 12.06.2023. godine. Vlada FBiH je na iste dala saglasnost 18.07.2023. godine. Skupština JP Autoceste usvojila je Plan poslovanja za 2023. godinu i Trogodišnji plan poslovanja za 2023-2025 godinu na sjednici održanoj 11.08.2023. godine.

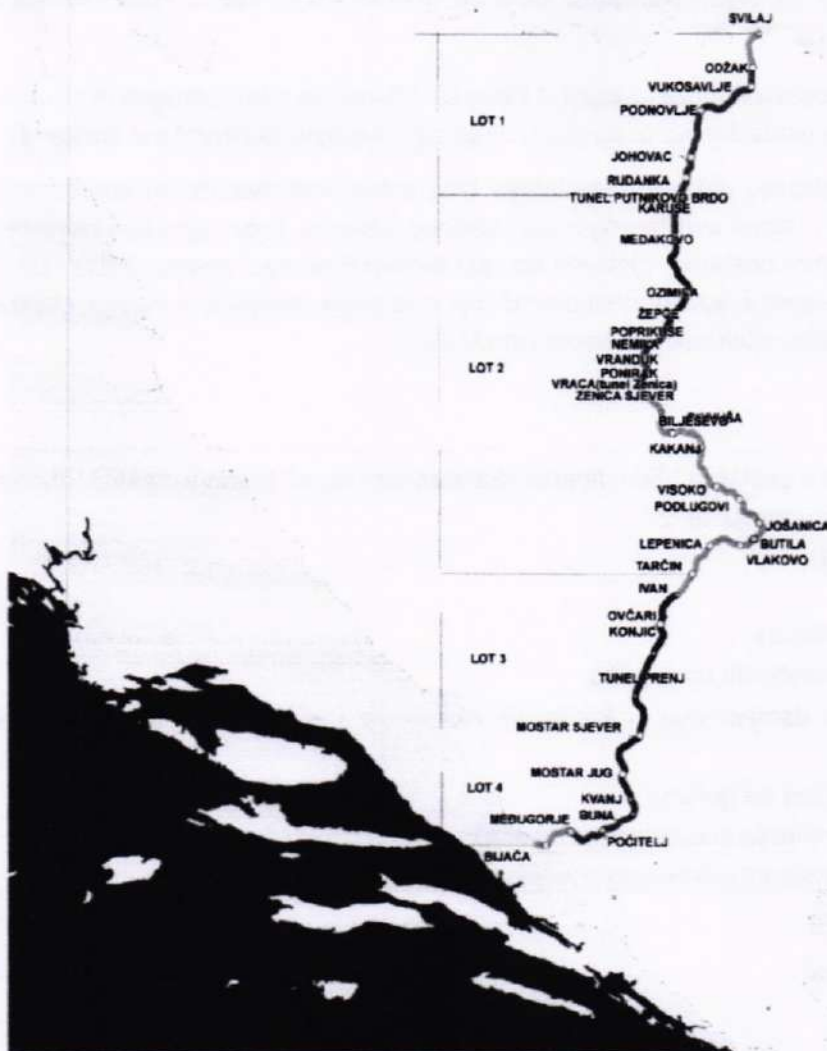
Na osnovu odluke Uprave JP Autoceste sačinjen je revidovani Plan poslovanja za 2023. godine, te je isti usvojen od strane Uprave 17.10.2023. godine i od strane Nadzornog odbora 06.11.2023. godine. Međutim, isti nije razmatran na sjednici Vlade FBiH, te samim tim nije pribavljena saglasnost na Revidovani plan poslovanja za 2023. godine. Ovaj izvještaj je sačinjen u odnosu na prvobitno usvojeni Plan poslovanja za 2023. godinu.

1.1. Osnovni ciljevi poslovanja

Osnovni zadatak JP Autoceste je izgradnja autocesta i brzih cesta, kao osnova za povezivanje Federacije BiH u regionalne i dalje međunarodne saobraćajne tokove savremenim cestama. Na teritoriji Bosne i Hercegovine nalazi se najduži dio grane Koridora Vc. U ukupnoj dužini od oko 320 km, izgradnja autoceste Koridora Vc unapređuje povezivanje BiH sa susjednim zemljama i poboljšava potencijal za privredni razvoj. Projekat ima snažnu potporu Vlade Federacije BiH, a očekuje se da će omogućiti Bosni i Hercegovini bolju integraciju sa ekonomskim i socijalnim strukturama u Evropi.

Dio Koridora Vc koji prolazi kroz Federaciju BiH iznosi cca 274 km. Koridor Vc u BiH uključuje četiri glavne dionice, u dokumentima Vlade FBiH nazvane kao lotovi, kao što slijedi:

- **Lot 1:** Svilaj na rijeci Savi (veza na Koridor X) – Doboj jug;
- **Lot 2:** Doboj jug – Sarajevo jug (Tarčin);
- **Lot 3:** Sarajevo jug (Tarčin) – Mostar sjever;
- **Lot 4:** Mostar sjever – Bijača na južnoj granici sa Hrvatskom.

Slika 1. Pregled trase Koridora Vc u Federaciji BiH

Pored ovoga planirana je i izgradnja autoceste Granica RH – Orašje –Tuzla, te brze ceste: BC Lašva – Travnik – Jajce, BC Prača – Goražde, BC Bihać – Cazin – Kladuša – granica RH, BC Mostar – Široki Brijeg – granica RH.

1.2. Vizija

Postati dijelom savremene cestovne infrastrukture na širem području, čime bi omogućili dugoročan i stabilan rast korištenja naših usluga

1.3. Misija

Izgradnja, upravljanje i održavanje savremene cestovne infrastrukture poštujući najviše zahtjeve zaštite okoliša

1.4. Strategija

Definisanje tehnički i finansijski izvodljivog scenarija za razvoj mreže autocesta i brzih cesta na području FBiH prema identifikovanim prioritetima. Identifikovanje akcija potrebnih za razvoj mreže autocesta i brzih cesta u FBiH u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom periodu. Razvoj alata

za projektovanje i planiranje sa ciljem pravljenja puta za buduće investicije u FBiH vezane za transportnu infrastrukturu.

Usklađivanje planirane cestovne infrastrukture u FBiH sa infrastrukturom u drugim državama u regionu, radi blagovremenog usklađivanja progressa u ukupnoj povezanosti Zapadnog Balkana.

Omogućiti kvalitetnu realizaciju planiranih zadataka kroz razvoj kadrova, dobru koordinaciju i organizaciju poslovanja, kao i razvoj kvalitetnog informacionog sistema. Kroz izgradnju i kvalitetno upravljanje autocestama i brzim cestama, djelovati na rast ekonomskih performansi FBiH i BiH, tj. na rast produktivnosti i zaposlenosti, sposobnost privlačenja investicija, socijalnu koheziju, okolinski kvalitet, kvalitet javnog prostora, vitalnost, održivost i imidž BiH.

1.5. Finansiranje

U skladu sa Zakonom o cestama FBiH, finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju osiguravaju se iz:

- Javnih prihoda;
- Kredita;
- Donacija (grantova)
- Emisijom korporativnih obveznica.

Javni prihodi koji se usmjeravaju u korist JP Autoceste i evidentiraju se kao prihodi preduzeća su kao što slijedi:

- Prihodi od akcize na gorivo;
- Prihodi od korištenja autoceste (cestarina);
- Prihodi od korištenja cestovnog zemljišta.

1.5.1. Kreditna sredstva

U 2023. godini iz operativnih kreditnih sredstava je nastavljena izgradnja dionica autoceste kako slijedi:

- **EIB (100 mil EUR)** – za završetak dionice Počitelj – Zvirovići. Sredstva su povučena u iznosu od 62,1 mil. EUR-a. Za nastavak korištenja preostalih sredstava po predmetnom ugovoru se čeka potpisivanje aneksa ugovora od strane Predsjedništva BiH.
- **EIB (50 mil EUR)** – za preostale radove na izgradnji dionice Ponirak – Vraca. Kreditna sredstva su povučena u iznosu od 32 mil EUR. Kako bi se omogućilo daljnje povlačenje kreditnih sredstava, podnesen je zahtjev za dopunu Ugovora o financiranju. Izrada Addenduma na ugovor o financiranju je u toku.
- **EBRD u visini od 180 mil EUR** - Za izgradnju dionica Tarčin – Ivan Lot 2, (tunel Ivan) i dionice Poprikuše – Nemila (Tranša A u iznosu od 120 mil. EUR). Sredstva navedene tranše kredita su povučena u cjelosti. Od mjeseca maja 2021. godine su raspoloživa sredstva Tranše B za izgradnju dionice Mostar Jug – Tunel Kvanj (60 mil. EUR).
- **EIB u visini od 140 mil. EUR** - Za izgradnju dionica Tarčin – Ivan (Lot 1) i Poprikuše – Nemila. Kredit je u potpunosti iskorišten u izvještajnom razdoblju.
- **EBRD u visini od 60 mil EUR** - Za financiranje izgradnje dionice Putnikovo Brdo – Medakovo. Sredstva su operativna, u toku je plaćanje aplikacija.
- **EIB u visini od 340 mil EUR** - Za financiranje izgradnje dionice od Medakova do Poprikuša, poddionice: Medakovo – Ozimica i Ozimica – Poprikuše. Prva tranša kredita za izgradnju poddionice Medakovo – Ozimice je povučena u zadnjem tromjesečju 2023. godine.

- **KFAED U visini od cca 36 mil EUR** - Za financiranje izgradnje Nemila – Vranduk.

a) Također, ispunjeni su propisani uvjeti za pravosnažnost ugovora o zajmu i kreditna sredstva su postala operativna za sljedeći ugovor:

- Ugovor o financiranju sa **EIB-om u visini od 100 mil. EUR-a** za financiranje izgradnje dionice tunel Kvanj – Buna: Ugovor o financiranju je ratificiran u decembru 2018. godine, a u novembru 2018. godine je potpisan i Podugovor o financiranju. Ispunjeni su svi uvjeti za povlačenje prve tranše.

b) U toku su aktivnosti na ispunjavanju uslova za pravosnažnost ugovora o zajmu:

- **EBRD u iznosu od 110 mil EUR** - Za izgradnju dionice Mostar Sjever – Mostar Jug. Ugovor o kreditu potpisan je sredinom decembra 2023. godine između ovlaštenih predstavnika BiH i EBRD-a. Ugovor za nabavku kredita od komercijalnih banaka dodijeljen i potpisan u decembru 2022. godine. U toku je pribavljanje garancije Federacije BiH.
- **OFID u iznosu od 25 mil EUR** - Za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Vranduk – Ponirak. Ugovor o kreditu je potpisan u novembru 2023. godine između ovlaštenih predstavnika BiH i EBRD-a.

c) Ostale aktivnosti za osiguranje kreditnih sredstava kako slijedi:

- **Podnesen zahtjev za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Putnikovo Brdo – Medakovo u iznosu od 69 mil EUR** - Zahtjev je podnesen početkom februara 2024. godine Federalnom ministarstvu financija, te je također dostavljen na pažnju Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija i Ministarstvu financija i trezora BiH.
- **Podnesen zahtjev za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Poprikuše – Nemila u iznosu od 76 mil. EUR** - Zahtjev je podnesen početkom februara 2024. godine Federalnom ministarstvu financija, te je također dostavljen na pažnju Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija i Ministarstvu financija i trezora BiH. U toku su aktivnosti na izmjeni inicijative.
- **Podnesen je zahtjev za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Nemila – Vranduk** - JP Autoceste su podnijele Federalnom ministarstvu financija i Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija Zahtjev za dodatno kreditno zaduženje kod Kuvajtskog fonda u iznosu od 21 mil. EUR-a. Vlada FBiH je podržala inicijativu za dodatna kreditna sredstva za dionicu Nemila – Vranduk da budu osigurana kod Kuvajtskog fonda. Vijeće ministara BiH u decembru 2021. godine je usvojilo inicijativu Ministarstva financija i trezora i imenovalo delegaciju za vođenje pregovora radi zaključivanja Ugovora o zajmu. Očekuje se da kreditor dostavi nacrt Sporazuma o zajmu.
- **Podnesen je zahtjev za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Ponirak – Vraca** - JP Autoceste su podnijele Zahtjev za dodatno zaduženje u septembru 2022. godine. U novembru 2022. godine Vlada FBiH podržala je Zaključkom inicijativu da se kod EIB-a osiguraju dodatna sredstva u iznosu od 7,5 milijuna EUR. Ministarstvo financija i trezora BiH je 12.12.2022. godine dostavilo banci zahtjev za dodatno zaduženje. Na preporuku Banke, Uprava JP Autoceste FBiH je donijela Odluku o odustajanju od zahtjeva za dodatno kreditno zaduženje 21.12.2023. godine, zbog ograničenja Banke da finansira projekat do 50% vrijednosti Projekta.
- **Podnesen je zahtjev za dodatno zaduženje za izgradnju dionice Ivan – Ovčari** - Zahtjev za zaduženje je podnesen u septembru 2022. godine u iznosu od 162 mil EUR-a (odnosno 50% procijenjene vrijednosti) sukladno Nacrtu studije izvodljivosti iz juna 2022. godine gdje

je nova procijenjena vrijednost dionice navedena u iznosu od 330 mil. EUR-a. EIB će podržati i aplikaciju za investicijski grant WBIF-a do 40% procijenjene vrijednosti troškova projekta i do 100% procijenjene vrijednosti troškova za usluge tehničke asistencije kada se ispune uvjeti za financiranje. JP Autoceste FBiH će poslati upite drugim međunarodnim financijskim institucijama kako bi se zaokružila financijska konstrukcija projekta od preostalih 10% troškova.

- **Podnesen je zahtjev za zaduženje za izgradnju dionica od Ovčara do Mostara Sjever, dionice Ovčari – Ulaz u tunel Prenj, Tunel Prenj i izlaz iz Tunela Prenj:**

Europska investicijska banka i Europska banka za obnovu i razvoj su JP Autoceste FBiH dostavili mandatno pismo, odnosno pisma namjere o spremnosti za sudjelovanje u financiranju projekata izgradnje dionice autoceste od Ovčara do Mostara Sjever u dužini od cca 34 kilometra sa potencijalnim iznosom kredita do 600 mil EUR-a. Vlada Federacije donijela je Odluku o davanju suglasnosti za potpisivanje Mandatnog pisma za financiranje dionice autoceste na Koridoru Vc, Ovčari – tunel Prenj – Mostar sjever. Uprava JP Autocesta FBiH je u julu 2021. godine donijela odluku o pokretanju Zahtjeva za kreditno zaduženje radi financiranja izgradnje dionica autoceste od Ovčara do Mostara Jug. Vlada FBiH je u oktobru 2021. godine zaključcima podržala inicijativu za zaduženje u iznosu od 300 mil. EUR-a kod EIB-a i 300 mil. EUR-a kod EBRD-a. Vijeće ministara je također usvojilo navedene inicijative.

1.5.2. Bespovratna sredstva Evropske unije

JP Autoceste kao krajnji korisnik kredita europskih banaka aplicira i za bespovratna predpristupna sredstva Evropske unije (Connectivity Agenda) koja se realiziraju putem Investicijskog okvira za Zapadni Balkan. Sredstva se implementiraju putem kreditora koji financira izgradnju dionice (EIB ili EBRD). Ukoliko se grant implementira putem EBRD-a, sklapaju se odvojeni sporazumi o investicijskom grantu (između EBRD i BiH) i grantu tehničke pomoći (potpisuje se između EBRD i JP Autoceste). Ukoliko se grant implementira preko EIB-a, potpisuje se jedan sporazum o grantu koji obuhvata obje komponente. U nastavku se daje status grantova koji su odobreni za dionice autoceste na Koridoru Vc.

Broj	Dionica autoceste na Koridoru Vc	Ukupan iznos odobrenog granta
1.	Svilaj – Odžak	19,6 mil EUR-a
Datum odobrenja: Decembar 2015		Implementator: EIB
Sredstva granta su povučena u iznosu od 14 milijuna EUR za investicijski dio. TA komponenta granta povučena u julu 2023. godine u iznosu od 1,4 milijuna EUR - a.		
2.	Putnikovo brdo – Medakovo	16,55 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Decembar 2019		Implementator: EBRD
Sporazum o investicijskom grantu je usuglašen. Potpis se očekuje nakon što Predsjedništvo BiH imenuje ovlaštenog potpisnika. U februaru 2023. godine Vijeće ministara BiH je utvrdilo prijedlog Ugovora o investicijskom grantu koje će dostaviti Predsjedništvu BiH na potpis. Predsjedništvo BiH je donijelo odluku o prihvatanju Ugovor o grantu u aprilu 2023. godine. Ugovor o grantu potpisan je u maju 2023. godine. Predsjedništvo BiH je donijelo Odluku o ratifikaciji dana 29.12.2023. godine.		
Sporazum o grantu tehničke pomoći biti će potpisan direktno između kreditora i JP Autoceste.		

3.	Medakovo – Ozimice	79 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Februar 2022		Implementator: EIB
Aplikacija odobrena u 2022. godini, kreditor će u narednom periodu dostaviti nacrt Sporazuma o grantu.		
4.	Ozimice - Poprikuše	136,70 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Juni 2023. godine		Implementator: EIB
Aplikacija je službeno odobrena u 2023. godini. Kreditor će u narednom periodu dostaviti nacrt Sporazuma o grantu.		
5.	Poprikuše – Nemila	41,17 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Decembar 2019		Implementator: EBRD
<p>Sporazum o investicijskom grantu u iznosu od 36,07 mil. EUR-a je potpisan u aprilu 2022. godine. Parlamentarna skupština BiH donijela Odluku o davanju suglasnosti za ratifikaciju u julu 2022. godine. Vlada FBiH u septembru 2022. god. donijela Odluku o davanju saglasnosti za prihvatanje investicijskog granta. Postupak ratifikacije će biti okončan nakon donošenja Odluke od strane Predsjedništva BiH. Podugovor o grantu potpisan u decembru 2022. godine. Predsjedništvo BiH donijelo Odluku o ratifikaciji Ugovora o grantu 19.09.2023. godine. Povučeno je 31,9 mil. EUR-a, u tijeku je povlačenje preostalog dijela investicijskog granta.</p> <p>Sporazum o grantu tehničke pomoći u iznosu od 5,05 mil EUR-a je potpisan između EBRD-a i JP Autoceste 02. augusta 2021. godine. EBRD je u februaru 2022. godine refundirao sredstva za TA komponentu i nastavio s direktnim plaćanjem troškova usluga nadzora.</p>		
6.	Tunel Zenica – Donja Gračanica	12,06 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Jun 2018		Implementator: EBRD
<p>Sporazum o investicijskom grantu u iznosu od 9,2 milijuna EUR-a je potpisan u martu 2021. godine. Predsjedništvo BiH je u julu 2021. godine donijelo Odluku o ratifikaciji, a u istom mjesecu je potpisan i Sporazum o podgrantu. U martu 2022. godine zaprimljena je obavijest banke o efikasnosti Ugovora o grantu nakon čega je EBRD izvršio refundaciju vlastitih sredstava JPAC i nastavio s plaćanjem troškova radova.</p> <p>Sporazum o grantu tehničke pomoći u iznosu od 2,80 mil. EUR-a je potpisan između EBRD-a i JP Autoceste 02. augusta 2021. godine. EBRD je izvršio refundaciju sredstava za TA komponentu u februaru 2022. godine i nastavio s plaćanjem troškova.</p>		
7.	Ponirak – Vraca (Tunel Zenica)	19 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Jun 2018		Implementator: EIB
<p>Sporazum o investicijskom grantu je potpisan u decembru 2019. god. Odluka o ratifikaciji je objavljena u oktobru 2020. godine. Vlada FBiH prihvatila je Sporazum o grantu. Supsidijarni sporazum i Sporazum o podgrantu su potpisani u decembru 2020. godine.</p> <p>Prva tranša granta u iznosu od 5 milijuna EUR-a je povučena u junu 2022. godine.</p> <p>Druga tranša granta je povučena u iznosu od 7,22 milijuna EUR u januaru 2023. godine.</p> <p>Treća tranša granta je povučena u iznosu od 3,94 milijuna EUR u decembru 2023. godine.</p>		
8.	Tarčin – ulaz u Tunel Ivan (Lot 1)	11,78 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Decembar 2018		Implementator: EIB

Sporazum o investicijskom grantu je potpisan 29.07.2020. godine, a Odluka o ratifikaciji objavljena je u februaru 2021. godine. Vlada FBiH je prihvatila Sporazum o grantu. Supsidijarni sporazum i Sporazum o podgrantu su potpisani u februaru 2021. godine. Pismo odricanja potpisano u augustu 2022. godine.

Prva tranša granta je povučena u martu 2023. godine u iznosu od 10,6 milijuna EUR-a. Povlačenje preostale tranše br. 2 očekuje se u trećem tromjesečju 2024. godine.

9.	Tunel Ivan (Lot 2)	11,48 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Decembar 2018		Implementator: EBRD
<p>Sporazum o investicijskom grantu je potpisan u aprilu 2022. godine i upućen je u proceduru ratifikacije. Parlamentarna skupština BiH je donijela Odluku o davanju suglasnosti za ratifikaciju u julu 2022. godine. Vlada FBiH u septembru 2022. godine je donijela Odluku o davanju saglasnosti za prihvaćanje granta. Podugovor o grantu je potpisan u decembru 2022. godine. Postupak ratifikacije će biti okončan nakon donošenja Odluke od strane Predsjedništva BiH. Predsjedništvo BiH je donijelo Odluku o ratifikaciji Ugovora o grantu 19.09.2023. godine. U tijeku je ispunjavanje uvjeta za postizanje pravosnažnosti Ugovora o grantu.</p>		
<p>Sporazum o grantu tehničke pomoći u iznosu od 2,25 mil. EUR-a je potpisan između EBRD-a i JP Autoceste 02. augusta 2021. godine. EBRD je refundirao sredstva za TA komponentu u februaru 2022. godine. Direktno plaćanje aplikacija nadzora je u toku.</p>		
10.	Mostar sjever - Mostar jug	150,7 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Juni 2023		Implementator: EBRD
<p>Aplikacija je službeno odobrena u 2023. godini. Kreditor će u narednom periodu dostaviti nacrt Sporazuma o grantu.</p>		
11.	Tunel Prenj	3,5 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Jun 2022		Implementator: EBRD
<p>Grant tehničke pomoći je odobren u junu 2022. godine za troškove usluga tehničke pomoći Jedinici za implementaciju projekta. Sporazum o grantu tehničke pomoći će biti potpisan direktno s kreditorom.</p>		
12.	Mostar jug – Tunel Kvanj	30,33 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Februar 2022		Implementator: EBRD
<p>Grant aplikacija je službeno odobrena u 2022. godini. Kreditor će u narednom periodu dostaviti nacrt Sporazuma o grantu.</p>		
13.	Tunel Kvanj – Buna	43,8 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Novembar 2020/ Februar 2022		Implementator: EIB
<p>Odobrene su dvije aplikacije: prvih 20% u 2020. godini, a dodatnih 20% u Šestom pozivu u 2022. godini. Kreditor će u narednom periodu dostaviti nacrt Sporazuma o grantu.</p>		
14.	Buna – Počitelj	8,78 milijuna EUR-a
Datum odobrenja: Decembar 2018		Implementator: EBRD
<p>Sporazum o investicijskom grantu u iznosu od 6,2 milijuna EUR-a je potpisan u martu 2021. god. Predsjedništvo BiH je 15. juna 2021. godine donijelo Odluku o ratifikaciji. Sporazum o podgrantu je potpisan u augustu 2021. godine. U martu 2022. godine zaprimljena je obavijest banke o efikasnosti Ugovora o grantu. EBRD je u maju 2022. godine izvršio refundaciju sredstava i nastavio plaćanje radova iz granta.</p>		

Sporazum o grantu tehničke pomoći u iznosu od 2,52 mil. EUR-a potpisan je između EBRD-a i JP Autoceste u augustu 2021. godine. EBRD je izvršio refundaciju sredstava za TA komponentu u martu 2022. godine i nastavio plaćanje radova iz granta.	
15.	Počitelj – Zvirovići
5 milijuna EUR-a	
Datum odobrenja: Jun 2018	
Implementator: EIB	
<p>Sporazum o grantu TA između EIB-a i MFIT i JPAC je potpisan u novembru 2021. godine. Vlada FBiH u februaru 2022. godine je donijela Odluku o davanju suglasnosti za prihvatanje granta. Predsjedništvo BiH je donijelo odluku o ratifikaciji Sporazuma o grantu u martu 2022. godine.</p> <p>Prva tranša granta u iznosu od 3,5 milijuna EUR-a je povučena u decembru 2023. godine.</p>	
UKUPAN IZNOS ODOBRENIH GRANT SREDSTAVA	
589,45 milijuna eura	

Osim investicijskih grantova, WBIF je za određene projekte na Koridoru Vc odobrio grantove tehničke pomoći koji će biti implementirani putem IPF-a (Infrastructure Project Facility). Kao rezultat ovih grantova JP Autoceste će dobiti studijsku i projektnu dokumentaciju.

Podnesen je službeni zahtjev za povećanje vrijednosti grantova tehničke pomoći i procedura odobravanje je u toku. Detalji o grantovima tehničke pomoći su dati u Tabeli ispod.

Poddionica	IFI	Vrijednost €	Implementator Granta	Status
Ivan – Ovčari	EIB	5.366.400	IPF9	IPF9 je zadužen za izradu projektne dokumentacije i to: Feasibility studije, Studije utjecaja na okoliš, Idejnog projekta, Glavnog projekta i revizije glavnog projekta. Izrada studijske dokumentacije počela je u januaru 2021. godine. Završen je idejni projekt, u toku je izrada glavnog projekta. Rok za završetak glavnog projekta je posljednje tromjesečje 2024. godine.
Ovčari – ulaz u Tunel Prenj	EBRD	4.753.082	IPF8	2 WBIF granta se realizuju zajedno u dvije komponente. Komponenta 1 obuhvata gap analizu, Studiju utjecaja na okoliš i paket okolišnih i socijalnih dokumenata u skladu sa standardima EBRD-a. Početak izrade studija je bio u junu 2020. god. Izrada dokumentacije je u toku. Završen je idejni projekt, u toku je izrada glavnog projekta.
Izlaz iz Tunela Prenj – Mostar Sjever	EBRD	4.973.412	IPF8	Komponenta 2 obuhvata glavni projekt i tendersku dokumentaciju, završetak Glavnog projekta očekuje se u drugom tromjesečju 2024. godine. Tender će biti pokrenut po završetku Glavnog projekta.

1.5.3. Sredstva iz Budžeta FBiH

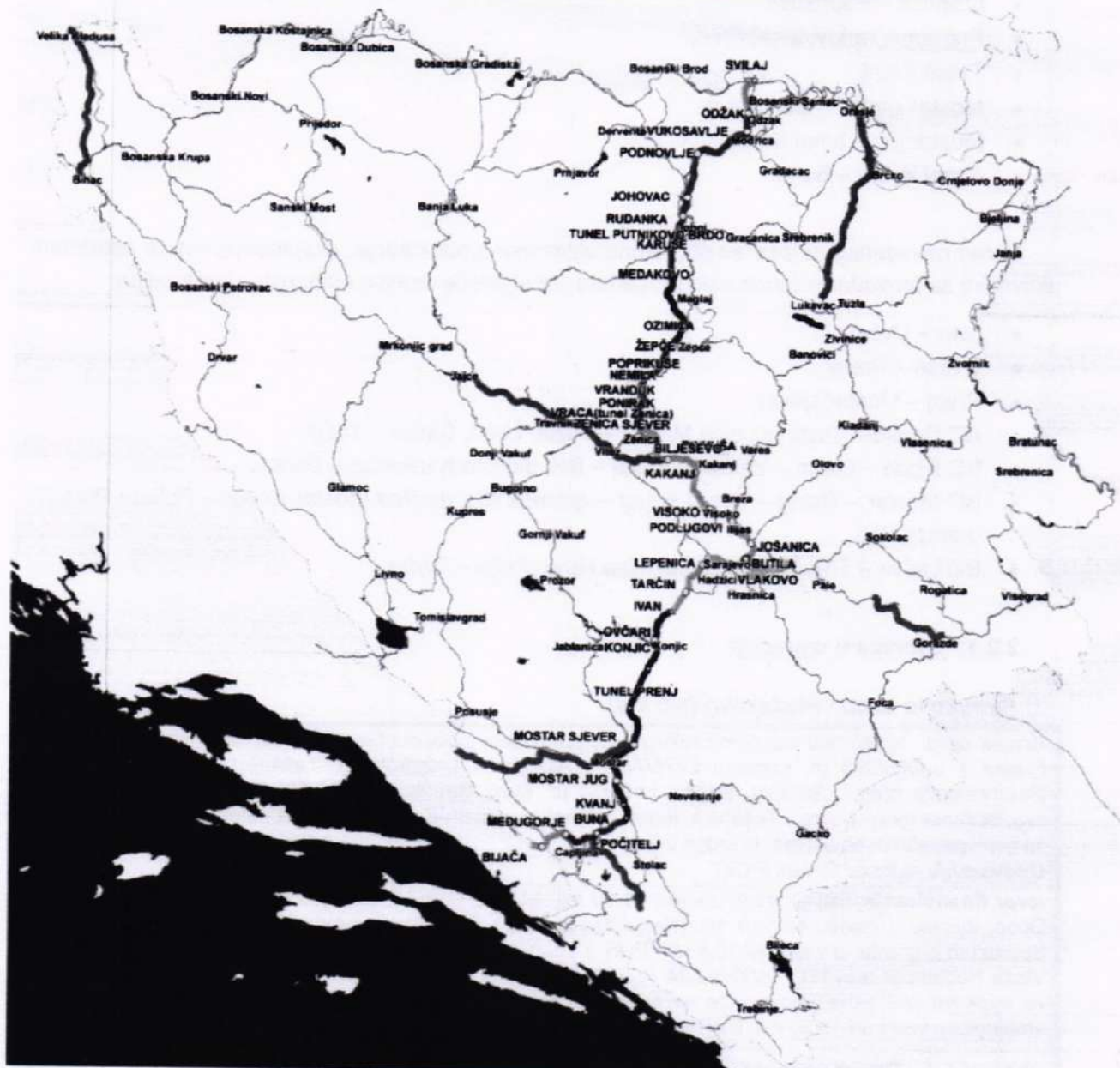
Pored izvora finansiranja iz međunarodnih kreditnih sredstava i vlastitih sredstava JP Autoceste planira realizaciju infrastrukturnih projekata i iz drugih izvora.

Vlada FBiH je na prijedlog JP Autoceste u proteklom periodu svojim Odlukama o usvajanju programa utroška dijela sredstava „Kapitalni transferi javnim preduzećima – transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta“ odobravalala sredstva za projektovanje, eksproprijaciju, izgradnju i usluge nadzora nad izgradnjom autocesta i brzih cesta. U 2023. godini su nastavljene aktivnosti na:

- **BC Lašva – Nević Polje, Lot 5. Petlja Vitez – izlaz iz poslovne zone“ – petlja Nević Polje;**
- **BC Prača – Goražde, Lot 1. i Lot 2. tunel Hranjen – faza 1 i trasa;**
- **AC Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla, Lot 5 Čanići – Tuzla;**
- **BC Bihać – Cazin – Kladuša – granica RH, (dio BC – dionica Kamenica – Čoralići);**
- **BC Mostar – Široki Brijeg – granica RH, dionice Mostar Sjever – Polog i Polog – granica RH;**
- **BC Lašva – Travnik – Jajce, dionica Nević Polje – Turbe.**

2. Realizacija plana aktivnosti na izgradnji autoceste i brze ceste

2.1. Grafički prikaz dionica na Koridoru Vc, brzih cesta i autocesta u FBiH

2.2. Pregled aktivnosti na Koridoru Vc, brzih cesta i autocesta u FBiH

Na dan 31.12.2023. godine aktivno je 10 gradilišta i to 8 na Koridoru Vc (L=cca 85,5 km) i 2 na dionicama brzih cesta:

- 8 dionica se nalazi na Koridoru Vc, ukupne ugovorene vrijednosti (građenje i nadzor) **2.230.564.821 KM (1.140.469.684 EUR-a) bez PDV-a;**
- 2 dionice brzih cesta ukupne ugovorene vrijednosti (izgradnja i nadzor) **182.292.218 KM (93.204.531 EUR-a).**

Trenutno su u tenderskoj proceduri postupci nabavke radova za izvođenje, kao i nabavke konzultantskih usluga nadzora nad izvođenjem radova, na sljedećim dionicama:

- Ozimica – Poprikuše;
- Pripremni radovi tunel Prenj;
- Tunel Prenj;
- Mostar sjever – Mostar jug;
- Mostar jug – tunel Kvanj;
- Tunel Kvanj – Buna.

Pored navedenog, u toku su pripremne aktivnosti (projektiranje, eksproprijacija), te pripremne aktivnosti za provođenje tenderskih procedura, za sljedeće dionice autocesta i brzih cesta:

- Ivan – Ovčari;
- Ovčari – Prenj;
- Prenj – Mostar sjever;
- AC Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla, Lot 5. Čanići – Tuzla;
- BC Bihać – Cazin – Velika Kladuša – RH, dionica Kamenica – Čoralići;
- BC Mostar – Polog – Široki Brijeg – granica RH, dionice Mostar sjever – Polog i Polog – granica RH;
- BC Lašva – Travnik – Jajce, dionica Nević Polje – Turbe.

2.2.1. Dionice u izgradnji

1) Putnikovo Brdo - Medakovo (8,5 km)

Kratak opis: Na kompletnoj dionici ukupno su predviđeni sljedeći objekti: sedam mostova na autocesti (Usora 1 L=276/276 m; Kraševo L=78/78m; Tešanjka 1 L=228/228m; Tešanjka 2 L= 162/162 m; Matanovićevo brdo L=30/30m; Bedaci L=30/30 m, Most Medakovo L=30/30), četiri manja mosta na regulacijama rijeka Usora i Tešanjka, jedan cut&cover system (L=220 m), četiri potputnjaka, dvije petlje sa svim potrebnim objektima, te jedan COKP.			
Ugovaranje radova: Crveni FIDIC			
Izvor finansiranja: EBRD kredit u visini od 60 mil. EUR-a. Ovaj kredit je dio šireg ugovora o zajmu za Doboj Bypass u iznosu od 210 mil. (Republika Srpska i Federacija). Kredit je operativan. Potpisan je Sporazum o grantu u visini od 16,5 mil. EUR-a i donesena je odluka o ratifikaciji sporazuma. Zaključak Vlade Federacije broj 1701/2022 od 24.11.2022. godine – ukoliko bude potrebno, nedostajuća sredstva za troškove realizacije ugovora će se osigurati uz podršku Vlade Federacije BiH. Odobrena su grant sredstva u visini od 16,55 mil. EUR-a.			
Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	11.11.2022.	Euro - Asfalt d.o.o. Sarajevo	142.788.509 EUR
Nadzor	02.12.2022.	IRD Engineering Italy	2.434.880 EUR
Rok završetka: 31.05.2025. godine (24 mjeseca od zvaničnog uvođenja u posjed). Početak radova: Djelomični ulazak u posjed 01.12.2022. godine, zvanični početak radova 01.06.2023. godine.			
Procenat realizacije građenja: 24%			
Napomena: Potpisan je ugovor sa izvođačem radova Euro – Asfalt d.o.o. Sarajevo. Radovi su zvanično otpočeli 01.06.2023. godine i izvode se na cijeloj dionici i svim objektima. Prije zvaničnog uvođenja u posjed, Izvođaču je omogućen djelimični ulazak u posjed kako bi izvršio neophodne pripremne i glavne radove koje je bilo moguće izvoditi. Radovi se odvijaju na svim objektima i trasi, te je predloženo 10 izmjena projektnih rješenja prema tački 13.2. (vrijednosna poboljšanja), od kojih je su do sada odobrene 3 (tri). Kasnije uvođenje Izvođača u posjed, neriješeni imovinsko pravni odnosi na jednom dijelu trase, zahtjevi lokalne zajednice za projekte iz Sporazuma o prijateljskom okruženju, te dodatni zahtjevi izvođača su razlog slabije početne realizacije projekta. U 2024. godine planirano je povećanje intenziteta radova.			

2) Medakovo - Ozimica (21,3 km)

Kratak opis: Na ovoj dionici projektovana je jedna petlja (petlja Ozimica), dva dvostrana odmorišta, veći broj potputnjaka, natputnjaka, manjih mostova i propusta, te tunel Crni Vrh (L=cca 2.200 m).

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: EIB kredit u visini od 340 mil. EUR-a. Odobrena je aplikacija za investicijski grant WBIF u visini od 79 mil. EUR-a (40% vrijednosti investicije).

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	09.03.2023.	Cengiz Insaat Sanayi ve Ticaret A.S. Turska	361.753.356 EUR
Nadzor	10.01.2023	Yuksel Turska i Trasa Doo Sarajevo	4.560.412 EUR
Projekt menadžment	08.12.2022.	Arup doo Beograd	844.150 EUR

Rok završetka: maj 2026. godine (30 mjeseci od zvaničnog uvođenja u posjed).

Procenat realizacije građenja: 10%

Napomena: Izvođač je tokom 2023 godine djelomično uveden u posjed te je započeo da izvodi pripreme radove prema zakonu o autocesti na Koridoru Vc. Veći dio hidrotehničkih propusta je završen koji su bili pred uslov za otpočinjanje radove na dionici u punom kapacitetu. Zvanični početak radova je bio 01.12.2023. godine.

3) Poprikuše - Nemila (5,5 km)

Kratak opis: Na predmetnoj dionici od značajnijih objekata projektiran je jedan tunel Golubinja, (L=3659/3659m), mostovi: Golubinja 1 (L= 423,5/476,5 m) i Bosna (L=196/204 m), te vijadukti Golubinja 2 (L=138/138 m) i Kovanići (L=116/120 m). Predmetnoj dionici pripada i petlja Poprikuše kao i Centar za kontrolu prometa.

Ugovaranje radova: Žuti FIDIC

Izvor finansiranja: EIB u visini od 140 mil. EUR-a i kredit EBRD 180 mil. EUR-a (kreditu efektivni). Osigurana i grant sredstva u visini od 41,1 mil. EUR-a (investicijski grant 36,07 mil. EUR-a i grant Tehničke pomoći od 5,05 mil. EUR-a)

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	16.11.2020.	Cangiz Insaat Sanayi ve Ticaret A.S. Tursaka	251.100.305 EUR
Nadzor	29.04.2020.	IRD Engineering S.r.l.	4.488.000 EUR
Projekt menadžment	22.07.2020.	JV Hill International N.V. and OMEK Consulting Engineers S.A.	1.189.301 EUR

Rok završetka: decembar 2024. godine (početak radova: decembar 2020. godine)

Procenat realizacije građenja: 74%

Napomena: Završeni su svi betonski radovi na konstrukcijama mostova, trenutno se radovi izvode na dijelu trase i platou za COKP, petlju i naplatno mjesto. Zaključno sa 2023. godine cca 80 % tunela je probijeno. Dobivena je suglasnost kreditora na Addendum br 1 kojim je povećana vrijednost ugovora i produžen rok za izgradnju za decembar 2024. godine

Obzirom na značajno povećanje cijena roba i materijala na građevinskom tržištu uslijed inflacije, u skladu sa odredbama ugovora iz Podčlana 13.8 „Korekcija cijene uslijed promjene troška“, doći će do povećanja vrijednosti ugovora za ovu poddionicu autoceste. Klizna skala je zbog inflacije na tržištu u jednom trenutku iznosila i 60%.

Također, Izvođač će početkom 2024. godine dostaviti obračun nastavka Claim br 5. zbog nepredvidljivih fizičkih uslova u tunelu Golubinja.

4) Nemila - Vranduk (5,7 km)

Kratak opis: Na ovoj poddionici projektovani su sljedeći objekti: vijadukt "Stara Stanica" dužine l=38,0m i 4 podvožnjaka. Na izmještenom dijelu magistralne ceste, na potezima gdje trasa magistralne dolazi u koliziju sa rijekom Bosnom, gradit će se dva mosta M1 i M2 oba dužina po l=185,0 metara. Također, planirana je izgradnja i jednostručne kružne raskrsnice u naselju Nemila. U sklopu izgradnje poddionice Nemila – Vranduk izvodi se i regulacija rijeke Bosne kroz Nemilu u dužini oko 3,0 km.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: KFAED - Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj (KFAED) u visini od 11,6 mil. KVD (cca 36 mil. EUR-a) - sredstva. U toku su aktivnosti na potpisu Sporazuma o zajmu sa KFAED-om u visini od cca 21 mil. EUR-a.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	14.02.2022.	HGG Insaat Anonim Sirketi, Turkey	55.932.229 EUR
Nadzor	25.08.2021.	JV: Adel Al-Obaid Engineering Consultants and Ipsa Institut d.o.o.	1.282.500 EUR

Rok završetka: juli 2024. godine (početak radova: 22.02.2022. godine).

Procenat realizacije radova: 23%

Napomena: U 2023. godini uglavnom su se vršili radovi na izmještanju magistralne ceste. Duž zadnjih 870 m trase autoceste na ovoj dionici, u naselju Stara Stanica, nalaze se 22 neeksplozivne kuće koje će biti jako ugrožene prilikom izvođenja radova. Lokalno stanovništvo je spriječilo/obustavilo izvođenje pripremljenih i geoistražnih radova, i zahtijevaju da se sporni stambeni objekti ekspropišu ili prethodno trajno zaštite, a što u ovom trenutku nije izvodljivo. U međuvremenu projektant je definisao novo tehničko rješenje u vidu izgradnje tunela kao najoptimalnijeg rješenja kojim neće biti ugroženi postojeći objekti. Tunnel kroz naselje Stara Stanica biti će dužine 1,5 kilometar, čime će se izbjeći dodatna eksproprijacija i izlazak na magistralnu cestu M17.

Izvođač je u završio izmještanje magistralne ceste M17 i ista je puštana u promet, te je nastavljen rad na izgradnji trase autoceste. Odlagalište Mala Rijeka je dostupno izvođaču radova za upotrebu. Također, u izvještajnom periodu, Izvođač je izvodio i radove na izmještanju toka rijeke Bosne, što uključuje sječu šume, izradu obaloutvrda i zemljane radove u i oko korita rijeke Bosne. Aneksom br.3 Ugovora je produžen rok izgradnje.

5) Vranduk - Ponirak (5,3 km)

Kratak opis: Najznačajniji objekti na ovoj dionici su most Vranduk 1. (L=390 m), most Vranduk 2. (L=340 m), tunel Vranduk (L=400m) i 3 manja vijadukta ukupne dužine 300 m.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: OFID - OPEC Fond za međunarodni razvoj. Dvije kreditne linije i to: 27,15 mil. USD i 24,30 mil. EUR-a. Sredstva povučena u potpunosti. U toku su aktivnosti na ispunjavanju uslova za pravosnažnost ugovora o zajmu za dodatnih 25 mil. EUR-a kod OFID-a.

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	15.05.2019.	Konzorcij Azvirt Ltd i Hering d.d.	131.152.289 EUR
Nadzor	08.05.2019.	Konzorcij DRI upravljanje investicijama d.o.o. i Divil d.o.o.	6.241.044 EUR
Ugovor za usluge tehničke pomoći PIU	23.06.2020.	Konzorcij Institut za građevinarstvo „IG“ d.o.o. B. Luka i Saraj Inžinjeri d.o.o. Sarajevo	438.177 EUR

Rok završetka: 31.03.2026. godine (početak radova: 19.08.2019. godine) – prvobitno ugovoreni rok produžen.

Procenat realizacije radova: 62%

Napomena: Rok za izvođenje radova je bio do novembra 2023. godine. Radovi na trasi kasne zbog nedovoljnog angažmana Izvođača i izmjene projektne dokumentacije. Odlukom Uprave JP Autoceste radovi na ovoj dionici su obustavljeni do završetka izrade novih glavnih projekata za sektore 1,6 i 7. Zbog neadekvatnosti tehničkih rješenja iz glavnog projekta za sektore 1,6 i 7 (dužine cca 2,8 km), od strane projektanta Yuksel iz Ankare pristupilo se izradi novih glavnih projekata. Redukovan je i angažman nadzornog tima dok se ne riješe pitanja nastavka izgradnje ove dionice. Krajem 2023 godine postignut je sporazum sa izvođačem radova o nastavku radova prema novim projektima, radovi će biti nastavljeni u martu 2024. godine. Sporazumom je povećana vrijednost ugovora i produžen rok gradnje za dodatnih 24 mjeseca.

6) Ponirak - Vraca (3,5 km)

Kratak opis: Najznačajniji objekat na ovoj poddionici je tunel Zenica ukupne dužine 2.400 m			
Ugovaranje radova: Crveni FIDIC			
Izvor finansiranja: EIB u visini od 50 mil. EUR-a. Kreditna sredstva su efektivna. Također, potpisan je Sporazum o grant sredstvima u visini od 19 mil. EUR-a, sredstva granta su efektivna i povlačenja tranši su u toku.			
Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	01.08.2019.	Euro - Asphalt d.o.o. Sarajevo	74.454.023 EUR
Nadzor	10.09.2019.	Proyapi Engineering and Consulting INC	2.698.485 EUR
Ugovor za usluge tehničke pomoći PIU	22.03.2019.	Roughton International Ltd	588.860 EUR
Rok završetka: decembar 2024. godine (početak radova: 29.10.2019. godine).			
Procenat realizacije radova: 91%			
Napomena: Zbog lošije geologije od projektom predviđene, radovi su se izvodili uz određena kašnjenja. Izmjenom projekta dužina tunela je promjenjena na 3,5 km od čega je 870 m u sklopu ugovora susjedne dionice Vraca – Donja Gračanica. Očekuje se povećanje ugovorene cijene zbog izmjene projekta, kao i zbog inflacije, odnosno povećanja cijena na tržištu. Izmjena projektnog rješenja, te povećanje vrijednosti klizne skale je uticalo na promjenu vrijednosti ugovora. Zbog izmjene projektnog rješenja produžen je i prvobitni rok za završetak radova za 13. mjeseci (do maja 2023. godine). Završeni su svi građevinski radovi na tunelu. Potpuno je završena izrada sekundarne obloge i kolovozne konstrukcije. Preostala je ugradnja elektro mašinske opreme. Zbog usporene dinamike radova na susjednoj dionici Vranduk – Ponirak, a u dogovoru sa Izvođačem radova potpisan je Sporazum o odgodi instaliranja elektro mašinske opreme za 2024. godinu. Vežano za navedeno, sa Izvođačem je potpisan i novi aneks na Ugovor o građenju, kojim je definisan novi rok završetka radova do 31.12.2024. godine. Aneksom je također definisana nova vrijednosti ugovora zbog povećanja klizne skale, izmjene projekata-produženje tunela i promjene kategorije geološke sredine u tunelu. Na novi aneks je dobivena saglasnost kreditora.			

7) Počitelj - Zvirovići (11 km)

Kratak opis: Dionica je podjeljena u dva lota: LOT 1: Počitelj – početak i kraj mosta Počitelj – Zvirovići i LOT 2: most Počitelj (L=975 m). Na ovoj dionici pored mosta Počitelj, najznačajniji objekti su: tunel Počitelj (L=1.200 m), 3 vijadukta ukupne dužine 250 m, te petlja Počitelj i naplatno mjesto.			
Ugovaranje radova: Crveni FIDIC			
Izvor finansiranja: EIB u visini od 100 mil. EUR-a. Za usluge nadzora na dionici Počitelj - Zvirovići odobrena su bespovratna sredstva WBIF-a u iznosu od 5 mil. EUR-a.			
Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje, Lot 1	20.6.2019	China State Construction Engineering Corporation Limited	56.522.841 EUR

Građenje, Lot 2	20.6.2019	Consortium of Azvirt Limited Liability Company and Sinohydro Corporation Limited and Powerchina Roadbridge Group Co	28.114.890 EUR
Nadzor	11.06.2019.	IRD Engineering S.r.l.	6.024.728 EUR
Ugovor za usluge tehničke pomoći PIU	18.06.2019.	JV Ipsa Institut d.o.o. Sarajevo B&H i VCE Vienna Consulting Engineers ZT GmbH Austria	518.920 EUR

Rok završetka: Navedeno u „Napomeni“ (početak radova za oba Lota: kraj septembra 2019. god.)

Procenat realizacije radova: 93%

Napomena:

LOT 1: Na sekciji 1 su završni radovi u toku, humuziranje bankina, uređenje posteljice, ugradnja zaštitne žičane ograde, zaštita kosina pocinčanim mrežama i izrada zida za zaštitu od buke. Radovi se vrše i na lokalnim saobraćajnicama i spojnim cestama. Na trasi sekcije 2 vrše se identični radovi kao i na trasi sekcije 1. Na naplatnom mjestu Zvirovići u toku je montaža naplatnih kućica. Na mostovima M2, M3 su u toku radovi na konstrukciji, odnosno montaži skele i oplata segmenata rasponske konstrukcije. Na mostu M4 je u toku izrada hidroizolacije. Ugradnja opreme u tunelu Počitelj je u završnoj fazi.

Ugovoreni rok izvođenja radova je bio 24 mjeseca i isti je produžen do 26.10.2022. godine. U međuvremenu, Izvođač je podnio zahtjev za produženje roka za završetak radova pri čemu je potraživao konačni rok do 04.04.2024. godine, te dodatne troškove od cca 11 miliona KM. Nadzor je odobrio produženje roka do 06.09.2023. godine. Zbog loše dinamike i organizacije gradilišta od strane izvođača radova te nedostatka projektnih rješenja sa početka ovog ugovora, rokovi za završetak radova nisu ispoštovani. Očekivani kraj radova na ovoj poddionici je drugi kvartal 2024. godine.

LOT 2: Radovi na Mostu Počitelj ulaze u završnu fazu. Prilikom naprezanja kablova na posljednjem segmentu rasponske konstrukcije je došlo do pojave pukotina u donjoj ploči mosta, te djelomično na spojnom segmentu. Snimanjem nastalih deformacija na oslobođenim cijevima, ustanovljeno je da su u odnosu na projektirani položaj, cijevi pomaknute do maksimalno 10 cm. Obzirom na to da je prvo ispitivanje betona pokazalo da je čvrstoća betona zadovoljavajuća, može se zaključiti da je uzrok pukotina prekoračenje skretnih sila usred neadekvatno postavljenih kablova za prednaprezanje. Zbog efekata koje ovi radovi mogu izazvati na konstrukciju, Nadzor je Izvođaču izdao nalog o privremenoj obustavi dijela radova koji se odnose na sanaciju donje ploče mosta. Sanacija navedenog problema će uticati na konačni rok završetka radova na ovoj poddionici autoceste. Izvođač radova je predložio način sanacije koji je nadzorni organ odobrio te se trenutno vrše radovi na sanaciji mosta.

Također uporedo sa sanacijom mosta vrše se radovi na postavljanju BSO (betonske sigurnosne ograde) te postavljanju ostale opreme mosta (hidroizolacija, dilatacione naprave, finalni radovi oko stubova mosta). Zbog gore navedenih problema, kao i specifičnosti sanacije, ne može se tačno utvrditi završetak svih radova na ovoj dionici, ali se očekuje se da bi početkom trećeg kvartala 2024. godine radovi na ovoj dionici trebali biti završeni.

Zbog probijanja roka za završetak radova, JP Autoceste su prema odredbama člana 8.7 OUU stekle pravo na naplatu ugovorne kazne (penala). Izvođač je dopisom od 26.05.2023. godine zatražio odgodu plaćanja ugovorne kazne da bi se ostvario održiv tok novca, te da bi se posljedično radovi mogli završiti u što skorijem roku. Nadzor se složio s prijedlogom Izvođača, te predložio JP Autoceste da se od svake sljedeće situacije oduzima 40% na račun ugovorne kazne. JP Autoceste su prihvatile prijedlog Nadzora Od oktobra 2023. godine Nadzor odbija cjelokupni iznos iz situacije izvođača radova.

U skladu sa Odlukom Uprave od 04.10.2023. godine proveden je postupak za pružanje konsultantskih usluga za uklanjanje problema na mostu Počitelj. Postupak je proveden putem direktnog ugovaranja u skladu sa pravilima Europske Investicijske Banke (EIB-a). Ugovor je zaključen sa Ponting Engineering Bureau Ltd, Slovenija. Rok za realizaciju ugovorenih usluga je 3 mjeseca.

8) Sarajevska zaobilaznica, Lot 3B (1,5 km)

Kratak opis: Sarajevska zaobilaznica se proteže od petlje Vlakovo do priključka na kružni tok Mostarsko raskršće. Ova četverotračna saobraćajnica će biti duga cca 1,5 km i osim otvorenog dijela trase obuhvata i 2 vijadukta dužine od po 145 m. Njen značaj se ogleda u potrebi saobraćajnog povezivanja Obilaznice Sarajeva sa saobraćajnicama nižeg ranga.

Ugovoranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: JP Autoceste, vlastita sredstva

<i>Ugovori</i>	<i>Datum ugovora</i>	<i>Izvođač / Nadzor</i>	<i>Vrijednost ugovora (bez PDV-a)</i>
Građenje	04.12.2020.	Euro - Asphalt d.o.o. Sarajevo	19.900.000 KM
Nadzor	19.03.2019.	Konzorcij: Divil d.o.o. Sarajevo, Saraj Inženjering d.o.o. Sarajevo i Institut za građevinarstvo "IG" d.o.o. Banja Luka	1.459.997 KM
Rok završetka: ugovoreni rok istekao – obrazloženje u „Napomeni“ (početak radova kraj 2020. godine).			
Procenat realizacije radova: 50%			
Napomena: Značaj izgradnje predmetne saobraćajnice se zasniva na potrebi saobraćajnog povezivanja Obilaznice Sarajeva sa saobraćajnicama nižeg ranga te ista prolazi od petlje Vlakovo do priključka na kružni tok Mostarsko raskršće. Ova četvero tračna saobraćajnica će biti duga cca 1,5 km i osim otvorenog dijela trase obuhvata i 2 vijadukta dužine od po 145 m. Zvanični početak radova je bio 22.12.2020. godine. Projektna dokumentacija je urađena dosta davno (period 2008. - 2009. godine), i ista se u određenim segmentima morala inovirati (prilagoditi). Kako je Izvođač bio zainteresovan da predloži određene uštede, prihvaćen je njegov prijedlog uz uslov da se kroz taj prijedlog obuhvate i neophodne izmjene te inoviranje projekta. Rok za izvođenje radova je bio 14 mjeseci i isti je istekao u februaru 2022. godine. Obzirom na značajno povećanje cijena roba i materijala na građevinskom tržištu uslijed inflacije, izvjesno je da će doći do povećanja vrijednosti ugovora za građenje. Još uvijek nisu ishodovane potrebne saglasnosti za nastavak radova na dijelu dionice. Naime, potrebno je izvršiti usaglašavanje projektnog rješenja sa zahtjevima Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i ishodovati potrebne saglasnosti i odobrenja. Očekivani nastavak izgradnje ove dionice je treći kvartal 2024. godine. Uz dobar angažman izvođača radova i adekvatnu dinamiku, svi radovi mogu biti završeni do sredine 2025. godine.			

9) BC Prača - Goražde, faza I (18,4 km)

Kratak opis: Dionica brze ceste Prača – Goražde je ukupne dužine 18,4 km. Faza I ove brze ceste predstavlja izradu poluprofila brze ceste na njenoj cijeloj dužini. Lot 1. Faze I. predstavlja iskop (probijanje) i izradu primarne podgrade glavne i servisne cijevi tunela Hranjen, dužine 5,5 km kao ključnog objekta na trasi ove brze ceste. Lot 2. Faze I predstavlja kompletiranje svih radova u tunelu Hranjen te izgradnju poluprofila brze ceste ispred i iza tunela Hranjen od Prače (Hrenovice) do Goražda.			
Ugovoranje radova: Žuti FIDIC			
Izvor finansiranja: Budžet FBiH, Odluka o usvajanju programa utroška dijela sredstava „Kapitalni transfer javnim preduzećima“			
<i>Ugovori</i>	<i>Datum ugovora</i>	<i>Izvođač / Nadzor</i>	<i>Vrijednost ugovora (bez PDV-a)</i>
Građenje, Lot 1	22.09.2018.	Euro - Asphalt d.o.o. Sarajevo	71.414.967,57 KM
Nadzor, Lot 1	05.02.2019.	IPSA – Institut d.o.o. Sarajevo	2.977.997 KM
Građenje, Lot 1 i 2	27.07.2022.	Euro - Asphalt d.o.o. Sarajevo	33.665.702 KM
Nadzor, Lot 1 i 2	10.08.2022.	IPSA – Institut d.o.o. Sarajevo	1.499.982 KM
Građenje, Lot 1 i 2	25.10.2023.	Euro - Asphalt d.o.o. Sarajevo	6.728.225 KM
Rok završetka: Ugovor iz 2018. godine je realizovan. Rok po osnovu drugog ugovora za nastavak radova iz 2022. godine je septembar 2023. godine (početak radova septembar 2022. godine). Adendumom br 1. rok je produžen do 30.12.2023. godine.			
Procenat realizacije građenja: 51,3% faze 1			

Napomena: – Dionica brze ceste Prača – Goražde je ukupne dužine 18,4 km. Faza I brze ceste predstavlja izradu poluprofila brze ceste na njenoj cijeloj dužini (po jedna saobraćajna traka u oba smjera). Realizacija ovog projekta započela je izgradnjom tunela Hranjen (Lot 1 Faze I), dužine 5,5 kilometara, a ugovor je potpisan krajem 2018. godine. U toku implementacije prvog ugovora, prema interpretaciji Izvođača radova i nadzornog organa, zatečeno je znatno složenije geološko okruženje nego ono predviđeno ugovorom, što je dovelo do povećanih troškova izgradnje i znatno manje realizacije od ugovorene. Angažovano je Ekspertno vijeće od strane Autocesta čiji je zadatak utvrditi činjenično stanje na realizaciji prvog ugovora, te analizu opravdanosti razlike između izvedene i ugovorene dužine iskopa tunela Hranjen, uzimajući u obzir 39% izvedenih radova za 96% utrošenih sredstava. Trenutno su aktivni radovi na drugom ugovoru za Lot 1. i Lot 2 Faze I. - Iskop i izrada primarne podgrade glavne i servisne cijevi, te izrada sekundarne (finalne) obloge tunela. Trenutno se radi na probijanju tunela sa južne strane te izradi sekundarne obloge sa obje strane tunela. Zaključno sa oktobrom 2023. godine probijeno je 51,3% tunela. Rok za završetak radova po ovom Ugovoru je produžen do 30.12.2023. godine bez dodatnih finansijskih izdataka.

Za nastavak radova zaključen je novi ugovor u iznosu od 6,7 miliona KM. Realizacija navedenog je počela u posljednjem kvartalu 2023. godine i trajat će 3 mjeseca. Također, objavljen je tender za nastavak radova na probijanju i izradi sekundarne obloge tunela u iznosu od cca 123 miliona KM. Odabran je najpovoljniji ponuđač. Potpisivanje ugovora i početak radova su planirani u prvoj polovini 2024. godine.

10) BC Lašva - Nević polje (24,5 km), Lot 5. petlja „Vitez – izlaz iz poslovne zone“ – Petlja Nević Polje (4,8 km)

Kratak opis: Za BC Lašva – Nević Polje, Lot 5. petlja „Vitez – izlaz iz poslovne zone“ – Petlja Nević Polje (4,8 km) provedena je tenderska procedura za odabir izvođača radova i usluge nadzora nad izgradnjom. Početak sekcije Lot-a 5 se nalazi poslije petlje Vitez – izlaz iz poslovne zone, koja će biti izgrađena u sklopu gradnje Lot-a 4 (Poslovna zona Vitez). Na kraju sekcije Lot-a 5 predviđena je izgradnja petlje Nević Polje, tipa deniveliranog kružnog toka.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH, Odluka o usvajanju progama utroška dijela sredstava „Kapitalni transfer javnim preduzećima“

Ugovori	Datum ugovora	Izvođač / Nadzor	Vrijednost ugovora (bez PDV-a)
Građenje	26.04.2022.	„Hering“ d.d. Široki Brijeg	64.021.000 KM
Nadzor	16.06.2022.	Konzorcij: Divel d.o.o. Sarajevo i Zagrebinspekt d.o.o. Mostar	1.984.345 KM

Rok završetka: 30.11.2024. godine (početak radova juli 2022. godine).

Procenat realizacije građenja: 65%

Napomena: Izvođač radova je uveden u posjed u julu 2022. godine. Prema dobijenom načelnom odobrenju za građenje, Izvođač je mogao raditi gotovo sve pripremne radove, ali je sa ovim aktivnostima ozbiljnije krenuo tek po dobijenoj građevinskoj dozvoli – krajem augusta 2022. godine. Dakle, Izvođač je veoma sporo izvršio potrebnu mobilizaciju ljudi i mehanizacije na gradilištu. Po dobijenoj građevinskoj dozvoli i glavnim projektima početkom septembra 2022. godine, Izvođač počinje izvoditi pored pripremnih i neke glavne radove. U prethodnih pola godine Izvođač je vršio radove na svim objektima i trasi dionice te regulaciji korita rijeke Lašve. Na trasi se kontinuirano vrši nasipanje i zemljani radovi, a na mostovima radovi na konstrukcijama, dok na regulaciji korita, iskopni radovi i priprema za izradu i uređenje obala rijeke Lašve. U 2023. godini radilo se na određenim izmjenama projektne dokumentacije i popravki glavnih projekata, tako da došlo do smanjenje dinamike izvođenja radova. Izvođač je u drugom dijelu 2023. godine aktivnije nastavio sa izvođenjem radova, a planirani završetak radova je kraj 2024. godine.

2.2.2. Dionice za koje je tenderska procedura u toku

1) Ozimica - Poprikuše (12,8 km)

Kratak opis: Na trasi je predviđeno 10 mostova različitih dužina i kreću se od 35 metara do najdužeg 406 metara. Osim mostova, predviđeni su i potputnjaci širine 9-11 metara sa dužinama od 40 do 90 metara. Također su predviđena i dva cjevasta propusta na ukrštanju s vodotocima dužina 80,5 i 41,0 metar. Trasa uključuje i pet tunela dužine od 225 do 770 metara.
Ugovaranje radova: Crveni FIDIC
Izvor finansiranja: EIB kredit u visini od 340 mil. EUR-a. Grant aplikacije (40% vrijednosti radova i 100% vrijednosti nadzora). Aplikacija za grant sredstva odobrena u visini od 136,70 mil. EUR-a.
Status projektne dokumentacije: Završen je i revidovan Glavni projekat. Pribavljena je okolinska dozvola za kompletan LOT 2 Doboj jug (Karuše) – Sarajevo sjever. Pribavljena je urbanistička saglasnost. U završnoj fazi je priprema dokumentacije i konačnih saglasnosti neophodnih za ishovođanje Odobrenja za građenje.
Tenderska procedura: Postupak nabavke radova / evaluacija finansijskih ponuda je u toku, dok je za nabavku konsultantskih usluge nadzora evaluacija ponuda u završenoj fazi.
Procenat realizacije: projektovanje: 100%; eksproprijacija: 55%

2) Pripremni radovi za Tunel Prenj (pristupni putevi, vodovod, električna mreža - 12,5 km)

Kratak opis: Pripremni radovi za izgradnju tunela Prenj obuhvataju izgradnju pristupnih puteva sjeverno i južno od tunela, zatim vodosnabdjevanja gradilišta i osiguranje električne energije za izvođenje radova.
Ugovaranje radova: Crveni FIDIC
Izvor finansiranja: EBRD u iznosu od 22 mil. EUR-a
Status projektne dokumentacije: Završen je Idejni i Glavni projekat za pripremne radove (pristupne ceste, vodovod, električna mreža). Ishodovane su sve prethodne saglasnosti za dionicu pristupnih puteva za potrebe izgradnje tunela Prenj. Dobivene su urbanističke saglasnosti od strane gradova Mostara i Konjica.
Tenderska procedura – pripremni radovi: Uprava JP Autoceste je donijela Odluku da će se izgradnja pristupnih puteva za izgradnju tunela Prenj obuhvatiti postupkom nabavke radova na tunelu Prenj.
Procenat realizacije: projektovanje: 100%; eksproprijacija - (sjeverni dio 0% - južni dio 80%)

3) Tunel Prenj (12,4 km)

Kratak opis: Tunel Prenj je najduži i najsloženiji objekat na cijelom Koridoru Vc. Dužina tunelskih cijevi je L = 10,5 km. Dionica osim tunela obuhvaća i oko 1.500 m otvorene trase sa sjeverne strane, te još cca 700 m sa južne strane tunela, što čini ukupno cca 12,4 km.
Ugovaranje radova: Žuti FIDIC
Izvor finansiranja: EBRD i EIB u iznosu do po 300 mil. EUR-a. Grant tehničke pomoći od 3,5 miliona EUR-a je odobren.
Status projektne dokumentacije: Završena je izrada Idejnog projekta sa elementima Glavnog projekta za izgradnju tunela Prenj. U toku je revizija istog, te se očekuje da bude završena u prvom kvartalu 2024. godine. U toku su aktivnosti za pribavljanje prethodnih saglasnosti neophodnih za pribavljanje urbanističke saglasnosti.
Tenderska procedura – tunel Prenj: Za nabavku radova za izgradnju dionice tunela Prenj 27.02.2024. godine dostavljena je saglasnost banke na evaluacijski izvještaj pretkvalifikacijske faze. Prvi postupak nabavke konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom je poništen. Odluka o pokretanju novog postupak donesena je 14.08.2023. godine. Draft tenderskog dokumenta je izrađen i poslan konsultantu. Za usluge podrške jedinici za implementaciju projekta, procedura je završena, potpisan je ugovor 24.05.2023. godine u vrijednosti od 8,98 mil. EUR-a bez PDV-a.
Procenat realizacije: projektovanje: Idejni projekat 100%; eksproprijacija: 0%

4) Mostar sjever - Mostar jug (cca 14,2 km)

Kratak opis: Dionica obuhvata seriju tunela i vijadukata srednje dužine i jedna je od većih na trasi Koridora Vc. Trasa se prostire na padinama Veleža, iznad mostarskih naselja Vrapčići, Zalik, Mazoljice, Bjelušine i Opine. U nastavku, trasa se tunelom dužine cca 2,5 km, ispod naselja Kočine, sa padine spušta prema aerodromu Mostar i petlji Mostar jug.
Ugovaranje radova: Crveni FIDIC
Izvor finansiranja: EBRD kredit u visini od 110 mil. EUR-a i Konzorcij domaćih banaka u visini 150 mil. EUR-a. Aplikacija za grant sredstva WBIF-a u visini od 150,7 mil. EUR-a je odobrena.
Status projektne dokumentacije: U toku je izrada Idejnog i Glavnog projekta. Rok je bio 11.10.2023. godine. Potpisan je Aneks 2. ugovora kojim je odobreno produženje roka do 11.05.2024. godine. Pribavljene su sve prethodne saglasnosti neophodne za ishodavanje urbanističke saglasnosti.
Tenderska procedura: Odluka o pokretanju postupka nabavke radova je donesena u 2022. godini. Prvobitni postupak nabavke radova je poništen, a u januaru 2023. godine pokrenut je novi. Evaluacija aplikacija je završena. Evaluacijski izvještaj dostavljen banci na pregled i komentare 19.02.2024. godine. Za konsultantske usluge nadzora nad izgradnjom rok za dostavu ponuda po revidovanom pozivu je bio 18.04.2023. godine. Postupak nabavke je završen, međutim ugovor nije potpisan zbog tehničke greške unutar ECEPP-a.
Procenat realizacije: projektovanje:80%; eksproprijacija:0%

5) Mostar jug - Tunel Kvanj (cca 9,2 km)

Kratak opis: Trasa ove dionice se od petlje Mostar jug pruža direktno uz Mostarski aerodrom, a u nastavku, u zoni naselja Kosor, prelazi rijeku Bunu i dalje pored Malog polja do tunela Kvanj.
Ugovaranje radova: Žuti FIDIC
Izvor finansiranja: EBRD kredit u visini od 60 mil. EUR-a. Odobrena je grant aplikacija u visini od 30,33 mil. EUR-a.
Status projektne dokumentacije: Idejni projekat je završen. Ishodovane su prethodne saglasnosti za urbanističku saglasnost. Dana 18.11.2021. godine je doneseno rješenje o pravosnažnosti okolinske dozvole. Podnesen je zahtjev za izdavanje urbanističke saglasnosti nadležnom ministarstvu, isti je zaključkom odbijen zbog nemogućnosti dobivanja saglasnosti Ministarstva obrane BiH. U toku je priprema novog zahtjeva isključivo prema Zakonu o autocesti na Koridoru Vc.
Tenderska procedura: Tenderska dokumentacija I faze za nabavku radova je objavljena 23.12.2020. godine. Evaluacija je završena, saglasnost Banke zaprimljena u 2022. godini. U toku je priprema revidovane tenderske dokumentacije za ponovljenu prvu fazu postupka. Postupak je obustavljen. Proces je ponovo pokrenut. Uvedena je međufaza od strane banke. Predaja ponuda se očekuje početkom maja 2024. godine. Tenderska procedura za nabavku konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom je uspješno okončan. Ugovor je potpisan 12.12.2023. godine u vrijednosti od 3,2 mil. EUR-a bez PDV-a.
Procenat realizacije: projektovanje: Idejni projekat 100%; eksproprijacija: 88%

6) Tunel Kvanj - Buna (cca 5,2 km)

Kratak opis: Dionica obuhvata tunel Kvanj dužine 2,5 km i vijadukt Rotimski potok dužine 330 m i ostatak od cca 2 km otvorene trase.
Ugovaranje radova: Žuti FIDIC
Izvor finansiranja: EIB kredit u visini od 100 mil. EUR-a. Odobrena su grant sredstva u visini od 43,8 mil. EUR-a.
Status projektne dokumentacije: Ishodovana je okolinska dozvola u maju 2019. godine. Federalno ministarstvo prostornog uređenja je u decembru 2019. godine izdalo urbanističku saglasnost.
Tenderska procedura: Uprava JP Autocesta FBiH je 25.03.2022. godine donijela Odluku o poništavanju postupka nabavke radova koji je pokrenut 2019. godine. Pokrenut je novi postupak Odlukom uprave 21.04.2022. godine. Izrada pretkvalifikacione dokumentacije je završena. Poziv za dostavu tehničkih ponuda objavljen je 09.08.2022. godine, a prolongirani rok za dostavu aplikacija 28.11.2024. godine. Na prijedlog Banke poništen je započeti pretkvalifikacioni postupak. Odluka o raspisivanju novog postupka donesena je 17.10.2023. godine. Poziv za dostavu ponuda objavljen je 17.01.2024. godine, dok je rok za dostavu ponuda 02.04.2024. godine. Za konsultantske usluge nadzora nad izgradnjom zaključen je ugovor. Postupak nabavke Izrade idejnog i glavnog projekta sa istražnim radovima i revizijom dionica tunel Kvanj – Buna je uspješno završen. Zaključen je ugovor, vrijednosti 1,98 mil EUR-a bez PDV-a.

Procenat realizacije: projektovanje: 100%; eksproprijacija: 100%

2.2.3. Dionice za koje su pripremne aktivnosti za građenje u toku

1) Ivan - Ovčari (10,7 km)

Kratak opis: Dionica Ivan - Ovčari nalazi se u Hercegovačko-neretvanskom kantonu. Trasa počinje odmah nakon južnog portala tunela Ivan i nastavlja se prema Konjicu, spuštajući se blizu lokaliteta Bradina i Zukići prema petlji Ovčari, gdje trasa završava. Planirano je da se izgradi ukupno 10 tunela i 29 mostova. Najduži tunel dugačak je 1050 m, dok je najduži vijadukt dugačak 822 m.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: Podnesen je zahtjev za zaduženje kod EIB-a u visini od 162 mil. EUR-a (50% troškova). EIB će podržati i aplikaciju za investicijski grant WBIF-a do 40% procijenjene vrijednosti troškova projekta i do 100% procijenjene vrijednosti troškova za usluge tehničke asistencije kada se ispune uslovi za financiranje. JP Autoceste FBiH će poslati upite drugim međunarodnim finansijskim institucijama kako bi se zaokružila finansijska konstrukcija projekta od preostalih 10% troškova.

Status projektne dokumentacije: Osigurana su grant sredstva WBIF-a za izradu Feasibility studije, Studije uticaja na okoliš, Idejnog projekta, Glavnog projekta i revizije glavnog projekta. ToR za glavni projekat je usuglašen između IFICO-a, EUD i IFI. Nakon detaljnog pregleda Projektnog zadatka i nakon konsultacija sa vodećom međunarodnom finansijskom institucijom, dogovoreno je da se većina predviđenog projektnog zadatka mora mijenjati jer značajno odstupa od optimalnog rješenja (posebno za dio dionice od 6,2 km od Zukića do Ovčara). Nakon toga pristupilo se optimizaciji trase, te se došlo do tehnički najprihvatljivijeg rješenja koje je smanjilo uzdužni nagib, izbacilo treću traku za spora vozila i u mnogo toga revidiralo buduće troškove izgradnje. Sve to je rezultiralo novim Idejnim projektom koji je završen u aprilu mjesecu 2023. godine, te se nastavlja sa Glavnim projektom čiji je rok za izradu i završetak četvrti kvartal 2024. godine.

Ishodovane su sve neophodne saglasnosti za ovu fazu realizacije projekta, uključujući i rješenje o prihvatanju Studije uticaja na okoliš, međutim uložena je žalba na isto, te se čeka na razrješenje iste.

Procenat realizacije: projektovanje: 60%; eksproprijacija: 0%

2) Ovčari - Prenj (10,1 km)

Kratak opis: Od značajnijih objekata koji ulaze u sastav ove dionice izdvajamo sedam mostova i dva tunela.

Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: Vlada FBiH u oktobru 2021. godine podržala inicijativu da se za izgradnju ove dionice osiguraju sredstva kod EBRD-a i EIB-a u iznosu do po 300 mil. EUR-a. Vijeće ministara je također usvojilo navedene inicijative za zaduženje.

Status projektne dokumentacije: Završen je idejni projekat. U toku je izrada Glavnog projekta.

Ishodovane su sve potrebne saglasnosti za ovu fazu realizacije projekta, uključujući i rješenje o prihvatanju Studije uticaja na okoliš, međutim uložena je žalba na rješenje, te se čeka, te se čeka na razrješenje iste.

S obzirom da se radi o jedinstvenoj studiji za dionicu Ovčari – tunel Prenj i tunel Prenj - Mostar Sjever, održane su dvije javne rasprave u Konjicu i Mostaru te će studija i Rješenje kao takvo biti sveobuhvatno za obje dionice.

Urbanistička saglasnost će biti ishodovana nakon pribavljanja okolinske dozvole. Planirani završetak za izradu dokumentacije na nivou glavnog projekta je drugi kvartal 2024. godine. Za implementaciju je zadužen IPF 8.

Procenat realizacije: projektovanje: 80%; eksproprijacija: 0%

3) Tunel Prenj (izlaz) - Mostar Sjever (12,4 km)

Kratak opis: Predmetna dionica od značajnijih objekata obuhvata tri mosta i dva tunela.
Ugovaranje radova: Crveni FIDIC

Izvor finansiranja: Vlada FBiH u oktobru 2021. godine podržala je inicijativu da se za izgradnju ove dionice osiguraju sredstva kod EBRD-a i EIB-a u iznosu do po 300 mil. EUR-a. Vijeće ministara je također usvojilo navedene inicijative za zaduženje.

Status projektne dokumentacije:

Završen je Idejni projekat predmetne dionice i u toku je izrada Glavnog projekta čiji je završetak predviđen za četvrti kvartal 2024. godine. Ishodovane su sve potrebne saglasnosti za ovu fazu realizacije projekta, uključujući i rješenje o prihvatanju Studije uticaja na okoliš, međutim uložena je žalba na rješenje, te se čeka, te se čeka na rješenje iste. S obzirom da se radi o jedinstvenoj studiji za dionicu Ovčari – tunel Prenj i tunel Prenj - Mostar Sjever održane su dvije javne rasprave u Konjicu i Mostaru te će studija i Rješenje kao takvo biti sveobuhvatno za obje dionice.

Urbanistička saglasnost će biti ishodovana nakon pribavljanja okolinske dozvole. Planirani završetak za izradu dokumentacije na nivou glavnog projekta je četvrti kvartal 2024. godine.

Procenat realizacije: projektovanje: 60%; eksproprijacija: 0%

4) AC Orašje - Tuzla, dionica Maoča - Tuzla, Lot 5. Čanići - Tuzla (8,0 KM)

Kratak opis: Trasa autoceste LOT V Čanići – Tuzla počinje sjeverozapadno od postojećeg magistralnog puta i naselja Čanići. Obuhvata dva prateća uslužna objekta (CP i COKP), jednu petlju, dva natputnjaka, tri potputnjaka, pet vijadukata, osam opornih zidova, dva potporna zida. Zbog kolizije trase autoceste sa postojećom infrastrukturom, potrebno je izmještanje cesta na pet lokacija.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Završen je Idejni projekat za sva tri lota (LOT3, LOT4A i LOT4B, LOT5) u skladu sa Ugovorom za izradu (dopunu) Idejnog i izradu Glavnog projekta koji je potpisan u maju 2022. godine sa ugovorenim rokom za izradu od 15 mjeseci. Potpisom Aneksa 2 i Aneksa 3 rok za izradu produžen je do 31.05.2024. godine. Trenutno je u završnoj fazi izrada Glavnog projekta i isti će biti dostavljen do kraja maja 2024. godine shodno potpisanom Aneksu 3. Revident je uključen u fazu Idejnog projekta te je revidirao Idejni projekat i odobrio nastavak izrade Glavnog projekta. Trenutno reviduje Glavni projekat.

Studija uticaja na okoliš trenutno je u fazi dostavljanja komentara od strane zainteresiranih strana nakon završene javne rasprave. Studija izvodljivosti je također u završnoj fazi i očekuje se da će biti predata do kraja marta 2024. godine.

Procenat realizacije: projektovanje: 70%; eksproprijacija: 0%

5) BC Bihać - Cazin - Velika Kladuša - RH, dionica Kamenica – Čoralići (17,0 km)

Kratak opis: Početak ove BC je na budućoj „obilaznici“ Bihaća (BC Ključ-B.Petrovac-Bihać-Izačić) u mjestu Kamenica, a kraj je na granici sa R.Hrvatskom na graničnom prelazu Maljevac.

Dužina ove BC je cca 45,5 km i duž trase povezuje nekoliko gradova i većih naseljenih mjesta, putem saobraćajnica nižeg ranga, gdje je u tu svrhu predviđeno jedno interregionalno i nekoliko lokalnih čvorišta za povezivanje BC sa mrežom magistralnih, regionalnih i cesta lokalnog karaktera.

Trasa ove BC je locirana na području gradova Bihaća i Cazina, te oćine V.Kladuša. Teren na kojem se trasa prostire je manjim dijelom ravničarski, a većim brežuljkast i brdovit. Na pravcu svog pružanja trasa presijeca veći broj prirodnih prepreka; manjih vodotoka, udolina i grebena, te određen broj naseljenih područja i saobraćajnica nižeg ranga.

Na trasi su predviđeni mostovi koji su različitih dužina i kreću se od cca 30 metar do najdužeg cca 700 metara. Osim mostova, na trasi je predviđeno nekoliko tunela dužine mahom do 500 metara, kao i jedan tunel dužine do 800 metara. Na trasi je također predviđen veći broj potputnjaka i natputnjaka.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Idejni projekat brze ceste Bihać- Cazin – Velika Kladuša – RH , dionica Bihać – Čoralići u dužini od 17.95 KM je završen i isti je dostavljen Naručiocu. Projektovanje nastavka trase od Čoralića do Graničnog prijelaza Maljevac (cca 27,5 km) je nastavljeno nakon prihvatanja prijedloga trase od nadležnog Ministarstva USK i usvajanja od strane Skupštine USK. Nakon izrade Idejnog projekta, planirana je izrada Glavnog projekta za dionicu Kamenica – Čoralići, a nakon čega će biti pokrenut postupak eksproprijacije, kao i tenderska procedura za izbor izvođača radova i usluge nadzora.

Procenat realizacije: projektovanej: Idejni projekat 50%; eksproprijacija: 0%

6) BC Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH, dionica Mostar S. - Polog (20,3 km)

Kratak opis: Brza cesta Mostar sjever - Široki Brijeg - granica RH, dionica Mostar sjever – Polog počinje od čvorišta autoceste na Koridoru Vc Mostar sjever. U nastavku trasa ide sjevernim dijelom iznad zone deponije otpada Uborak, te sjeverno od industrijske zone Gajevi. Dalje trasa prelazi preko magistralne ceste M17, gdje je projektirano čvorište tipa rotora na magistralnoj cesti s niveletom brze ceste iznad rotora. Trasa u nastavku nakon nasipa prelazi rijeku Neretvu mostom, a u nastavku prelazi preko lokalne ceste i željezničke pruge. Kako bi se svladala teška konfiguracija terena u nastavku trase, projektiran je vijadukt Raštani, potom tunel, vijadukt Orlovac, vijadukt Rudarski kop. Trasa na ovom dijelu završava čvorištem Rudarski kop preko spojne ceste kojim je omogućena direktna veza iz ulice Blajburških žrtava na brzu cestu.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Za brzu cestu Mostar sjever – Široki Brijeg – granica RH izrađena su Idejna rješenja, Prethodna procjena utjecaja na okoliš, Saobraćajna studija na osnovu Idejnih rješenja, Prefizibiliti studija i Multikriterijalna analiza.

Ugovor je potpisan 24.04.2023. godine a postao je važeći dostavljanjem bankovne garancije 28.04.2023. godine. Rok za izradu idejnog projekta je bio 18 mjeseci. Isti je produžen za 6 mjeseci.

U toku je revizija elaborata zaštite izvorišta koji se nalaze na predmetnoj dionici i defniranje položaja trase brze ceste.

Procenat realizacije: projektovanje: 4%; eksproprijacija: 0%

7) BC Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH, dionica Polog - granica RH (40,4 km)

Kratak opis: Dionica brze ceste Polog - granica RH predstavlja nastavak dionice brze ceste Mostar sjever - Polog. Na predmetnoj dionici nema tunela. Izrađeni su elaborati eksproprijacije te se čeka pribavljanje urbanističke suglasnosti. Javni interes za izgradnju je utvrdila Vlada FBiH.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor financiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Izrađen Idejni i Glavni projekt brze ceste u duljini 40,4 km. Projekat se sastoji od dvije poddionice Polog - Polugrno (15,8 km) i Polugrno - granica RH (24,6 km).

Procenat realizacije: projektovanje: 100%; eksproprijacija: 60 %

8) BC Lašva - Travnik - Jajce, dionica Nević polje - Turbe (10,8 km)

Kratak opis: Dionica brze ceste Petlja Nević Polje – Petlja Turbe predstavlja nastavak dionice brze ceste Lašva - petlja Nević Polje. Ukupna dužina je 10,77 km. Na ovoj dionici predviđena je izgradnja: 9 mostova ukupne dužine 2.470 m, 4 tunela ukupne dužine 1.626 m, otvorena trasa ukupne dužine 7.229 m. Predviđena je i petlja Turbe sa priključkom na postojeću magistralnu saobraćajnicu M-5 u području Turbeta.

Ugovaranje radova: Zakon o javnim nabavkama

Izvor finansiranja: Budžet FBiH

Status projektne dokumentacije: Završen je Idejni projekat sa studijskom dokumentacijom koja uključuje Studiju opravdanosti i Studiju uticaja na okoliš. Vezano za Glavni projekat, dana 21.07.2022. godine potpisan je ugovor sa Projektantom. U toku je izrada projektne dokumentacije. Rok za izradu je treći kvartal 2024. godine.

Procenat realizacije: projektovanje: 80%; eksproprijacija: 0%

3. Realizacija plana poslovanja za period 01.01. – 31.12.2023. godine

3.1. Realizacija aktivnosti iz nadležnosti pravnih poslova

3.1.1. Eksproprijacija zemljišta

U sljedećoj tabeli prikazana je realizacija vrijednosti eksproprijacije po dionicama, koja obuhvaća otkup zemljišta i stambenih objekata po redovnoj proceduri eksproprijacije i ostale troškove, cijepanja parcela i ostalih naknada za period 01.01. - 31.12.2023. godine:

Tabela 1.

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Finansiranje vlastitim sredstvima		232.320.862	51.700.000	32.672.221	63,20
1.	Putnikovo brdo - Medakovo	54.059.007	6.000.000	3.609.092	60,15
2.	Medakovo - Ozimica	80.761.855	13.000.000	22.306.493	171,59
3.	Ozimica - Poprikuše	30.000.000	17.000.000	5.276.902	31,04
4.	Ovčari - Mostar Sjever (Ovčari - Prenj)	8.000.000	300.000	0	0,00
5.	Tunel Prenj (pristupni putevi)	4.500.000	4.000.000	615.407	15,39
6.	Mostar Sjever - Mostar Jug	15.000.000	2.000.000	269	0,01
7.	Mostar jug - Tunel Kvanj	18.500.000	4.000.000	66.031	1,65
8.	COKP u Kantonu Sarajevo	3.500.000	500.000	0	0,00
9.	AC Jadransko Jonska autocesta	8.000.000	400.000	0	0,00
10.	Ostale dionice	10.000.000	4.500.000	798.027	17,73
Finansiranje iz budžeta FBiH		116.000.000	25.000.000	11.885.907	47,54
11.	AC Orašje - Tuzla, dionica Maoča - Tuzla, Lot V Čanići - Tuzla	10.000.000	3.000.000	0	0,00
12.	BC Bihać - Cazin - Velika Kladuša - granica RH	30.000.000	4.000.000	0	0,00
13.	BC Lašva - Nević polje	19.500.000	3.000.000	233.692	7,79
14.	BC Prača - Goražde	13.000.000	6.000.000	2.197.456	36,62
15.	BC Mostar - Široki Brijeg - granica RH (Polog - granica RH)	43.500.000	9.000.000	9.454.759	105,05
UKUPNO		348.320.862	76.700.000	44.558.129	58,09

Pojašnjenje realizacije planiranih investicija:

- Dionica AC Putnikovo Brdo – Medakovo (8,5 km)** – Eksproprijacija je okončana za cjelokupnu trasu dionice i za lokacije za deponiranje materijala iz iskopa. Također je završen postupak eksproprijacije u svrhu izgradnje pristupnih puteva i izmještanja srednjonaponske i visokonaponske elektro mreže. Izvođač je uveden u posjed i situacija na terenu je diktirala da troškovi otkupa zemljišta u 2023. godini budu manji od planom predviđenih.
- Dionica AC Medakovo – Ozimica (21,7 km)** – Postupak eksproprijacije nekretnina na navedenoj dionici je u završnoj fazi. Završen je i postupak eksproprijacije u svrhu osiguranja deponije u Ljubatovićima, kao i dio koji se odnosi na pristupne puteve u Općini Maglaj. Postupak eksproprijacije vezan za pristupne puteve u Općini Žepče još nije otpočeo zbog

sporosti općinske administracije. Također se očekuje i dostavljanje elaborata u svrhu izmještanja srednjonaponske i visokonaponske elektromreže. Otkup u Općini Žepče, k.o. Ozimica je završen osim u jednom predmetu gdje se očekuje odluka Suda. Eksproprijacija lokacija za deponovanje materijala, te potreba za otkupom stambenih objekata koji se nalaze uz samu trasu autoceste za koje se pokazalo da su ugroženi gradnjom, uzrokovalo je znatno veće izdatke od planiranih. To je najvećim dijelom uticalo na veću realizaciju u 2023. godini na ovoj dionici u odnosu na planiranu.

3. **Dionica AC Ozimica – Poprikuše (12,8 km)** – Okončana je eksproprijacija za dio trase u dužini od 6 km, dok su se za drugi dio trase vodile rasprave i uviđaji na licu mjesta, a nakon čega je slijedila izrada nalaza i mišljenja vještaka u vezi sa vrijednostima nekretnina koje su predmet eksproprijacije, odnosno faza izrade rješenja o eksproprijaciji. Dinamika naprijed navedenog nije bila zadovoljavajuća zbog sporih provođenja postupaka od strane Općinskih organa, a to je za posljedicu imalo i niži stepen realizacije otkupa u 2023. godini.
4. **Dionica AC Ovčari – Mostar Sjever (Ovčari – Prenj)** – Elaborat eksproprijacije nije završen u 2023. godini, tako da su izostale aktivnosti otkupa na ovoj dionici.
5. **Tunel Prenj (pristupni putevi):**
 - **Tunel Prenj (pristupni putevi) – Grad Mostar** – Nakon što je na osnovu Glavnog projekta dostavljen elaborat eksproprijacije (mart. 2023. godine) koji je obuhvatio ukupno 196 katastarskih čestica raspoređenih u 4 katastarske općine (Prigrađani, Podgorani 1, Podgorani 2 i Ravni). Izvršeni su svi terenski uviđaji na parcelama. Doneseno je ukupno 69 Rješenja i potpisan je 61 sporazum o naknadi. U 7 predmeta Pravobraniteljstvo BiH je pokrenulo žalbeni postupak koji je drugostepenim rješenjima odbijen, te su pred kraj 2023. godine pokrenuti upravni sporovi kod Županijskog suda Mostar. Do sada je predato nekih 45 predmeta na provođenje u zemljišne knjige.
 - **Tunel Prenj (pristupni putevi) – Grad Konjic** – Elaborati eksproprijacije su Općini Konjic predani u januaru 2023. godine. Izvršeno je cijepanje svih parcela, te su izvršena 22 uviđaja na licu mjesta. Sporost administracije Općine Konjic je glavni razlog izostanka realizacije otkupa u 2023. godini.
6. **Dionica AC Mostar sjever – Mostar jug (15 km)** – Obzirom da Glavni projekat nije bio urađen u 2023. godini, to je za posljedicu imalo izostanak eksproprijacije na ovoj dionici. Utrošeni Iznos od 269,00 KM na ovoj dionici se odnosi na naknade za promjenu katastarskih podataka, posjednika i prepise.
7. **Poddionica AC Mostar jug – Tunel Kvanj (8,5 km)** – Okončano je cca 96% eksproprijacije na navedenoj dionici. Ovdje i dalje imamo problem vojne imovine, te jedan dio postojećih rješenja koji je poništen u potpunosti zbog žalbi državnog pravobranilaštva. Također, u jednom predmetu bivši vlasnici nekretnina su pokrenuli i postupak deeksproprijacije zemljišta. Navedeno je razlog niske stope realizacije plana za 2023. godinu.
8. **COKP – Kanton Sarajevo** – Trenutno imamo elaborat za COKP Vlakovo i ukoliko se eksproprijacija za isti bude radila, a obzirom da se radi o državnom zemljištu sa pravom korištenja Zemljoradničke zadruge Ilidža, korisniku će se eventualno isplatiti samo izgubljena dobit. U 2023. godini nije bilo realizacije po ovoj tački plana.
9. **Dionica AC Jadransko Jonska autocesta (spojna cesta 8 km od petlje AC do M17.3)** – Nakon što elaborat eksproprijacije bude završen, pokrenut će se zakonom predviđene procedure i aktivnosti u postupku iste. Obzirom da Glavni projekat još uvijek nije urađen, to je za posljedicu imalo izostanak eksproprijacije u 2023. godini.
10. **Ostale dionice:** U dio „ostale dionice“ spadaju dionice na kojima je postupak izgradnje završen, izgradnja u toku ili je postupak eksproprijacije u završnoj fazi. Prema dosadašnjem iskustvu, moguće su izmjene i dopune elaborata eksproprijacije (zbog izgradnje pristupnih puteva, petlji, cjevovoda, izmještanja električnih stubova, deponija i dr.), te se u tu svrhu planiraju sredstva

za otkup nekretnina u postupku eksproprijacije. U 2023. godini ostvarene su značajnije realizacije sredstava na sljedećim dionicama/poddionicama autoceste: Počitelj – Zvirovići, Nemila - Vranduk, Butila – Vlaskovo i Tarčin – Ivan.

11. **Dionica AC Maoča – Tuzla LOT 5 – dionica Čanići – Tuzla (7,4 km)** – Nakon što elaborat eksproprijacije bude završen, pokrenut će se zakonom predviđene procedure i aktivnosti u postupku iste. Obzirom da Glavni projekat još uvijek nije urađen, nije bilo realizacije u 2023. godini.
12. **Dionica BC Bihać – Cazin – Velika Kladuša – granica RH (dio dužine cca. 10 km)** – Nakon što elaborat eksproprijacije bude završen, pokrenut će se zakonom predviđene procedure i aktivnosti u postupku iste. Obzirom da Glavni projekat još uvijek nije urađen, nije došlo do realizacije eksproprijacije u 2023. godini.
13. **Dionica BC Lašva - Nević polje** – Postupak eksproprijacije je okončan osim u jednom predmetu koji je u obuhvatu eksproprijacije i za isti je aktuelno sudsko odlučivanje o visini naknade. Ishodovana je građevinska dozvola i izvođač radova je uveden u posjed. Pomenuti predmet nije završen u 2023. godini.
14. **Dionica BC Prača – Goražde (13,78 km)** – Postupak je pokrenut početkom godine. Na dinamiku eksproprijacije utječe sporost općinske administracije, kao i činjenica da nije još riješeno pitanje petlje u Goraždu (firma Ginex). Ovo je uzrokovalo znatno manji stepen realizacije od planirane za 2023. godinu.
15. **Dionica BC Mostar Sjever – Široki Brijeg – Granica RH (Polog-Granica RH)** – Nakon što su krajem 2022. godine predani prijedlozi za eksproprijaciju, zahtjevi za cijepanje parcela i elaborati eksproprijacije, u 2023. godini je obavljen značajan dio terenskih obilazaka u sve tri jedinice lokalne samouprave na čijim područjima je trasirana brza cesta (Grude, Široki Brijeg i Mostar). Prioritetno, eksproprijacija se vrši na dijelu brze ceste od petlje Grude istok do petlje Polugrno. Postupak eksproprijacije u 2023. godini se odvija planiranom dinamikom.

Nepotpuna eksproprijacija - Pored izvršene potpune eksproprijacije, vrši se i nepotpuna eksproprijacija, te je u tu svrhu utrošeno 1.054.445 KM.

3.1.2. Podrška realizaciji projekta

Tabela 2.

R.br.	Naziv aktivnosti	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
1.	Obaveze u sklopu poslova eksproprijacije	500.000	250.000	0	0,00
2.	Arheološka istraživanja i zaštita arheoloških lokaliteta	550.310	550.310	239.747	43,57
UKUPNO		1.050.310	800.310	239.747	29,96

Pojašnjenje realizacije planiranih aktivnosti:

- 1. Obaveze u sklopu poslova eksproprijacije** - Radi se o aktivnostima za koje su se Autoceste FBiH obvezale da će po završetku postupka eksproprijacije izgraditi pristupne puteve, nasipe, manje zidove i sl. Obaveze su preuzete prilikom zaključivanja sporazuma, neke su uslovljene sudskim odlukama, nezavršenim projektima i sl. Ovo obuhvata projektovanje, radove i nadzor nad izvođenjem radova u sklopu poslova eksproprijacije (pristupni putevi, nasipi, manji zidovi i sl.). U 2023. godini se nisu poduzimale aktivnosti po navedenom.
- 2. Arheološka istraživanja i zaštita arheoloških lokaliteta** - Planom poslovanja za 2023. godinu planirana su preventivna arheološka istraživanja i zaštita arheoloških lokaliteta na trasi autoceste i brzim cestama u skladu sa okvirnim sporazumom o provođenju preventivnih arheoloških istraživanja i zaštiti arheoloških lokaliteta i spomenika kulture na trasi autoputa Koridor Vc i brzih cesta zaključenog između JP Autoceste FBiH i Ministarstva kulture i sporta FBiH. U 2023. godini je došlo do planirane realizacije sredstava na sljedećim dionicama/poddionicama autoceste i brzih cesta: Putnikovo brdo – Medakovo, Ozimica – Poprikuše, Mostar Sjever – Mostar Jug Mostar Jug.

3.2. Projektovanje

Planom poslovanja za 2023. godinu predviđen je završetak realizacije izrade projektne dokumentacije za ugovore koji su potpisani u ranijem periodu, kao i pokretanje tenderske procedure i ugovaranje novih projekata. Usluge izrade projekata i studija finansirat će se iz vlastitih sredstava JP Autoceste, budžeta Vlade FBiH, grant sredstava iz IPA i WBIF fondova te Ministarstva komunikacija i prometa BiH.

3.2.1. Usluge projektovanja koje se finansiraju iz vlastitih, međunaordnih kredita i sredstava budžeta FBiH

Na osnovu ranijih iskustava, realizacija planiranih aktivnosti u mnogome zavisi od uspješnosti provedenih tenderskih procedura, kao i od usvajanja prostornog plana Federacije BiH, kantona i prostornog plana posebnih obilježja od značaja za Federaciju BiH – Autocesta na Koridoru Vc.

Tabela 3.

R.b r.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost bez PDV-a u (KM)	Plan za 2023. godinu bez PDV-a u (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4) * 100$
Finansiranje vlastitim sredstvima		16.861.308	8.681.700	2.202.113	25,36
1.	Izrada idejnog i glavnog projekta dijela Jadransko - Jonski koridor dionica Stolac - Interregionalni čvor Počitelj	6.090.175	4.000.000	1.923.046	48,08
2.	Revizija glavnog projekta dijela Jadransko - Jonski koridor dionica Stolac - Interregionalni čvor Počitelj	600.000	600.000	32.150	5,36
3.	Dodatna Inženjerskogeološka i geomehnička istraživanja i interpretacija rezultata i izrada geotehničkih projekata koji će se koristiti na tekućim i budućim projektima na izgradnji	750.000	600.000	0	0,00
4.	Ostali nepredviđeni projekti i studije koji se odnose na projekte pristupnih saobraćajnica, nepredviđeni projekti - klizišta, novi lokalni putevi, izmještanje instalacija i dr.	250.000	200.000	11.900	5,95
5a.	Izrada Idejnog i Glavnog projekta mosta sa geoistražnim radovima i revizijom na dionici Prača - Goražde	286.700	286.700	0	0,00
6.	Izrada Glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija tunela Hranjen	525.000	525.000	0	0,00
7.	Izrada idejnog projekta poboljšanog saobraćajnog pristupa Općine Jablanica autoceste na Koridoru Vc, u skladu sa Zaključkom Parlamenta FBiH	500.000	250.000	0	0,00
8.	Izrada dokumentacije za izgradnju fotonaponskih elektrana na Koridoru Vc (studijsko istraživanje potencijala, Idejni i Glavni projekti fotonaponskih elektrana sa revizijom), provođenje energetske audita za potrošače na Koridoru Vc u cilju unaprijeđenja povećanja energetske efikasnosti	500.000	500.000	0	0,00
9.	Idejno rješenje, studije BC Doboj Istok (EL) - Gračanica - Šicki Brod	350.000	350.000	0	0,00
10.	Idejno rješenje, studije BC Šicki Brod - Dubrave - Kalesija(EL)	250.000	250.000	0	0,00

11.	Izrada idejnih rješenja i idejnih projekata: COKP Sarajevo i petlja Telalovo polje	240.000	240.000	0	0,00
12.	AC Jadransko Jonska autocesta (spojna cesta 8 km od petlje AC do M17.3)	1.300.000	880.000	0	0,00
13.	Izrada Glavnog projekta autoceste dionica Ozimica - Poprikuše	4.088.178	0	132.176	0,00
14.	Konsultantske usluge za razvoj Preliminarnog projekta i Glavnog projekta za pripremne radove (pristupne ceste, vodovod, elektro mreže) kao i tenderske dokumentacije - Koridor Vc Ovčari - Tunel Prenj - Mostar Sjever	1.131.256	0	102.841	0,00
Predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita		30.840.010	25.426.625	18.754.196	73,76
15.	Izrada Idejnog i Glavnog projekta za izgradnju dionice Mostar Sjever - Mostar Jug	14.100.782	10.646.640	8.154.056	76,59
16.	Revizija glavnog projekta autoceste dionica Mostar Sjever - Mostar Jug	2.732.295	1.933.745	2.732.295	141,30
17.	Izrada detaljnog Idejnog projekta sa elementima Glavnog projekta tunela Prenj	11.606.933	10.446.240	7.867.845	75,32
18.	Revizija Detaljnog idejnog i glavnog projekta tunela Prenj (revizija ugovora za projektovanje i ugovora za građenje)	2.400.000	2.400.000	0	0,00
Finansiranje međunarodnim kreditima		9.998.173	4.810.417	0	0,00
19.	Izrada Idejnog i Glavnog projekta sa istražnim radovima i revizijom projektne dokumentacije za dionicu Mostar jug – tunel Kvanj	5.764.173	576.417	0	0,00
20.	Izrada idejnog i glavnog projekta sa istražnim radovima i revizijom, koridor Vc, dionica tunel Kvanj – Buna	4.000.000	4.000.000	0	0,00
21.	Izrada vizualizacije autoceste na Koridoru Vc, od tunela Ivan do Bune, 72 km	234.000	234.000	0	0,00
Finansiranje iz budžeta FBiH		24.717.708	16.000.000	4.794.340	29,96
5b.	Izrada Idejnog i Glavnog projekta mosta sa geoistražnim radovima i revizijom na dionici Prača - Goražde	286.700	0	250.457	0,00
22.	Izrada Idejnog projekta brze ceste Mostar – Široki Brijeg – granica HR, dionica Mostar Sjever – Polog (L=20,3km).	1.500.000	1.000.000	58.556	5,86
23.	Izrada (dopuna) Idejnog projekta i izrada Glavnog projekta autoceste Orašje - Tuzla dionica Maoča - Tuzla - nastavak aktivnosti	7.499.792	6.370.000	1.609.791	25,27
24.	Revizija Glavnog projekta AC Orašje - Tuzla, dionica Maoča - Tuzla	696.202	630.000	168.653	26,77
25.	Izrada idejnog projekta za dionicu brze ceste Bihać - Cazin - Velika Kladaša - granica RH - nastavak aktivnosti	3.758.783	2.649.426	400.724	15,12
26.	Izrada Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać - Cazin - V.Kladaša - RH, dužine 17 km.	5.100.000	2.115.517	0	0,00
27.	Revizija Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać - Cazin - V.Kladaša - RH, dužine 17 km.	510.000	235.057	0	0,00
28.	Izrada Glavnog projekta BC Nević Polje - Jajce, dionica Nević polje - Turbe - nastavak aktivnosti	5.255.409	2.700.000	2.098.643	77,73
29.	Revizija Glavnog projekta BC Nević Polje - Jajce, dionica Nević polje - Turbe	397.522	300.000	207.516	69,17
UKUPNO		82.417.199	54.918.742	25.750.649	46,89

Pojašnjenje realizacije planiranih investicija:

1. Izrada Idejnog i Glavnog projekta dijela Jadransko – Jonski koridor, dionica Stolac – Interregionalni čvor Počitelj:

Ugovor za izradu Idejnog i Glavnog projekta je započeo 20.06.2022. godine i traje 18 mjeseci. Projektanti su Integra d.o.o Mostar, IGH d.o.o Mostar i IGH d.d. Zagreb. U 2023. godini izrađen je idejni projekat i pripadajuće studije, te pokrenute aktivnosti na pribavljanju potrebnih prethodnih suglasnosti i odobrenja izrađene Studije utjecaja na okoliš.

Realizacija ugovora je u malom zakašnjenju (dodatno ugovorene usluge projektovanja, usporen proces ishodovanja saglasnosti, nepravodobno uključenje revidenta u posao, dugotrajan proces pregleda idejnog projekta, nemogućnost izvođenja istražnih radova), te je dana 15.09.2023. godine dostavljen zahtjev za poduženje roka u trajanju od 6 mjeseci. Shodno tome realizacija plana je niža u odnosu na planiranu vrijednost.

2. Revizija Glavnog projekta dijela Jadransko – Jonski koridor, dionica Stolac – Interregionalni čvor Počitelj:

Revident predmetnog Ugovora je Institut za građevinarstvo „IG“ Banja Luka. U izvještajnom periodu revident je revidirao dijelove idejnog projekta koji su ostali neriješeni u prvoj fazi projektantskog ugovora, a potom i radne verzije glavnog projekta glavne trase, pristupnih i izmještenih saobraćajnica i petlji.

Obzirom da je Ugovor postao aktivan tek u augustu 2023. godine, realizacija je u zakašnjenju u odnosu na planiranu realizaciju.

3. Dodatna Inženjerskogeološka i geomehanička istraživanja i interpretacija rezultata i izrada geotehničkih projekata koji će se koristiti na tekućim i budućim projektima na izgradnji:

Na nekim dionicama, zbog nepristupačnog terena, zatim zbog neizvršene pretvorbe šumskog zemljišta ili zbog neriješenih imovinsko – pravnih odnosa, u fazi projektovanja nije moguće istražiti teren u dovoljnom obimu. To za sobom nosi rizik znatnog povećanja troškova izgradnje te se u tim slučajevima kroz jedan okvirni sporazum predviđa izvođenje dodatnih istražnih radova i izrada ili dopuna postojećih geotehničkih projekata. U izvještajnom periodu nije bilo realizacije, jer je prvi pojedinačni ugovor realizovan u prethodnom periodu. Drugi pojedinačni ugovor je zaključen krajem 2023. godine, te se njegova realizacija očekuje tek u 2024. godini.

4. Ostali nepredviđeni projekti i studije koji se odnose na projekte pristupnih saobraćajnica, nepredviđeni projekti – klizišta, novi lokalni putevi, izmještanje instalacija i dr:

Do 31.12.2023. godine su realizovane aktivnosti u iznosu od 11.900 KM i to:

- Izrada plana upravljanja biodiverzitetom za dionicu tunel Kvanj – Buna u iznosu od 6.000 KM,
- Izvještaj o dopunskoj procjeni utjecaja izgradnje i upotrebe ceste na posjed i stambeno – poslovni objekt u neposrednoj blizini izmještene magistralne ceste M4 ali izvan pojasa eksproprijacije a koja se gradi u sklopu izgradnje dionice autoceste Putnikovo Brdo – Medakovo u iznosu od 5.900 KM. Ugovor je u potpunosti okončan.

5. Izrada Idejnog i Glavnog projekta mosta sa geoistražnim radovima i revizijom na dionici Prača – Goražde:

Ugovor za izradu Idejnog i Glavnog projekta mosta sa geoistražnim radovima i revizijom na dionici Prača – Goražde potpisan je i stupio na snagu u septembru 2023. godine. U toku 2023 god ugovor je okončan.

Realizacija je nešto niža u odnosu na planiranu, obzirom da nije bilo neophodno izvesti sve ugovorene usluge (geofizika). Stavka pod rednim brojem 5a. je planirana iz vlastitih sredstava, a realizovano je iz sredstava Budžeta FBiH i došlo je do izmjene pozicija na kojoj je iskazana realizacija.

6. Izrada Glavnih projekata saobraćajne opreme, signalizacije i instalacija tunela Hranjen:

Ugovorom sa Izvođačem radova na tunelu Hranjen, koji je ugovoren po principu Projektuj i izgradi, nije bilo predviđeno projektovanje ovih dijelova glavnog projekta. Ovi projekti potrebni su za provođenje jedinstvenog postupka javne nabavke za preostale radove na tunelu Hranjen i prilagođavanje lokalnih i gradilišnih puteva. Prethodni postupak javne nabavke je poništen Odlukom URŽ-a, te je Ugovorni organ planom predvidio ponovno pokretanje ove nabavke.

7. Izrada Idejnog projekta poboljšanog saobraćajnog pristupa Općine Jablanica autocesti na Koridoru Vc, u skladu sa Zaključkom Parlamenta FBiH:

Zaključkom Parlamenta FBiH naloženo je osiguranje boljeg saobraćajnog priključka Općine Jablanica kao i okolnih pripadajućih općina Koridoru Vc, te je potrebno pokrenuti izradu projektne dokumentacije. Potrebno je da JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar uradi idejne projekte i studiju analize isplativosti koji se odnose na:

- cestovni prolaz kroz mjesto Ostrožac sa tri varijantna rješenja (na istoj strani jezera);
- poboljšanje postojeće ceste na oštrim krivinama kroz Čelebiće i
- prolaz kroz mjesto Čelebiće.
- Idejni projekt obilaznice Jablanice prema urbanističkom planu Općine Jablanica za 2009-2029. godinu (nosilac izrade plana: urbanistički zavod BiH).

Za navedenu aktivnost, obzirom na vrijeme koje je potrebno za provođenje tenderske procedure, nije bilo moguće izvršiti pokretanje nabavke. U toku je izrada projektnog zadatka.

8. Izrada dokumentacije za izgradnju fotonaponskih elektrana na koridoru Vc (studijsko istraživanje potencijala, Idejni i Glavni projekti fotonaponskih elektrana sa revizijom), provođenje energetskih audita za potrošače na koridoru Vc u cilju unaprijeđenja povećanja energetske efikasnosti:

Realizacijom ovog projekta, JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar bi se pored smanjenja troškova za električnu energiju, uključile u ostvarivanje ciljeva korištenja obnovljivih izvora energije koje je FBiH planirala kroz strateške dokumente, čime bi doprinijeli dugoročnom, uravnoteženom i održivom razvoju transportnog sektora u FBiH. Sa druge strane, ovaj projekat će dati doprinos smanjenju utjecaja na klimatske promjene i zaštitu okoliša.

Tender je objavljen 11.12.2023. godine, te se početak realizacije ovog Ugovora očekuje u prvoj polovini 2024. godine.

9. Idejno rješenje i studije BC Doboj Istok (EL) – Gračanica – Šićki Brod

U TEN-T mrežu je uvršten koridor postojeće magistralne ceste M4 Doboj – Tuzla – Zvornik uz preporuku da se pravci na TEN-T mreži planiraju kao saobraćajnice višeg ranga, odnosno Idejno rješenje treba sadržavati elemente brze ceste. Poboljšana komunikacija na ovom koridoru omogućila bi adekvatno povezivanje Tuzle i Banja Luke kvalitetnom cestovnom komunikacijom u okviru cjelokupnog razvoja naznačene TEN-T mreže brze ceste Doboj Istok – Gračanica – Lukavac – Šićki Brod čija je dužina cca 45 km. Tokom 2023. godine raspisan je tender međutim isti je poništen radi proceduralne greške. Početkom 2024. godine se očekuje ponovno raspisivanje istog.

10. Idejno rješenje i studije BC Šićki Brod – Dubrave – Kalesija(EL):

Obaveza planiranja projekta leži u činjenici da je u TEN-T mrežu uvršten koridor postojeće magistralne ceste M4 Doboj – Tuzla – Zvornik uz preporuku da se pravci na TEN-T mreži planiraju kao saobraćajnice višeg ranga. Idejno rješenje treba sadržavati elemente brze ceste. Poboljšana komunikacija na ovom koridoru omogućila bi adekvatno povezivanje Tuzle, Doboja i Banja Luke kvalitetnom cestovnom komunikacijom u okviru cjelokupnog razvoja naznačene TEN-T mreže. Brza cesta Šićki Brod – Dubrave – Kalesija – entitetska linija je dužine cca 35 km. Završena je tenderska dokumentacija i očekuje se raspisivanje predmetne nabavke početkom 2024. godine.

11. Izrada idejnih rješenja i idejnih projekata: COKP Sarajevo i petlja Telalovo polje

Prema prostornom planu Kantona Sarajevo, planirana je petlja Telalovo polje koja se nalazi na dionici autoceste Butila – Briješće. Zbog projekcija da će doći povećanja saobraćajnih tokova na ovoj dionici, kao i zbog razvoja samog područja, potrebno je pristupiti realizaciji ovog projekta koji mora biti usko usaglašen sa Kantonalnom direkcijom za puteve. Prema međunarodnim sporazumima vezanim za Transportnu zajednicu, potrebno je izgraditi nacionalni Centar za komunikaciju programa interoperabilnosti koji bi istovremeno vršio funkciju i COKP-a. U toku je priprema projektnog zadatka.

12. AC Jadransko Jonska autocesta (spojna cesta 8 km od petlje AC do M17.3):

U toku ugovora za izradu Jadransko-Jonske autoceste, dionica Stolac-Počitelj, zbog zahtjeva lokalne zajednice projektirana je nova petlja „Kruševo“ na trasi autoceste. Povezivanje petlje Kruševo s postojećom cestovnom infrastrukturom omogućit će se projektiranjem spojne ceste Jadransko-Jonske autoceste do magistralne ceste M17.3. Stolac-Neum u blizini poslovne zone Poplat.

Dana 21.11.2023. godine objavljen je tender za nabavku usluga projektiranja idejnog i glavnog projekta predmetne spojne ceste, koji je još uvijek u toku. Shodno tome, nije bilo realizacije po ovom Ugovoru.

13. Izrada glavnog projekta autoceste dionica Ozimica – Poprikuše:

Ugovor je u potpunosti okončan. Dostavljena je završna (okončana) situacija, koja nije bila planirana iz razloga što je procjena bila da će biti ispostavljena u prethodnom periodu.

14. Konsultantske usluge za razvoj Preliminarnog projekta i Glavnog projekta za pripremne radove (pristupne ceste, vodovod, elektro mreže) kao i tenderske dokumentacije - Koridor Vc Ovčari - Tunel Prenj - Mostar Sjever:

Ugovor je u potpunosti okončan. Dostavljena je završna (okončana) situacija.

15. Izrada Idejnog i Glavnog projekta za izgradnju dionice Mostar Sjever – Mostar Jug:

Dana, 26.09.2022. godine potpisan je ugovor za izradu Idejnog i Glavnog projekta za dionicu autoceste Mostar Sjever - Mostar Jug. Na osnovu Odluka Uprave rok je produžavan i predviđeni rok za završetak ugovorenih obaveza je 11.05.2024. godine.

16. Revizija Glavnog projekta autoceste dionica Mostar Sjever – Mostar Jug:

Potpisan je ugovor sa revidentom. Revident konstantno prati izradu projektne dokumentacije. Ugovor je okončan. Obzirom da je Ugovor za izradu Idejnog i Glavnog projekta produžen, trenutno se vode pregovori za aneksiranje ovog Ugovora.

17. Izrada Detaljnog Idejnog projekta sa elementima Glavnog projekta tunela Prenj:

Dana, 23.12.2022. godine potpisan je Ugovor za izradu Detaljnog Idejnog projekta sa elementima Glavnog projekta tunela Prenj. Nakon Odluka Uprave, Ugovor je produžen do kraja januara 2024. godine. Obzirom da je obaveza tehničke pomoći da pregleda i uradi reviziju predate dokumentacije, a završetak iste se očekuje tek polovinom trećeg mjeseca, realizacija po ovom Ugovoru u 2023. godine je niža u odnosu na planiranu.

18. Revizija Detaljnog Idejnog i Glavnog projekta tunela Prenj (revizija ugovora za projektovanje i ugovora za građenje):

Revizija Detaljnog Idejnog i Glavnog projekta tunela Prenj je način na koji bi se dodatno osigurao kvalitet investiciono projektne dokumentacije iz Idejnog projekta i osigurao neovisan revident. Naime, sada je građenje pod ugovornim okvirom FIDIC Žute knjige otežano, obzirom da je tumačenje Federalnog ministarstva prostornog uređenja kako isto pravno lice ne može biti Nadzor i Projektant. Ova nabavka nije pokrenuta, obzirom da se revizija Idejnog projekta obavlja u sklopu Ugovora za Tehničku pomoć.

19. Izrada Idejnog i Glavnog projekta sa istražnim radovima i revizijom projektne dokumentacije, koridor Vc, dionica Mostar jug – tunel Kvanj :

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar je donijelo odluku da se dionica Mostar jug – Tunel Kvanj nastavi realizovati po modelu Design&Build – Yellow Fidic Book, te nabavka usluga: „Izrada

- Idejnog i Glavnog projekta sa istražnim radovima i revizijom projektne dokumentacije, koridor Vc, dionica Mostar jug – tunel Kvanj" neće biti potrebna u ovom obliku.
- 20. Izrada Idejnog i Glavnog projekta sa istražnim radovima i revizijom, koridor Vc, dionica tunel Kvanj – Buna:**
JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar je proglasilo ovaj ugovor ništavnim, te nabavka u ovom obliku neće biti potrebna. Dalja realizacija dionice Tunel Kvanj – Buna će se nastaviti prema uslovima po modelu ugovora Design&Build – Yellow Fidic Book.
- 21. Izrada vizualizacije autoceste na Koridoru Vc, od tunela Ivan do Bune, cca 72 km:**
U cilju bolje prezentacije projektne dokumentacije autoceste na Koridoru Vc, lokalnim zajednicama, institucijama na nivou kantona, udruženjima građana i generalno općoj javnosti, potrebno je sačiniti jedinstvenu vizualizaciju dijela koridora između tunela Ivan i dionice Buna – Počitelj koja je izvedena. Vizualizacija više rezolucije bi omogućila uvid pojedinaca u istu. U toku je izrada projektnog zadatka.
- 22. Izrada Idejnog projekta brze ceste Mostar – Široki Brijeg – granica RH, dionica I Mostar Sjever – Polog (L=20,3km):**
Ugovor je potpisan 24.04.2023. godine. Projektant je Ipsa Institut d.o.o Sarajevo i IGH d.o.o Mostar. Ugovor je u početnoj fazi, a zbog nedostatka elaborata zaštite izvorišta koji se nalaze na predmetnoj dionici, dinamika realizacije je znatno usporena. Zbog prethodno navedenog realizacija je manja u odnosu na planiranu.
- 23. Izrada (dopuna) Idejnog projekta i izrada Glavnog projekta autoceste Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla (cca L=31km):**
Završen je Idejni projekat za sva tri lota (LOT3, LOT4A i LOT4B, LOT5) u skladu sa Ugovorom za Izradu (dopunu) Idejnog i izradu Glavnog projekta koji je potpisan u maju 2022. godine sa ugovorenim rokom za izradu od 15 mjeseci. U toku je izrada Glavnog projekta, čiji se završetak očekuje krajem maja 2024. godine (Odluke Uprave o produženju roka). Revident je uključen u fazu Idejnog projekta te je revidirao Idejni projekat i odobrio nastavak izrade Glavnog projekta. Studija uticaja na okoliš je završena, održane su javne rasprave, te se očekuje Rješenje o prihvatanju iste. Studija izvodljivosti je u završnoj fazi.
Zbog sporije dinamike realizacije u odnosu na planiranu, realizacija je znatno umanjena u odnosu na prvobitno predviđenu.
- 24. Revizija Glavnog projekta AC Orašje – Tuzla, dionica Maoča – Tuzla:**
U cilju ishodovanja građevinske dozvole, a skladu sa zakonskim odredbama potrebno je izvršiti reviziju Glavnog projekta ove dionice autoceste. Izabrani Revident je IG Banja Luka. Revident je bio uključen u reviziju Idejnog projekta, te trenutno vrši reviziju Glavnog projekta. Zbog sporije dinamike realizacije Ugovora za projektovanje u odnosu na planiranu, realizacija je znatno manja u odnosu na planiranu.
- 25. Izrada Idejnog projekta za dionicu brze ceste Bihać – Cazin – Velika Kladuša – granica RH:**
Ovo predstavlja nastavak aktivnosti započete u 2022. godini. Dana 02.06.2022. godine, potpisan je ugovor za izradu Idejnog projekta brze ceste Bihać – Cazin – V.Kladuša – RH sa Institutom za građevinarstvo „IG“ d.o.o Banja Luka (nosilac grupe). Projektantski tim je grupa ponuđača i to Institut za građevinarstvo „IG“ d.o.o Banja Luka i Trasa d.o.o Sarajevo. Rok za izvršenje ugovorenih usluga je 8 mjeseci. Za nastavak realizacije ovog projekta od Čoralića do Graničnog prelaza Maljevac (kraj trase), bilo je potrebno da nadležno ministarstvo USK usvoji prijedlog trase (koridor) ove brze ceste. Obzirom da se kasnilo sa ovim aktivnostima, planirana realizacija nije išla predviđenim tokom.
- 26. Izrada Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać – Cazin – Velika Kladuša – granica RH, dužine 17 km:**
Nakon izrade Idejnog projekta brze ceste Bihać – Cazin – Velika Kladuša – RH pokrenut će se procedura za nabavku Glavnog projekta dijela predmetne brze ceste u dužini od 17 km. Početak

postupka nabavke Glavnog projekta je uslovljen završetkom izrade Idejnog projekta i usvajanjem istog od strane lokalnih zajednica, općina, Kantona i Federacije.

Nabavka za izradu Glavnog projekta je pokrenuta krajem decembra 2023. godine te nije bilo realizacije po ovoj stavci.

27. Revizija Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać – Cazin – Velika Kladuša – granica RH, dužine 17 km:

U cilju ishodovanja građevinske dozvole, a u skladu sa zakonskim odredbama potrebno je izvršiti reviziju Glavnog projekta ove dionice brze ceste. Početak postupka nabavke revizije glavnog projekta je uslovljen završetkom izrade Idejnog projekta i usvajanjem istog od strane lokalnih zajednica, općina, Kantona i Federacije. Javna nabavka nije pokrenuta u toku 2023. godine te nije bilo realizacije po ovoj stavci.

28. Izrada Glavnog projekta brze ceste Nević Polje – Jajce, dionica Nević Polje – Turbe:

Ugovor je potpisan sa Divel d.o.o Sarajevo (vodeći partner), IPSA Institut d.o.o Sarajevo, Design&QC d.o.o. Sarajevo i INK Konstruktor d.o.o. Banja Luka. Realizacija ugovora je u malom zakašnjenju (dodatno ugovorene usluge projektovanja, usporen proces ishodovanja saglasnosti, nepravodobno uključenje revidenta u posao, dugotrajan proces pregleda idejnog projekta, nemogućnost izvođenja istražnih radova), te je odlukom Uprave produžen rok za završetak ugovorenih usluga za septembar 2024. godine. Shodno tome realizacija usluga je niža u odnosu na planiranu.

29. Revizija Glavnog projekta brze ceste Nević Polje – Jajce, dionica Nević Polje – Turbe:

Ovo predstavlja nastavak aktivnosti započete u 2022. godini. Ugovor je potpisan 12.04.2023. godine sa INTEGROM d.o.o. Mostar (vodeći partner) i IGH d.o.o. Mostar. Revident je krenuo sa radom po ugovoru te se sve odvija po planu.

Napomena:

U izvještajnom periodu pored naprijed navedenih usluga projektovanja, realizovane su slijedeće aktivnosti: Stručna komisija za studiju utjecaja na okoliš dionica Konjic (Ovčari) – tunel Prenj – Mostar Sjever u iznosu od 7.720 KM i Stručna komisija za studiju utjecaja na okoliš dionica Tarčin – Konjic, poddionica Ivan – Ovčari u iznosu od 4.881 KM koje je izvršilo Federalno ministarstvo okoliša i turizma, te vodna saglasnost u iznosu od 188 KM - dobavljač „Agencija za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo.

3.2.2. Usluge projektovanja koje se finansiraju iz IPA fondova ili iz sredstava WBIF-a

U 2023. godine kroz Investicijski okvir za Zapadni Balkan (WBIF) na izradi glavnih projekata na slijedećim dionicama:

- Ivan – Ovčari
- Ovčari – tunel Prenj
- Tunel Prenj – Mostar Sjever

3.3. Građenje

Realizacija plana aktivnosti izgradnje dionica autoceste na Koridoru Vc i brzih cesta u 2023. godini data je u sljedećem pregledu:

Tabela 4a. – Realizacija plana građenja po izvorima finansiranja

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost bez PDV-a u (KM)	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Finansiranje međunarodnim kreditima		2.209.268.631	634.537.176	194.403.208	30,64
1.	Putnikovo brdo - Medakovo	279.270.050	104.000.000	67.507.813	64,91
2.	Medakovo - Ozimica	707.756.785	214.000.000	31.621.371	14,78
3a.	Poprikuše - Nemila	509.885.478	86.323.140	66.369.442	76,88
4a.	Nemila - Vranduk	208.584.556	51.383.505	28.904.581	56,25
5a.	Ponirak - Vraca	145.619.412	21.300.990	0	0,00
6.	Tunel Prenj	840.000.000	50.000.000	0	0,00
7.	Mostar jug - tunel Kvanj	180.000.000	30.000.000	0	0,00
8a.	Tunel Kvanj - Buna	295.000.000	23.261.054	0	0,00
9a.	Počitelj - Zvirovići (Lot 1.)	138.668.347	37.641.520	0	0,00
10a.	Počitelj - Zvirovići (Lot 2.)	63.573.449	16.626.967	0	0,00
Finansiranje grant sredstvima		993.453.552	98.619.216	62.642.859	63,52
3b.	Poprikuše - Nemila	509.885.478	70.554.611	62.389.373	88,43
5b.	Ponirak - Vraca	145.619.412	21.325.659	0	0,00
8b.	Tunel Kvanj - Buna	295.000.000	6.738.946	0	0,00
11.	Buna - Počitelj	42.948.662	0	253.486	0,00
Predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita/granta		465.096.138	91.449.617	12.235.635	13,38
4b.	Nemila - Vranduk	208.584.556	24.616.495	0	0,00
5c.	Ponirak - Vraca	145.619.412	14.473.142	0	0,00
12a.	Vranduk - Ponirak	256.511.582	12.359.980	12.235.635	98,99
13.	Izvođenje pripremnih radova za izgradnju tunela Prenj	0	40.000.000	0	0,00
Finansiranje vlastitim sredstvima		407.496.982	144.415.817	104.037.806	72,04
3c.	Poprikuše - Nemila	509.885.478	23.122.249	27.358.142	118,32
5d.	Ponirak - Vraca	145.619.412	3.057.412	21.410.997	700,30
12b.	Vranduk - Ponirak	256.511.582	50.640.020	0	0,00
14.	Sarajevska obilaznica (Lot 3B)	25.000.000	18.117.000	247.454	1,37
15.	Tarčin - Ivan Lot 1	155.363.515	9.479.136	8.012.842	84,53
16.	Tarčin - Ivan Lot 2	125.623.438	0	1.203.390	0,00
17a.	BC Prača - Goražde (tunel Hranjen)	233.365.602	30.000.000	0	0,00
18.	BC Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Grude Istok - Podledinac	101.510.029	10.000.000	0	0,00
9b.	Počitelj - Zvirovići (Lot 1.)	138.668.347	0	31.678.498	0,00
10b.	Počitelj - Zvirovići (Lot 2.)	63.573.449	0	14.126.483	0,00
Finansiranje iz budžeta FBiH		297.386.602	95.900.000	52.723.584	54,98

17b.	BC Prača - Goražde (tunel Hranjen)	233.365.602	58.100.000	27.442.513	47,23
19.	BC Lašva - Nević Polje	64.021.000	37.800.000	25.281.072	66,88
UKUPNO		4.372.701.904	1.064.921.826	426.043.092	40,01

Tabela 4b. – Realizacija plana građenja po dionicama autoceste i brzih cesta

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Realizacija po dionicama					
1.	Putnikovo brdo - Medakovo	279.270.050	104.000.000	67.507.813	64,91
2.	Medakovo - Ozimica	707.756.785	214.000.000	31.621.371	14,78
3.	Poprikuše - Nemila	509.885.478	180.000.000	156.116.957	86,73
4.	Nemila - Vranduk	208.584.556	76.000.000	28.904.581	38,03
5.	Vranduk - Ponirak	256.511.582	63.000.000	12.235.635	19,42
6.	Ponirak - Vraca	145.619.412	60.157.203	21.410.997	35,59
7.	Sarajevska obilaznica (Lot 3B)	25.000.000	18.117.000	247.454	0,00
8.	Tarčin - Ivan (Lot 1.)	155.363.515	9.479.136	8.012.842	84,53
9.	Tarčin - Ivan (Lot 2.)	125.623.438	0	1.203.390	0,00
10.	Tunel Prenj	840.000.000	50.000.000	0	0,00
11.	Izvođ.pripremljenih rad. za izgradnju tunela Prenj	0	40.000.000	0	0,00
12.	Mostar jug - tunel Kvanj	180.000.000	30.000.000	0	0,00
13.	Tunel Kvanj - Buna	295.000.000	30.000.000	0	0,00
14.	Buna - Počitelj	42.948.662	0	253.486	0,00
15.	Počitelj - Zvirovići (Lot 1.)	138.668.347	37.641.520	31.678.498	84,16
16.	Počitelj - Zvirovići (Lot 2.)	63.573.449	16.626.967	14.126.483	84,96
17.	BC Lašva - Nević Polje	64.021.000	37.800.000	25.281.072	66,88
18.	BC Prača - Goražde (tunel Hranjen)	233.365.602	88.100.000	27.442.513	31,15
19.	BC Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Grude Istok - Podledinac	101.510.029	10.000.000	0	0,00
UKUPNO		4.372.701.904	1.064.921.826	426.043.092	40,01

Pojašnjenja realizacije planiranih investicija:

- 1. Putnikovo Brdo – Medakovo, cca 8,5 km** – Izgradnja ove dionice autoceste, osim dijelova otvorene trase, obuhvata tri mosta preko rijeke Usore, petlju Karuše, čeono naplatno mjesto Doboj jug, regulaciju korita rijeke Usore, regulaciju korita rijeke Tešanjke, petlju Usora, petlju i bočno naplatno mjesto Medakovo, COKP Medakovo, rekonstrukciju dijela regionalne ceste za Tešanj i još nekoliko manjih objekata prolaza i propusta. Ugovor za izvođenje radova je zaključen 11.11.2022. godine po modelu crvenog FIDIC-a. Ugovoreni rok izgradnje ove dionice je 24 mjeseca, a zvanični početak radova je bio 01.06.2023. godine. Radovi se odvijaju na svim objektima i trasi. Izvođač je u proteklom razdoblju predložio 10 izmjena projektnih rješenja prema tački 13.2. (vrijednosna poboljšanja). Kasnije uvođenje Izvođača u posjed, neriješeni

imovinsko pravni odnosi na jednom dijelu trase, zahtjevi lokalne zajednice za projekte iz Sporazuma o prijateljskom okruženju, te dodatni zahtjevi izvođača su razlog slabije realizacije u 2023. godini. U 2024. godine planirano je povećanje inteziteta radova.

- 2. Medakovo – Ozimica, cca 21,3 km** – Ova najduža dionica autoceste je projektovana kroz područje općine Tešanj, Maglaj i Žepče. Između općina Tešanj i Maglaj, trasa ove dionice prolazi tunelom ispod prevoja Crni vrh dužine oko 2,2 km. Osim ovog tunela, na trasi je projektovano 8 mostova i vijadukata, 2 odmorišta Tugovo i Strupinska, petlja i bočno naplatno mjesto Ozimica, kao i veći broj manjih objekata prolaza i propusta. Predviđeni rok izgradnje ove dionice je 30 mjeseci. Prvobitna procijenjena vrijednost ugovora je bila nerealna i bazirala se na starim planovima izgradnje Koridora Vc i dostupnosti financijskih sredstava. Završen je Glavni projekat. Pribavljena je okolinska i urbanistička saglasnost, te je ishodovana i građevinska dozvola. Ugovor za izvođenje radova je zaključen 09.03.2023. godine. Ugovor je potpisan po modelu crvenog FIDIC-a. Prema Zakonu o autocesti na koridoru Vc započeti su pripremni radovi sredinom 2023. godine, dok je zvanično ugovor u punom kapacitetu počeo da traje od 01.12.2023. godine. Navedeno je razlog niskog stepena realizacije na ovoj dionici autoceste u posmatranom izvještajnom periodu.
- 3. Poprikuše – Nemila, cca 5,5 km** – Izgradnja ove dionice autoceste, osim kratkih dijelova otvorene trase, obuhvata veliki tunel Golubinja dužine 3,6 km, most preko rijeke Bosne i željezničke pruge Doboј – Sarajevo, te petlju sa naplatnim mjestom „Poprikuše“ na sjevernoj strani, a na južnoj strani most preko rijeke Bosne i željezničke pruge. Na dionici je predviđen COKP i odmaralište sa pristupom iz oba smjera. Ugovor je potpisan u novembru 2020. godine po modelu „design and build“ (žuti FIDIC) sa turskom kompanijom Cengiz Insat., a radovi su započeli u decembru 2020. godine. Na osnovu zahtjeva Izvođača, a zbog otežanih geoloških uslova u tunelu Golubinja, ugovoreni rok završetka radova je sa 42 mjeseca produžen na 48 mjeseci. Završeni su svi betonski radovi na konstrukcijama objekata, Izuzev mosta Golubinja 1 čija je konstrukcija u završnoj fazi. Trenutno je probijeno oko 90% tunelske cijevi tunela Golubinja. Uporedo sa probijanjem tunela kontinuirano se izvode radovi na temeljima, postavljanju hidroizolacije i izradi sekundarne obloge. Radovi se izvode na dijelu trase te petlji Golubinja. U toku je izgradnja bočnog naplatnog mjesta. Obzirom na značajno povećanje cijena roba i materijala na građevinskom tržištu zbog inflacije, u skladu sa odredbama ugovora iz Podčlana 13.8 „Korekcija cijene usljed promjene troška“, doći će do povećanja vrijednosti ugovora za ovu poddionicu autoceste. Također, Izvođač je dostavio Claim zbog nepredvidljivih fizičkih uslova u tunelu Golubinja. Izvođač je zbog nepredvidljivih geoloških uslova u tunelu Golubinja smatrao da ima pravo na potraživanje u iznosu od cca 63 mil. EUR-a, i produženje roka za izgradnju od 515 dana. Claim je evaluiran od strane Inžinjera te je odobreno potraživanje u iznosu od 27 mil. EUR-a i produženje roka za izgradnju za dodatna 182 dana. Realizacija u 2023. godini na ovoj dionici autoceste se može ocijeniti kao zadovoljavajuća.
- 4. Nemila – Vranduk, 5,7 km** – Poddionica je duga 5,7 km i većim dijelom je locirana na padini sa desne strane rijeke Bosne. Iako se radi, u građevinskom smislu, o nešto lakšem terenu, na pojedinim lokacijama trasa zadire u potencijalno nestabilne dijelove terena. Osim izgradnje autoceste, projekat ove poddionice obuhvata i izmještanje magistralne ceste M-17. Ugovoreni rok izvođenja radova je 24 mjeseca. Ugovor sa izvođačem HGG Insaat Turska je potpisan u prvom kvartalu 2022. godine. Radovi na izgradnji ove poddionice se odvijaju usporenom dinamikom zbog izmještanja magistralne ceste M17 što je uslov za nastavak radova na autocesti. Završeni su radovi na jednom dijelu izmještene M17 te je izvršen tehnički prijem. Očekuje se početak radova na autocesti na lokaciji postojeće M17. Realizacija je dosta manja od planirane i zbog izmjene projekta na potezu naselja Stara Stanica gdje je predviđena izgradnja tunela dužine 1,5 km. Također, nedostatak lokacije za odlaganje materijala je dodatno usporio izvođača prilikom izvođenja radova. Aneksom br. 3 je produžen rok izgradnje do jula

2024. godine. Procjena je će doći do novog produženja roka izgradnje za dodatnih 24 mjeseca, kao i da će biti potrebna dodatna sredstva za izgradnju tunela Stara Stanica.
5. **Vranduk – Ponirak, 5,3 km** – Ova poddionica je locirana na morfološki zahtjevnom terenu u Vrandučkoj kotlini, koja pored otvorene trase obuhvata nekoliko značajnijih objekata: 1 kraći tunel, 2 mosta, 3 vijadukta i veći broj potpornih i zaštitnih konstrukcija na otvorenoj trasi. Ugovor za izgradnju ove poddionice je potpisan sa Konzorcijem Azvirt – Hering, a radovi su zvanično počeli krajem avgusta 2019. godine. Izgradnja na cca 50% dionice nije ni započela. Radovi na trasi kasne zbog nedovoljnog angažmana Izvođača i izmjene projektne dokumentacije. Odlukom Uprave JP Autoceste radovi na ovoj dionici su obustavljeni do završetka izrade novih glavnih projekata za sektore 1,6 i 7. Također, bilo je neophodno napraviti analizu svih dosadašnjih troškova i sagledati situaciju oko nastavka izvođenja radova. Redukovan je i angažman nadzornog tima dok se ne riješe pitanja nastavka izgradnje ove dionice. Krajem 2023. godine postignut je sporazum sa izvođačem radova o nastavku radova prema novim projektima. Sporazumom je povećana vrijednost ugovora i produžen rok gradnje za dodatnih 24 mjeseca. Zbog svega navedenog nije ostvarena planirana dinamika radova u 2023. godini.
 6. **Ponirak – Vraca, 3,5 km** – Na ovoj poddionici glavni dio radova se odnosi na tunel „Zenica“ osnovne dužine 2,5 km. Ugovor za izgradnju ove poddionice je potpisan sa domaćim izvođačem Euro – Asphalt, a radovi su zvanično počeli krajem oktobra 2019. godine. Predviđeni rok izvođenja radova je bio 30 mjeseci. Radovi se odvijaju kontinuirano uz određeno kašnjenje zbog geoloških prilika koje su dijelom bile lošije od projektom predviđenih. Izmjenom projekta dužina tunela je povećana na 3,3 km od čega je 870 m u sklopu Ugovora susjedne dionice Vraca – Donja Gračanica. U 2023. godini završeni su građevinski radovi u tunelu. Realizacija u 2023. godini je slabija od planirane obzirom da je odložena planirana instalacija elektromašinske opreme tunela za 2024. godinu. Naime, zbog usporene dinamike radova na susjednoj dionici Vranduk – Ponirak, a u dogovoru sa Izvođačem radova, potpisan je Sporazum o odgodi instaliranja elektro mašinske opreme za 2024. godinu. Vežano za navedeno, sa Izvođačem je potpisan i novi aneks na Ugovor o građenju, kojim je definisan novi rok završetka radova do 31.12.2024. godine. Aneksom je također definisana nova vrijednosti ugovora zbog povećanja klizne skale, izmjene projekata-produženje tunela i promjene kategorije geološke sredine u tunelu. Na novi aneks je dobivena saglasnost kreditora.
 7. **Sarajevska obilaznica (Lot 3B)** – Značaj izgradnje predmetne saobraćajnice se zasniva na potrebi saobraćajnog povezivanja Obilaznice Sarajeva sa saobraćajnicama nižeg ranga te ista prolazi od petlje Vlakovo do priključka na kružni tok Mostarsko raskršće. Ova četvertračna saobraćajnica će biti duga cca 1,5 km i osim otvorenog dijela trase obuhvata i 2 vijadukta dužine od po 145 m. Zvanični početak radova je bio 22.12.2020. godine. Projektna dokumentacija je urađena dosta davno (period 2008. - 2009. godine), i ista se u određenim segmentima morala inovirati (prilagoditi). Kako je Izvođač bio zainteresovan da predloži određene uštede, prihvaćen je njegov prijedlog uz uslov da se kroz taj prijedlog obuhvate i neophodne izmjene te inoviranje projekta. Rok za izvođenje radova je bio 14 mjeseci i isti je istekao u februaru 2022. godine. Obzirom na značajno povećanje cijena roba i materijala na građevinskom tržištu zbog inflacije, izvjesno je da će doći do povećanja vrijednosti ugovora za građenje. Još uvijek nisu ishodovane potrebne saglasnosti za nastavak radova na dijelu dionice. Naime, potrebno je izvršiti usaglašavanje projektnog rješenja sa zahtjevima Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo i ishodovati potrebne saglasnosti i odobrenja. Navedeno je razlog neznatnog stepena realizacije u 2023. godini. Očekivani nastavak izgradnje ove dionice je treći kvartal 2024. godine.
 8. **Tarčin – Ivan (Lot 1.), 4,9 km** – Poddionica je na potezu od već izgrađene petlje Tarčin do ulaza u budući tunel „Ivan“, koja osim otvorenog dijela trase obuhvata 2 veća vijadukta dužine 500 i 600 m u zoni naselja Raštelica. Ostatak trase je lociran uz rijeku Kalašnicu u blizini

magistralne ceste M-17 i željezničke pruge Sarajevo – Mostar. Radovi na dionici su završeni i ista je puštena u upotrebu. U 2024. godini će se izvoditi radovi na lokalim saobraćajnicama, uređenju odlagališta i ostalim projektima koji ne utiču na funkcionalnost i upotrebu autoceste. Za navedeno planirano je zaključivanje aneksa ugovora za građenje. U 2023. godini rješavani su varijacioni nalozi usljed čega je došlo do povećanja ukupne vrijednosti radova koju je bilo potrebno isplatiti.

9. **Tarčin – Ivan (Lot 2. – tunel Ivan), 1,7 km** - Poddionica obuhvata tunel Ivan dužine 1,75 km sa portalnim zonama na ulazu i izlazu. Osim tunela, sastavni dio Lota 2. čini i privremeni spoj na magistralnu cestu M-17, uključujući i privremeno naplatno mjesto na ovom spoju. Ugovor za izgradnju ove poddionice je potpisan sa domaćim izvođačem Euro-Asfalt, a radovi su zvanično otpočeli krajem novembra 2019. godine. Iako je prilikom izgradnje došlo do nekoliko incidenata u vidu odvala i prodora blata, radovi su se odvijali zadovoljavajućom dinamikom. Ugovoreni rok izvođenja radova je 30 mjeseci. Radovi na dionici su završeni i ista je puštena u upotrebu. Preostala sredstva na ovom ugovoru su rezervisana za radove na lokalim saobraćajnicama, uređenju odlagališta i ostalim projektima koji ne utiču na funkcionalnost i upotrebu autoceste. Važno je napomenuti da ova dionica nije bila u planu poslovanja za 2023. godinu jer se očekivalo da se svi radovi završe u 2022. godini. Završetak preostalih radova se očekuje u 2024. godini kada ističe rok za prijavu nedostataka.
10. **Tunel Prenj dužine cca. 12,4 km sa prilazima (sam tunel cca 10 km)**, – Dionica osim tunela obuhvaća i oko 1.500 m otvorene trase sa sjeverne strane, te još cca 700 m sa južne strane tunela. Iako je ranije razmatran koncept da se izgradnja podijeli u dvije faze, gdje bi I faza podrazumijevala kompletiranje jedne tunelske cijevi za dvosmjerni saobraćaj, dok bi druga cijev bila urađena samo sa primarnom podgradom i minimalnom opremom i služila bi kao servisna. Međutim, obezbjeđenjem kreditnih sredstava, stvoreni su uslovi da se izgradnja i opremanje obje tunelske cijevi vrši paralelno. Potpisan je ugovor sa Tehničkom asistencijom. U toku je tenderska procedura, a početak izgradnje tunela je planiran u III kvartalu 2024. godine. Završena je izrada glavnog projekta pristupnih puteva za gradilište tunela Prenj, kao i izrada idejnog projekta sa elementima glavnog za sam tunel. Uprava JP Autoceste je donijela Odluku da izgradnja pristupnih puteva za izgradnju tunela, koji su bili predmet posebne nabavke, se dodijeli izvođaču radova na tunelu Prenj radi brže realizacije i izbjegavanja posebnih tenderskih procedura.
11. **Izvođenje pripremnih radova za izgradnju tunela Prenj** –Kao što je navedeno u tački 9., izgradnja pristupnih puteva za izgradnju tunela, koji su ranije bili predmet posebne nabavke, dodijelit će se Izvođaču radova na tunelu Prenj radi brže realizacije i izbjegavanja posebnih tenderskih procedura.
12. **Mostar Jug – Tunel Kvanj, cca 9.2 km** – Trasa ove dionice se od petlje Mostar jug pruža direktno uz Mostarski aerodrom, a u nastavku u zoni naselja Kosor prelazi rijeku Bunu i dalje pored Malog polja do tunela Kvanj. U toku je tenderska procedura za odabir izvođača i nadzora na ovoj dionici autoceste. Izgradnja će se ugovoriti po modelu „žuti FIDIC“, što podrazumijeva da se u sklopu istog ugovora izradi projektna dokumentacija (glavni projekat), ishode potrebne saglasnosti i odobrenje za građenje i izvedu radovi na ovoj dionici autoceste. Zbog nešto duže tenderske procedure za izbor izvođača radova i nadzora, izostala je i realizacija u 2023. godini na ovoj dionici, te se početak izvođenja radova očekuje u trećem kvartalu 2024. godine.
13. **Tunel Kvanj – Buna, 5,2 km** – Poddionica, osim tunela Kvanj dužine 2,5 km, obuhvata i vijadukt Rotimski potok dužine 330 m i ostatak od cca 2 km otvorene trase. Zbog dužine trajanja tenderske procedure, realizacija planiranih aktivnosti je u kašnjenju. Izgradnja ove poddionice će se ugovoriti prema pravilima „design and build“ (žuti FIDIC). Predviđeni rok izvođenja radova je 36 mjeseci. Dva puta ponovljeni postupak za izbor najpovoljnijeg izvođača radova je uzrokovao veliko kašnjenje početka projekta. Izabran je ponuđač za usluge nadzora na ovoj

dionici. Odlukom Uprave JP Autoceste od 17.10.2023. godine pokrenut je novi postupak za odabir izvođača radova. Ukoliko ne bude određenih zastoja prilikom tenderske procedure, realno je očekivati da radovi na ovoj poddionici otpočnu sredinom 2024. godine.

- 14. Buna – Počitelj, 7,2 km** – Dionica autoceste Buna – Počitelj locirana je na geološki i morfološki povoljnom terenu, gdje se osim otvorenog dijela trase, gradilo par manjih objekata; 2 nadputnjaka, 1 podputnjak i 1 prolaz za životinje, te obostrano odmorište. Radovi na ovoj dionici autoceste su završeni. Dok se ne završi dionica Tunel Kvanj – Buna, ova dionica se neće pustiti u upotrebu. Realizacija u 2023. godini je rezultat dostavljene okončane situacije. Važno je napomenuti da ova dionica nije bila u planu poslovanja za 2023. godinu jer se očekivalo da se svi radovi završe u 2022. godini.
- 15. Počitelj – Zvirovići, Lot 1., 10 km** – Izgradnja ove poddionice obuhvata radove od stacionaže 0+000 do 11+075 sa izuzetkom velikog mosta Počitelj, koji je predmet drugog ugovora. Ovu dionicu, osim otvorenog dijela trase, čine: petlja i naplatno mjesto Počitelj, te nekoliko važnih objekata sa desne strane rijeke Neretve, od čega su najvažniji tunel Počitelj (1,2 km), tri vijadukta i nastavak otvorene trase do petlje Zvirovići. Ugovor za izgradnju ove poddionice je potpisan sa kineskim izvođačem China State, a radovi su zvanično počeli krajem septembra 2019. godine. Radovi su ugovoreni po modelu crveni FIDIC. Radovi se izvode kontinuirano uz određena kašnjenja iz nekoliko razloga, od kojih je najvažniji što glavnim projektom nije bila riješena zaštita željezničke pruge na potezu između velikog mosta Počitelj i tunela Počitelj, te izmjene projektnih rješenja na istom potezu. U svemu tome nije nebitno spomenuti i određenu neorganizovanost Izvođača. Ugovoreni rok izvođenja radova je bio 24 mjeseca i isti je produžen do 26.10.2022. godine. U međuvremenu, Izvođač je podnio zahtjev za produženje roka za završetak radova pri čemu je potraživao konačni rok do 04.04.2024. godine, te dodatne troškove od cca 11 miliona KM. Nadzor je odobrio produženje roka do 06.09.2023. godine. Izvjesno je da će doći do dodatnog produženja roka. Realizacija u 2023. godini je manja od planirane zbog izmjene projektnih rješenja na dijelu dionice od mosta Počitelj do tunela Počitelj, čime je smanjen intenzitet radova te su Izvođaču isplaćene manje vrijednosti privremenih situacija od planiranih. Očekivani kraj radova na ovoj poddionici je drugi kvartal 2024. godine.
- 16. Počitelj – Zvirovići, Lot 2., 1,0 km** – Predmet Ugovora o izgradnji poddionice autoceste Počitelj - Zvirovići (Lot 2.) je veliki most Počitelj dužine 975 m, koji kod istoimenog naselja premošćuje korito rijeke Neretve, magistralnu cestu M-17, te željezničku prugu Sarajevo – Ploče sa visinom stubova od cca 100 m, koji po svim elementima predstavlja najveći kopneni most u regionu. Ugovor o izgradnji je potpisan sa Konzorcijem Azvirt – Sinohydro – Powerchina, a radovi su zvanično počeli krajem septembra 2019. godine. Radovi su ugovoreni po modelu crveni FIDIC. Radi brojnih neslaganja u tumačenju Ugovornih odredbi između Ugovornih strana aktivirano je Vijeće za rješavanje sporova (DAB) koji je donio određene odluke. DAB je 08.09.2023. godine donio odluku za spor br 3. (Stup 6) u kojoj je produžio rok za završetak radova do 29.08.2023. godine. Naručitelj je izrazio neslaganje s odlukom DAB-a. Obzirom na to da je ranije određeni novi rok za izvođenje radova istekao 05.09.2022. godine, Naručitelj je prema odredbama člana 8.7 OUU stekao pravo na naplatu ugovorne kazne (penala). DAB je za ovaj spor 11.04.2023. godine donio odluku u kojoj stoji da "Ugovor ne sprječava Naručitelja da naplati ugovornu kaznu (penale)". Izvođač je dopisom od 26.05.2023. godine zatražio odgodu plaćanja ugovorne kazne da bi se ostvario održiv tok novca, te da bi se posljedično radovi mogli završiti u što skorijem roku. Inženjer se složio s prijedlogom Izvođača, te predložio Naručitelju da se od svake sljedeće situacije oduzima 40% na račun ugovorne kazne. Naručitelj je prihvatio prijedlog Inženjera. Radovi su u završnoj fazi. Prilikom prednaprezanja kablova na posljednjem segmentu rasponske konstrukcije došlo je do pojave pukotina u donjoj ploči mosta, te djelomično na spojnom segmentu. Snimanjem nastalih deformacija na oslobođenim cijevima, ustanovljeno je da su u odnosu na projektirani položaj, cijevi pomaknute do maksimalno 10 cm. Obzirom na to

da je prvo ispitivanje betona pokazalo da je čvrstoća betona zadovoljavajuća, može se zaključiti da je uzrok pukotina prekoračenje skretnih sila usred neadekvatno postavljenih kablova za prednaprezanje. Zbog efekata koje ovi radovi mogu izazvati na konstrukciju, Nadzor je Izvođaču izdao nalog o privremenoj obustavi dijela radova koji se odnose na sanaciju donje ploče mosta. Sanacija navedenog problema će uticati na konačni rok završetka radova na ovoj poddionici autoceste. Zbog nastalog problema izvodili su se radovi na postavljanju betonske sigurnosne ograde, te ugradnji ostale opreme mosta (hidroizolacija, dilatacione naprave, finalni radovi oko stubova mosta). Ovi radovi ne utiču na rasponsku konstrukciju i nastali kvar. U cilju donošenja najpovoljnijeg rješenja za otklanjanje kvara na rasponskoj konstrukciji koji su izazvani naprazanjem kablova, Odlukom Uprave preduzeća proveden je postupak za pružanje konsultantskih usluga za otklanjanje problema na mostu Počitelj. Postupak je proveden putem direktnog ugovaranja u skladu sa pravilima EIB-a.

Realizacija u 2023. godini je manja od planirane zbog naplate potraživanja Naručioaca (naplata penala Izvođaču radova) i oštećenja donje ploče rasponske konstrukcije. Zbog gore navedenih problema, kao i specifičnosti sanacije zbog neadekvatnog izvođenja radova na mostu, teško je tačno predvidjeti završetak svih radova na ovoj dionici. Realno bi bilo da se početkom trećeg kvartala 2024. godine radovi na ovoj dionici završe.

17. BC Lašva – Nević Polje (Lot 5. Vitez – Nević Polje) –Trasa Lašva – Nević Polje je dio nove proširene europske mreže brzih cesta tzv. ruta 2A Okučani (HR) – Banja Luka – Jajce – Travnik – Lašva. Ugovor o građenju je potpisan u aprilu 2022. godine. Radovi nisu započeli u planiranom roku jer je ponovljen postupak izbora nadzornog organa. Rok završetka izgradnje je 20 mjeseci, a projekt će se finansirati namjenskim sredstvima iz Budžeta Vlade FBiH. Dužina sekcije ovog lota je 4,78 km, a na ovoj sekciji gradit će se četiri mosta i jedan vijadukt. Lot 5 je riješen kao cesta sa karakteristikama brze ceste sa dvije saobraćajne trake (vozna i preticajna) za svaki smjer kretanja. U sklopu izgradnje ove dionice brze ceste je predviđena i regulacija korita rijeke Lašve na mjestima gdje je u koliziji sa trupom ceste. Izvođač radova je uveden u posjed u julu 2022. godine prema dobivenom načelnom odobrenju za građenje. Izvođač je mogao raditi gotovo sve pripremne radove, ali je sa ovim aktivnostima ozbiljnije krenuo tek po dobijenoj građevinskoj dozvoli krajem augusta 2022. godine. U 2023. godini je došlo do izmjene projektne dokumentacije i popravki glavnih projekata što je za posljedicu imalo smanjenu dinamiku izvođenja radova. Izvođač je u drugom dijelu 2023. godine aktivnije nastavio sa izvođenjem radova, a planirani završetak radova je kraj 2024. godine.

18. BC Prača – Goražde: tunel Hranjen (Lot 1 i Lot 2. – Faza I) – Dionica brze ceste Prača – Goražde je ukupne dužine 18,4 km. Faza I brze ceste predstavlja izradu poluprofila brze ceste na njenoj cijeloj dužini (po jedna saobraćajna traka u oba smjera). Realizacija ovog projekta započela je izgradnjom tunela Hranjen (Lot 1 Faze I), dužine 5,5 kilometara, a ugovor je potpisan krajem 2018. godine. U toku implementacije prvog ugovora, prema interpretaciji Izvođača radova i nadzornog organa, zatečeno je znatno složenije geološko okruženje nego ono predviđeno ugovorom, što je dovelo do povećanih troškova izgradnje i znatno manje realizacije od ugovorene. Angažovano je Ekspertno vijeće od strane Autocesta čiji je zadatak utvrditi činjenično stanje na realizaciji prvog ugovora, te analizu opravdanosti razlike između izvedene i ugovorene dužine iskopa tunela Hranjen, uzimajući u obzir 39% izvedenih radova za 96% utrošenih sredstava. Trenutno su aktivni radovi na drugom ugovoru za Lot 1. i Lot 2 Faze I. iskop i izrada primarne podgrade glavne i servisne cijevi, te izrada sekundarne (finalne) obloge tunela. Trenutno se radi na probijanju tunela sa južne strane te izradi sekundarne obloge sa obje strane tunela. Vrijednost radova po drugom ugovoru je 33.665.702 miliona KM, zaključno sa oktobrom 2023. godine, dokad isti važi, probijeno je 50% tunela. Po ovom Ugovoru produžen je rok za završetak radova do 30.12.2023. godine bez dodatnih finansijskih izdataka.

Objavljen je i pregovarački postupak za nastavak radova u iznosu od 6,7 miliona KM. Realizacija navedenog je počela u posljednjem kvartalu 2023. godine i trajat će 3 mjeseca.

Također, objavljen je tender za nastavak radova na probijanju i izradi sekundarne obloge tunela u iznosu od cca 123 miliona KM. Odabran je najpovoljniji ponuđač. Potpisivanje ugovora i početak radova su planirani u prvoj polovini 2024. godine.

- 19. BC Mostar – Polog – Široki Brijeg – granica RH: dionica Polog – granica RH, sekcija Podledinac – Grude Istok, 6,36 km** – Dionica Brze ceste Mostar – Polog – Široki Brijeg – RH dužine 40,2 km, sadrži sekciju Grude istok – Podledinac. Udaljenost između petlje Grude istok i petlje Podledinac je 5,54 km. Ova brza cesta je projektovana da se izvodi u punom profilu sa po dvije trake u svakom smjeru. Sadržavat će dva natputnjaka, dva prolaza i jedan potputnjak. Ukupna dužina dionice je 6,36 km. Procjena je da će se sve aktivnosti koje prethode izgradnji završiti u 2024. godini te da će sama izgradnja započeti krajem 2024. godine.

Napomena:

U 2023. godini, osim realizacije sredstava koja su navedena u tabelarnim pregledima, ostvarena je i realizacija po osnovu naknada za priključke na elektro, gasnu i vodovodnu mrežu, zatim tehničke preglede na dionicama, naknade za izdavanje saglasnosti, stručna mišljenja i sl. Ukupna realizacija po navedenim osnovama u 2023. godini je iznosila 224.813 KM.

3.3.1. Realizacija ulaganja u tuđu imovinu – finansiranje vlastitim sredstvima

Tabela 5.

R.br.	Naziv aktivnosti	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a u (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
Ulaganje u tuđu imovinu - finansiranje vlastitim sredstvima					
1.	Izgradnja kanalizacije na dionici autoceste Tarčin - Vukovići	1.537.499	0	432.351	0,00
UKUPNO		1.537.499	0	432.351	0,00

Pojašnjenja realizacije aktivnosti:

Projekat izgradnje kanalizacionog sistema Tarčin – Vukovići koji je dio Sporazuma o prijateljskom okruženju sa općinom Hadžići prilikom izgradnje autoceste na Koridoru Vc, dionica Tarčin – Ivan. Ugovor je potpisan je sa Konzorcijom Hydra d.o.o. Sarajevo i Mibral d.o.o. Sarajevo u iznosu 786.110,98 EUR bez PDV-a. Rok izgradnje je 365 dana. Dužina kolektora iznosi 6,5 kilometara i proteže se od naselja Vukovići pa sve do ulaza u Tarčin. Projektom su obuhvaćena naselja Vukovići, Trzanj, Raštelica, Smucka, Tarčin i Vrbanja.

Prema Sporazumu, Općina je dužna ishodovati odobrenje za građenje i glavni projekat. Zbog kolizije trase kolektora sa magistralnom cestom M17, trasom autoceste i novoizgrađenim stambenim objektima (projekat je rađen prije 10 godina), Općina je angažovala novog projektanta za izradu novog glavnog projekta na 2/3 dionice. Zbog nedostatka projektnih rješenja, najveći dio trase će započeti sa izgradnjom u 2024. godini. Dosada je završeno 2000 metara trase, odnosno 30% od ukupne dužine kolektora.

3.3.2. Pregled postupka arbitraže:

Tabela 6.

R.br.	Naziv aktivnosti	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a u (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
1.	Postupak arbitraže na dionici Drivuša - Klopče	18.293.178	18.293.178	0	0,00
UKUPNO		18.293.178	18.293.178	0	0,00

Pojašnjenje realizacije planirane aktivnosti:

Dana 01.12.2022. godine zaprimljen je Zahtjev za arbitražu pokrenutu po pravilima Međunarodne trgovačke komore od strane firme Hering d.o.o. Široki Brijeg za dionicu Drivuša-Klopče. Zahtjev za arbitražu dostavljen je od strane Sekretarijata Međunarodne trgovačke komore i u skladu sa Pravilima roka za dostavu našeg odgovora na Zahtjev je 30 dana. Po ovom pitanju poslan je dopis kojim je zatraženo produženje roka za dostavu odgovora do 03.02.2023. godine. Ukupna vrijednost arbitražnog spora iznosi 9.353.153.51 EUR-a bez kamata i troškova arbitraže. Pored navedenih izdataka planirani su i troškovi zatezne kamate, advokatskih usluga i sudskih troškova u okviru Rashoda. U promatranom izvještajnom periodu nije bilo realizacije po ovoj stavci plana.

3.4. Realizacija plana usluga nadzora

Realizacija plana aktivnosti nadzora za 2023. godinu na izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc i brzih cesta je pratila aktivnosti na izgradnji i data je u sljedećem pregledu:

Tabela 7a. – Realizacija plana aktivnosti nadzora po izvorima finansiranja

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Finansiranje međunarodnim kreditima		34.520.400	2.477.385	2.742.077	110,68
1.	Tunel Prenj	29.728.616	2.477.385	0	0,00
2a.	Putnikovo brdo - Medakovo	4.791.784	0	1.641.400	0,00
3a.	Nemila - Vranduk	5.101.871	0	1.100.678	0,00
Finansiranje grant sredstvima		48.155.698	12.927.037	3.012.301	23,30
2b.	Putnikovo brdo - Medakovo	4.791.784	3.422.703	0	0,00
4a.	Medakovo - Ozimica	8.605.652	2.868.551	0	0,00
5.	Poprikuše - Nemila	10.379.150	2.689.986	2.342.610	87,09
6a.	Ponirak - Vraca	6.282.493	723.502	579.155	80,05
7.	Tarčin - Ivan Lot 2	3.962.092	0	46.500	0,00
8.	Mostar jug - tunel Kvanj	5.867.490	1.760.247	0	0,00
9.	Tunel Kvanj - Buna	8.772.289	1.462.048	0	0,00
10.	Buna - Počitelj	4.286.532	0	44.036	0,00
Predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita/granta		5.101.871	1.771.454	1.275.035	71,98
4b.	Medakovo - Ozimica	8.605.652	0	1.275.035	0,00
3b.	Nemila - Vranduk	5.101.871	971.454	0	0,00
11.	Nadzor nad izvođenjem pripremljenih radova za izgradnju tunela Prenj	0	800.000	0	0,00
Finansiranje vlastitim sredstvima		54.842.359	2.649.114	5.065.518	191,22
6b.	Ponirak - Vraca	6.282.493	227.859	415.145	182,19
12.	Vranduk - Ponirak	11.318.097	1.965.798	1.670.893	85,00
13.	Vraca - Donja Gračanica	5.130.191	0	277.477	0,00
14.	Klopče - Donja Gračanica	15.075.039	0	67.507	0,00
15.	Sarajevska obilaznica (Lot 3B)	1.900.000	13.852	573	4,14
16.	Tarčin - Ivan Lot 1	5.029.057	0	234.987	0,00
17.	Počitelj - Zvirovići (oba lota)	12.389.976	141.605	2.398.935	1.694,10
18.	BC Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Grude Istok - Podledinac	4.000.000	300.000	0	0,00
Finansiranje iz budžeta FBiH		9.862.324	3.700.000	2.005.695	54,21
19.	BC Lašva - Nević Polje	2.084.345	1.200.000	805.909	67,16
20.	BC Prača - Goražde (tunel Hranjen)	7.777.979	2.500.000	1.199.785	47,99
UKUPNO		152.482.651	23.524.990	14.100.625	59,94

Tabela 7b. – Realizacija plana aktivnosti nadzora dionicama autoceste i brzih cesta

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
Realizacija po dionicama					
1.	Putnikovo brdo - Medakovo	4.791.784	3.422.703	1.641.400	47,96
2.	Medakovo - Ozimica	8.605.652	2.868.551	1.275.035	44,45
3.	Poprikuše - Nemila	10.379.150	2.689.986	2.342.610	87,09
4.	Nemila - Vranduk	5.101.871	971.454	1.100.678	113,30
5.	Vranduk - Ponirak	11.318.097	1.965.798	1.670.893	85,00
6.	Ponirak - Vraca	6.282.493	951.361	994.300	104,51
7.	Vraca - Donja Gračanica	5.130.191	0	277.477	0,00
8.	Klopče - Donja Gračanica	15.075.039	0	67.507	0,00
9.	Sarajevska obilaznica (Lot 3B)	1.900.000	13.852	573	0,00
10.	Tarčin - Ivan (Lot 1.)	5.029.057	0	234.987	0,00
11.	Tarčin - Ivan (Lot 2.)	3.962.092	0	46.500	
12.	Tunel Prenj	29.728.616	2.477.385	0	0,00
13.	Nadzor nad izvođ.pripremnih rad. za izgradnju tunela Prenj	0	800.000	0	0,00
14.	Mostar jug - tunel Kvanj	5.867.490	1.760.247	0	0,00
15.	Tunel Kvanj - Buna	8.772.289	1.462.048	0	0,00
16.	Buna - Počitelj	4.286.532	0	44.036	0,00
17.	Počitelj - Zvirovići (oba lota)	12.389.976	141.605	2.398.935	1.694,10
18.	BC Lašva - Nević Polje	2.084.345	1.200.000	805.909	67,16
19.	BC Prača - Goražde (tunel Hranjen)	7.777.979	2.500.000	1.199.785	47,99
20.	BC Mostar - Polog - Široki Brijeg - granica RH, dionica Polog - granica RH, sekcija Grude Istok - Podledinac	4.000.000	300.000	0	0,00
		152.482.651	23.524.990	14.100.625	59,94

Pojašnjenja planiranih aktivnosti:

Realizacija aktivnosti konsultanata za usluge nadzora na izgradnji dionica/poddionica autoceste i brzih cesta u FBiH je sinhroniziran sa aktivnostima izvođača radova.

Napomena:

U trenutku izrade plana poslovanja za 2023. godinu za dionicu Počitelj – Zvirovići planiran je relativno mali iznos, odnosno, planiran je iznos sredstava koji je preostao do realizacije postojećeg Ugovora. Tada se nije moglo predvidjeti koliko će trajati ugovor za građenje. Dana 18.04.2023. godine potpisan je Aneks br. 3 na ugovor za nadzor za dodatnih 1.862.588 KM bez PDV-a.

Na dionici Tačin – Ivan Lot 1 i Lot 2 vršio se nadzor nad radovima koji su preostali prema ugovoru i Sporazumu o prijateljskom okruženju sa lokalnom zajednicom, kao i rad nadzora u periodu otklanjanja nedostataka.

Na dionicama Buna – Počitelj, Klopče – Donja Gračanica i Vraca – Donja Gračanica ostvarene su manje realizacije radi nadzora nad radovima koje je izvođač dužan otkloniti u razdoblju DNP-a.

3.4.1. Realizacija plana angažovanje konsultanata za tehničku pomoć

Realizacija plan angažovanja konsultanata za tehničku pomoć na izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc i brzih cesta u FBiH za 2023. godinu dat je u sljedećem pregledu:

Tabela 8.

R.br.	Naziv investicije	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
Finansiranje međunarodnim kreditima		2.397.367	287.219	71.701	24,96
1a.	Poprikuše - Nemila	2.496.814	26.888	0	0,00
2a.	Tarčin - Ivan (Lot 1.) i Tunel Kvanj - Buna	1.487.018	180.000	0	0,00
3a.	Počitelj - Zvirovići	910.349	80.331	71.701	89,26
Finansiranje grant sredstvima		2.326.071	573.112	575.750	100,46
1b.	Poprikuše - Nemila	2.326.071	573.112	477.272	83,28
4a.	Ponirak - Vraca	1.151.710	0	98.478	0,00
Finansiranje vlastitim sredstvima		21.748.956	468.027	1.330.060	284,18
1c.	Poprikuše - Nemila	2.326.071	0	73.004	0,00
2b.	Tarčin - Ivan (Lot 1.) i Tunel Kvanj - Buna	1.487.018	0	155.567	0,00
5.	Vranduk - Ponirak	857.000	214.250	89.271	41,67
4b.	Ponirak - Vraca	1.151.710	236.347	137.869	58,33
6.	Vraca - Donja Gračanica	507.885	17.430	0	0,00
7.	Medakovo - Poprikuše	1.662.456	0	230.070	0,00
3b.	Počitelj - Zvirovići	910.349	0	28.291	0,00
8.	Tunel Prenj	17.581.347	0	615.989	0,00
UKUPNO		26.472.394	1.328.358	1.977.511	148,87

Pojašnjenje realizacije planiranih usluga:

Konsultantske usluge tehničke pomoći su planirane sa namjerom da se pruži stručna pomoć Naručiocu u fazi pripreme i provođenja tenderske procedure i dalje u fazi realizacije ugovora o izgradnji.

Tehnička pomoć je inicijalno uvjetovana od strane EIB-a za projekte koji se implementiraju iz sredstava navedene banke. Taj model je, radi unificiranja pristupa vođenja ugovora, prenesen na ostale financijere (EBRD, OFID i KFAED). U toku je inicijativa da se ugovori za tehničku pomoć racionalizuju i svedu na funkciju pomoći pri provođenju tenderskih procedura i za određene aspekte na realizaciji ugovora o izgradnji (analize claim-ova, geotehnika i sl.).

3.4.2. Ostale stručne usluge kao podrška projektima u građenju

U 2023. godini planirano je angažovanje FIDIC i stručno tehničkih eksperata kao podrška projektima u građenju.

Tabela 9.

R. br.	Naziv aktivnosti	Vrijednost ugovora/ procijenjena vrijednost	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
Finansiranje međunarodnim kreditima		600.000	200.000	0	0,00
1.	Konzultantske usluge specijalista geološke i geomehničke struke	600.000	200.000	0	0,00
Finansiranje vlastitim sredstvima		499.600	240.000	289.686	120,70
2.	Konsultantske usluge FIDIC eksperata kao podrška projektima u građenju	200.000	100.000	243.181	243,18
3.	Angažovanje stručno-tehničkih eksperata kao podrška projektima u građenju	80.000	40.000	0	0,00
4.	Eksterna kontrola kvaliteta za Ugovor o građenju dionica Prača - Goražde (faza I)	160.925	100.000	11.300	11,30
5.	Konsultantske usluge za procjenu i reviziju sigurnosti i iskoristivosti Mosta Počitelj	58.675	0	35.205	0,00
UKUPNO		1.099.600	440.000	289.686	65,84

Pojašnjenje realizacije planiranih aktivnosti:

1. Konsultantske usluge specijalista geološke i geomehničke struke:

Odnose se na sve dionice, odnosno projekte gdje se ukaže potreba. Finansiranje će se vršiti iz sredstava EIB-a. Riječ je o konsultantskim uslugama specijalista geološke i geomehničke struke koji su na raspolaganju investitoru u fazi projektovanja i izvođenja, odnosno kao savjetodavni stručnjaci za tehnička rješenja koja predviđa projekat, ili određuje situacija na terenu i predlaže izvođač, i/ili potvrđuje (klizišta, poboljšanje temeljnog tla, zaštita pokosa, injektiranja, torkretiranja, berme, sidrenja, ugradnja i vrsta šipova, zamjena materijala, umjetni tuneli, kontrafore i sl.). Nije bilo angažmana specijalista u posmatranom izvještajnom periodu.

2. Konsultantske usluge FIDIC eksperata kao podrška projektima u građenju:

Pošto je u prethodnom periodu potpisano nekoliko novih ugovora o građenju za očekivati je bilo da će se tokom realizacije tih ugovora pojaviti dosta slučajeva potraživanja Izvođača (claim-ova) osnovanih ili onih koji nemaju realno opravdanje. Prema dosadašnjem iskustvu dosta takvih slučajeva (posebno ovih sa nerealnim potraživanjima Izvođača) završi pred VRS-om (Vijećem za rješavanje sporova). Da bi se ojačala pozicija JP Autoceste u tim sporovima, planiran je angažman eksternog konsultanta - eksperta za FIDIC. Tijekom 2023. godine na dionici BC Prača - Goražde (tunel Hranjen) realizovan je ugovor za konsultantske usluge FIDIC eksperata kao podrška projektima u građenju sa kompanijom IGT Geothnikundtunnelbau GmbH što je dovelo do prekoračenja od planirane vrijednosti ove pozicije.

3. Angažovanje stručno - tehničkih eksperata kao podrška projektima u građenju:

Tokom realizacije ugovora o građenju povremeno se pojavi potreba za angažovanjem eksperata tehničke struke (geologa, geotehničara, ili drugih profila) koji će pružiti stručnu pomoć prilikom rješavanja određenih specifičnih problema kod građenja objekata na autocesti

(mostova, tunela, potpornih konstrukcija, stabilnosti kosina, usjeka i zasjeka i sl.). Stručno tehnički eksperti nisu angažirani u toku 2023. godine.

4. Eksterna kontrola kvaliteta za ugovor o građenju dionica:

Stavka se odnosi na implementaciju Smjernica za projektovanje, građenje, održavanje i nadzor na putevima, koje su Odlukom Vlade FBiH usvojene na 181. sjednici 7.decembra 2006. godine (broj 786/06). Poslovi eksterne kontrole odnose se na kontrolu materijala, provjeru i ocjenu kvalitete radova. Obzirom na sporiji napredak radova na izgradnji tunela Hranjen te pripremu tenderske dokumentacije za novi ugovor, ove usluge su realizovane u znatno manjoj vrijednosti od planirane. Ugovor obuhvata praćenje kontrole kvaliteta za kompletan iskop tunela tako da će se većina sredstava iz ovog ugovora realizovati u 2024. godini.

5. Konsultantske usluge za procjenu i reviziju sigurnosti i iskoristivosti Mosta Počitelj:

U trenutku izrade plana poslovanja za 2023. godinu za dionicu Počitelj – Zvirovići nije bio planiran iznos za ove svrhe. U skladu sa Odlukom Uprave od 04.10.2023. godine proveden je postupak za pružanje konsultantskih usluga za uklanjanje problema na mostu Počitelj. Postupak je proveden putem direktnog ugovaranja u skladu sa pravilima Europske Investicijske Banke (EIB-a). Ugovor je zaključen sa Ponting Engineering Bureau Ltd, Slovenija. Rok za realizaciju ugovorenih usluga je bio 3 mjeseca.

3.5. Kapitalna ulaganja u domenu upravljanja, održavanja i naplate cestarine

Pregled realizacije plana kapitalnih ulaganja Sektora za upravljanje i održavanja dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 10.

R.br.	Naziv aktivnosti	Ugovorena/ procijenjena vrijednost radova/usluga bez PDV-a	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV- a) u KM	% realiza cije
1	2	3	4	5	$6 = \frac{5}{4} \cdot 100$
1.	Izvođenje radova na sanaciji kolničke konstrukcije, mostova i elemenata autoceste	56.000	56.000	0	0,00
2.	Izvođenje radova na ugradnji i zamjeni opreme na autocesti	2.050.000	2.050.000	0	0,00
3.	Izvođenje radova na izgradnji zidova za zaštitu od buke	11.520.000	3.760.000	0	0,00
4.	Nabavka opreme za održavanje autoceste	20.000	20.000	0	0,00
5.	Rekonstrukcija i uređenje poslovnih objekata u vlasništvu JP Autoceste FBiH	77.000	77.000	19.370	25,16
6.	Izvođenje radova na ugradnji i zamjeni opreme na autocesti	376.000	376.000	0	0,00
7.	Nadogradnja sistema upravljanja i nadzora prometa na autocesti sa implementacijom ITS-a	2.470.000	2.470.000	75.770	3,07
8.	Nabavka opreme za poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti	1.490.000	1.490.000	0	0,00
9.	Nabavka vozila, radnih strojeva, alata i opreme za održavanje autoceste	2.730.000	2.730.000	229.950	8,42
10.	Hardverska i softverska rješenja, te usluge za potrebe IT sistema	1.258.000	1.108.000	200.000	18,05
11.	Ostala kapitalna ulaganja	1.274.000	1.274.000	631.292	49,55
UKUPNO KAPITALNA ULAGANJA		23.321.000	15.411.000	1.156.382	7,50

Pojašnjenje realizacije:

- 1. Izvođenje radova na sanaciji kolničke konstrukcije, mostova i elemenata autoceste;**
Stavka uključuje aktivnosti na izradi projekta za sanaciju kolničke konstrukcije i demontažnih prijelaza, za koji je postupak javne nabavke u tijeku, te se sukladno tome realizacija za predmetnu stavku očekuje unutar 2024. godine.
- 2. Izvođenje radova na ugradnji i zamjeni opreme na autocesti;**
Za stavku zamjena dotrajale metalne ograde na mostovima, na dionici Visoko - Sarajevo sjever, kao i stavku zamjena oštećene žičane ograde potpisani su ugovori početkom 2024. godine, te se sukladno tome i njihova realizacija očekuje u idućem razdoblju.
Za preostale stavke, kao što su: zamjena separatora i nadzor nad zamjenom separatora na postojećem zatvorenom sustavu odvodnje, pokretanje postupka javne nabavke, kao i njihova realizacija očekuje se u 2024. godini.
- 3. Izvođenje radova na izgradnji zidova za zaštitu od buke;**
Aktivnosti na izvođenju radova na izgradnji bukobrana na dionici Podlugovi - Sarajevo sjever, kao i nadzor nad izvođenjem predmetnih radova nisu realizirane iz razloga kasnijeg usvajanja plana poslovanja. Trenutno su u proceduri javnih nabavki i njihova realizacija očekuje se u idućem razdoblju.
- 4. Nabavka opreme za održavanje autoceste;**
Aktivnost se odnosi na nabavku opreme za proširenu funkcionalnost kamere i uređaja za pregled sistema odvodnje, koja nije realizirana u 2023. godini iz razloga kasnijeg usvajanja plana poslovanja.
- 5. Rekonstrukcija i uređenje poslovnih objekata u vlasništvu JP Autoceste FBiH;**
Aktivnost se odnosi na izradu glavnog projekta prenamjene prostora logističkog skladišta COKP Drivuša, čija realizacija je prolongirana za 2024. godinu, kao i za stavku koja se odnosi na nabavku i opremanje vatrogasnog doma na COKP Zvirici i Drivuša. Nabavka stolica za potrebe naplate cestarine je u potpunosti realizirana.
- 6. Izvođenje radova na ugradnji i zamjeni opreme na autocesti;**
Radovi na korekciji ograda na spojevima trase i mostova, kao i nadzor nad predmetnim radovima korekcije, te nabavka i ugradnja ograde za zaštitu od snijega opreme i uređaja na izgrađenim dionicama Svilaj – Odžak, Zenička zaobilaznica i Sarajevo sjever – Lašva nisu realizirani u 2023. godini iz razloga kasnijeg usvajanja plana poslovanja, te je njihova realizacija prolongirana za 2024. godinu.
- 7. Nadogradnja sistema upravljanja i nadzora prometa na autocesti sa implementacijom ITS-a;**
Unutar navedene stavke uključeni su radovi na implementaciji ITS-a (Inteligentni transportni sistemi), kao i nadzor nad radovima na izgrađenoj dionici autoceste Butile-Briješće, zatim implementacija Sistema za mjerenje visokog vozila na autocesti A1, nabavka i ugradnja videozida sa nosačima u KC Drivuša, kao i izrada projekta i implementacija projekta kablovske kanalizacije FO (fiber-optičke) instalacije na dionici Kakanj-Sarajevo sjever. S obzirom na kasnije usvajanje plana poslovanja, nijedna od naprijed navedenih aktivnosti nije realizirana u 2023. godini.
Stavka koja se odnosi na nabavku, zamjenu i ugradnju INOX ormara za portalne PP aparate ispred ulaza i izlaza tunela na autocesti A1 u potpunosti je realizirana u 2023. godini.
- 8. Nabavka opreme za poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti;**
Nabavka opreme za poboljšanje sigurnosti prometa na autocesti uključuje nabavku i zamjenu rasvjetnih tijela s klasičnim žaruljama s rasvjetnim tijelima u LED tehnologiji, za čiju realizaciju je neophodna izrada projektne dokumentacije, što je i razlog izostanka realizacije po ovoj poziciji. Za stavke koje se odnose na nabavku i ugradnju softstartera za

upravljanje tunelskom ventilacijom, te nabavku i ugradnju sigurnosne ograde realizacija se očekuje u narednom razdoblju.

9. Nabavka vozila, radnih strojeva, alata i opreme za održavanje autoceste;

Ugovori za nabavku terenskog vozila za potrebe odjela za upravljanje i nadzor saobraćaja i odjela za sigurnost saobraćaja, kao i za nabavku četiri terenska vozila za potrebe Službe upravljanja, nadzora i sigurnosti prometa su realizirani, dok je realizacija vezana za nabavku vatrogasnih vozila za gašenje požara i spašavanje izostala u 2023. godini što je razlog značajno smanjene realizacije po predmetnoj stavci.

10. Hardverska i softverska rješenja, te usluge za potrebe IT sistema;

U okviru ove pozicije planirana je nabavka serverske opreme radi zamjene dotrajale opreme, nabavka i proširenje Core sistema za prenos podataka, kao i ostalih usluga i opreme za potrebe IT sistema. Veći dio aktivnosti nije realiziran iz razloga kasnijeg usvajanja Plana poslovanja. Realizacija planiranih nabavki se očekuje tijekom 2024. godine.

11. Ostala kapitalna ulaganja;

Stavka obuhvaća nabavku uređaja za automatsku naplatu cestarine, zatim nabavku UPS uređaja za ČNM Svilaj, nabavku dizel - električnog agregata za KC Drivuša, nabavku i ugradnju jarbola, nabavku kompresora za zrak za potrebe redovnog održavanja tunelskih vatrogasnih vozila, nabavku i ugradnju opreme za prenaponsku zaštitu za meteo stanice sa pratećom opremom, izradu projektne dokumentacije za zamjenu rasvjetnih tijela u tunelima i petljama, nabavku UPS uređaja u tunelskim trafostanicama, nabavku opreme za ventilaciju i klimatizaciju tunelskih trafostanica i sl. Veći dio stavki trenutno je u fazi provođenja postupaka javne nabavke i njihova realizacija se očekuje u 2024. godini.

3.6. Kapitalna ulaganja u domenu IT

Pregled realizacije plana kapitalnih ulaganja iz domena IT dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 11.

R.br.	Naziv aktivnosti	Ugovorena/ procijenjena vrijednost radova/usluga bez PDV-a	Plan za 2023. godinu bez PDV- a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	$6=(5/4)*100$
1.	Nabavka softverskih rješenja i licencnih pretpostavki neophodnih za poslovanje preduzeća	1.657.328	1.650.000	625.024	37,88
2.	Nabavka računarske opreme, printera, MFU/MFP uređaja, serverske, mrežne i različite druge dijagnostičke opreme i alata	65.901	60.000	60.555	100,93
UKUPNO		1.723.229	1.710.000	685.579	40,09

Pojašnjenje realizacije:

1. Nabavka softverskih rješenja i licencnih pretpostavki neophodnih za poslovanje preduzeća:

Nabavka softverskih rješenja i licencnih pretpostavki neophodnih za poslovanje preduzeća uključuje nabavku/dogradnju geografskog informacionog sistema. Nadalje, tu je sadržana i nabavka novih Microsoft licenci, Autodesk licenci za potrebe sektora za projektovanje i građenje, kao i drugih licenci potrebnih za rad sistema koji se koriste u Preduzeću. Pored toga,

tu je i nabavka i implementacija konsolidovanog sistema komunikacije sa uključenim CRM-om i pozivnim centrom za podršku poslovnim procesima. Također, i implementacija RAMS rješenja i programskog rješenja za pregled i analizu georeferenciranih videozapisa.

2. Nabavka računarske, mrežne i serverske opreme:

Nabavka računarske, mrežne i serverske opreme uključuje aktivnosti nabavke novih računara, laptopa, servera, switcheva, routera i slične opreme neophodne za rad lokalnih sistema.

3.7. Ostala kapitalna ulaganja

Tabela 12.

R.br.	Naziv investicije	Ugovorena/ procijenjena vrijednost radova/usluga bez PDV-a	Plan za 2023. godinu bez PDV- a (KM)	Ostvareno od 01.01- 31.12.2023. (bez PDV- a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
1.	Izrada idejnog i glavnog projekta sa potrebnom pratećom dokumentacijom i elaboratom	250.000	250.000	0	0,00
2.	Nabavka poslovne zgrade u Mostaru	20.000.000	500.000	0	0,00
3.	Izgradnja fotonaponskih elektrana na Koridoru Vc	16.000.000	2.000.000	0	0,00
4.	Nabavka službenih vozila - lizing	230.000	57.500	0	0,00
5.	Nabavka službenih vozila	700.000	700.000	689.600	98,51
6.	Nabavka kancelarijskog namještaja	90.000	90.000	16.757	18,62
7.	Opremanje arhivskog depoa na Bijači	110.000	110.000	0	0,00
8.	Vertikalna/škarasta dizalica - radna platforma sa pogonom za unutarnji prostor na COKP-u Bijača	35.000	35.000	0	0,00
9.	Info bilbordi	200.000	200.000	0	0,00
UKUPNO		37.615.000	3.942.500	706.357	17,92

Pojašnjenje realizacije planiranih aktivnosti:

1. Izrada idejnog i glavnog projekta poslovne zgrade u Mostaru sa potrebnom pratećom dokumentacijom i elaboratima:

Konkursna procedura za izradu idejnog arhitektonskog rješenja i glavnog projekta poslovne zgrade u Mostaru nije okončana u toku 2023. godine.

2. Nabavka poslovne zgrade u Mostaru:

Trenutno se vode aktivnosti na rješavanju pitanja statusa zemljišta i pripreme projekta za izgradnju zgrade JP Autoceste u Mostaru.

3. Izgradnja fotonaponskih elektrana na Koridoru Vc:

Zbog neishodovanja potrebnih saglasnosti i dozvola, realizacija navedene aktivnosti će izostati u 2023. godini.

4. Nabavka službenih vozila – lizing:

Službena vozila su nabavljena putem operativnog leasinga u izvještajnom periodu, međutim, evidentiranje operativnog leasing-a kod najmoprimatelja se ne evidentira u poslovnim knjigama u obliku imovine i dugoročne obveze kako je planirano, te iz navedenog na ovoj

poziciji nije ostvarena realizacija. Prema MRS-u i MSFI-u, objekt leasinga kod primatelja leasinga se evidentira kao dugoročna i kratkoročna obveza za kamate i najam opreme te na rashodima u obliku amortizacije i kamata (MSFI 16) predmetnih vozila.

5. Nabavka službenih vozila:

Radilo se o dvije nabavke službenih vozila. Prva nabavka je pokrenuta u novembru 2022. godine ali je ugovor zaključen u januaru 2023. godine u iznosu 291.00 KM. Druga nabavka službenih vozila u iznosu od 398.600 KM je realizovana u drugoj polovini 2023.godine.

6. Nabavka kancelarijskog namještaja:

Stavka je realizirana u manjem obimu zbog toga što se postupak javne nabavke nije okončao do kraja 2023.godine.

7. Opremanje arhivskog depoa na Bijači i Mostaru:

Stavka nije realizovana u toku 2023. godine, očekuje se realizacija tokom 2024.godine. Postupak nabavke je pokrenut u zadnjem kvartalu 2023. godine i nije okončan. Razlog pokretanja postupka u zadnjem kvartalu 2023.godini je zbog toga što je Plana javnih nabavki JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu usvojen 08.09.2023. godine.

8. Vertikalna/škarasta dizalica:

Radi se o radnoj platformi sa pogonom za unutarnji prostor u COKP-u Bijača. Potrebna je radi zadovoljavanja standarda arhivske građe i dugotrajnog rješenja arhivske građe JP Autoceste. Stavka nije realizovana u 2023. godini i njena realizacija je odgođena za 2024. godinu. Postupak nabavke je pokrenut u zadnjem kvartalu 2023. godine i nije okončan. Razlog pokretanja postupka u zadnjem kvartalu 2023. godini je zbog kasnog usvajanja Plana poslovanja, pa samim time i Plana javnih nabavki.

9. Info bilbordi:

Radi se info bilbordima kojima bi se najavio početak rada novih gradilišta na dionicama autoceste i brzih cesta. Stavka nije realizovana u 2023. godini. Odustalo se od ove nabavke u ovoj formi. Opređeljenje preduzeća je da se u narednom periodu najava budućih gradilišta realizuje putem zakupa reklamnog prostora.

4. Rekapitulacija kapitalnih ulaganja

Ukupna ulaganja u periodu 01.01-31.12.2023. godine

Tabela 13.

R.br.	Naziv investicije	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01-31.12.2022. (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan	% realizacije u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	$6=(4/3)*100$	$7=(4/5)*100$
	A) Ulaganja na izgradnji Koridora Vc i brzih cesta (bez PDV-a)	1.240.927.404	514.289.499	507.833.154	41,44	101,27
1.	Otkup zemljišta	76.700.000	44.558.129	56.256.332	58,09	79,21
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	51.700.000	32.672.221	54.637.376	63,20	59,80
	b) budžetska sredstva FBiH - Potrošačka jedinica	25.000.000	11.885.907	1.618.956	47,54	734,17
2.	Usluge projektovanja	54.918.742	25.750.649	14.637.253	46,89	175,93
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	8.681.700	2.202.113	8.078.853	25,36	27,26
	b) predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita	25.426.625	18.754.196	3.707.486	73,76	505,85
	c) finansiranje međunarodnim kreditima	4.810.417	0	0	0,00	0,00
	d) budžetska sredstva FBiH - Potrošačka jedinica	16.000.000	4.794.340	2.850.914	29,96	168,17
3.	Građenje	1.083.215.004	426.043.092	420.591.221	39,33	101,30
	a) finansiranje međunarodnim kreditima	634.537.176	194.403.208	291.146.866	30,64	66,77
	b) finansiranje grant sredstvima	98.619.216	62.642.859	23.746.036	63,52	263,80
	c) predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita	91.449.617	12.235.635	75.478.488	13,38	16,21
	d) finansiranje vlastitim sredstvima	144.415.817	104.037.806	6.459.180	72,04	1.610,70
	e) budžetska sredstva FBiH - Potrošačka jedinica	95.900.000	52.723.584	23.760.651	54,98	221,89
	f) arbitražni postupak	18.293.178	0	0	0,00	0,00
4.	Usluge nadzora nad građenjem	23.524.990	14.100.625	14.896.129	59,94	94,66
	a) finansiranje međunarodnim kreditima	2.477.385	2.742.077	968.515	110,68	283,12
	b) finansiranje grant sredstvima	12.927.037	3.012.301	4.632.331	23,30	65,03
	c) predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti kredita	1.771.454	1.275.035	7.249.164	71,98	17,59

	d) finansiranje vlastitim sredstvima	2.649.114	5.065.518	953.195	191,22	531,43
	e) budžetska sredstva FBiH - Potrošačka jedinica	3.700.000	2.005.695	1.092.924	54,21	183,52
5.	Usluge tehničke pomoći	1.328.358	3.307.571	1.091.302	249,00	303,08
	a) finansiranje međunarodnim kreditima	287.219	71.701	321.117	24,96	22,33
	b) finansiranje grant sredstvima	573.112	575.750	661.869	100,46	86,99
	c) predfinansiranje vlastitim sredstvima do postizanja efektivnosti granta	0	1.330.060	0	0,00	0,00
	d) finansiranje vlastitim sredstvima	468.027	1.330.060	108.316	284,18	0,00
6.	Ostale stručne usluge kao podrška projektima u građenju	440.000	289.686	43.205	65,84	670,49
	a) finansiranje međunarodnim kreditima	200.000	0	0	0,00	0,00
	b) finansiranje vlastitim sredstvima	240.000	289.686	43.205	120,70	670,49
7.	Ostala kapitalna ulaganja	800.310	239.747	317.712	29,96	75,46
	a) obaveze u sklopu poslova eksproprijacije - finansiranje vlastitim sredstvima	250.000	0	0	0,00	0,00
	b) arheološka istraživanja - finansiranje vlastitim sredstvima	550.310	239.747	317.712	43,57	75,46
	B) Kapitalna ulaganja na upravljanju i održavanju autoceste	15.411.000	1.156.382	2.011.326	7,50	57,49
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	15.411.000	1.156.382	2.011.326	7,50	57,49
	C) Ulaganja u informacione tehnologije	1.710.000	685.579	266.057	40,09	257,68
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	1.710.000	685.579	266.057	40,09	257,68
	D) Ostala ulaganja	3.942.500	706.357	14.004	17,92	5.044,14
	a) finansiranje vlastitim sredstvima	3.942.500	706.357	14.004	17,92	5.044,14
	UKUPNO (A+B+C+D)	1.261.990.905	516.837.818	510.124.540	40,95	101,32

5. Prihodi, rashodi i financijski rezultat

5.1 Prihodi

Pregled ostvarenih prihoda poslovanja u razdoblju 01.01.-31.12.2023. godine

Tabela 14.

R.br.	Naziv prihoda	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01.-31.12.2022. (bez PDV-a) u KM	% od planiranog	% u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	$6=(4/3)*100$	$7=(4/5)*100$
1.	Prihod od akcize	107.731.753	88.192.546	79.763.778	81,86	110,57
2.	Prihod od cestarine	47.922.189	48.533.634	41.614.872	101,28	116,63
3.	Prihod od naknade za korištenje cestovnog zemljišta	650.000	502.974	529.242	77,38	95,04
4.	Ostali prihodi	1.600.000	14.206.078	1.682.928	887,88	844,13
UKUPNO		157.903.942	151.435.233	123.590.820	95,90	122,53

Ukupan iznos ostvarenih prihoda za razdoblje od 01.01. do 31.12.2022. godine je **151.435.233 KM**, što je 95,90% u odnosu na planiranu vrijednost, a što je više za 22,53% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Manje ostvarenje prihoda je posljedica precjenjenosti prihoda od akcize pri planiranju, odnosno amortizacije što je direktno povezano sa prihodom od akcize budući da izmijenjeni način priznavanja **prihoda od akcize** uključuje amortizaciju imovine javnih autocesta i brzih cesta, deprecijaciju troška stjecanja neamortizirajuće imovine javnih autocesta i brzih cesta, rashode posudbe, tečajne razlike (+/-) te ostale troškove u vezi javnih autocesta i brzih cesta.

Prihodi od cestarine su veći za 1,28% u odnosu na planirane, a veći za 16,63% u usporedbi sa prethodnom godinom.

Prihodi od naknada za korištenje cestovnog zemljišta manji za 22,62% u odnosu na planiranu vrijednost, kao i manji za 4,96% u usporedbi sa realizacijom prethodne godine.

Ostali prihodi su ostvareni u većem iznosu u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kao posljedica značajnog porasta financijskih prihoda na temelju tečajnih razlika (pozitivnih) po kreditima u američkim dolarima i kuvajtskim dinarima, kao i evidentiranja prihoda usklađivanjem, odnosno ukidanjem rezerviranja za sudske sporove i štete te za odlazak u mirovinu.

Tabela 15.

R.br.	Priljevi od akcize i emisija obveznica	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01.-31.12.2022. (bez PDV-a) u KM	% od planiranog	% u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	$6=(4/3)*100$	$7=(4/5)*100$
1.	Priljev od akcize	183.131.280	179.903.212	166.898.688	98,24	107,79
2.	Poravnanje akcize na gorivo	100.000.000	0	0	0,00	0,00
3.	Priljev od emisija obveznica	100.000.000	18.096.400	0	18,10	0,00
UKUPNO		383.131.280	197.999.612	166.898.688	51,68	118,63

Priljev od akcize iznosi 179.903.212 KM u promatranom razdoblju što je za 1,76% manje od planirane vrijednosti, te za 7,79% više u odnosu na prethodnu godinu.

Osim priljeva od akcize, značajan priljev u 2023. godini je priljev po III emisiji obveznica u iznosu od 18.096.400 KM. Obveznice su emitirane sa ciljem predfinanciranja infrastrukturnih projekata do operativnosti kreditnih linija.

Pregled ostvarenog saobraćaja - PGDS, izlaza i prodaje TAG uređaja na dionicama autoceste

U izvještajnom razdoblju **došlo je do povećanja prosječnog godišnjeg dnevnog prometa** na svim dionicama, kao što je prikazano u nastavku:

Tabela 16.

Dionica		PGDP 2022.	PGDP 2023.	Razlika	Promjena
D1	Sarajevo sjever - Podlugovi	18.995	20.572	1.577	8,30%
	Podlugovi -Visoko	15.967	17.319	1.352	8,47%
	Visoko - Kakanj	12.672	13.804	1.132	8,93%
	Kakanj - Lašva	13.160	14.394	1.234	9,38%
	Lašva - Zenica Jug	8.733	9.686	953	10,91%
	Zenica jug – Zenica sjever	3.198	3.513	315	9,86%
D2*	Sarajevo zapad - Lepenica	8.641	10.111	1.470	17,01%
	Lepenica - Tarčin	6.311	7.737	1.426	22,59%
	Tarčin – Bradina	4.760	7.150	2.390	50,21%
D3	Međugorje-Ljubuški	2.261	2.590	329	14,55%
D4	Svilaj – Odžak	1.294	1.802	508	39,27%

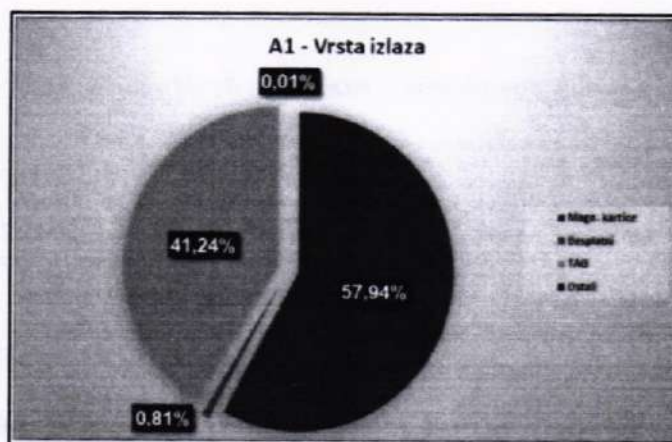
*Uvjetno, dionica je od otvaranja niz faktora koji utječu na usporedbu (privremena obustava naplate, broj radnih dana), tek za 2023. god. su kompletni podatci za prosječni godišnji promet

U 2023. godini zabilježeno je ukupno 16.192.748 vozila na izlazu sa autoceste A1. **Ukupan broj izlaza je povećan za 16,38% u odnosu na prošlu godinu.** Ostvaren je rast prometa za sve kategorije.

Tabela 17.

Godina	Naplata magn. karticama	Besplatni (magn. kartice)	TAG	Ostali	Ukupno	Promjena
2023.	9.382.343	130.562	6.678.101	1.742	16.192.748	16,38%
2022.	8.343.191	116.146	5.451.955	2.153	13.913.445	

Prikaz izlaza po vrsti:

U promatranom razdoblju, pomoću TAG uređaja evidentirano je ukupno 6.678.101 izlaza ili 41,24% od ukupnog broja izlaza.

Broj prodanih uređaja je smanjen za -0,47%% u odnosu na 2022. godinu.

Tabela 18.

Godina	ACC TAG ukupno	Od toga ACC TAG virtanski
2023.	14.256	2.560
2022.	14.324	3.463

5.2. Rashodi

Pregled ostvarenih rashoda poslovanja u razdoblju 01.01.-31.12.2023. godine

Tabela 19.

R.br.	Naziv rashoda	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01.-31.12.2022. (bez PDV-a) u KM	% od planiranog	% u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	6=(4/3)*100	7=(4/5)*100
	Financiranje od federalne takse za korištenje autoceste (cestarine) - 722114, naknade za korištenje cestovnog zemljišta - 722417 i ostalih prihoda iz poslovanja	53.703.184	44.666.614	46.059.285	83,17	96,98
1.	Nabavna vrijednost prodane robe	385.000	476.389	441.041	123,74	108,01
2.	Utrošene sirovine i materijal	482.200	492.006	409.975	102,03	120,01
3.	Utrošena energija i gorivo	3.002.824	2.278.371	2.171.794	75,87	104,91
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	197.100	74.643	81.616	37,87	91,46
5.	Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	422.500	89.605	161.893	21,21	55,35
6.	Troškovi plaća	21.138.690	20.158.014	17.988.309	95,36	112,06
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	160.388	110.157	159.963	68,68	68,86
8.	Troškovi ostalih primanja, naknada i mat.prava zaposlenih	3.027.246	3.255.255	2.628.773	107,53	123,83
9.	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	329.345	238.205	315.168	72,33	75,58
10.	Troškovi transportnih usluga	5.000	5.663	5.278	113,26	107,29
11.	Troškovi usluga održavanja	16.180.000	12.371.886	9.511.487	76,46	130,07
12.	Troškovi zakupa	845.500	78.769	295.750	9,32	26,63
13.	Troškovi sajмова	120.000	119.977	91.267	99,98	131,46
14.	Troškovi reklame	674.589	153.991	98.876	22,83	155,74
15.	Troškovi ostalih usluga	674.090	327.402	193.350	48,57	169,33
16.	Troškovi rezerviranja za naknade i druge beneficije	130.000	0	238.911	0,00	0,00
17.	Troškovi rezerviranja za sudske sporove i štete	1.400.000	0	6.866.649	0,00	0,00
18.	Troškovi neproizvodnih usluga	2.381.226	1.703.616	990.998	71,54	171,91
19.	Troškovi reprezentacije	100.000	52.773	80.581	52,77	65,49
20.	Troškovi premija osiguranja	220.000	197.514	184.109	89,78	107,28
21.	Troškovi platnog prometa	721.617	373.496	379.693	51,76	98,37
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	336.898	278.840	277.595	82,77	100,45
23.	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dadžbina na teret pravnog lica	387.851	838.065	349.887	216,08	239,52
24.	Ostali nematerijalni troškovi	287.408	252.096	235.849	87,71	106,89
25.	Ostali financijski rashodi	93.713	739.880	1.900.472	789,52	38,93

Financiranje iz prihoda od akcize - 717114		92.094.233	86.484.182	67.638.310	93,91	127,86
26.	Amortizacija do visine porezno priznatih rashoda	51.590.916	43.020.954	41.184.370	83,39	104,46
27.	Rashodi kamata	40.476.862	38.675.058	15.327.598	95,55	252,32
28.	Ostali finansijski rashodi	26.455	4.788.170	11.126.342	18.099,33	43,03
UKUPNO		145.797.417	131.150.796	113.697.595	89,95	115,35

Ukupno ostvareni troškovi za razdoblje 01.01.-31.12.2023. godine iznose 131.150.796 KM, što predstavlja izvršenje od 89.95 % u odnosu na planirane troškove.

Objašnjenja realizacije planiranih troškova:

- 1. Nabavna vrijednost prodane robe** se odnosi na troškove prodaje ACC tag uređaja. Realizirani su u većem iznosu u odnosu na planiranu vrijednost kao posljedica veće potražnje za istima u promatranom razdoblju.
- 2. Utrošene sirovine i materijal** – ova pozicija troškova obuhvaća sve materijalne troškove koji se odnose na sustav naplate, održavanja i upravljanja autocestom, uredski i režijski materijal, te nabavku prateće IT opreme u obliku sitnog potrošnog materijala.
- 3. Utrošena energija i gorivo** – iskazani su ukupni izdaci za troškove električne energije, kao i nabavke goriva i lož ulja za potrebe JP Autoceste. Predmetna pozicija je podcijenjena iz razloga što se u trenutku izrade Plana poslovanja planiralo najavljeno poskupljenje električne energije za 20% pravnim licima, što se nije realiziralo.
- 4. Utrošeni rezervni dijelovi** se odnose na održavanje radnih strojeva i vozila. Realizacija je iskazana u manjem iznosu od planirane vrijednosti, odnosno prema stvarnim potrebama poduzeća u 2023. godini.
- 5. Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma** se odnose na nabavku uniformi za uposlenike na naplati i upravljanju AC-om, nabavku bankarske opreme i rezervnih dijelova za potrebe naplate cestarine, nabavku konvektora za potrebe naplatnih mjesta na autocesti A1, nabavku autoguma te mobilnih uređaja za elektronski pristup medijima. Ova pozicija rashoda je podcijenjena iz razloga što se nije realizirala nabavka HTZ opreme koja je prolongirana za 2024. godinu kao posljedica kasnog usvajanja Plana poslovanja. Osim toga, nabavka uniformi za zaposlenike na naplati autoceste se realizirala u znatno manjem iznosu od planiranog.
- 6. Troškovi plaća i naknada plaća** obuhvaćaju troškove plaća, naknada, doprinose iz i na plaće. Ostvareni su u većem iznosu u odnosu na prošlu godinu kao posljedica povećanja minimalne satnice za 0,15 KM, te novih zapošljavanja.
- 7. Troškovi službenih putovanja zaposlenih** se odnose na troškove dnevnica, prijevoza te smještaja na službenim putovanjima u zemlji i inozemstvu. Razlog podcijenjenosti ove pozicije rashoda je posljedica značajno manje realizacije troškova prijevoza na službena putovanja u inozemstvo.
- 8. Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih** čine naknade za ishranu tijekom rada – topli obrok, naknade troškova za prijevoz na posao i s posla, regres za godišnji odmor, otpremnine prilikom otkaza ugovora o radu, pomoći i naknade troškova sahrane u slučaju smrti, jednokratne isplate naknada za vjerske blagdane/praznike zaposlenicima, jednokratne isplate naknada zaposlenicima u obliku pomoći za vrijeme inflacije, izdaci za kotizacije za seminare, savjetovanja te školarina za zaposlenike. Značajan porast promatranog rashoda u odnosu na prethodnu godinu, kao i u odnosu na planiranu vrijednost je prvenstveno posljedica isplata jednokratne pomoći zaposlenicima za vrijeme

inflacije. Jednokratna pomoć je isplaćena krajem izvještajne godine u iznosu od 1.260 KM po zaposleniku, odnosno u visini prosječne plaće FBiH za rujan 2023. godine.

9. **Troškovi naknada ostalim fizičkim licima** obuhvaćaju troškove naknada članovima nadzornog odbora, odbora za reviziju, raznih komisija te troškove naknada po osnovu ugovora o djelu. Isti su manji u odnosu na planiranu vrijednost kao posljedica manje realizacije naknada po osnovu ugovora o djelu, kao i naknada Odboru za reviziju zbog dužine trajanja natječajne procedure za izbor članova istog.
10. **Troškovi ostalih transportnih usluga** obuhvaćaju troškove prijevoza predstavnika međunarodnih kreditora do gradilišta na Koridoru Vc, te prijevoz vozila i ostalih putnika.
11. **Troškovi usluga održavanja** obuhvaćaju troškove iz područja upravljanja, naplate i održavanja autoceste, održavanje računalnih sustava i licenci, cloud servise za potrebe informacijskih sistema u poduzeću, troškove fizičke zaštite imovine i zaposlenika JP Autoceste, bojanje poslovnih prostorija u objektu u ulici Adema Buća br. 20 Mostar, rashode za dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, troškove redovnog održavanja vozila, nadogradnju i održavanje IMAC (interaktivne mape u okviru web stranice te CMS aplikacije) te izradu stručne analize – procjena štete na riblji fond rijeke Lašve. Značajan porast promatranog rashoda u odnosu na prethodnu godinu je prvenstveno posljedica veće realizacije rashoda u okviru održavanja, naplate i upravljanja autocestom (redovno i zimsko održavanje autoceste, održavanje sustava odvodnje, održavanje hardware-skog i software-skog dijela sistema naplate cestarine i sistema nadzora i upravljanja prometom na svim dionicama autoceste A1).
12. **Troškovi zakupa** izvršeni su na bazi postojećih ugovora o zakupu uredskih prostora, opreme, zemljišta i parking prostora. Ostvareni su u značajno manjem iznosu u odnosu na planiranu vrijednost kao posljedica promjene u računovodstvenom evidentiranju najmova prema MSFI 16 po preporukama Ureda za reviziju u FBiH. Dugoročni najmovi, najmovi duži od jedne godine se promatraju kao sredstvo te se na njih obračunava rashod kamate i amortizacije.
13. **Troškovi sajмова** se odnose na sudjelovanje JP Autoceste FBiH na Međunarodnom sajmu gospodarstva u Mostaru, Sarajevo business forumu, Međunarodnom industrijskom sajmu, sajmu građevinarstva, mašinstva i metalne industrije u Sarajevu te Sajmu gospodarstvenika u Tešnju. Porast promatranog rashoda u odnosu na prethodnu godinu je posljedica značajnog poskupljenja sudjelovanja na Sarajevo business forumu u izvještajnoj godini.
14. **Troškovi reklame** obuhvaćaju agencijske usluge, usluge grafičkog dizajna i štampe, istraživanje o percepciji javnosti u BiH, o podršci ili popularnosti imidža poduzeća, sudjelovanje u projektu „100 najvećih“ te komunikacijske aktivnosti u svrhu promocije izgradnje (pod)dionice Ponirak-Vraca i Tarčin – Ivan. Realizacija ove pozicije rashoda je veća u odnosu na prošlu godinu prvenstveno kao posljedica realizacije po ugovorima za komunikacijske aktivnosti u svrhu promocije izgradnje (pod)dionice Ponirak-Vraca i Tarčin – Ivan. Osim toga, rashod je podcijenjen u odnosu na planiranu vrijednost prvenstveno iz razloga što nisu realizirani planirani ugovori iz područja marketinga (rebrandiranje poduzeća, promotivni materijali za poboljšanje usluga prodaje, troškovi reklame, istraživanja tržišta i digitalnog marketinga, promotivni i info materijali za potrebe prodaje i marketinga i sl.). Osim toga, ugovori za usluge vizualnih komunikacija i produkcije, kampanju za povećanje sigurnosti prometa na autocesti A1 putem digitalnih medija, kao i ugovor za usluge digitalnog marketinga i prateće komercijalne usluge nisu realizirani u izvještajnom razdoblju.
15. **Troškovi ostalih usluga** se odnose na pružanje usluga praćenja medija, medijske analize i istraživanja, zatim usluge kopiranja i plotanja, sistematske preglede, redovne periodične liječničke preglede zaposlenika koji su raspoređeni na radna mjesta s posebnim uvjetima rada, usluge brendiranja vozila, usluge korporativnog štampanja na „per click“ osnovi

(sjedište u Mostaru, ured u Sarajevu, naplatna mjesta i COKP-ovi), namjenske usluge za potrebe suradnje sa Federalnom upravom za geodetske i imovinsko pravne poslove, izradu projekta privremene prometne signalizacije, izradu energetskog audita - analiza stanja i identifikacija i unaprjeđenje energetske efikasnosti sustava rasvjete na autocesti i tunelima, izrada akata sa aspekta zaštite na radu, kao i izradu Procjene ugroženosti od požara i Plana zaštite od požara za dionicu Tarčin – Ivan. Osim navedenoga, u okviru ove pozicije rashoda se evidentiraju i zapisnici o prometnim nezgodama, naknade za dozvole, izdavanje suglasnosti i stručnih mišljenja za trasu te interni obračun troškova upotrebe autoceste za vlastita vozila. Realizacija ove pozicije rashoda je veća u odnosu na prošlu godinu prvenstveno zbog realizacije određenih ugovora iz područja upravljanja autocestom kao što je ugovor za izradu akata sa aspekta zaštite okoliša. Osim toga, ova pozicija rashoda je precijenjena zbog kasnijeg usvajanja plana poslovanja, te nije došlo do realizacije ugovora kako je planirano iz područja održavanja, naplate i upravljanja autocestom (izrada idejnih projekata za izgradnju dvostranih odmorišta u Bilješevu i Ilijašu, izrada projekta privremene prometne signalizacije, izrada projekta za rekonstrukciju KGH instalacija, izrada energetskog audita unaprjeđenje energetske efikasnosti za sustav hlađenja i grijanja itd.), kao i iz područja standardizacije, kvalitete i okolinskog upravljanja (konzultantske usluge za implementacije standarda te recertifikacija implementiranog standarda za nabavke). Realizacija navedenih ugovora se očekuje tijekom 2024. godine.

16. **Troškovi rezerviranja za naknade i druge beneficije** se odnose na troškove rezerviranja za odlaske u mirovinu zaposlenika. Prilikom izrade godišnjih financijskih izvješća je došlo do usklađivanja predmetnog rezerviranja, odnosno smanjenja istog te evidentiranja u okviru prihoda od ukidanja rezerviranja umjesto predmetnog rashoda kako je planirano.
17. **Troškovi rezerviranja za sudske sporove i štete** se odnose na pokrenute sporove podignute protiv JP Autoceste na temelju odštetnih zahtjeva za koje u obračunskom razdoblju nije doneseno pravosnažno rješenje. Prilikom izrade godišnjih financijskih izvješća je došlo do usklađivanja predmetnog rezerviranja, odnosno smanjenja istog, te evidentiranja u okviru prihoda od ukidanja rezerviranja umjesto predmetnog rashoda kako je planirano. Usklađivanje je evidentirano, jer su tijekom 2023. godine izvršene isplate za štete manje od pojedinačnih rezerviranja za iste. Obzirom da te okolnosti nije bilo moguće predvidjeti u trenutku donošenja Plana poslovanja za 2023. godinu, planirani rashod je precijenjen.
18. **Troškovi neproizvodnih usluga** obuhvaćaju troškove komunalnih usluga u uredima i na naplatnim mjestima, svakodnevno održavanje higijene i čistoće objekata na autocesti A1, sjedišta u Mostaru i ureda u Sarajevu, vodu za piće, pranje i sanitarije, usluge GPS praćenja vozila te notarske, odvjetničke, revizijske usluge, usluge stručnih prijevoda, te troškove nadzora nakon aktiviranja projekta. Ova pozicija je precijenjena pri planiranju zbog planiranja rashoda po osnovu arbitraže koji su jednim dijelom realizirani u okviru ove pozicije, a drugim dijelom u okviru pozicije br. 23 (Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dadžbina na teret pravnog lica).
19. **Troškovi reprezentacije** su ostvareni u nešto nižem iznosu od planirane vrijednosti.
20. **Troškovi premija osiguranja** obuhvaćaju premije osiguranja stalnih sredstava, vozila i premije osiguranja od posljedica nesretnih slučajeva. Predmetna pozicija rashoda je realizirana u većem iznosu u odnosu na prethodnu godinu iz razloga povećanja rashoda za premije osiguranja vozila (osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje) kao posljedica nabavki novih službenih vozila u izvještajnoj godini.
21. **Troškovi platnog prometa** se odnose na naknade platnog prometa u zemlji i inozemstvu, usluge prihvata bankarskih platnih kartica na sustavu naplate cestarine, nabavku usluga za preuzimanje vrijednosnih pošiljki, kontrole i knjigovodstvenog evidentiranja sredstava, bankarske usluge (provizije za obradu komercijalnih kredita), usluge online plaćanja (e-

commerce) i troškove emisija obveznica. Ova pozicija je precijenjena prvenstveno zbog planiranja rashoda od emisija obveznica u znatno većem iznosu od realizirane. U trenutku sastavljanja Plana poslovanja za 2023. godinu se planiralo pokrenuti više emisija obveznica do 100 mil. KM za predfinanciranja infrastrukturnih projekata. Međutim, realizirana je samo jedna emisija u iznosu od 18.096.400 KM te samim time je planirani rashod precijenjen.

- 22. Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga** obuhvaćaju poštanske, telefonske i mobilne usluge, zatim usluge brze pošte, usluge interneta, održavanje namjenskog e-mail servera, najam profesionalnih industrijskih linkova na potezu OU Sarajevo – Sarajevo sjever, Core Internet pristup te najam profesionalnih industrijskih linkova na potezu Drivuša-Zvirovići. Ugovori za najam profesionalnih industrijskih linkova nisu realizirani u planiranom iznosu te je isto razlog manje realizacije ove pozicije rashoda u odnosu na planiranu vrijednost.
- 23. Troškovi poreza, naknada, taksu i dr. dadžbina na teret pravnog lica** čine: posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, opća naknada za vode, naknade za izvršenu registraciju i tehnički pregled vozila, taksa na istaknutu firmu, komunalne, administrativne i sudske takse, kazne, naknada Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, plaćeni PDV za besplatne prolaze eksternih korisnika te članarine za Gospodarsku komoru FBiH, Vanjskotrgovinsku komoru BiH i Udruženje poslodavaca. Ova pozicija rashoda je značajno podcijenjena kao posljedica realizacije dijela troškova arbitraže u okviru sudskih taksu. U suštini, nije došlo do povećanja navedenog rashoda, nego do promjene u računovodstvenom evidentiranju istoga budući da su troškovi arbitraže planirani u okviru pozicije br. 18 (Troškovi neproizvodnih usluga).
- 24. Ostali nematerijalni troškovi** se odnose na zakup oglasnog prostora u printanim, digitalnim i drugim medijima u cilju promocije rada JP Autoceste FBiH, objave oglasa Službe za javne nabavke, stipendije, troškove pretplate na službena glasila, stručne publikacije te printane medije i dr. Manja realizacija u odnosu na planiranu vrijednost je prvenstveno iz razloga što ugovor za zakup oglasnog prostora u printanim, digitalnim i drugim medijima u cilju promocije rada JP Autoceste FBiH nije realiziran u planiranom iznosu.
- 26. Amortizacija do visine porezno priznatih rashoda** obuhvaća ukupne troškove obračunate amortizacije nematerijalnih sredstava koja se amortiziraju, građevinskih objekata, postrojenja i opreme, uredske opreme, alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja, transportnih sredstava te imovine sa pravom korištenja prema MSFI 16 (upravna zgrada u Mostaru, ured u Sarajevu te vozila nabavljena putem operativnog leasinga). Ova pozicija rashoda je precijenjena prvenstveno kao posljedica izostanka izmjene računovodstvenih politika Društva gdje bi se vrijednost završenih projekata (projektne dokumentacije) prenijela u upotrebu neovisno od radova na istoj dionici. Osim toga, završetak izgradnje dionice Počitelj – Zvirovići je prolongiran za 2024. godinu te samim time nije obračunata amortizacija za navedeni projekt kako je planirano.
- 27. Rashodi kamata** se odnose na izdatke za kamate po kreditnim linijama za financiranje izgradnje dionica autoceste, zatim kamate obračunate po MSFI 16 na najam poslovnih prostorija te nabavku vozila putem operativnog leasinga, kao i kamate po ostalim kreditnim linijama i emisiji obveznica.
- 25. i 28. Ostali financijski rashodi** se odnose na rashode za taksu EBRD kredita za Mostar jug – Kvanj (kredit je operativan, ugovor za izgradnju nije potpisan), gubitke od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava, rashodi po osnovi ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja, plaćene sudske troškove po štetama, umanjenje vrijednosti zaliha, rashode prošlih godina, te rashode po osnovu amortizacije i taksu za nepovlačenje kredita ranijih godina. Realizacija ove stavke rashoda je znatno veća od planirane vrijednosti kao posljedica ispravke ranije knjiženih taksu po EBRD-ovim kreditima za dionice Mostar jug – Kvanj i Putnikovo brdo –

Medakovo. Osim toga, evidentirana je ispravka amortizacije iz prošlih godina za Zenicu sjever i dionicu Vraca – Donja Gračanica (tunel Pečuj). Sve navedeno je razlog značajnog odstupanja ove pozicije rashoda u odnosu na planiranu vrijednost.

5.2.1. Rashodi u domeni održavanja autoceste

Tabela 20.

R.br.	Naziv aktivnosti	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.- 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	$5=(4/3)*100$
1.	Redovno i zimsko održavanje autoceste i održavanje objekata na naplatnim mjestima	7.285.100	6.147.855	84,39
2.	Monitoring elemenata okoliša i pregledi objekata i konstrukcija na autocesti	628.500	90.956	14,47
3.	Održavanje uređaja i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu	100.000	75.707	75,71
4.	Radovi na sanaciji klizišta	106.000	0	0,00
5.	Usluge izrade projektne dokumentacije	80.000	0	0,00
UKUPNO IZ DOMENE ODRŽAVANJA		8.199.600	6.314.519	77,01

Pojašnjenje realizacije:

1. Redovno i zimsko održavanje autoceste i održavanje objekata na naplatnim mjestima;

Aktivnosti na redovnom i zimskom održavanju izgrađenog dijela autoceste na dionici Zenica sjever – Tarčin LOT 1 (Zenica sjever – Podlugovi) u dužini od 50 km, dionici Zenica sjever – Tarčin LOT 2 (Podlugovi - Bradina) u dužini od 46 km, kao i BC1 Butila – Briješće, Briješće – ul. Safeta Zajke u dužini od 4,5 km izvedene su u skladu s postavljenom dinamikom, pravilima struke i realnim potrebama koji su se javile na trasi.

Održavanje dionice Svilaj – Odžak u dužini od 11 km kroz redovni ugovor realizirano je samo u razdoblju od 20.12. do 31.12.2023. godine, dok je ostatak godine održavanje ove dionice realizirano kroz ugovor o održavanju autoceste na dionici Zenica Sjever – Tarčin LOT 1. Također, održavanje autoceste na dionici Zvirovići - Bijača u dužini od 10 km kroz redovni ugovor realizirano je u razdoblju od 01.01. - 31.03.2023. godine, dok se preostali dio godine, dakle od 01.04. do 31.12.2023. godine, održavanje ove dionice obavljalo kroz ugovor o održavanju autoceste na dionici Zenica sjever – Tarčin LOT 2, gdje su urađeni samo minimalni i neophodni radovi.

Održavanje sustava odvodnje na autocesti A1 realizirano je u skladu s planiranim i realnim potrebama, kao i sve aktivnosti vezane za radove zamjene prijelaznih naprava na mostovima, koje su izvedene u skladu sa strukom, kvalitetno i u ugovorom predviđenom vremenskom razdoblju. Također, hortikulturno uređenje zelenih površina na autocesti u potpunosti je realizirano.

Aktivnosti na redovnom održavanju objekata naplate na naplatnim mjestima duž autoceste provodile su se samo u zadnjem kvartalu 2023. godine, jer je ugovor za aktivnosti na održavanju objekata naplate potpisan krajem rujna 2023. godine.

Realizacija manjeg broja aktivnosti prolongirana je za 2024. godinu iz razloga kasnijeg usvajanja Plana i pokretanja pojedinih postupaka javnih nabavki tek u zadnjem kvartalu 2023. godine.

2. Monitoring elemenata okoliša i pregledi objekata i konstrukcija na autocesti;

Kontrolno ispitivanje elemenata okoliša prema okolinskim dozvolama obavlja se prema predviđenoj dinamici u skladu s potrebama. Aktivnosti po stavci Kontrolna mjerenja ugrađenih geotehničkih sidara na izlaznom portalu tunela Grab km 88+300 realizirane su u skladu s potrebama (izvršeno jedno od tri planirana mjerenja), dok je realizacija po stavci geotehnički monitoring postojećih inklinometarskih instalacija duž autoceste na dionici Zenica sjever – Zenica jug umanjena u odnosu na planiranu.

Za stavku geodetsko praćenje repera na lokacijama saniranih klizišta i drugih objekata postupak javne nabavke je u tijeku, pa će sukladno tome realizacija aktivnosti biti u 2024. godini.

3. Održavanje uređaja i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu;

Aktivnosti na redovnom održavanju hidrantske mreže na tunelima i naplatnim mjestima duž autoceste A1 obavljaju se prema predviđenoj dinamici u skladu s potrebama.

4. Radovi na sanaciji klizišta;

Za aktivnost na izvođenju radova na saniranju klizišta na lokalitetu zida Z5 procedura za izbor izvođača radova je u tijeku, dok je ugovor za nadzor nad izvođenjem predmetnih radova potpisan. Sukladno tome, realizacija za obje aktivnosti pomjerena je u 2024. godinu.

5. Usluge izrade projektne dokumentacije;

Izrada Idejnog projekta za izgradnju dvostranog odmorišta u Bilješevu, kao i Izrada Idejnog projekta za izgradnju dvostranog odmorišta u Ilijašu uslovljena je izmjenama Prostornog plana područja posebnih obilježja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine "Autocesta na Koridoru Vc" za razdoblje od 20 godina, te po navedenim stavkama nije bilo realizacije u 2023. godini.

5.2.2. Rashodi u domeni naplate cestarine

Tabela 21.

R.br.	Naziv aktivnosti	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	5=(4/3)*100
1.	Održavanje i dorada sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1	164.078	196.934	120,02
2.	Nabavka materijala, opreme i uređaja za potrebe rada sistema naplate cestarine na autocesti A1	867.700	922.336	106,30
3.	Održavanje objekata na naplatnim mjestima	16.400	10.451	63,73
4.	Ostale aktivnosti	572.500	528.745	92,36
UKUPNO IZ DOMENE NAPLATE		1.620.678	1.658.465	102,33

Pojašnjenje realizacije:

1. Održavanje i dorada sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1;

Usluge prihvata bankovnih kartica na sistemu naplate cestarine realizirane su sukladno potrebama, dok je za usluge online plaćanja planirani iznos prekoračen zbog velikog interesa korisnika za dopunom korisničkih računa, posebno izraženog u drugoj polovici godine.

2. Nabavka materijala, opreme i uređaja za potrebe rada sistema naplate cestarine na autocesti A1;

Aktivnost obuhvaća nabavku magnetnih kartica, ACC TAG uređaja, zatim uniformi za zaposlenike Službe naplate cestarine, nabavku bankarske opreme i rezervnih dijelova za potrebe naplate cestarine, bankovnih vrećica za pakiranje novca, termo ading rolni, ribon traka davača kartica, brklji/letvi za rampe naplate, kao i drugih materijala i usluga neophodnih za funkcioniranje sistema naplate cestarine. Nabrojane aktivnosti realiziraju se na osnovu ranije potpisanih ugovora u skladu s realnim potrebama. Razlog odstupanja od planirane vrijednosti je veća potražnja za ACC tag uređajima od očekivane.

3. Održavanje objekata na naplatnim mjestima;

Aktivnost se odnosi na nabavku zastava i držača za zastave JPAC i FBiH, zatim usluge odvoza i pražnjenja kontejnera od 5 m³, te nabavku alata i opreme za zimsko održavanje objekata naplate cestarine.

Aktivnost ne prati u potpunosti planiranu dinamiku, jer za pojedine stavke nisu okončani postupci javnih nabavki u 2023. godini, pa je sukladno tome i realizacija pomjerena na 2024. godinu.

4. Ostale aktivnosti;

Ostale aktivnosti obuhvaćaju realizaciju stavki kao što su nabavka naftnih derivata i ostalih pratećih roba za službena vozila, nabavka AdBlue tekućine za službena vatrogasna vozila JP Autoceste FBiH, održavanje higijene i čistoće objekata JP Autoceste FBiH, redovno i vanredno vanjsko pranje objekata naplate cestarine, naplatnih kućica i naplatnih staza na autocesti A1 u Federaciji BiH. Također, aktivnost obuhvaća izradu projekata privremene prometne signalizacije za potrebe regulacije prometa na naplatnim mjestima, nabavku konvektora za potrebe naplatnih mjesta na autocesti A1, nabavku promotivnog i informativnog materijala za potrebe elektronske naplate cestarine i sl.

Pojedine aktivnosti provode se kroz tekuće ugovore u skladu s realnim potrebama, dok je za manji broj aktivnosti realizacija prolongirana za 2024. godinu iz razloga kasnog usvajanja plana poslovanja.

5.2.3. Rashodi u domeni upravljanja autocestom

Tabela 22.

R.br.	Naziv aktivnosti	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije
1	2	3	4	$5=(4/3)*100$
1.	Održavanje sistema upravljanja autocestom i daljinskog nadzora nad tunelima na svim dionicama autoceste	3.670.000	3.527.767	96,12
2.	Održavanje IT sistema za podršku sistema upravljanja i pomoćnih sistema	252.000	67.155	26,65
3.	Izrada projektne dokumentacije za proširenje funkcionalnosti sistema upravljanja i poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti	106.000	7.950	7,50
4.	Aktivnosti za poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti	151.000	8.580	5,68
5.	Održavanje uređaja i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu	666.000	240.549	36,12
6.	Održavanje elektro i mašinskih instalacija i uređaja	1.056.000	201.599	19,09
7.	Održavanje vozila i radnih strojeva koje koristi SUIO	167.000	6.581	3,94
8.	Održavanje i dorada sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1	1.154.000	1.575.579	136,53
9.	Ostale aktivnosti	53.000	8.550	16,13
UKUPNO IZ DOMENE UPRAVLJANJA		7.275.000	5.644.310	77,59

Pojašnjenje realizacije:

1. Održavanje sistema upravljanja autocestom i daljinskog nadzora nad tunelima na svim dionicama autoceste;

Održavanje sistema upravljanja autocestom i daljinskog nadzora nad tunelima na svim dionicama autoceste A1 neophodno je kako bi sistem funkcionirao ispravno i bez zastoja. Utrošena sredstva odnose se na redovno održavanje ITS-a po ranije potpisanim ugovorima, stručno osposobljavanje zaposlenika u Službi upravljanja, nadzora i sigurnosti prometa, održavanje i servisiranje vrata u tunelima, nabavku usluga redovnog šestomjesečnog pregleda sistema videonadzora i panik sistema na svim dionicama i objektima autoceste, te održavanje verifikacionog videonadzora.

2. Održavanje IT sistema za podršku sistema upravljanja i pomoćnih sistema;

Aktivnost se odnosi na održavanje IT sistema koji služe kao podrška sistemu upravljanja, a uključuje: najam profesionalnih industrijskih linkova, održavanje magistralnog optičkog kabela, održavanje sistema radio govornih veza za potrebe poduzeća, nabavku tehničke podrške Core sistema za prijenos podataka, nabavku tehničke podrške pristupnog i bežičnog sistema za prijenos podataka, te održavanje HP oprema u server sobama na trasi. Jedan dio stavki troši se po ugovorima potpisanim iz ranijih godina, a za ostale se očekuje potpisivanje ugovora i realizacija u 2024. godini.

3. Izrada projektne dokumentacije za proširenje funkcionalnosti sistema upravljanja i poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti;

Izrada energetskog audita - analiza stanja i identifikacija i unaprjeđenje energetske efikasnosti sustava rasvjete na autocesti i tunelima manjim dijelom realizirana u 2023.

godini. Za aktivnosti na izradi projektne dokumentacije za poboljšanje sigurnosnih elemenata na autocesti, kao i izradi projektne dokumentacije za rekonstrukciju KGH instalacija na naplatnim mjestima, te na izradi energetskeg audita - analiza stanja i identifikacije unaprjeđenja energetske efikasnosti za objekte sa složenim tehničkim sustavom grijanja i hlađenja realizacija je prolongirana za 2024. godinu zbog kasnog usvajanja plana poslovanja.

Naprijed navedeno razlog je malog postotka realizacije aktivnosti.

4. Aktivnosti za poboljšanje sigurnosti saobraćaja na autocesti;

Predmetna stavka uključuje nabavku ublaživača udara i završnica ograda sa efektom ublažavanja udara, najam prostora u svrhu pokrivenosti radio veze JPAC-a, nabavku i ugradnju LED markera u tunelima, kao i nabavku uniformi za uposlenike na upravljanju autocestom. Manji dio aktivnosti realiziran je prema planu, dok je za ostale postupak javne nabavke u tijeku i realizacija se očekuje u 2024. godini.

5. Održavanje uređaja i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu;

Aktivnost se odnosi na održavanje uređaja i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu, kao što su: Periodični pregledi i kontrolno ispitivanje uređaja i opreme za zaštitu od požara i zaštitu na radu, zatim servisiranje, održavanje i nadogradnja sistema vatrodajave i gas detekcije u svim poslovno-tehničkim objektima gdje su instalirani, redovno održavanje Volkswagen vatrogasnih vozila, nabavka HTZ opreme, nabavka sredstava, alata i opreme za potrebe zaštite na radu, zaštite od požara i vatrogastva, te ostale aktivnosti na nabavki opreme i uređaja za zaštitu od požara i zaštitu na radu.

Pojedine aktivnosti provode se kroz tekuće ugovore u skladu s realnim potrebama, dok je za veći broj aktivnosti realizacija prolongirana za 2024. godinu iz razloga kasnog usvajanja plana poslovanja. Navedeno je i razlog nižeg postotka realizacije po predmetnoj aktivnosti.

6. Održavanje elektro i mašinskih instalacija i uređaja;

Redovno održavanje dizel električnih agregata, održavanje vanjske rasvjete, elektroinstalacijski materijal, žarulje i sklopni aparati za održavanje objekata u sklopu autoceste, kao i redovno i tekuće održavanje sistema klimatizacije, ventilacije i grijanja većim dijelom su realizirane u 2023. godini. Za ostale aktivnosti koje se odnose na održavanje elektro i mašinskih instalacija i uređaja realizacija se očekuje u 2024. godini.

Razlog nižeg postotka realizacije predmetne aktivnosti jest što za pojedine stavke postupci javnih nabavki nisu okončani u 2023. godini iz razloga kasnog usvajanja Plana.

7. Održavanje vozila i radnih strojeva koje koristi SUIO;

Stavka se odnosi na nabavku rezervnih dijelova i redovno održavanje za sva vozila i radne strojeve koje koristi SUIO. Dio stavki realizira se prema ugovorima potpisanim iz ranijih godina sukladno potrebama, dok je za dio aktivnosti, zbog kasnog usvajanja plana poslovanja, postupak javne nabavke u tijeku, pa je njihova realizacija prolongirana za 2024. godinu.

8. Održavanje i dorada sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1;

Utrošena sredstva odnose se na održavanje software-skog i hardware-skog dijela sistema naplate cestarine na svim dionicama autoceste A1, zatim na nabavku i ugradnju induktivnih petlji za potrebe sistema naplate, te usluge cloud hostinga obračunskog sistema naplate, prema ranije potpisanim ugovorima i realnim potrebama na održavanju sistema. Razlog veće realizacije od planirane vrijednosti je posljedica nabavke robe, odnosno rezervnih dijelova na ugovoru hardware-skog dijela sistema naplate cestarine kako bi sistem naplate ispravno funkcionirao.

9. Ostale aktivnosti;

Ostale aktivnosti odnose se na: nabavku i ugradnju vrata za elektoniše u tunelima, zatim nabavku sprava za vježbanje COKP Bijača, nabavku sredstava za čišćenje i potrošnog

materijala za potrebe godišnjeg servisa tunela, kao i nabavku sitnog potrošnog materijala za potrebe Odjela za održavanje sistema naplate, nadzora i upravljanja autocestom.

Navedeni ugovori za nabavku sitnog potrošnog materijala te nabavku i ugradnju vrata za elektroniše u tunnelima nisu realizirani zbog kasnog usvajanja plana poslovanja i nemogućnosti okončanja većine postupaka u 2023. godini.

5.3. Standardizacija i unapređenje rada

Služba za standardizaciju, kvalitet i okolinsko upravljanje vršila je redovne aktivnosti iz rada službe u domenu propisivanje tehnologije i standardizacije rada kroz rad na novim dokumentima IMS-a (Integriranog Menadžment Sistema), izrade novih i revizije postojećih zapisa, održavanje distribucije dokumenata putem OWIS-a, realizaciji prijedloga za poboljšanje utvrđenih eksternim i internim auditima.

JP Autoceste je tokom 2023. godine nastavilo rad na reviziji dokumenta s obzirom da je velika većina istih datirana još iz perioda implementacije (2012-2013) te je uskladilo dokumentaciju sa izmjenama nastalim u procesima rada. Također, shodno unaprjeđenju procesa rada urađeno je 5 novih dokumenata koju su postali sastavni dio dokumentacije integriranog sistema kvaliteta.

U skladu sa godišnjim programima audita u JP Autoceste u i junu mjesecu sprovelo interni audit na naplatnim mjestima. Redovni interni audit naplatnih mjesta shodno godišnjem programu audita se radi odvojeno od ostataka poduzeća zbog značaja i obima posla koji se obavlja u procesu naplate i jer se radi o jednom zaokruženom sistemu unutar poduzeća. Provjeren je rad uposlenika shodno procedurama i uputstvima kojima se regulira proces naplate na SON Ljubuški, Arhiva i Help Desk na COKP Zvirici, BNM Lašva, BNM Kaknj, BNP Podlugovi, ČNP Sarajevo Sjever, Odjel za elektronsku naplatu cestarine na ČNP Sarajevo sjever, ČNM Svilaj, BNM Tarčin i ČNM Badina. Na osnovu izvještaja sa audita došlo se do prijedloga za poboljšanje procesa rada (7 prijedloga) i otklanjanje utvrđenih neusklađenosti (5 nekritičnih neusklađenosti). Izvještaj je prosljeđen na daljnje postupanje šefu službe naplate i s istim je upoznat i ID sektora.

U septembru mjesecu urađen je interni audit u uredima Sarajevo i Mostar i COKP Drivuša i Bijača, Rezultati audita su: 7 prijedloga za poboljšanje i 12 neusklađenosti. Izvještaj je prosljeđen na daljnje postupanje nadležnim šefovima službi i ID-ovima sektora.

Izvršene su i redovne analize poslovnog procesa naplate po naplatnim mjestima kao i analize na osnovu brojanja saobraćaja. U izvještajnom periodu urađena je analiza na dionici Sarajevo zapad i analiza rada help deska na Bijači.

Služba je preuzela i poslove po pitanju Finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s kojima je poslan izvještaj o samoprocjeni (GI FUK obrazac).

U skladu s postavljenim ciljevima održivosti, Služba je radila na identifikaciji i implementaciji mjera za smanjenje ekološkog utjecaja aktivnosti preduzeća.

5.4. Financijski rezultat

Tabela 23.

R.br.	Opis	Plan za 2023. godinu bez PDV-a (KM)	Ostvareno od 01.01.-31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	Ostvareno od 01.01.-31.12.2022. (bez PDV-a) u KM	% od planiranog	% u odnosu na prethodnu godinu
1	2	3	4	5	$6=(4/3)*100$	$7=(4/5)*100$
1.	Prihodi	157.903.942	151.435.233	123.590.820	95,90	122,53
2.	Rashodi	145.797.417	131.150.796	113.697.595	89,95	115,35
FINANCIJSKI REZULTAT		12.106.525	20.284.437	9.893.225	89,95	205,03

Financijski rezultat je ostvaren u većem iznosu od planirane vrijednosti prvenstveno iz razloga manje realizacije rashoda u odnosu na planiranu vrijednost.

U skladu sa odredbama člana 94. Zakona o cestama u FBiH, financijski rezultat se raspoređuje na obveze prema planiranoj namjeni koje predstavljaju izvor sredstava koja će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta. Odluku o načinu raspodjele financijskog rezultata – viška prihoda nad rashodima ostvarenih u 2023. godini će donijeti Uprava JP Autoceste nakon zaključenja tekuće financijske godine. Konačnu odluku o načinu raspodjele financijskog rezultata donijet će Skupština poduzeća u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o cestama FBiH i Statutom JP Autoceste.

6. Projekcija izvora finansiranja – krediti i otplata

6.1. Pregled odobrenih kredita, povlačenje i iskorištenost:

Tabela 24.

R.br.	Kreditna linija	Kreditna sredstva (EUR)	Kreditna sredstva (KM)	Plan povlačenja kredita 2023. (KM)	Povlačenje od 01.01. - 31.12.2023. (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan
1	2	3	4	5	6	$7=(6/5)*100$
1.	EIB 100 mil. EUR (Počitelj-Zvirovići)	100.000.000	195.583.000	64.151.224	0	0,00
2.	EIB 50 mil. EUR	50.000.000	97.791.500	35.204.940	0	0,00
3.	EIB 140 mil. EUR	140.000.000	273.816.200	51.340.538	51.340.538	100,00
4.	EBRD 180 mil. EUR	180.000.000	352.049.400	31.068.669	1.000.762	3,22
5.	EBRD 60 mil. EUR	60.000.000	117.349.800	88.249.297	74.873.903	84,84
6.	KFAED 11,6 mil. KWD	36.000.000	70.409.880	47.486.680	28.870.310	60,80
7.	EIB 100 mil. EUR (tunel Kvanj - Buna)	100.000.000	195.583.000	39.116.600	0	0,00
8.	EIB 340 mil. EUR	340.000.000	664.982.200	225.311.616	134.443.754	59,67
9.	EBRD 300 mil. EUR	300.000.000	586.749.000	161.936.798	0	0,00
10.	Komercijalni kredit 293,4 mil. KM	150.000.000	293.374.500	14.100.782	0	0,00
11.	Revolving kreditna sredstva	25.564.594	50.000.000	50.000.000	60.000.000	120,00
UKUPNO		1.481.564.594	2.897.688.480	807.967.143	350.529.267	43,38

U izvještajnom razdoblju ukupno je povučeno 43,38% **kreditnih sredstava** u odnosu na planirano. Povlačenje kreditnih sredstava je direktno proporcionalno sa dinamikom građenja.

Manja realizacija povlačenja kreditnih sredstava u odnosu na planirane vrijednosti je iz razloga što nije postignuta operativnost sredstava tijekom izvještajne godine za neke od navedenih kredita i/ili nije završena tenderska procedura za izbor izvođača radova.

Osim navedenoga, kod kredita Europske investicijske banke od 100 mil. EUR-a za Počitelj – Zvirovići (redni broj 1) se čeka potpisivanje aneksa ugovora od strane Predsjedništva BiH kako bi JP Autoceste FBiH moglo nastaviti korištenje, odnosno povlačenje preostalih 37,9 mil. EUR-a. Također, kod kredita Europske investicijske banke od 50 mil. EUR-a za Ponirak - Vraca (redni broj 2) se čeka dostava nacrtu aneksa ugovora od strane banke, odnosno suglasnost na isti, kako bi JP Autoceste FBiH moglo nastaviti korištenje sredstava za izgradnju.

Također, kako bi uskladili novčane tokove poduzeća, povučeno je 60 milijuna po kratkoročnim kreditnim, revolving linijama.

Uz povlačenja iz kreditnih sredstava, realizirano je i povlačenje 56.004.506 KM iz **bespovratnih, grant sredstava** za financiranje dionica na Koridoru Vc, od čega se 44.079.289 KM odnosi na refundacije plaćenih privremenih situacija iz vlastitih izvora JP Autoceste FBiH, a 11.925.217 KM na direktna plaćanja, odnosno direktna povlačenja iz grant sredstava.

6.2. Pregled obračunatih kamata za postojeće kreditne linije

Tabela 25.

R.br.	Kreditna linija	Plan kamate 2023. (EUR)	Plan kamate 2023. (KM)	Ostvareni rashodi kamate od 01.01. - 31.12.2023. (KM)	Kapitalizacija kamate	% realizacije u odnosu na plan
1	2	3	4	5	6	7=(5+6)/4*100
1.	EBRD 205 mil. EUR	738.949	1.445.258	1.699.716	0	117,61
2.	EIB 75 mil. EUR	1.737.411	3.398.080	4.368.452	0	128,56
3.	EIB 166 mil. EUR	4.421.999	8.648.679	11.178.003	0	129,25
4.	KFAED 10,5 mil. KWD (Drivuša - Klopče)	700.677	1.370.405	1.233.100	0	89,98
5.	OFID 48 mil. USD (Klopče - D.Gračanica)	1.437.587	2.811.676	2.492.693	0	88,66
6.	OFID 24 mil. EUR (Klopče - D.Gračanica)	807.760	1.579.840	1.546.185	0	97,87
7.	EBRD 76 mil. EUR (Svilaj - Odžak i Klopče - D. Gračanica)	1.653.153	3.233.287	4.252.192	0	131,51
8.	EBRD 80 mil. EUR (Buna - Počitelj i Vraca - D.Gračanica)	1.576.002	3.082.393	4.053.747	0	131,51
9.	EIB 100 mil. EUR (Počitelj - Zvirovići)	1.622.793	3.173.907	0	1.686.759	53,14
10.	EIB 50 mil. EUR (Ponirak - Vraca)	683.777	1.337.352	0	496.087	37,09
11.	EBRD 180 mil. EUR (Poprikuše - Nemila, Tarčin - Ivan lot 2 i Mostar Jug - Kvanj)	3.806.816	7.445.486	4.314.803	5.411.759	130,64
12.	KFAED 11,6 mil. KWD (Nemila - Vranduk)	468.454	916.217	0	932.424	101,77
13.	OFID 27,15 mil. USD (Vranduk - Ponirak)	1.117.834	2.186.292	0	1.939.625	88,72
14.	OFID 24,3 mil. EUR (Vranduk - Ponirak)	1.073.485	2.099.554	0	2.071.983	98,69
15.	EIB 100 mil. EUR (Tunel Kvanj - Buna)	269.500	527.096	0	0	0,00
16.	EBRD 60 mil. EUR (Putnikovo brdo-Medakovo)	1.217.294	2.380.820	0	1.914.421	80,41
17.	EIB 140 mil. EUR (Poprikuše- Nemila i Tarčin - Ivan lot 1)	3.294.831	6.444.128	2.131.163	4.233.146	98,76
18.	EIB 340 mil. EUR (Medakovo - Poprikuše)	1.975.333	3.863.416	0	1.231.169	31,87

19.	EBRD 300 mil. EUR-a (Ovčari - Prenj - Mostar sjever)	268.053	524.267	0	0	0,00
20.	Komercijalni kredit 293,4 mil. KM (Mostar sjever - Mostar jug)	368.750	721.212	0	0	0,00
21.	Razvojna banka FBiH 38 mil. KM	162.397	317.622	310.820	0	97,86
22.	Revolving kreditne linije	364.211	712.334	557.179	0	78,22
23.	Overdraft kreditna linija	153.388	300.000	1.700	0	0,57
24.	Zatezne kamate po arbitražnom postupku	2.850.000	5.574.116	0	0	0,00
UKUPNO		32.770.454	64.093.437	38.139.752	19.917.373	90,58

Ukupno realizirani izdaci za kamate po kreditima iskazani su u iznosu od 58.057.125 KM, od čega je na poziciji troškova iskazano 38.139.752 KM, a iznos od 19.917.373 KM se kapitalizira u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, obzirom da su investicije za koje su utrošena kreditna sredstva još uvijek u toku.

Pored obveza za kamate koje su prikazane u tablici, u računovodstvu su evidentirane i obveze za taksu na nepovučena sredstva po kreditu EBRD br. 49058 (EBRD 180 mil. EUR) u iznosu od 649.471 KM, kao i taksa na nepovučena sredstva po kreditu EBRD br. 50603 (EBRD 60 mil. EUR) u iznosu od 378.592 KM. Navedeni iznosi takse se kapitaliziraju, osim dijela ispravki ranije knjiženih taksi koji se isknjižavaju sa kapitalnih ulaganja te se evidentiraju na rashodima (5.2. Rashodi, stavka 28). Prema svim sporazumima o zajmu sa EBRD-om, obveza plaćanja takse na nepovučena sredstva je 120 dana, odnosno 60 dana nakon potpisivanja sporazuma o zajmu (radi se o osnovnim uvjetima kredita).

Tabela 26.

R.br.	Opis	Plan kamate za 2023. (KM)	Ostvareni rashodi kamate od 01.01.-31.12. 2023. (KM)	Kapitalizacija kamate (KM)	% realizacije u odnosu na plan
1	2	3	4	5	$6=(4+5)/3*100$
1.	Emisije obveznica	1.903.922	454.641	0	23,88
UKUPNO		1.903.922	454.641	0	23,88

Planirane kamate po emisijama obveznicama su značajno precjenjene iz razloga što u trenutku sastavljanja Plana poslovanja za 2023. godinu se planiralo pokrenuti više emisija obveznica do 100 mil. KM za predfinanciranja infrastrukturnih projekata. Međutim, realizirana je samo jedna emisija u iznosu od 18.096.400 KM te samim time je planirani rashod po kamati precjenjen.

6.3. Pregled otplata po kreditima

Tabela 27.

R.br.	Kreditna linija	Plan otplate 2023. god. (EUR)	Plan otplate 2023. god. (KM)	Ostvareno od 01.01.- 31.12.2023. godine (bez PDV-a) u KM	% realizacije u odnosu na plan
1	2	3	4	5	6=(5/4)*100
1.	EBRD 205 mil. EUR	19.308.711	37.764.557	0	0,00
2.	EIB 75 mil. EUR	3.846.154	7.522.423	1.855.531	24,67
3.	EIB 166 mil. EUR	8.512.821	16.649.630	3.811.361	22,89
4.	OFID A 48 mil. USD (42 mil. EUR)	3.281.041	6.417.158	0	0,00
5.	OFID B 24 mil. EUR	1.995.084	3.902.045	1.951.022	50,00
6.	KFAED 10,5 mil. KWD (30 mil. EUR)	1.698.611	3.322.194	1.636.084	49,25
7.	EBRD 80 mil. EUR	6.837.307	13.372.610	6.686.305	50,00
8.	EBRD 76 mil. EUR	7.172.018	14.027.249	7.013.624	50,00
9.	EBRD 180 (120 mil. EUR - tranša A)	10.645.895	20.821.562	0	0,00
10.	OFID A 27,15 mil. USD (23 mil. EUR)	927.919	1.814.853	0	0,00
11.	OFID B 24,3 mil. EUR	1.735.720	3.394.773	0	0,00
12.	EBRD 60 mil. EUR	3.624.979	7.089.843	0	0,00
13.	Razvojna banka FBiH 38 mil. KM	2.590.544	5.066.664	5.066.664	100,00
14.	Revolving kreditne linije	20.451.675	40.000.000	35.497.704	88,74
UKUPNO		92.628.480	181.165.561	63.518.295	35,06

U tablici iznad je prikazan pregled dospjelih i plaćenih obveza po glavnici kod međunarodnih i domaćih kreditnih institucija.

JP Autoceste u izvještajnom periodu nije bilo u mogućnosti izmiriti svoje obaveze po osnovu kredita kod međunarodnih finansijskih institucija. Na dan 29.12.2023. godine su zaključeni aneksi (16 aneksa) na Podugovore o zajmovima između FBiH, odnosno Federalnog ministarstva financija i JP Autoceste o **reprogramiranju** dospjelih, neplaćenih obveza po međunarodnim kreditima u ukupnom iznosu 226.542.437 KM (glavnice, kamate i takse). Reprogramirani dug se odnosi na neplaćene obveze po međunarodnim zaduženjima zaključno sa 31.12.2023. godine (dug iz 2023. godine, kao i dijelom 2022. godine) prema Federalnom ministarstvu financija. Reprogramom se produžuje izmirenje obveza po kreditima JP Autoceste za onoliko polugodišnjih anuiteta koliko je evidentirano duga.

U promatranom razdoblju, dospjele obveze po osnovu dugoročnog i kratkoročnih kreditnih zaduženja kod *domaćih kreditnih institucija* su izmirene osim za obvezu dospjelu krajem mjeseca prosinca po revolving sredstvima, gdje je dogovorena odgoda plaćanja sa BBI bankom za 6 mjeseci u iznosu od 5 milijuna KM.

7. Sredstva i izvori sredstava

Pregled sredstava i izvora sredstava u KM

Tabela 28.

R.br.	Pozicija	Stanje na dan				Promjene	
		31.12.2023.		31.12.2022.		Razlika u KM	%
		Iznos u KM	%	Iznos u KM	%		
1	2	3	4	5	6	7= 3-5	8=3/5x 100
A.	AKTIVA (1+2+3)	4.397.165.535	100	3.433.640.544	100	963.524.991	128
1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	3.911.087.153	88,95	3.344.426.711	97,40	566.660.442	117
1.1.	Nematerijalna sredstva	103.881.698	2,66	78.405.382	2,34	25.476.316	132
1.2.	Nekretnine, postrojenja i oprema	2.388.523.424	61,07	2.032.118.287	60,76	356.405.137	118
1.3.	Dati avansi i sredstva u pripremi	1.396.692.498	35,71	1.213.349.222	36,28	183.343.276	115
1.4.	Ostala stalna sred., plasmani i potraž.	20.016.840	0,51	20.003.000	0,60	13.840	100
1.5.	Dugoročna imovina s pravom korištenja	1.972.693	0,05	550.820	0,02	1.421.873	358
2	Tekuća sredstva	150.844.313	3,43	89.213.833	2,60	61.630.480	169
2.1.	Zalihe	971.097	0,64	473.273	0,53	497.824	205
2.2.	Kratkoročna potraživanja	144.139.108	95,55	70.156.355	78,64	73.982.753	205
2.3.	Novac i kratkoročni depoziti	5.734.108	3,80	18.584.205	20,83	-12.850.097	31
3	Izvanbilančna evidencija	335.234.069	7,62	0	0,00	335.234.069	
B.	PASIVA (4+5+6)	4.397.165.535	100,00	3.433.640.544	100	963.524.991	128
4	Trajni izvori sredstava	585.753.589	13,32	565.469.152	16,47	20.284.437	104
4.1.	Temeljni kapital	2.000	0,00	2.000	0,00	0	100
4.2.	Ostali trajni izvori	422.561.207	72,14	422.561.207	74,73	0	100
4.3.	Neraspoređena dobit	163.190.382	27,86	142.905.945	25,27	20.284.437	114
5	Obaveze	3.476.177.877	79,05	2.868.171.392	83,53	608.006.485	121
5.1.	Dugoročne obaveze (bez odgođenih prihoda i razgraničenja)	1.610.234.973	46,32	1.453.974.143	50,69	156.260.830	111
5.3.	Kratkoročne obaveze (bez odgođenih prihoda i razgraničenja)	342.186.399	9,84	348.780.727	12,16	-6.594.328	98
5.4.	Odgođeni prihodi i razgraničenja	1.523.756.505	43,83	1.065.416.522	37,15	458.339.983	143
6	Izvanbilančna evidencija	335.234.069	7,62	0	0,00	335.234.069	

Pregled stalnih sredstava zaključno sa 31.12.2023. godine u KM

Tabela 29.

Konto	Opis	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost	Stanje sa 31.12.2022.
013	Ulaganja u tuđu imovinu	0	0	0	0
014	Ostala nematerijalna sredstva	52.059.594	26.156.229	25.903.365	26.759.912
015	Nematerijalna sredstva u pripremi	77.978.333	0	77.978.333	51.645.470
020	Zemljište	395.962.869	0	395.962.869	351.404.741
021	Građevinski objekti	2.162.973.743	237.644.284	1.925.329.459	1.629.174.291
022	Postrojenja i oprema	167.752.802	102.780.926	64.971.876	49.339.766
023	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	930.120	604.996	325.123	336.991
024	Transportna sredstva	5.228.338	3.294.241	1.934.097	1.862.498
025	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	1.291.782.645		1.291.782.645	1.186.802.115
026	Ostala dugoročna materijalna imovina	3.000	0	3.000	3.000
027	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	104.909.853	0	104.909.853	26.547.107
050	Ostala stalna materijalna sredstva u upotrebi	0	0	0	0
051	Građevinski objekti (s pravom korištenja)	2.039.332	206.783	1.832.549	351.080
052	Postrojenja i oprema (mašine) s pravom korištenja	238.383	98.239	140.144	199.740
078	Ostala dugoročna potraživanja	25.000.000	5.000.000	20.000.000	20.000.000
091	Unaprijed plaćeni troškovi (period duži od 12 mjeseci)	13.840	0	13.840	
UKUPNO		4.286.872.852	375.785.697	3.911.087.154	3.344.426.711

Pregled stalnih sredstava u pripremi na dan 31.12.2023. godine u KM

Tabela 30.

A) Računarski programi u pripremi	1.590.834
B) Projektna dokumentacija u pripremi	76.387.499
C) Građevinski objekti u izgradnji	1.291.782.645
UKUPNO	1.369.760.979

8. Zapošljavanje

Realizacija plana zapošljavanja prema organizacijskim jedinicama od 01.01.-
31.12.2023. godine

Tabela 31.

R. br	Sektor/Služba	Plan zapošljavanja radnika u 2023.god.	Realizacija zapošljavanja radnika u 2023.god.	Plan zapošljavanja pripravnika u 2023.god.	Realizacija zapošljavanja pripravnika u 2023.god.	Broj radnika kojima je prestao radni odnos u 2023. god.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Kabinet uprave	5	10	2	0	9
2.	Sektor za pravne poslove	7	1	3	0	2
3.	Sektor za ekonomsko finansijske poslove	5	2	2	1	3
4.	Sektor za upravljanje i održavanje	25	34	3	0	31
5.	Sektor za projektovanje i građenje	12	3	3	0	2
UKUPNO		54	50	13	1	47

Tijekom 2023. godine ukupno je zaposleno 51 novih radnika/pripravnika (radnici koji prvi put zasnivaju radni odnos) od čega je:

- 26 radnika zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme,
- 24 radnika zaključen je ugovor o radu na određeno vrijeme,
- 1 pripravnik sa ugovorom o obavljanju pripravničkog staža u trajanju od jedne godine.

Zapošljavanje je vršeno u skladu sa odredbama Zakona o radu ("Službene novine F BiH" br. 26/16, 89/18 i 44/22), Uredbe o postupku prijema u radni odnos u Javnom sektoru u Federaciji BiH ("Službene novine F BiH" broj 13/19, 9/21 i 53/21) i odredbama Uputstva o prijemu novih radnika u JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar nakon provođenja konkursne procedure odabira kandidata i na način koji je propisan kao izuzetak od obaveze javnog oglašavanja (prijem na određeno vrijeme do 6 mjeseci i jedne godine).

Tabela 32.

Broj zaposlenih 01.01.2023. godine	Predviđeno zapošljavanje planom poslovanja za 2023. godinu	Realizacija zapošljavanja u razdoblju od 01.01. do 31.12.2023. godine	Radnici koji su prestali raditi u razdoblju od 01.01. do 31.12.2023. godine	Zapošljavanje pripravnika u razdoblju od 01.01. do 31.12.2023. godine	Realizacija zapošljavanja (bez pripravnika) u razdoblju od 01.01. do 31.12.2023. godine u postocima	Broj zaposlenih na dan 31.12.2023. godine (sa pripravnicima)
498	54	50	47	1 (7,69%)	92,59%	502

Dakle, zaključno sa 31.12.2023. godine zaposlena su 502 aktivna radnika, s tim da sa navedenom brojem nisu obuhvaćeni članovi Uprave JP Autoceste (direktor i 4 izvršna direktora).

9. Javne nabavke

9.1. Javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama

Plan nabavki za 2023. godinu usvojen je Odlukom Nadzornog odbora broj: NO 1.01-8007-1/23 dana 08.09.2023. godine. Privremeni plan nabavki je bio na snazi od 01.03. do 30.08.2023. godine.

Služba za javne nabavke je provela postupke i ugovorila nabavku roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti od **27.355.538,92 KM** (iznos obuhvata vrijednost dodijeljenih ugovora iz informacionog sistema „e-Nabavke“ – otvoreni postupak, pregovarački postupak, konkurentski zahtjev i direktni sporazum zaključenih u periodu 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine).

Na osnovu izvještaja o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora iz informacionog sistema „e- Nabavke“, ukupna vrijednost zaključenih ugovora je **27.355.538,92 KM** bez uključenog PDV-a, a ukupan broj provedenih postupaka zaključno sa 31.12.2023. godine je **121** od čega je:

- Otvorenih postupaka: **91, u vrijednosti od 18.580.035,88 KM;**
- Ograničenih postupaka: **0;**
- Pregovaračkih postupaka sa objavljivanjem obavještenja o nabavci: **0;**
- Pregovaračkih postupaka bez objavljivanja obavještenja o nabavci: **4, u vrijednosti od 8.646.411,83 KM;**
- Konkurentskih zahtjeva: **1, u vrijednosti od 7.530,00 KM;**
- Direktnih sporazuma ukupno: 260 od čega je **25** direktnih sporazum provela Služba za javne nabavke **u vrijednosti od 121.561,21 KM.**

Također, ugovoreno je **5** postupaka za neprioritetne usluge (Aneks II) u vrijednosti od 45600,00 KM te 820 predmeta (nabavke koje su izuzete od primjene ZJN) u vrijednosti od 2.945.579,53 KM, koje ne provodi Služba javnih nabavki, a odnose se na zakonski monopol (el. energija, ptt usluge, utrošak vode i sl.), odnosno nabavke koje su izuzete od primjene ZJN (član 10a. ZJN), te se na osnovu faktura isti unose u sistem „e-Nabavke“.

Što se tiče realizacije Plana nabavki za 2023. godinu od ukupno 192 predmeta nabavke, čija je ukupna procijenjena vrijednost 189.708.160,00 KM, pokrenuto je 145 predmeta nabavke, odnosno 75,52%.

Na osnovu člana 10. stav (2) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-aukcije („Službeni glasnik BiH“ broj: 66/16) ugovorni organi su od 01.01.2020. godine dužni za sve postupke javne nabavke iz člana 1. stav (1) ovog pravilnika, kod kojih se koristi najniža cijena kao kriterij za dodjelu ugovora, predvidjeti provođenje e-aukcije u sistemu e-Nabavke, te je za sve postupke u skladu sa navedenim članom predviđena e-aukcija.

Na ukupan broj postupaka zaključno sa 31.12.2023. godine (uključujući okončane i postupke utoku) podneseno je 48 žalbi. Ugovorni organ je djelimično ili u potpunosti usvojio 7 (sedam) žalbi, 4 (četiri) žalbe su odbačene kao neblagovremene, dok su 2 (dvije) žalbe povučeno od strane ponuđača.

URŽ je odbacio 14 (četnaest) žalbi Zaključkom kao neuredne, 1 (jednu) kao neosnovanu, dok se za 5 (pet) žalbi čeka konačno rješenje. URŽ je usvojio 15 (petnaest) žalbi.

Što se tiče postupaka koji se odnose na izgradnju brzih i regionalnih cesta te dionica, odnosno poddionica autoceste na koridoru Vc, Služba za javne nabavke do datuma 31.12.2023. godine pokrenula je/provela sljedeće postupke:

1. **Revizija glavnog projekta dijela brze ceste Bihać - Cazin - Velika Kladuša - granica RH**, dužine 17 km. Procijenjena vrijednost nabavke je 510.000,00 KM. Tenderska

dokumentacija je objavljena na Portalu javnih nabavki. Otvaranje ponuda je zakazano za 26.03.2024. godine.

2. **Dodatni radovi na izgradnji tunela Hranjen - Faza I - nastavak LOT 1** (iskop i izrada primarne podgrade glavne i servisne tunelske cijevi) i početak radova LOT 2 (ugradnja dijela sekundarne tunelske obloge). Procijenjena vrijednost nabavke je 6.731.140,00 KM. Ugovor je zaključen 06.11.2023. godine.
3. **Nastavak izgradnje tunela Hranjen**, probijanje i sekundarna obloga. Procijenjena vrijednost nabavke je 123.268.860,00 KM. Otvaranje ponuda je održano 02.11.2023. godine. Evaluacija ponude je u toku.
4. **Idejno rješenje i studije BC Šiški Brod - Dubrave - Kalesija (EL)** - procijenjena vrijednost nabavke je 32.500.000,00 KM. Procijenjena vrijednost nabavke je 250.000,00 KM. Tenderska dokumentacija je u pripremi.
5. **AC Jadransko Jonska autocesta** (spojna cesta 8 km od petlje AC do M17.3) - procijenjena vrijednost nabavke je 1.300.000,00 KM. Zaprimljene su dvije žalbe koje su naknadno odbačene kao kao neuredne Rješenjem URŽ-a. Postupak nastavljen i zakazan je novi datum otvaranja ponuda.
6. **Izrada Glavnog projekta dijela brze ceste Bihać - Cazin - V. Kladuša - granica HR**, dužine 17 km. Procijenjena vrijednost nabavke je 5.100.000,00 KM. Zaprimljene su dvije žalbe. Izjašnjenja su prosljeđena URŽ-u.
7. **Nadzor nad izgradnjom tunela Hranjen** - procijenjena vrijednost nabavke je 3.000.000,00 KM. Priprema Zahtjeva za učešće je u toku.
8. **Idejno rješenje i studije BC Doboj Istok (EL) - Gračanica - Šiški Brod** - procijenjena vrijednost nabavke je 350.000,00 KM.
9. **Nadzor nad izvođenjem dodatnih radova na izgradnji tunela Hranjen - Faza I - nastavak LOT1** (Iskop i izrada primarne podgrade glavne i servisne tunelske cijevi) i početak radova na LOT2 (ugradnja dijela sekundarne tunelske obloge). Procijenjena vrijednost nabavke je 299.996,00 KM. Tenderska dokumentacija je objavljena na Portalu javnih nabavki.

9.2. Javne nabavke po međunarodnim procedurama

U 2023. godini zaključena su tri ugovora (1 financiran od strane EBRD-a, 1 od strane WBIF-a i 1 od strane EIB-a). U toku su postupci za 11 ugovora (5 od strane EBRD-a, 1 od strane WBIF-a, 2 od strane EIB-a i WBIF-a, 2 od strane EIB-a i EBRD-a i 1 od strane EBRD-a i WBIF-a).

9.2.1. Postupci nabavki finansiranih od strane Europske Investicijske Banke (EIB)

1. **Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar jug - Buna, poddionica Tunel Kvanj – Buna – novi postupak**
Uprava JP Autocesta FBiH je 25.03.2022. godine donijela Odluu o poništavanju postupka nabavke radova koji je pokrenut 2019. godine. Pokrenut je novi postupak Odlukom uprave 21.04.2022. godine. Izrada pretkvalifikacione dokumentacije je završena, Poziv za dostavu tehničkih ponuda objavljen je 09.08.2022. godine, a prolongirani rok za dostavu aplikacija

28.11.2024. godine. Na prijedlog Banke poništen je započeti pretkvalifikacioni postupak. Odluka o raspisivanju novog postupka donesena je 17.10.2023. godine. Poziv za dostavu ponuda objavljen je 17.01.2024. godine, dok je rok za dostavu ponuda 02.04.2024. godine.

2. Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Medakovo - Poprikuše, poddionica Ozimice – Poprikuše.

Odluka o pokretanju postupka donesena je 06.04.2022. godine. Izmjenjena Odluka je donesena 02.02.2023. godine. Rok za predaju ponuda je bio 29.09.2023. godine. Tehničke i financijske ponude su otvorene. Evaluacija financijskih ponuda je u toku.

3. Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Medakovo - Poprikuše, poddionica Ozimice - Poprikuše

Odluka o pokretanju postupka donesena je 06.04.2022. godine. Poziv za iskaz interesa objavljen je 23.05.2022. godine, rok za predaju aplikacije je 06.07.2022. godine. Evaluacija pristiglih aplikacija je završena, revidovani izvještaj poslan Banci na saglasnost 18.08.2022. godine. Saglasnost Banke je pribavljena 07.09.2022. godine. Učesnici obavješteni 08.09.2022. godine. Izrada Poziva za dostavu Ponude je završena te nakon pribavljanja saglasnosti Banke 26.01.2023. objavljen je poziv 14.02.2023. godine. Rok za dostavu aplikacija je bio 14.04.2023. godine. Evaluacija ponuda je u završnoj fazi.

4. Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Medakovo - Poprikuše, poddionica Medakovo - Ozimice

Postupak nabavke je uspješno završen. Ugovor je potpisan 09.03.2023. godine sa firmom Cengiz Insaat ve Ticaret. Vrijednost ugovora je 361.753.355,5 EUR-a, odnosno 423.251.425,94 EUR-a sa PDV-om. Trajanje ugovora je 30 mjeseci.

5. Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Medakovo - Poprikuše, poddionica Medakovo - Ozimice

Postupak nabavke je uspješno završen. Ugovor je potpisan 10.01.2023. godine sa firmom JV: Yuksel Proje - Trasa. Vrijednost ugovora je 4.560.412,21 EUR-a bez PDV-a, odnosno 5.335.682,29 EUR-a sa PDV-om. Trajanje ugovora je 54 mjeseca

9.2.2. Postupci nabavki finansiranih od strane Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD)

1. Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Ovčari - Mostar sjever, poddionica Tunel Prenj

Odluka o pokretanju postupka je donesena 06.07.2022. godine, saglasnost Banke na pretkvalifikacionu dokumentaciju pribavljena 12.07.2022. godine. Saglasnost na objavu pretkvalifikacione dokumentacije je pribavljena 14.07.2022. godine. Objava pretkvalifikacione dokumentacije za Tunel Prenj je bila 14.07.2022. godine. Rok za predaju ponuda je bio 05.09.2022., pa prolongiran za 26.09.2022. godine kada su ponude i otvorene. Dana 27.02.2024. godine dostavljena suglasnost banke na evaluacijski izvještaj pretkvalifikacijske faze.

2. Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, Tunel Prenj

Prvi postupak poništen. Odluka o pokretanju novog postupka donesena je 14.08.2023. godine. Draft tenderskog dokumenta je izrađen i poslan konsultantu.

3. Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Tunel Prenj – pripremni radovi (pristupne ceste, vodovod, el. energ. mreža)

Postupak je poništen. Izgradnja pristupnih puteva biti će uključena u Ugovor za izgradnju Tunela Prenj.

4. Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, Tunel Prenj - pripremni radovi (pristupne ceste, vodovod, el. energ. mreža)

Postupak je poništen. Izgradnja pristupnih puteva biti će uključena u Ugovor za izgradnju Tunela Prenj.

5. Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar sjever - Mostar jug

Postupak poništen Odlukom Uprave broj 01-7700-14/22 od 03.11.2022. godine. Novi postupak pokrenut Odlukom br. 01-7700-15/22 od 03.11.2022. godine. Izrada PQ dokumentacije završena, poslana Banci 04.01.2023. godine, a saglasnost pribavljena 17.01.2023. godine. Poziv za pretkvalifikaciju je objavljen 18.01.2023. godine. Rok za predaju ponuda je bio 17.03.2023. godine. Evaluacija aplikacija je završena. Evaluacijski izvještaj dostavljen banci na pregled i komentare 19.02.2024. godine.

6. Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar sjever - Mostar jug

Odluka o pokretanju je donesena 14.12.2022. godine. Poziv za iskazivanje interesa je objavljen 13.05.2022. godine sa rokom za dostavu aplikacija 27.06.2022. godine. Evaluacija pristiglih aplikacija je završena. Evaluacijski izvještaj je poslan Banci na saglasnost 24.09.2022. godine. Revidovani izvještaj je ponovo poslan 29.09.2022. godine. Suglasnost Banke je zaprimljena 06.10.2022. godine. Učesnici su obavješteni 07.10.2023. godine. Revidovani Poziv za dostavu ponuda je poslan Banci 27.02.2023. godine, a saglasnost pribavljena 02.03.2023. godine. Rok za dostavu aplikacija je bio 16.04.2023., pa prolongiran na 18.04.2023. godine. Evaluacija tehničkih ponuda je završena i evaluacijski izvještaj je dostavljen Banci. Suglasnost banke na evaluacijski izvještaj tehničkih ponuda je dostavljena 03.05.2024. godine. Financijske ponude su otvorene 03.05.2023. godine. Evaluacijski izvještaj tehničkih ponuda dostavljen je banci 12.05.2023. godine. Suglasnost banke na evaluacijski izvještaj financijskih ponuda je dostavljena 19.05.2023. Postupak nabavke doveden je do kraja, međutim ugovor nije potpisan zbog tehničke greške unutar ECEPP-a.

7. Nabavka radova na izgradnji autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar jug - Tunel Kvanj

Tenderska dokumentacija I faze je objavljena 23.12.2020. godine. Rok za dostavljanje ponuda je bio 22.03.2021. godine. Evaluacija je završena, saglasnost Banke zaprimljena 2022. godine. U toku je priprema revidovane tenderske dokumentacije za ponovljenu prvu fazu postupka. Postupak je obustavljen od strane prethodne Uprave. Proces je ponovo pokrenut, te je uvedena je međufaza od strane banke. Predaja ponuda se očekuje početkom maja 2024. godine.

8. Nabavka konsultantskih usluga nadzora nad izgradnjom autoceste na Koridoru Vc, dionica Mostar jug-Tunel Kvanj

Postupak nabavke uspješno okončan. Ugovor je potpisan 12.12.2023. godine sa grupom konsultanata JV: IPSA INSTITUT (BiH) & KREBS + KIEFER (Njemačka). Vrijednost ugovora je EUR 3.200.000,00 bez PDV-a, odnosno EUR 3.744.000,00 sa PDV-om.

9. Tehnička asistencija za radove i nadzor, priprema TD za Tunel Prenj

Postupak nabavke je uspješno završen. Ugovor je potpisan 24.05.2023. sa grupom konsultanata JV: iC consultanted ZT GesmbH & ILF Consulting Engineers i Elea IC d.o.o.

Vrijednost ugovora iznosi 8.989.200,00 EUR bez PDV-a, odnosno 10.517.364.00 EUR-a sa PDV-om. Trajanje ugovora je 96 mjeseci (faza 1: 36 mjeseci; Faza 2: 36 mjeseci; Faza 3: 24 mjeseca). Zbog propusta prethodnog Predsjednika Komisije i nepribavljanja suglasnosti Banke prije potpisa Ugovora, kao i imenovanja novog potpisnika (imenovanje nove Uprave), Ugovor je vraćen na ponovno potpisivanje uz prethodno pribavljanje suglasnosti Banke kako bi procedura bila ispoštovana.

Osim iznad navedenih zaključenih ugovora i postupaka u toku koji su dio Plana poslovanja, zaključena su i tri ugovora koja nisu dio Plana poslovanja (finansirani od strane EIB-a), a to su:

- **Nabavka radova na izgradnji kanalizacionog sistema Tarčin - Vukovići (glavni kolektor 4)**
Postupak nabavke je uspješno završen. Ugovor je potpisan 08.03.2023. godine sa firmom JV: HYDRA d.o.o. & MIBRAL d.o.o. Vrijednost ugovora je 786.110,98 EUR, odnosno 919.749,85 EUR-a sa PDV-om. Trajanje ugovora je: sekcija 1: 365 dana, sekcija 2: 180 dana.
- **Nabavka konsultantskih usluga informiranja i vidljivosti u provedbi projekta izgradnje poddionica Tarčin - Ivan**
Postupak nabavke je uspješno završen. Ugovor je potpisan 20.01.2023. godine sa firmom Fabrika d.o.o. Sarajevo. Vrijednost ugovora je 49.560,10 EUR-a bez PDV-a, odnosno 57.985,32 EUR-a sa PDV-om. Trajanje ugovora je 12 mjeseci.
- **Izrada Idejnog i Glavnog projekta sa istražnim radovima i revizijom projektne dokumentacije na dionici Tunel Kvanj – Buna**
Dana 21.08.2023. godine poslano je obavještenje o poništenju Ugovora u skladu sa Odlukom broj 01-6389-6/23 od 20.07.2023. godine. Ovom odlukom je poništen ugovor i okončan postupak nabavke.
- Također, zaključen je i direktni sporazum za **Pružanje usluge podrške za unapređenje međunarodnih nabavki u JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i obuku novih i postojećih uposlenika – Advance Procurement Support (APS)**. Ugovor je zaključen direktno u skladu sa EBRD-ovim kreditom za dionicu Mostar Sjever – Mostar Jug sa Individual Consultant Vrijednost ugovora bez PDV-a iznosi EUR 74.880,00, odnosno EUR 87.609,60 sa PDV-om. Realizacija ugovora se planira u narednom periodu.

10. Ciljevi i politike upravljanja rizicima

Odjel za internu reviziju sačinio je Strategiju rizika za 2024. godinu što predstavlja okvir za definiranje i lakše prepoznavanje i razumijevanje rizika.

Tabela 33.

A	I RIZIK OKRUŽENJU	1. Rizik konkurencije (4)	6. Regulatorni rizik/država/politika (6)		
		2. Rizik procesa eksproprijacije (7)	7. Pravni rizik (5)		
		3. Rizik neobaviještenosti o želji kupaca (4)	8. Rizik finansijskog tržišta (7)		
		4. Rizik dostupnosti kapitala (7)	9. Rizik djelatnosti (4)		
		5. Rizik očekivanja dioničara (5)	10. Rizik nastanka štete (6)		
	II PROCESNI RIZIK	A. Rizik upravljanja	1. Rizik organizacije poslovnih procesa (4) 2. Rizik neprekidnosti planiranja (5)		
		B. Rizik reputacije	1. Rizik imidža i brenda (4) 2. Rizik odnosa sa dioničarima (5)		
		C. Operativni rizik	1. Rizik zadovoljenja kupaca (4) 2. Ljudski resursi (5) 3. Rizik fonda znanja (4) 4. Rizik razvoja proiz./usluga (4) 5. Rizik efikasnosti (5) 6. Rizik kapaciteta (3)	7. Rizik vremena ciklusa (6) 8. Rizik poslovnog prekida (6) 9. Rizik nedostatka proizvoda (3) 10. Rizik zdravlja i sigurnosti (6) 11. Rizik projektne dokument. (7) 12. Rizik građenja (6)	
		D. Rizik ovlasti	1. Rizik liderstva (vođenja) (5) 2. Rizik ovlaš./ograničenja (5) 3. Rizik sposobnosti promjene (5)	4. Rizik komunikacije (5)	
		E. Rizik informacione tehnologije	1. Rizik integriteta (3) 2. Rizik pristupa (3)	3. Rizik raspoloživosti (4) 4. Rizik infrastrukture (3)	
		F. Rizik integracije	1. Rizik prevare od strane menadžmenta (6) 2. Rizik prevare od strane zaposlenih i trećih lica (7) 3. Ilegalne radnje (4) 4. Rizik neautorizovanog korištenja (4)		
		G. Finansijski rizik	I) Rizik cijena	1. Rizik kamatnih stopa (8) 2. Valutni rizik (7) 3. Rizik tržišta roba/cijena usluga (4) 4. Rizik finansijskih instrumenata (7)	
			II) Rizik likvidnosti	1. Rizik gotovinskog toka (6) 2. Rizik oportunitetnih troškova (6) 3. Rizik likvidnosti (8) 4. Rizik konkurencije (3)	
			III) Kreditni rizik	1. Rizik neispunjenja ugovorenih obaveza (7) 2. Rizik penala (7)	
			III RIZICI INFORMACIJA ZA DONOŠENJE ODLUKA	A. Operativni rizik	1. Rizik budžeta i planiranja (5) 2. Rizik cijena (3) 3. Rizik ugovornih obaveza (5)
B. Javno izvještavanje	1. Procjena finans. izvještaja (4) 2. Procjene internih kontrola (4)			3. Porezni rizik (5) 4. Rizik zakonskog izvještav. (4)	
C. Strateški rizik	1. Rizik poslovnog portfolia (4) 2. Rizik vrednovanja ulaganja (6) 3. Rizik organizacione strukture (6) 4. Rizik mjerenja (5)			5. Rizik poslovnog modela (4) 6. Rizik planiranja (5) 7. Ekološki rizici (3) 8. Rizik alokacije resursa (6)	

a) Tržišni rizik

Ovaj rizik može biti rizik finansijskog tržišta, ako kompanija bira ulaganja kao dio diverzifikacione strategije za upravljanje rizikom ulaganja. Iz perspektive djelatnosti, rizika nema.

b) Cjenovni i kreditni rizik

Rizik da kamatne stope odstupaju od njihovih očekivanih vrijednosti rezultirajući u nižoj od očekivane dobiti od ulaganja ili više od očekivanih troškova pozajmljivanja. JP Autoceste je izloženo kamatnom riziku, jer posuđuje sredstva po promjenjivim kamatnim stopama, a zbog relativno kratkih rokova povrata izloženo je visokim anuitetima kredita datih od međunarodnih finansijskih institucija. Naprijed navedeno implicira na mogućnost pojave rizika likvidnosti, a uslijed neblagovremenog završetka radova.

c) Rizik likvidnosti

Preduzeće je dugoročno izloženo riziku likvidnosti obzirom na predstojeća dospjeća kreditnih obaveza, nerealno kratkih rokova vraćanja kreditnih obaveza, te visokih anuiteta u toku obračunskog perioda. Navedenom riziku doprinose još dospjeće ostalih ugovorenih obaveza, te sporost izgradnje dionica koje bi obezbijedile dodatnu cestarinu. Rizik se povećava istekom grejs perioda, te preduzeće vrši kontinuirane analize s ciljem obezbjeđenja samoodrživosti, nesmetanom funkcionisanju i efikasnom operativnošću.

d) Ostali rizici

Od ostalih rizika značajni su porezni rizik usljed nerješavanja statusa po spornom Rješenju Porezne uprave FBiH iz 2015. godine, rizik organizacije, nedostatak kadra u sektoru za projektovanje i građenje u odnosu na planirane cikluse izgradnje, poskupljenje gradnje i mnogi drugi rizici.

Broj: 01-3478-25/24

Datum, 08.04.2024. godine

Direktor
Denis Lasić

Izvršni direktor Sektora za EFP
Kristijan Milas / dipl. dec.

20-05-2024

FINANSIJSKO/FINANCIJSKO
INFORMAČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA MOSTAR
ISPOSTAVA MOSTAR 2

Finansijski izvještaji za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. i Izvještaj nezavisnog revizora

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Izveštaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.2023 - 31.12.2023. godine.....	7
Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2023. godine.....	8
Izveštaj o tokovima gotovine za period 01.01.2023 - 31.12.2023. godine.....	9
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2023 - 31.12.2023. godine.....	10
1. Osnovni podaci o Društvu.....	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	13
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	14
4. Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke.....	22
5. Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu.....	23
6. Ostali prihodi i dobici.....	23
7. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	23
8. Troškovi amortizacije.....	24
9. Troškovi primljenih usluga.....	24
10. Finansijski prihodi i rashodi.....	24
11. Porez na dobit.....	25
12. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	26
13. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu.....	27
14. Nematerijalna imovina.....	27
15. Ostala imovina i potraživanja.....	28
16. Novac i novčani ekvivalenti.....	28
17. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja.....	29
18. Kapital.....	30
19. Obaveze po dugoročnim kreditima.....	31
20. Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima.....	35
21. Odgođeni prihod.....	35
22. Ostale dugoročne obaveze.....	36
23. Obaveze prema dobavljačima.....	36
24. Obaveze po kratkoročnim kreditima.....	36
25. Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	37
26. Vanbilansa evidencija.....	37
27. Potencijalne i preuzete obaveze.....	37
28. Potencijalna imovina.....	39
29. Finansijski instrumenti.....	39
30. Transakcije sa povezanim pravnim licima.....	41
31. Primanja organa upravljanja.....	41
32. Događaji nakon datuma izvještavanja.....	41
33. Odobrenje finansijskih izvještaja.....	42

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Vase Pelagija 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Osnivačima i Upravi JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (u daljem tekstu „Društvo“), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2023. godine, izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na navedeni datum, koje uključuju i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2023. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MrevS). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Značajna neizvjesnost u vezi sa vremenski neograničenim poslovanjem

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 2 uz priložene finansijske izvještaje, Društvo je finansijske izvještaje sastavilo po načelu stalnosti poslovanja. U skladu sa navedenim, skrećemo pažnju na činjenicu da su na dan 31. decembra 2023. godine tekuće obaveze Društva veće od tekuće imovine za iznos od 232.019 hiljada KM. Navedeni pokazatelj ukazuje na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Društva u toku redovnih operativnih aktivnosti.

Najvažniji izvor finansiranja Društva su akcize na gorivo u iznosu od 0,20 KM/l, a za prikupljanje sredstava je zadužena Uprava za indirektno oporezivanje BiH. Konačan omjer raspodjele po entitetima nije izvršen od juna 2017. godine. Na dan 31. decembra 2023. godine, Društvo je procjenilo da ukupan iznos akcize koja nije raspoređena iznosi cca. 250 miliona KM, a prema ranijem omjeru raspodjele, Federaciji Bosne i Hercegovine (odnosno Društvu) pripada više od 60% akumuliranog iznosa.

Uprava Društva smatra da preduzima sve neophodne mjere vezane za kontinuirano poslovanje i da je stoga primjena načela stalnosti poslovanja validno primjenjena u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima.

Naše mišljenje nije modifikovano u skladu sa ovim pitanjem.

Isticanje pitanja

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 27 uz priložene finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2023. godine protiv Društva se vode sporovi u ukupnom iznosu od 39.336 hiljada KM, od čega su sporovi za eksproprijaciju iskazani u iznosu od 4.462 hiljade KM, odnosno arbitražni postupak u iznosu od 18.316 hiljada KM. Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo ima iskazana rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 3.434 hiljade KM. Za sudske sporove po osnovu eksproprijacije i arbitražnog postupka nije vršeno rezervisanje na dan 31. decembra 2023. godine, obzirom da potencijalni gubitak sudskog spora neće predstavljati rashod Društva, već povećanje imovine, uz odliv sredstava.

Dalje, tokom 2016. godine Društvu su, po osnovu kontrole od strane Porezne uprave FBiH, obračunate dodatno utvrđene obaveze po osnovu poreza na dobit za period 2011 - 2015. godina, poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti, te zateznih kamata (porez na dobit u iznosu od 33.394 hiljade KM i zatezne kamate u iznosu od 11.865 hiljada KM). Društvo osporava sve dodatno utvrđene obaveze, te je tokom 2019. godine uputilo Vladi FBiH zahtjev za vanredno ukidanje rješenja Federalnog ministarstva finansija i Porezne uprave FBiH. Po navedenom zahtjevu Vlada se nije očitovala.

Tokom 2023. godine, Kantonalni sud je poništio osporeno rješenje, te je predmet vraćen na ponovni postupak. Proveden je ponovni postupak, i dostavljeno Rješenje potvrđuje navode iz prvostepenog rješenja iz 2016. godine, te je utvrđena obaveza u iznosu od 45.415 hiljada KM. Izjavljena je žalba od strane Društva i do datuma sačinjavanja finansijskih izvještaja nije primljen odgovor od nadležnih organa.

Naše mišljenje nije modifikovano u skladu sa ovim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izvještaj, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo gore navedene ostale informacije i, u provođenju toga, razmotrimo jesu li ostale informacije značajno proturječne finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, na osnovu posla koji smo obavili na ostalim informacijama, zaključimo da postoji značajan pogrešan prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da objavimo tu činjenicu. U ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu i sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

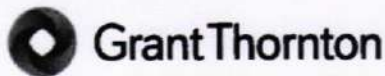
Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

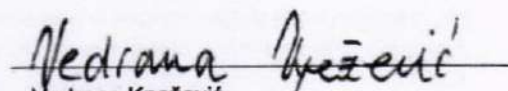
Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Vedrana Knežević, Ovlašteni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 26. aprila 2024. godine

Isidora Džombić
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vedrana Knežević
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Izveštaj o ukupnom rezultatu za period 01.01.2023 - 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u 000 KM	2022. u 000 KM
Prihodi			
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	5	49.101	42.140
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu		4	10
Prihodi od ukidanja rezervisanja		5.665	-
Prihodi od prodaje materijala (neto)		-	2
Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		2	-
Finansijski prihodi	10	7.773	718
Ostali prihodi i dobici	6	88.890	80.693
		151.435	123.563
Rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		476	441
Troškovi sirovina i materijala		656	654
Troškovi energije i goriva		2.278	2.172
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	7	23.762	21.092
Troškovi amortizacije	8	43.021	41.184
Troškovi primljenih usluga	9	14.761	11.187
Ostali poslovni rashodi i troškovi		1.993	1.508
Gubici od dugoročne nefinansijske imovine		45	393
Gubici od finansijske imovine		7	-
Troškovi rezervisanja		-	7.106
Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		40	68
Finansijski rashodi	10	39.264	26.446
Ostali rashodi i gubici		4.848	1.419
		131.151	113.670
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		20.284	9.893
Tekući porez na dobit	11	-	-
DOBIT PERIODA		20.284	9.893

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Finansijske izvještaje je odobrila i potpisala Uprava Društva, dana 27. februara 2024. godine.

Potpisano u ime Društva:

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom

Zdenko Kožul
Certificirani računovoda
Broj: CR-4672/5

Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Dugoročna imovina			
Nekretnine, postrojenja, oprema	12	3.680.309	3.218.924
Avansi za nekretnine, postrojena i opremu	13	104.910	26.547
Imovina s pravom korištenja		1.972	551
Nematerijalna imovina	14	103.882	78.405
Ostala imovina i potraživanja	15	20.014	20.000
Ukupno dugoročna imovina		3.911.087	3.344.427
Zalihe		971	473
Potraživanja od kupaca		57	153
Novac i novčani ekvivalenti	16	5.734	18.584
Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	17	144.082	70.004
Ukupno kratkoročna imovina		150.844	89.214
UKUPNO IMOVINA		4.061.931	3.433.641
Vanbilansna evidencija	26	335.234	735.978
UKUPNO IMOVINA I VANBILANSA EVIDENCIJA		4.397.165	4.169.619
Kapital i rezerve	18	2	2
Vlasnički kapital		422.561	422.561
Ostali oblici vlasničkog kapitala		142.906	133.013
Nerasporođena dobit ranijih perioda		20.284	9.893
Nerasporođena dobit izvještajnog perioda		585.753	565.469
Ukupno kapital i rezerve		585.753	565.469
Dugoročne obaveze			
Obaveze po dugoročnim kreditima	19	1.815.525	1.435.731
Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima	20	18.096	18.096
Obaveze po osnovu najmova		1.434	147
Ostale dugoročne finansijske obaveze		1.722	-
Odgođeni prihod	21	1.241.434	1.034.265
Rezervisanja		4.477	10.898
Ostale dugoročne obaveze	22	10.627	2.267
Ukupno dugoročne obaveze		3.093.315	2.501.404
Kratkoročne obaveze			
Obaveze prema dobavljačima	23	134.316	92.588
Obaveze po kratkoročnim kreditima	24	207.121	254.875
Obaveze po osnovu najmova		570	418
Ostale kratkoročne finansijske obaveze		180	900
Odgođeni prihod		2.668	2.328
Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja	25	38.008	15.659
Ukupno kratkoročne obaveze		382.863	366.768
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		4.061.931	3.433.641
Vanbilansna evidencija	26	335.234	735.978
UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSA EVIDENCIJA		4.397.165	4.169.619

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Izveštaj o tokovima gotovine za period 01.01.2023 -
31.12.2023. godine**

	2023. u 000 KM	2022. u 000 KM
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca	16.596	11.736
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima	(20.966)	(18.120)
Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima	(24.977)	(18.122)
Odlivi po osnovu ostalih troškova	(3.710)	(3.744)
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	347.610	261.811
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	-	(548)
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima	314.553	233.013
GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(590.886)	(497.754)
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	-	28
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine	(29.110)	(14.546)
Primljena kamata i prihod od finansijskog najma	-	9
Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti	-	18.096
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima	(619.996)	(494.167)
GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od uzetih kredita	316.898	306.476
Otplata glavnice uzetih kredita	(63.518)	(88.407)
Otplata kamate po uzetim kreditima	(4.736)	(12.246)
Otplata glavnice po najmovima	-	(147)
Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti	44.489	65.476
Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti	(540)	(417)
Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima	292.593	270.735
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE	(12.850)	9.581
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	18.584	9.003
Efekt promjene deviznih kurseva gotovine	-	-
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	5.734	18.584

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2023 -
31.12.2023. godine**

u 000 KM

	Osnovni kapital	Ostali oblici vlasničkog kapitala	Akumulirana neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2021. godine	2	422.561	133.013	555.576
Dobit za period	-	-	9.893	9.893
Stanje na dan 31.12.2022. godine	2	422.561	142.906	565.469
Dobit za period	-	-	20.284	20.284
Stanje na dan 31.12.2023. godine	2	422.561	163.190	585.753

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Društvu

Javno preduzeće Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar (u daljem tekstu „Društvo“) je registrovano kod Općinskog suda u Mostaru 28. oktobra 2010. godine, na osnovu Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, kojim su Društvu date na upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autoceste i brze ceste u Federaciji BiH.

Do datuma osnivanja Društva, aktivnosti na upravljanju mrežom autocesta i brzih cesta u Federaciji BiH obavljala je Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta. U skladu sa Rješenjem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija broj: 01-27-2462-1/10 od 5. januara 2011. godine imenovana je Komisija za primopredaju/razduživanje dokumentacije iz radnih odnosa, finansijskih i općih poslova između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Federalne direkcije za upravljanje, izgradnju i održavanje autocesta. Navedena Komisija je utvrdila stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja Federalne direkcije na dan 31. decembra 2010. godine. Na dan 1. januara 2011. godine izvršen je prenos sredstava i obaveza Federalne direkcije na Društvo.

Osnovna djelatnost Društva je upravljanje, građenje, rekonstrukcija, održavanje i zaštita autocesta i brzih cesta. Prema članu 16. Zakona o cestama Federacije BiH predmet poslovanja Javnog preduzeća Autoceste Federacije BiH je obavljanje djelatnosti:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje, obnove cesta i objekata na cestama kao i izvještaja o realizaciji tih planova i programa;
- poslovi održavanja i zaštite;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
- predlaganje finansijskih planova i unapređenja načina ubiranja sredstava za potrebe cesta;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji, obnovi i održavanju cesta;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti prometa na cestama kojim upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;
- organizacija sistema naplate cestarine
- prikupljanje podataka i obavještanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoline;
- organiziranje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Autocesta FBiH.

U skladu sa navedenim Zakonom, finansijska sredstva za obavljanje osnovne djelatnosti osiguravaju se iz javnih prihoda, kredita i donacija/grantova.

Organi upravlja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Uprava u periodu 01.01 – 26.05.2023. godine, razrješana Odlukom Vlade FBiH broj: V 699/2023 od 17.05.2023. godine i Odlukom Nadzornog odbora Društva broj: NO 1.01-4336-3/23 od 26.05.2023. godine:

Elmedin Voloder, direktor

Kristijan Milas, izvršni direktor za ekonomsko – finansijske poslove

Ešef Džafić, izvršni direktor za projektovanje i građenje

Mirko Rogić, izvršni direktor za upravljanje i održavanje

Ajman Šoše, izvršni direktor za opće, pravne i kadrovske i poslove.

Odlukom Nadzornog odbora Društva broj: NO 1.01-4336-3/23 od 26.05.2023. godine imenovana je Uprava, na mandat od 12 mjeseci, počev od 26.05.2023. godine:

Denis Lasić, v.d. direktora

Kristijan Milas, v.d. izvršnog direktora za ekonomsko – finansijske poslove

Asmir Dževljan, v.d. izvršnog direktora za projektovanje i građenje

Mirko Rogić, v.d. izvršnog direktora za upravljanje i održavanje

Mirnesa Agić, v.d. izvršnog direktora za opće, pravne i kadrovske i poslove.

Nadzorni odbor čine predsjednik i četiri člana. U 2023. godini članovi Nadzornog odbora su:

Dobroslav Galić, predsjednik

Indira Čišić, član

Marija Buntić, član

Ante Vrdoljak, član

Samir Kajimović, član.

Skupština Društva čini osnivač i vlasnik Društva: Vlada Federacije zastupana po resornom ministarstvu, odnosno punomoćniku, u skladu sa Zakonom o cestama Federacije Bosne i Hercegovine:

Jadranko Puljić, 56. i 57. sjednica Skupštine.

Odlukom Skupštine Društva broj: 1.1.-6695-4/23 od 11.08.2023. godine, imenovani su članovi Odbora za reviziju, čiji mandat traje četiri godine počev od 11.08.2023. godine:

Enes Baljić, predsjednik

Nina Džidić, član

Ivana Bušić, član.

Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo je zapošljavalo 502 zaposlenika (31. decembra 2022.: 492 zaposlenika).

Sjedište Društva je u Mostaru, na adresi ulica Adema Buća 20.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usklađenosti sa MSFI i MRS

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), uključujući Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“) i prateća uputstva i tumačenja Odbora za međunarodne standarde, koji su prevedeni i, po odobrenju Komisije BiH za računovodstvo i reviziju, objavljeni od strane entitetskih saveza, a koji su se primjenjivali na finansijske izvještaje privrednih društava za 2023. godinu.

Osnove za prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda (bilans stanja), izvještaj o ukupnom rezultatu za period (bilans uspjeha), izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama u kapitalu i računovodstvene politike i zabilješke.

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu historijskog troška.

Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Društvo je kao uporedne podatke prikazalo bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine kao i bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine.

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (uključujući izmjene i dopune MSFI 17; Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 (izmjene i dopune MSFI 4); Prva primjena MSFI 17 i MSFI 9 – Uparedive informacije (izmjene i dopune MSFI 17);
- Odgođeni porezi povezani sa imovinom i obavezama proisteklim iz pojedinačnih transakcija (izmjene i dopune MRS 12);
- Definiranje računovodstvenih procjena (izmjene i dopune MRS 8);
- Objelodanjivanje računovodstvenih procjena (izmjene i dopune MRS 1 i MSFI izjava o praksi 2);
- Međunarodna porezna reforma – pravila za Drugi stub (izmjene i dopune MRS 12).

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva.

Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su izdati, a nisu još u primjeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili kao dugoročnih (izmjene i dopune MRS 1)
- Dugoročne obaveze kod sporazuma (izmjene i dopune MRS 1)
- Obaveza po osnovu najma kod prodaje i povratnog najma (izmjene i dopune MSFI 16)
- Aranžmani finansiranja od strane dobavljača (izmjene i dopune MRS 7 i MSFI 7).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan utjecaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljaju se pod pretpostavkom stalnosti (neograničenosti) poslovanja koja podrazumijeva nastavak poslovanja Društva i u doglednoj budućnosti. Pretpostavka stalnosti (neograničenosti) poslovanja podrazumijeva da Društvo nema namjeru ni potrebu likvidirati ili značajno smanjiti obim svog poslovanja.

Imajući u vidu činjenicu da je subjekat u tekućem i prethodnim periodima poslovao profitabilno i imao neometan pristup finansijskim resursima, onda se u skladu sa općeprihvaćenim računovodstvenim standardima i načelima može, bez detaljne analize, zaključiti da je primjerena i odgovarajuća računovodstvena pretpostavka stalnosti i vremenske neograničenosti poslovanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi

Društvo treba priznati prihod ukoliko je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi vezane za tu stavku pritijecati u Društvo, te da ta stavka ima utvrdivu cijenu ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti.

Društvo treba prihode u pravilu mjeriti (vrednovati) po fer vrijednosti primljene ili potraživane naknade, ukoliko drugačije nije propisano mjerodavnim MSFI/MRS.

Prihodi od pružanja usluga za korištenje autocesta i/ili prodaje robe i/ili proizvoda koji proizlaze iz ugovora s kupcima priznaju se prema načelu nastanka događaja u onom razdoblju na koji se i odnose i uz primjenu pravila u skladu s MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima.

Društvo treba priznati prihod kako bi prikazao prijenos obećanih dobara ili usluga kupcu u iznosu koji odražava naknadu koju subjekt očekuje naplatiti za dobra ili usluge.

Prihodi od trošarina (akciza) iz članka 88. stavak 2. Zakona o cestama FBiH priznaju se u bilanci uspjeha na sustavnom osnovu, tijekom razdoblja u kojima Društvo povezane troškove, za čije pokriće je trošarina (akcize) namijenjena, priznaje kao rashode.

Ostali primici (po osnovu javnih prihoda) iz članka 88. Zakona o cestama FBiH priznaju se na sustavnoj osnovi u onom razdoblju na koji se i odnose i u kojem su nastali i troškovi za čije pokriće su ti javni prihodi i namijenjeni.

Društvo treba priznati prihode od najmova (poslovnih) na pravolinijskoj osnovi tijekom razdoblja trajanja najma, u onom razdoblju na koji se i odnose.

Rashodi

Priznavanje rashoda pojavljuje se istodobno s priznavanjem obveza ili smanjenja sredstava.

Društvo treba priznati i u izravnom sučeljavanju s povezanim prihodima, a koji proistječu iz istih transakcija i drugih događaja.

Kada se očekuje da će se ekonomske koristi ostvarivati u nekoliko obračunskih razdoblja, rashodi se priznaju temeljem sustavnog rasporeda (kao što je amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine).

Gubici su stavke koje udovoljavaju definiciji rashoda ali ne moraju prosteći iz redovnih aktivnosti. Gubici su najčešće smanjenje ekonomskih koristi i smanjenja vrijednosti imovine. Gubicima se smatraju oni koji su proistekli iz katastrofa kao što je potres, poplava, kao i oni koji su proistekli iz prodaje dugoročne imovine.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe su kamate i drugi troškovi koje subjekt ima u vezi s pozajmljivanjem sredstava. Kvalificirana sredstvo je neka imovina kojoj je potrebno značajno vremensko razdoblje da bi bila spremna za namjeravanu uporabu ili prodaju. Pod značajnim vremenskim razdobljem podrazumijeva se razdoblje dulje od 12 mjeseci.

Društvo treba kapitalizirati troškove posudbe kao dio troška nabavke tog sredstva koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili proizvodnji kvalificiranog sredstva, kada je vjerojatno da će to rezultirati pritjecanjem budućih ekonomskih koristi u subjekt i kada se troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Društvo treba obustaviti kapitalizaciju troškova posudbe za vrijeme dužih razdoblja u kojima je obustavljen aktivan razvoj kvalificiranog sredstva.

Društvo treba prestati kapitalizirati troškove posudbe kada su završene sve aktivnosti neophodne da se kvalificirano sredstvo pripremi za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Društvo treba ostale troškove posudbe priznati kao rashod razdoblja u kojem su nastali i na koji se odnose.

Tečajne razlike

Kod početnog priznavanja, Društvo treba priznati transakcije u stranoj valuti u funkcionalnoj valuti, tako što se na iznos u stranoj valuti primjenjuje promptni devizni tečaj funkcionalne i strane valute, važeći na datum transakcije.

Tečajne razlike proizašle iz izmirivanja monetarnih stavki ili iz prevođenja monetarnih stavki po tečajevima različitim od onih po kojima su bile početno priznate tijekom razdoblja ili prikazane u prošlim finansijskim izvještajima, trebaju se priznati u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju.

Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih su svi oblici naknada koje Društvo daje u zamjenu za usluge koje pružaju zaposleni ili za prekid radnog odnosa.

Kratkoročna primanja zaposlenih, ako se očekuje da će biti u cijelosti izmirena u roku od dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog razdoblja na kraju godine u kojem zaposlenici obavljaju odgovarajući rad, kao što su:

- a) nadnice, plaće i doprinosi za socijalno osiguranje (mirovinsko-invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti);
- b) naknade za korištenje godišnjeg odmora i naknade za vrijeme bolovanja;
- c) sudjelovanja u raspodjeli dobiti i bonusi; i
- d) nenovčana primanja (kao što je zdravstvena njega, korištenje stana, automobila i besplatne ili subvencionirane robe ili usluge) za trenutno zaposlene.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Troškovi primanja zaposlenih trebaju se priznati u razdoblju u kojem je Društvo primilo usluge od zaposlenika, a ne u razdoblju isplate ili obveze za isplatom.

Kratkoročna primanja zaposlenih (plativa u roku od dvanaest mjeseci) trebaju se priznati se kao rashod u razdoblju u kojem zaposlenik pruža uslugu, osim u slučaju da se nekim drugim MSFI-jem zahtijeva ili dopušta da se primanja priznaju u trošak imovine.

Obveze temeljem neisplaćenih primanja treba mjeriti (vrednovati) u nediskontiranom iznosu.

Oporezivanje

Porez na dobit

Prema članu 94. Zakona o cestama, Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog Plana i programa rada od strane Federacije BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost na teritoriji Bosne i Hercegovine počevši od 1. januara 2006. godine. Propisana stopa poreza na dodatu vrijednost iznosi 17%. Na osnovu Uvjerjenja Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje broj 04/1-17/1-UPJR/1-2839-2/15 od 22. aprila 2015. godine, JP Autoceste FBiH d.o.o. je obveznik poreza na dodatu vrijednost počev od 1. aprila 2015. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna imovina:

(a) koja se drži radi korištenja u proizvodnji ili isporuci roba ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili za administrativne svrhe, i

(b) za koju se očekuje da će se koristiti duže od jednog razdoblja.

Društvo treba početno priznati nekretnine, postrojenja i opremu u bilanci stanja po trošku nabave. Troškove nabave nekretnina, postrojenja i opreme čine ukupni troškovi kupnje koje sadrže kupovnu cijenu, uvozne carine, izravne troškove koji se pripisuju pribavljanju imovine (priprema gradilišta, troškovi isporuke, prijenosa i sl.) i druge troškove koji se izravno mogu pripisati dovođenju imovine na mjesto i u namjeravano radno stanje, umanjeno za eventualne popuste i rabate. U troškove nabave nekretnina, postrojenja i opreme treba uključiti i nepovratne poreze na promet.

Za predmete nekretnina, postrojenja i opreme izrađene u vlastitoj režiji utvrđuju se njihovi troškovi nabave u visini cijene proizvodnje na dan nastanka poslovnog događaja, uz uvjet da ona ne prelazi neto tržišnu vrijednost.

Izdaci kojima se zamjenjuju sastavni dijelovi u redovitim vremenskim razmacima, izdaci potrebni radi produženja vremenskih razmaka zamjene, izdaci kojima se povećava kapacitet, vijek trajanja ili znatno poboljšava kvaliteta proizvoda ili smanjuju dosadašnji troškovi proizvodnje, trebaju se priznati u trošak nabave stalne materijalne imovine. Prilikom zamjene bitnijih sastavnih dijelova nekretnina, postrojenja i opreme takvi dijelovi se iskazuju kao posebna stavka imovina. Zamijenjeni dijelovi trebaju se prestati priznavati. Sastavni dijelovi nekog sredstva s različitim zakonitostima ostvarivanja koristi, trebaju se amortizirati odvojeno.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Troškovi tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme trebaju se priznati u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali. Takvi troškovi prvenstveno su troškovi kojima se osigurava radna funkcionalnost i ispravnost stavki stalne materijalne imovine.

Društvo treba priznati izdatke po osnovu rekonstrukcije i sanacije (rehabilitacije) cesta u trošak nabave cesta. Prilikom rekonstrukcije i sanacije (rehabilitacije) cesta takva ulaganja se iskazuju kao posebna stavka imovine. Zamijenjeni dijelovi (uslijed rekonstrukcije i rehabilitacije) trebaju se prestati priznavati. Pod rekonstrukcijom cesta smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojim se mijenja njena osnovna karakteristika sa ciljem povećanja kapaciteta ceste i razine usluga. Pod sanacijom (rehabilitacijom) cesta podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava sigurnost učesnika u prometu i održavanje projektiranog stanja cesta.

Društvo treba priznati izdatke po osnovu održavanja cesta (autocesta i brzih cesta) u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali. Održavanje cesta obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran saobraćaj i očuvanje projektiranog stanja ceste.

Amortizacija je sustavni raspored amortizacijskog iznosa imovine tijekom očekivanog korisnog vijeka upotrebe. Amortizacijski iznos je trošak imovine ili drugi iznos koji zamjenjuje taj trošak. Amortizacijski iznos treba umanjiti za iznos procjene preostale (rezidualne) vrijednosti ukoliko se radi o značajnom iznosu. Vijek uporabe procjenjuje se u vrijeme nabave sredstva iz skupine nekretnina, postrojenja i opreme. Vijek uporabe utvrđuje se na temelju: očekivane uporabe sredstava u poduzeću (očekivani kapacitet ili fizički učinak), očekivanog trošenja (broj smjena, program popravaka), tehničkog starenja (promjene u potražnji za proizvodom ili uslugom), zakonskih i sličnih ograničenja povezanih s korištenjem sredstava. Ostatak vrijednosti i očekivani korisni vijek upotrebe imovine treba se preispitati barem jednom na kraju svake finansijske godine te se, ako se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene prikazuju kao promjena računovodstvenih procjena u skladu s MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Amortizaciji ne podliježu zemljište i šume kao prirodna bogatstva, donji stroj autoceste i/ili brze ceste, primarna konstrukcija tunela na autocesti i/ili brzjoj cesti, nematerijalna imovina s neodređenim vijekom upotrebe, stalna sredstva u pripremi sve do aktiviranja ili početka upotrebe, predujmovi za nabavu stalnih sredstava, muzejske vrijednosti i umjetnička djela (slike, djela kiparstva, predmeti arhivske i povijesne vrijednosti), knjige (trajne vrijednosti) i druga bibliotekarska građa u knjižnicama.

Pri amortizaciji nekretnina, postrojenja i opreme Društvo treba primijeniti linearnu (ravnomjernu) metodu. Amortizacija stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme treba započeti kad je imovina spremna za upotrebu, tj. kad se nalazi na lokaciji i u stanju koje je neophodno za korištenje u svrhu koju je odredila uprava.

Amortizacijske stope:

Naziv	Procijenjeni vijek trajanja	Stope %
Donji stroj autoceste	neograničen	0,00%
Tuneli (primarna konstrukcija)	neograničen	0,00%
Gornji stroj autoceste – habajući dio	15 godina	6,67%
Gornji nosivi stroj autoceste	40 godina	2,50%
Mostovi (vijadukti, nadvožnjaci itd.)	66,67 godina	1,50%
Tuneli (sekundarna konstrukcija)	40 godina	2,50%
Objekti kontrolne naplate (zidani)	35 godina	2,86%
Naplatne kućice i drugi montažni objekti	20 godina	5,00%
Trafostanice	35 godina	2,86%
Oprema	od 5 do 20 godina	od 5,00% do 20,00%
Vozila	6,45 godina	15,50 %
Knjige i umjetnička djela	neograničen	0,00%

Imovina sa pravom korištenja

Imovina s pravom korištenja je imovina koja predstavlja pravo Društva na korištenje, u pravilu materijalne imovine tijekom trajanja najma (ugovora o najmu).

Najam je sporazum, odnosno dio sporazuma, na osnovu kog se u dogovorenom razdoblju prenosi pravo korištenja neke imovine (predmetne imovine) u zamjenu za naknadu.

Na početku sporazuma, Društvo treba procijeniti da li on predstavlja sporazum o najmu, odnosno da li sadrži elemente najma. Sporazum je sporazum o najmu, odnosno sadrži elemente najma ukoliko se njime ustupa pravo kontrole nad korištenjem određene imovine tijekom danom razdoblja u zamjenu za naknadu.

Od prvog dana trajanja najma, Društvo treba priznati imovinu s pravom korištenja i obvezu po osnovu najma.

Na prvi dan trajanja najma, Društvo obvezu po osnovu tog najma treba mjeriti (vrednovati) po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi s najmom koja nisu izvršena na taj dan. Ta plaćanja se diskontiraju po kamatnoj stopi sadržanoj u najmu ako je stopa lako utvrdiva iz ugovora o najmu. U slučajevima kad tu kamatnu stopu nije moguće utvrditi, Društvo treba primijeniti inkrementalnu kamatnu stopu zaduženja.

Ukoliko se najmom prenosi vlasništvo nad imovinom na Društvo do kraja trajanja najma, odnosno ukoliko trošak te imovine s pravom korištenja ukazuje da će Društvo iskoristiti opciju otkupa, Društvo predmetnu imovinu treba amortizirati od prvog dana trajanja najma do kraja korisnog vijeka trajanja imovine.

U svim drugim slučajevima, Društvo imovinu s pravom korištenja treba amortizirati od prvog dana trajanja najma do kraja njenog korisnog vijeka ili do isteka razdoblja najma, koji god od tih datuma bude ranije.

Pri amortizaciji imovine s pravom korištenja Društvo treba primijeniti linearnu (ravnomjernu) metodu.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina je prepoznatljiva nenovčana imovina bez fizičkog obilježja (sadržaja). Društvo treba priznati nematerijalnu imovinu samo ako se radi o prepoznatljivoj stavci pod kontrolom Društva i ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koje se mogu pripisati nematerijalnoj imovini pritićati u Društvo, te da se trošak može pouzdano utvrditi. Kod početnog priznavanja, Društvo treba nematerijalnu imovinu početno mjeriti (vrednovati) po trošku. Amortizacija počinje kad je imovina raspoloživa za upotrebu, odnosno kad se nalazi u stanju neophodnom da bi mogla funkcionirati na način koji je predvidjela uprava.

Nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom tokom njenog korisnog vijeka po sljedećim stopama:

Naziv	Procijenjeni vijek trajanja	Stope %
Projektne dokumentacija	5 godina	20,00%
Softver	5 godina	20,00%

Financijska imovina po amortiziranom trošku

Društvo treba priznati financijsku imovinu u svom izvještaju o financijskom položaju onda i samo onda kada Društvo postane strana ugovornih odredbi instrumenta.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Društvo ulaganja u dugoročne finansijske instrumente: depozite kod banaka, dane zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu (u ovom pravilniku na drugim mjestima nespomenutu) finansijsku imovinu - obračunava po modelu amortiziranog troška. Društvo ulaganja u dugoročne finansijske instrumente: depozite kod banaka, dane zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu dugoročnu finansijsku imovinu treba početno priznati i mjeriti (vrednovati) po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine. Nakon početnog priznavanja, Društvo finansijsku imovinu: depozite kod banaka, dane zajmove, ulaganja u obveznice i ostalu (u ovom pravilniku na drugim mjestima nespomenutu) finansijsku imovinu mjeri po amortiziranom trošku.

Na svaki izvještajni datum, Društvo treba priznati rashode po osnovu umanjenje vrijednosti imovine za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine po amortiziranom trošku u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za finansijsku imovinu značajno povećao od početnog priznavanja. Ako se, na izvještajni datum, kreditni rizik na finansijski instrument nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrednovati) ispravak gubitka za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima.

Zalihe

Zalihe su imovina:

- (a) koja se drži radi prodaje u redovnom tijeku poslovanja;
- (b) koja je u procesu proizvodnje za takvu prodaju; ili
- (c) koja je u obliku osnovnog i potrošnog materijala koji će biti utrošen u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga.

Prilikom početnog priznavanja, Društvo treba početno priznati i mjeriti (vrednovati) zalihe po trošku. Trošak uključuje trošak nabave, troškove konverzije (materijal, rad i opće troškove proizvodnje) te druge troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje, ali ne i tečajne razlike. Nakon početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrednovati) zalihe po trošku ili po neto utrživoj vrijednosti, ovisno od toga što je niže.

Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena u redovnom tijeku poslovanja umanjena za procijenjene troškove dovršetka i procijenjene troškove koji su neophodni da se obavi prodaja. Društvo obračun utroška zaliha treba utvrditi primjenom metode prosječnih ponderiranih cijena po pojedinim oblicima i namjenama zaliha.

Ako su zalihe oštećene, u cijelosti ili djelomično zastarjele ili ako je smanjena njihova prodajna cijena, Društvo treba knjigovodstvenu vrijednost takvih oštećenih ili zastarjelih zaliha umanjiti (uskладiti) se na vrijednost koja se može realizirati. Pri tome se polazi od pojedinačnih vrsta zaliha.

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su finansijska imovina koja predstavlja ugovorno pravo na primanje novca u budućnosti. Društvo treba obračunati potraživanja od kupaca kao finansijsku imovinu po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba priznati potraživanja od kupaca u svom izvještaju o finansijskom položaju onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi. Prilikom početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrednovati) potraživanja od kupaca (koja nemaju značajnu komponentu financiranja) po njihovoj transakcijskoj cijeni (kako je definirano u MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima).

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba mjeriti (vrednovati) potraživanja od kupaca po amortiziranom trošku. Na svaki izvještajni datum, Društvo treba obračunati umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka od potraživanja od kupaca.

Društvo treba mjeriti (vrednovati) očekivane kreditne gubitke: potraživanja od kupaca, potraživanja od kupaca koji imaju značajnu komponentu financiranja i potraživanja po osnovu poslova i finansijskih najмова, primjenom pojednostavljenog modela očekivanih kreditnih gubitaka

Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvaća novac u blagajni i depozite po viđenju.

Novčani ekvivalenti su kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja s rokom dospijeca do 3 mjeseca koja se drže u svrhu ispunjavanja kratkoročnih novčanih obveza, a ne za ulaganja ili u druge svrhe, te koja se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose novca i nisu podložni značajnom riziku promjena vrijednosti.

Društvo treba obračunati novčane ekvivalente kao finansijsku imovinu po modelu amortiziranog troška. Novac i novčani ekvivalenti se početno priznaju po fer vrijednosti. Društvo naknadno iskazuje novčane ekvivalente po amortiziranom trošku.

Novac i novčani ekvivalenti u stranim valutama iskazuju se prema srednjem tečaju Centralne banke BiH na dan bilanciranja.

Eventualna prekoračenja po transakcijskim računima iskazuju se u bilanci stanja kao obveze prema finansijskim institucijama.

Rezerviranja i nepredviđene obveze

Društvo treba priznati obveze za rezerviranja samo ako postoji obvezujući događaj koji će stvoriti zakonsku ili izvedenu obvezu odljeva sredstava u budućim razdobljima i ako nema realne alternative osim podmirenja iste.

Izvedena obveza društva je ona proizišla iz uobičajene i ustaljene poslovne prakse kojima Društvo ukazuje drugima da prihvaća određene odgovornosti proizišle iz takve poslovne prakse.

Iznos budućih izdataka potrebnih za njihovo podmirenje određuje se temeljem procjene. Društvo za procjenu izdataka potrebnih za izmirenje obveze, na dan bilance, može angažirati kvalificirane stručnjake. Društvo treba diskontirati iznos rezerviranja jedino ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan. Društvo najmanje jednom godišnje kada završava poslovna godina treba procijeniti da li postoje realne osnove za daljnje evidentiranje rezerviranja.

Kada dođe do odljeva sredstava po osnovi izmirenja obveze za koju je prethodno izvršeno rezerviranje, stvarni troškovi se ne iskazuju ponovno kao rashodi, već se priznaju na teret rezerviranja. Neiskorišteni iznos rezerviranja ukida se u korist ostalih prihoda.

Društvo ne treba priznati rezerviranja temeljem potencijalnih obveza kao niti obveza za koje nije vjerovatno da će podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa ili se ne može dovoljno pouzdano procijeniti iznos obveze.

Društvo nepredviđene obveze treba objaviti u bilješkama uz finansijske izvještaje.

Dugoročne obveze

Društvo treba priznati dugoročne obveze u svom izvještaju o finansijskom položaju onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi instrumenta i koje dospijevaju u roku duljem od jedne godine od datuma izvještajnog razdoblja.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Društvo treba dugoročne finansijske obveze obračunati po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba dugoročne obveze početno priznati po fer vrijednosti uvećanoj ili umanjenoj za troškove transakcije koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine ili finansijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba dugoročne obveze mjeriti (vrednovati) po amortiziranom trošku.

Društvo treba priznati obveze po osnovu kredita i zajmova po fer vrijednosti primljene novčane uplate po osnovu kredita i/ili zajma uvećanoj za transakcijske troškove (obrada kredita i drugo).

Otplate po osnovu kredita i zajmova Društvo treba priznati kao smanjenje obveze po osnovu kredita i zajmova.

Dugoročne obveze iskazane u devizama ili uz valutnu klauzulu preračunavaju se po srednjem tečaju Centralne banke BiH na datum bilance.

Odgođeni prihodi

Društvo treba priznati odgođene prihode u svom izvještaju o finansijskom položaju po osnovi primljenih donacija, poticaja, kao i po osnovu ostalih dugoročno odgođenih prihoda koji pripadaju budućim obračunskim razdobljima. Odgođeni prihodi iskazuju se po amortiziranom trošku i priznaju se kao prihodi u onom razdoblju na koji se i odnose.

Prihodi od akciza (trošarina) priznaju se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima Društva u skladu s načelom nastanka događaja u onom razdoblju na koji se i odnose, čak i kada se uplate novca izvrše u nekom drugom razdoblju. Do trenutka priznavanja prihoda od trošarina (akciza) u bilanci uspjeha, primici od trošarina (akciza) iskazuju se kao odgođeni prihodi. Odgođeni prihodi od akciza (trošarina) ne predstavljaju dug Društva.

Državne potpore i donacije

Kod priznavanja primljenih donacija / grantova od domaćih i međunarodnih institucija iz članka 88. Zakona o cestama FBiH, kao i drugih novčanih i nenovčanih donacija i potpora, primjenjuje se prihodovni pristup.

Donacija/grantovi i druge potpore priznaju se na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja u kojem se priznaju rashodi, odnosno troškovi za čije su pokriće potpore namijenjene.

Državne potpore koje se daju za već nastale troškove (gubitke) priznaju se u prihode kada Društvo udovoljava utvrđenim uvjetima i kada je potpora primljena.

Državne potpore povezane sa imovinom priznaju se u prihod u razdoblju u kojem se mogu povezati s odgovarajućim rashodima (amortizacijom).

Kratkoročne obveze

Društvo treba priznati kratkoročne obveze u svom izvještaju o finansijskom položaju onda i samo onda kada subjekt postane strana ugovornih odredbi instrumenta, te koje dospijevaju u roku do jedne godine od datuma izvještajnog razdoblja.

Društvo treba kratkoročne finansijske obveze obračunati po modelu amortiziranog troška.

Društvo treba kratkoročne obveze početno priznati po fer vrijednosti uvećanoj ili umanjenoj za troškove transakcije koji se mogu izravno pripisati stjecanju finansijske imovine ili finansijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Društvo treba kratkoročne obveze mjeriti (vrednovati) po amortiziranom trošku.

Dio dugoročnih obveza koji, na datum izvještajnog razdoblja, za plaćanje dospijeva u narednoj godini, prezentira se u okviru kratkoročnih obveza kao kratkoročni dio dugoročnih finansijskih obveza.

Kratkoročne obveze iskazane u devizama ili uz valutnu klauzulu preračunavaju se po srednjem tečaju Centralne banke BiH na datum bilance.

4. Značajne računovodstvene procjene i pretpostavke

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Umanjenje vrijednosti imovine

Društvo treba najmanje jednom godišnje za potrebe finansijskog izvještavanja na godišnjoj razini izvršiti provjeru čimbenika koji mogu ukazati na umanjenju vrijednost stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme ispod knjigovodstvenog iznosa.

Utvrđivanje nadoknadivog iznosa stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme Društvo može vršiti interno ili to može povjeriti trećima osobama. Osobe koje vrše procjenu nadoknadivog iznosa stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme moraju biti kvalificirane za to (ovlaštenici procjenitelji ili druge kvalificirane osobe za procjenu).

Ukoliko se utvrdi da je nadoknadivi iznos stalnih sredstava nekretnina, postrojenja i opreme manji od knjigovodstvenog iznosa, Društvo treba priznati gubitke od umanjenja stalnih sredstava.

Rezervisanja

Kao što je opisano u Napomeni 3, rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Značajan iznos neizvjesnosti procjena proizilazi iz sudskih sporova.

5. Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu

Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	2023. u 000 KM	2022. u 000 KM
Prihodi od prodaje roba - ACC uređaji	468	367
Prihodi od pruženih usluga – taksa za korištenje autoceste	48.534	41.615
Prihodi od pruženih usluga – ostale usluge	99	158
Ukupno prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu:	49.101	42.140

6. Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti	2023. u 000 KM	2022. u 000 KM
Prihodi od trošarina – akciza (veza Napomena 21)	88.193	79.764
Prihodi od najma	504	530
Prihodi od donacija	78	347
Ostali prihodi i dobiti	115	52
Ukupno ostali prihodi i dobiti:	88.890	80.693

Prihodi od trošarina (akciza) iz člana 88, stav 2 Zakona o cestama Federacije BiH se priznaju u bilansu uspjeha na sistemskoj osnovi, tokom perioda u kojima Društvo povezano troškove, za čije pokrivanje je trošarina (akciza) namijenjena, priznaje kao rashode. Društvo primljena sredstva akcize evidentira na poziciji unaprijed plaćeni odgođeni prihodi, a na osnovu povezanih troškova utvrđuje se iznos koji se priznaje kao prihod obračunskog perioda.

7. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja u 2023. godini u ukupnom iznosu od 23.762 hiljade KM (u 2022. godini u iznosu od 21.092 hiljade KM) se mogu prikazati kako slijedi:

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	2023. u 000 KM	2022. u 000 KM
Bruto plaće zaposlenih	18.275	16.172
Ostale naknade zaposlenih	5.249	4.605
Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	238	315
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja:	23.762	21.092

8. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije u 2023. godini u iznosu od 43.021 hiljada KM (u 2022. godini u iznosu od 41.184 hiljade KM) se odnose na troškove amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 42.098 hiljada KM (veza Napomena 12), troškove amortizacije nematerijalne imovine u iznosu od 309 hiljada KM (veza Napomena 14) i troškove amortizacije imovine sa pravom korištenja u iznosu od 614 hiljada KM.

9. Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga	2023. u 000 KM	2022. u 000 KM
Troškovi transportnih usluga	5	5
Troškovi usluga održavanja	12.372	9.512
Troškovi najma	79	296
Troškovi sajma	120	91
Troškovi reklame i sponzorstva	154	99
Troškovi ostalih usluga	2.031	1.184
Ukupno troškovi primljenih usluga:	14.761	11.187

10. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi	2023. u 000 KM	2022. u 000 KM
Prihodi od kamata	-	8
Pozitivne kursne razlike po kreditima	7.159	0
Ostali finansijski prihodi	614	710
Ukupno finansijski prihodi:	7.773	718
Rashodi kamata po kreditima za finansiranje	38.594	15.282
Negativne kursne razlike po kreditima	-	11.118
Ostali finansijski rashodi	670	46
Ukupno finansijski rashodi:	39.264	26.446
Neto finansijski rezultat:	(31.485)	(25.728)

11. Porez na dobit

Odredbama Zakona o cestama FBiH definisano je da Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog plana i programa rada od strane Federacije BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala. Finansijski rezultat se raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obaveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta. Počev od 2016. godine, Društvo kao osnovicu za izračun poreza na dobit odnosno kao neto rezultat iskazuje razliku između prihoda i troškova ostvarenih od naplate putarina i po tom osnovu uglavnom ostvaruje porezne gubitke.

Porez na dobit	2023. u 000 KM	2022. u 000 KM
Gubitak prije oporezivanja	(116.957)	(112.021)
Porezni učinak nepriznatih rashoda	53	7.162
Porezni učinak nepriznatih prihoda	(6.422)	(611)
Porezni gubitak	(123.326)	(105.470)
Porez na dobit po stopi od 10%	-	-
Efektivna poreska stopa	0%	0%

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit, porezni gubici se mogu prenositi za umanjenje budućih računovodstvenih perioda, ali ne duže od 5 godina. Porezni gubici nisu priznati kao odgođeno porezno sredstvo jer nije vjerovatno da postoje budući oporezivi prihodi za koje bi se mogli koristiti neiskorišteni porezni gubici.

12. Nekretnine, postrojenja i oprema

u 000 KM

	Zemljište	Građevinski i objekti	Oprema, namještaj i vozila	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2021. godine	295.148	1.337.738	116.980	1.270.825	3.020.691
Nabavka	-	-	-	509.291	509.291
Donos sa nematerijalne imovine	-	-	-	5.340	5.340
Aktiviranje	56.257	499.477	29.221	(584.955)	-
Aktivirano na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(11.630)	(11.630)
Prenos sa/na	-	(362)	1.272	(910)	-
Prenos na nematerijalnu imovinu u pripremi	-	-	-	(12)	(12)
Prenos na troškove perioda	-	-	-	(19)	(19)
Rashodovanje	-	(3.842)	(356)	-	(4.198)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	351.405	1.833.011	147.117	1.187.930	3.519.463
Korekcija početnog stanja	(3)	-	-	-	(3)
Nabavka	-	-	-	510.916	510.916
Aktiviranje	44.561	331.133	27.039	(402.733)	-
Povrat na investicije u toku	-	(1.158)	(47)	1.205	-
Aktivirano na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(1.970)	(1.970)
Prenos na troškove perioda i zalihe	-	-	-	(3.568)	(3.568)
Višak	-	-	-	2	2
Rashodovanje	-	(12)	(195)	-	(207)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	395.963	2.162.974	173.914	1.291.782	4.024.633
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2021. godine	-	175.738	82.670	4.574	262.982
Amortizacija	-	27.598	11.293	1.128	40.019
Amortizacija prethodnog perioda	-	4.003	1.883	(4.533)	1.353
Prenos sa/na	-	-	40	(40)	-
Prenos na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(1)	(1)
Rashodovanja	-	(3.503)	(311)	-	(3.814)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	-	203.836	95.575	1.128	300.539
Amortizacija	-	31.821	10.277	-	42.098
Amortizacija prethodnog perioda	-	1.994	985	(1.129)	1.850
Korekcija vrijednosti	-	-	(1)	1	-
Rashodovanja	-	(7)	(156)	-	(163)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	-	237.644	106.680	-	344.324
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	351.405	1.629.175	51.542	1.186.802	3.218.924
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	395.963	1.925.330	67.234	1.291.782	3.680.309

13. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu

Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 104.910 hiljada KM (na dan 31. decembra 2022. u iznosu od 26.547 hiljada KM) se odnose na data sredstva za izvođenje radova na autocestama i brzim cestama.

14. Nematerijalna imovina

u 000 KM

	Projektna dokumentacija i pravo korištenja tuđeg zemljišta	Softver	Ulaganja u tuđu imovinu	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2021. godine	24.966	5.563	10.373	50.907	91.809
Nabavka	-	-	-	15.103	15.103
Aktiviranje	63	12	-	(75)	-
Aktivirano sa materijalne imovine	-	-	11.630	-	11.630
Prenos na materijalnu imovinu u pripremi	-	-	-	(14.223)	(14.223)
Donos sa materijalne imovine u pripremi	-	-	-	12	12
Rashodovanje	-	-	-	(79)	(79)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	25.029	5.575	22.003	51.645	104.252
Korekcija početnog stanja	(327)	-	330	-	3
Nabavka	-	-	506	26.477	26.983
Aktiviranje	94	50	-	(144)	-
Aktivirano sa materijalne imovine	-	-	1.970	-	1.970
Prenos imovine bez naknade	-	-	(3.170)	-	(3.170)
Stanje na dan 31.12.2023. godine	24.796	5.625	21.639	77.978	130.038
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2021. godine	20.454	4.617	-	8.883	33.954
Amortizacija	458	317	-	-	775
Donos sa materijalne imovine	-	1	-	-	1
Prenos na materijalnu imovinu u pripremi	-	-	-	(8.883)	(8.883)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	20.912	4.935	-	-	25.847
Amortizacija	-	309	-	-	309
Stanje na dan 31.12.2023. godine	20.912	5.244	-	-	26.156
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	4.117	640	22.003	51.645	78.405
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	3.884	381	21.639	77.978	103.882

15. Ostala imovina i potraživanja

Ostala imovina i potraživanja	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo	25.000	25.000
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo</i>	<i>(5.000)</i>	<i>(5.000)</i>
Dugoročna razgraničenja	14	-
Ukupno ostala imovina i potraživanja:	20.014	20.000

Potraživanja od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 20.000 hiljada KM evidentirana su u skladu sa Odlukom Vlade FBiH broj: 45/10 od 25. januara 2010. godine i odnose se na kupovinu zemljišta za potrebe izgradnje autoceste i objekata na trasi Vc, na dionici Sarajevska zaobilaznica.

Tokom 2013. godine potraživanja za kratkoročne pozajmice od JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo u iznosu od 5.000 hiljada KM su reklasifikovana na dugoročne pozajmice, obzirom da je Uprava očekivala da potraživanja neće biti naplaćena u roku od 12 mjeseci. U 2017. godini Društvo je evidentiralo umanjeње vrijednosti potraživanja u iznosu od 5.000 hiljada KM.

16. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Transakcijski računi - domaća valuta	5.173	18.324
Transakcijski računi - strana valuta	85	8
Blagajna - domaća valuta	442	238
Blagajna - strana valuta	34	14
Ukupno novac i novčani ekvivalenti:	5.734	18.584

17. Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Potraživanje iz budžeta po odlukama Vlade FBiH	20.870	4.346
Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize	14.486	14.468
Potraživanja za povučena, a neiskorištena sredstva po EIB kreditima	45.628	12.332
Ostala imovina i potraživanja	788	643
Potraživanja za PDV	62.265	38.174
Kratkoročna razgraničenja	45	41
Ukupno ostala imovina i potraživanja, uključujući razgraničenja:	144.082	70.004

Potraživanja iz budžeta FBiH po odlukama Vlade FBiH se odnosi na sljedeću odluku:

u 000 KM

Odluka Vlade FBiH	Investicija	Kapitalni transfer	Odobreno Društvu	Potraživanja na dan 31.12.2023.	Realizovano na dan 31.12.2023.
Odluka broj: 370/2023 od 16.03.2023. godine	Izgradnja autoceste Orašje-Tuzla, dionica Maoča-Tuzla	147.600	10.000	762	969
	Izgradnja brze ceste Bihać-Cazin-Kladuša-RH, dionica Bihać-Cazin, poddionica Kamenica-Bisovac		9.000	354	1.075
	Izgradnja brze ceste Mostar-Široki Brijeg-granica RH		10.000	3.596	10.000
	Izgradnja brze ceste Lašva-Travnik-Jajce, dionica Nević polje-Turbe		3.000	697	1.935
	Izgradnja brze ceste Lašva-Nević polje		42.000	3.314	22.842
	Izgradnja brze ceste Prača-Goražde		46.600	12.147	26.365
Ukupno:	147.600	120.600	20.870	63.186	

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Najvažniji izvor finansiranja su akcize na gorivo u iznosu od 0,20 KM/l, a za prikupljanje sredstava je zadužena Uprava za indirektno oporezivanje BiH. Praksa je da se raspodjeli cca 90% prikupljenih sredstava u redovnim mjesečnim intervalima, a 10% prikupljenih sredstava je na računima UIO do raspodjele kada se utvrđuje pravi omjer raspodjele po entitetima. Kako raspodjela nije izvršena od juna 2017. godine, prema dostupnim informacijama, ukupni akumulirani iznos akcize koja nije raspoređena iznosi cca. 250 miliona KM, a prema ranijem omjeru raspodjele, Federaciji Bosne i Hercegovine (odnosno Društvu) pripada više od 60% akumuliranog iznosa. Navedeni iznos nije evidentiran u bilansu stanju, jer se prema usvojenim računovodstvenim politikama, na kontu unaprijed naplaćeni prihod isti evidentira u momentu priliva sredstava na transakcijski račun Društva.

Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize u iznosu od 14.486 hiljada KM se odnose na prikupljena sredstva od akciza za decembar 2023. godine. Ista su naplaćena u januaru 2024. godine.

Kretanje na potraživanjima za prikupljena sredstva od akcize je kako slijedi:

Potraživanja za prikupljena sredstva od akcize	u 2023. u 000 KM	u 2022. u 000 KM
Stanje na dan 01. januara	14.468	14.883
Naplaćena akciza iz 2022. godine	(14.468)	(14.883)
Prikupljena akciza u periodu (veza Napomena 21)	179.921	166.483
Naplaćena akciza iz 2023. godine	(165.435)	(152.015)
Stanje na dan 31. decembra	14.486	14.468

Potraživanja za povučena, a neiskorištena sredstva po EIB kreditima u iznosu od 45.628 hiljada KM se najvećim dijelom, u iznosu od 45.624 hiljade KM, odnosi na sredstva po kreditu odobrenom Društvu od strane Evropske investicijske banke (EIB) za dionicu Medakovo-Poprikuše (Koridor Vc), koja su postala efektivna na dan 31. decembra 2023. godine, ali još nisu povučena. Ova potraživanja će biti zatvarana u narednom periodu povlačenjem sredstava, tj. realizacijom tranši.

18. Kapital

Kapital	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Osnovni kapital	2	2
Ostali oblici vlasničkog kapitala	422.561	422.561
Nerasporođena dobit ranijih perioda	142.906	133.013
Nerasporođena dobit izvještajnog perioda	20.284	9.893
Ukupno kapital:	585.753	565.469

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembra 2023. godine iskazan u iznosu od 2 hiljade KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 2 hiljade KM) odgovara kapitalu Društva upisanom u sudski registar Općinskog suda u Mostaru, po kom je 100% vlasnik Društva Federacija Bosne i Hercegovine.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Ostali oblici vlasničkog kapitala čini imovina Osnivača (cestovna infrastruktura), prvobitno evidentirana u bilansu stanja u iznosu od 389.870 hiljada KM. Na dan 31. decembra 2021. Društvo je evidentiralo neto kumulativni efekat promjene računovodstvene politike u dijelu priznavanja prihoda od akciza. U korist pozicije ostali oblici vlasničkog kapitala evidentirano je 32.691 hiljada KM za realizovana finansiranja projekata.

19. Obaveze po dugoročnim kreditima

Obaveze po dugoročnim kreditima	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Evropska investicijska banka (EIB)	971.434	791.316
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	601.368	539.193
OFID-OPEC Fond za međunarodni razvoj	201.200	206.719
Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj	104.081	80.646
Razvojna banka FBiH Sarajevo	6.333	11.400
Podzbir:	1.884.416	1.629.274
<i>Manje: Tekuće dospjeće dugoročnih kredita (veza Napomena 24)</i>	<i>(123.779)</i>	<i>(193.543)</i>
Ukupno obaveze po dugoročnim kreditima:	1.760.637	1.435.731
Reprogramirane obaveze po kamatama	54.588	-
Ukupno obaveze po kreditima – glavnica i kamata	1.815.225	1.435.731

Dugoročni krediti dospijevaju na naplatu kako slijedi:

Po pozivu ili u roku od godine dana	123.779	193.543
U drugoj godini	138.795	116.277
Od treće do, uključivo, pete godine	355.697	294.384
Nakon pet godina	1.266.145	1.025.070
Ukupno dugoročni krediti:	1.884.416	1.629.274

EBRD 38716 - Sredstva pozajmljena od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) odnose se na obavezu u skladu sa Ugovorom o podzajmu potpisanog sa Federacijom BiH od 22. decembra 2011. godine, a na osnovu ugovora o zajmu koji je Bosna i Hercegovina potpisala sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj od 28. oktobra 2008. godine. Iznos odobrenog kredita je 180 miliona EUR. Prema ugovorenim uslovima, kredit je odobren u svrhe finansiranja projekta koridor Vc (četiri projekta: 1. dionica Kakanj – Drivuša; 2. dionica Vlakovo – Tarčin, 3. dionice Počitelj – južna granica i Odžak – sjeverna granica, 4. konsultantske usluge). Period otplate kredita je u 24 polugodišnje rate, sa grace periodom od pet godina. Ugovorom je predviđeno da će Društvo plaćati 0,5% naknade za nepovučeni iznos sredstava na godišnjem nivou. Sredstva su se mogla koristiti do 31. decembra 2014. godine. Prvi amandman na ugovor br. 1 za dodatnih 25 miliona EUR (tranša B) potpisanje između BiH i EBRD - a 24. juna 2013. godine, a između FBiH, koju predstavlja FMF, i Društva 28. oktobra 2014. godine. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Amandman 2 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 30.096 hiljada EUR (58.863 hiljada KM) sa

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

dospjećem po tranšama A i B, u periodu 24.05.2025-24.05.2026 (po tri polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 75.529 hiljada KM.

Nadalje, tokom 2017. i 2018. godine Društvo je potpisalo Podugovor o zajmu sa Federacijom BiH za projekte koridor Vc poddionica Buna – Počitelj i poddionica Donja Gračanica – Tunel Zenica, te projekat Donja Gračanica (Tunel pečuj – Klopče) i dionica Svilaj – Odžak. Ukupno odobrena sredstva po pomenutim projektima iznose 156 miliona EUR-a.

EBRD 47372 – Sporazum o zajmu potpisan je između BiH i EBRD-a 22. decembra 2015. godine, a podugovor između FBiH i Društva 24. januara 2017. godine, na ukupan iznos od 80 miliona EUR, za izgradnju dionice koridora V-c, poddionica Buna – Počitelj i poddionica Donja Gračanica (tunel Pečuj) – tunel Zenica. KM. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 8.429 hiljada EUR (16.486 hiljada KM) sa dospjećem 20.02.2031-20.08.2031. godine (dva polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 106.981 hiljada KM.

EBRD 48999 - Kredit sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) – Osnovni sporazum o zajmu potpisan je između BiH i EBRD-a 22. decembra 2016. godine, a između FBiH i Društva 5. februara 2018. godine, na iznos od 76 miliona EUR. Namijenjen je za izgradnju autoceste koridora V-c, dionice Donja Gračanica (tunel Pečuj) – Klopče i dionica Svilaj – Odžak. Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 112.218 hiljada KM. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za kamatu u iznosu od 8.842 hiljada EUR (17.293 hiljada KM) sa dospjećem 20.02.2031-20.08.2031. godine (dva polugodišnja anuiteta).

EBRD 49058 – Ugovor o zajmu potpisan je između BiH i EBRD-a 12. septembra 2018. godine, a supsidijarni ugovor između BiH i FBiH 23. oktobra 2020. godine, na ukupan iznos od 180 miliona EUR (tranša A i tranša B) za izgradnju dionice koridora V-c, Poprikuše – Nemila, Tunel Ivan (lot 2) i Mostar Jug – tunel Kvanj. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2023. godine povuklo 230.593 hiljada KM. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za kamatu u iznosu od 20.629 hiljada EUR (40.347 hiljada KM) sa dospjećem po tranšama, u periodu od 30.09.2033-30.09.2037. godine.

EBRD 50603 – Dana 9. maja 2019. godine, Bosna i Hercegovina potpisala je Ugovor o finansiranju sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, a dana 23. februara 2021. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 60 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc - obilaznica Doboj (izgradnja dionice Putnikovo Brdo - Medakovo). Rok otplate kredita je 12 godina sa grace periodom od 4 godine. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2023. godine povuklo 76.047 hiljada KM. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice, kamatu i taksu u iznosu od 3.269 hiljada EUR (6.394 hiljada KM) sa dospjećem 15.11.2034-15.11.2035. godine (tri polugodišnja anuiteta).

EIB 24775 - Sredstva pozajmljena od Evropske investicione banke (EIB) odnose se na obavezu u skladu sa Ugovorom o podzajmu potpisanog sa Federacijom BiH od 22. decembra 2011. godine, a na osnovu ugovora o finansiranju koji je Bosna i Hercegovina potpisala sa Evropskom investicionom bankom od 18. decembra 2008. godine. Iznos odobrenog kredita je 75 miliona EUR. Prema ugovorenim uslovima, kredit je odobren u svrhe finansiranja projekta koridor Vc (izgradnja dionice Drivuša – Kakanj). Period otplate kredita definisan je najkasnije 6 godina od uplate prve tranše, a plaćanje posljednje rate će biti najranije 4, a najviše 25 godina od dana uplate posljednje tranše. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 6.544 hiljada EUR (12.800 hiljade KM) sa dospjećem po tranšama, u periodu od 27.02.2036-04.04.2038. godine. Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 106.166 hiljada KM.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

- EIB 31174 - Dana 22. avgusta 2012. godine, Vlada Bosne i Hercegovine je potpisala Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom kojim su odobrena sredstva u iznosu od 166 miliona EUR u svrhu izgradnje 31 km autoceste na Koridoru Vc. Projekt je podijeljen u dvije glavne dionice kako slijedi: dionica dužine 20,35 km od Vlakova do Tarčina i dionica dužine 10,76 km na sjevernoj granici sa Hrvatskom, od Svilaja do Odžaka. Početkom aprila 2013. godine potpisan je supsidijarni ugovor sa JP Autoceste FBiH i Ministarstva finansija FBiH. Period otplate kredita definisan je u periodu od 25 godina sa grace periodom od 4 godine. Sredstva su bila raspoloživa do 5. decembra 2015. godine, međutim ista su u potpunosti povučena tokom 2014. godine. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 14.196 hiljada EUR (27.765 hiljada KM) sa dospjećem po tranšama, u periodu od 03.01.2039-07.05.2040. godine. Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 272.964 hiljada KM.
- EIB 83975 - Dana 29. oktobra 2014. godine, Vlada Bosne i Hercegovine potpisala je Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom, a dana 10. juna 2016. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 100 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc Počitelj-Bijača za poddionicu Počitelj-Zvirović. Rok otplate kredita je 25 godina sa grace periodom od 6 godina. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2023. godine povuklo pet tranši, stanje duga 121.457 hiljada KM. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za kamatu u iznosu od 1.175 hiljada EUR (2.299 hiljada KM) sa dospjećem po tranšama, u periodu od 15.10.2044-27.12.2048. godine.
- EIB 86971 - Dana 26. aprila 2018. godine, Vlada Bosne i Hercegovine potpisala je Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom, a dana 29. novembra 2018. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 50 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc Zenica Sjever. Rok otplate kredita je 25 godina sa grace periodom od 6 godina. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2023. godine povuklo četiri tranše, stanje duga 62.587 hiljada KM. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za kamatu u iznosu od 335 hiljada EUR (655 hiljada KM) sa dospjećem po tranšama, u periodu od 25.11.2045-15.04.2048. godine.
- EIB 89502 - Bosna i Hercegovina je dana 27. februara 2020. godine potpisala Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom, a dana 15. decembra 2020. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 140 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc - Središnji dio (izgradnja dvije nepovezane dionice: Poprikuša-Nemila i Tarčin - Ivan). Rok otplate kredita je 25 godina sa grace periodom od 6 godina. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za kamatu u iznosu od 3.483 hiljada EUR (6.812 hiljada KM) sa dospjećem po tranšama, u periodu od 23.01.2047-22.12.2048. godine. Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 273.816 hiljada KM.
- EIB 91682 - Bosna i Hercegovina je dana 28. decembra 2020. godine potpisala Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom, a dana 24. oktobra 2022. godine potpisan je podugovor između Federalnog ministarstva finansija i JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar kojim su odobrena sredstva u iznosu od 340 miliona EUR za projekat na Koridoru Vc - (izgradnja dionice: Medakovo - Poprikuše). Rok otplate kredita je 25 godina sa grace periodom od 6 godina. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2023. godine povuklo sredstva u iznosu od 134.444 hiljada KM.
- OFID 1588 P - Dana 3. septembra 2014. godine potpisan je Sporazum o zajmu između Bosne i Hercegovine i OPEC Fond za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje projekta koridor Vc (izgradnja poddionice Klopče – Donja Gračanica, komponenta A). Odobreni iznos zajma je 48 miliona USD, uz definisani grace period od 5 godina, te kamatnu stopu od 3%. Sredstva su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 7.005 hiljada USD (13.192 hiljade KM) sa dospjećem 15.09.2034-

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

15.09.2035. godine (tri polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 68.481 hiljada KM.

OFID 1589 PB - Sporazum o zajmu potpisan je 8. februara 2015. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje koridora V-c (izgradnja poddionice Klopče – Donja Gračanica, komponenta B). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 15. februara 2016. godine. Odobreni iznos zajma je 24 miliona EUR, uz definisani grace period od pet godina, te kamatnu stopu od 4,5%. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 2.837 hiljada EUR (5.549 hiljada KM) sa dospjećem 15.08.2032-15.02.2033. godine (dva polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 37.069 hiljada KM.

OFID 12663 PB - Sporazum o zajmu potpisan je 30. avgusta 2018. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje koridora V-c (izgradnja dionice Nemila – Donja Gračanica Komponenta B, Zenica sjever i poddionice Nemila – Vranduk, Vranduk – Ponirak i Ponirak – Donja Gračanica). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 26. maja 2020. godine. Odobreni iznos zajma je 24,3 miliona EUR, uz definisani grace period od četiri godine, te kamatnu stopu od 4,7%. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 4.285 hiljada EUR (8.381 hiljade KM) sa dospjećem 15.09.2036-15.09.2037. godine (tri polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 47.527 hiljada KM.

OFID 12665 P - Sporazum o zajmu potpisan je 30. avgusta 2018. godine između Bosne i Hercegovine i OPEC Fonda za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje koridora V-c (izgradnja dionice Nemila – Donja Gračanica Komponenta A, Zenica sjever i poddionice Nemila – Vranduk, Vranduk – Ponirak i Ponirak – Donja Gračanica). Supsidijarni ugovor između BiH i FBiH zaključen je 26. maja 2020. godine. Odobreni iznos zajma je 27,15 miliona USD, uz definisani grace period od pet godina, te kamatnu stopu od 3%. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 2.533 hiljada USD (4.736 hiljada KM) sa dospjećem 15.09.2038-15.09.2039. godine (tri polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 48.123 hiljade KM.

KF 794 - Dana 24. novembra 2009. godine Ministarstvo finansija i trezora BiH potpisalo je kreditni sporazum sa Kuvajtskim fondom za arapski ekonomski razvoj kojim su odobrena sredstva u iznosu od 10,5 miliona KWD. Sredstva su odobrena za izgradnju dionice Kakanj - Donja Gračanica, poddionica Klopče - Drivuša dužine 24 km. Period otplate kredita je definisan u periodu od 25 godina uključujući 5 godina grace perioda. Sredstva su bila raspoloživa do 31. jula 2018. godine. Sredstva kredita su u cjelosti povučena. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za glavnice i kamatu u iznosu od 745 hiljada KWD (4.433 hiljada KM) sa dospjećem 01.03.2040-01.09.2040. godine (dva polugodišnja anuiteta). Stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 51.969 hiljada KM.

KFAED 1012 - Podugovor o zajmu zaključen je dana 18. maja 2020. godine između FBiH, odnosno FMF i JP Autoceste FBiH, za izvršenje Projekta autoputa Nemila-Donja Gračanica, a na osnovu Sporazuma o zajmu zaključenog dana 19. februara 2019. godine između Kuvajtskog fonda za arapski i ekonomski razvoj i BiH. Odobreni iznos zajma je 11,6 miliona KWD, uz definisani grace period od pet godina, te kamatnu stopu od 2%. Po ovom kreditu Društvo je do dana 31. decembra 2023. godine povuklo 52.112 hiljada KM. Dana 29. decembra 2023. godine, sklopljen je Aneks 1 o reprogramu dospjelih a neplaćenih obaveza za kamatu u iznosu od 97 hiljada KWD (539 hiljada KM) sa dospjećem 15.07.2042-15.01.2043. godine (dva polugodišnja anuiteta).

RB 15688/16 - Društvo je tokom 2017. godine potpisalo Ugovor o dugoročnom kreditu sa Razvojnomo bankom FBiH u ukupnom iznosu od 38 miliona KM. Sredstva su odobrena za izmirenje obaveza po osnovu retencija iz 2016. godine. Kredit je odobren na 96 mjeseci uključujući grace periode od 6 mjeseci.

Sredstva kredita su u cjelosti povučena, stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine 6.333 hiljade KM.

20. Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima

Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima na dan 31. decembra 2023. godine su iskazane u iznosu od 18.096 hiljada KM.

U novembru 2022. godine odobrena je III (treća) emisija obveznica javnom ponudom putem berze, emisija je izvršena u periodu od 22 – 28. decembra 2022. godine.

Vrsta izdatih obveznica	Broj obveznica		Nominalna vrijednost (KM)	Stopa prinosa obveznica	Rok dospjeća
	Odobrena emisija	Upisano i uplaćeno			
A	300.000	180.964	100	3,5%	11.01.2026.

Obveznice nose kamatu na glavicu po fiksnoj k.s. od 3,5% godišnje, uz polugodišnji obračun i isplatu kamate (31.03. i 30.09.) a glavnica će biti isplaćena jednokratno po dospelju.

21. Odgođeni prihod

Odgođeni prihod	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Unaprijed naplaćeni prihodi - akciza na gorivo	941.163	853.087
Odgođeni prihodi po odlukama Vlade FBiH (veza Napomena 17)	166.839	103.653
Odgođeni prihodi po grantovima EIB-a	94.917	42.782
Odgođeni prihodi po grantovima EBRD-a	38.515	34.743
Ukupno odgođeni prihod:	1.241.434	1.034.265

Prihodi od trošarina – akciza iz člana 88. stav 2 Zakona o cestama FBiH priznaju se u bilansu uspjeha na sistemskoj osnovi, tokom razdoblja u kojima Društvo povezuje troškove, za čije pokrivanje je trošarina – akciza namijenjena, priznaju kao rashode. Odnosni i povezani rashodi i troškovi obuhvataju:

- Amortizaciju imovine javnih autocesta i brzih cesta;
- Deprecijaciju troška sticanja neamortizirajuće imovine javnih autocesta i brzih cesta;
- Troškovi pozajmljivanja;
- Kursne razlike i
- Ostale troškove u vezi javnih autocesta i brzih cesta.

Društvo primljena sredstva akcize evidentira na poziciji unaprijed naplaćeni prihodi, a na osnovu povezanih troškova utvrđuje se iznos koji se priznaje kao prihod obračunskog perioda.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Kretanje na unaprijed naplaćenim prihodima po osnovu akcize je kako slijedi:

Odgođeni prihod	u 2023. u 000 KM	u 2022. u 000 KM
Stanje na dan 01. januara	853.087	766.368
Prikupljena akciza u periodu (veza Napomena 17)	179.921	166.483
Prihod po osnovu realizacije prikupljene akcize (veza Napomena 6)	(88.193)	(79.764)
Prenos imovine bez naknade	(3.652)	-
Stanje na dan 31. decembra	941.163	853.087

22. Ostale dugoročne obaveze

Ostale dugoročne obaveze na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 10.627 hiljada KM (na dan 31. decembra 2022. u iznosu od 2.267 hiljada KM) se u cjelosti odnose na zadržana sredstva u skladu sa ugovorima.

23. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Dobavljači u zemlji	29.930	61.846
Dobavljači u inostranstvu	104.386	30.742
Ukupno obaveze prema dobavljačima:	134.316	92.588

24. Obaveze po kratkoročnim kreditima

Obaveze po kratkoročnim kreditima	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Unicredit banka d.d. – revolving kredit	26.997	15.000
Intesa SanPaolo banka d.d. BiH – revolving kredit	15.000	15.000
Raiffeisen Bank d.d. BiH – revolving kredit	16.000	5.000
Bosna Bank International d.d. – revolving kredit	5.000	5.000
ASA banka d.d. Sarajevo	1.506	-
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita (veza Napomena 19)	123.779	193.543
Prekoračenje po bankovnim računima	-	1.620

Obaveze po kratkoročnim kreditima	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Obaveze po osnovu kamata po uzetim kreditima	18.838	19.712
Ostale obaveze	1	-
Ukupno obaveze po kratkoročnim kreditima:	207.121	254.875

Kratkoročni krediti uzeti kod komercijalnih banaka su na revolving osnovi i namijenjeni su finansiranje usklađivanja novčanih tokova Društva.

Društvo je dana 01. septembra 2023. godine sklopilo Ugovor o kratkoročnom kreditu za obrtna sredstva sa ASA bankom d.d. Sarajevo, u iznosu od 2.000 hiljada KM, za finansiranje tekuće likvidnosti. Kreditna sredstva se odobravaju sa rokom povrata od 12 mjeseci od dana prve isplate sredstava. Kamatna stopa 2,85%, godišnje, fiksna, a obračunava se na iskorišteni dio kredita.

25. Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja

Ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Ostale obaveze iz poslovanja	10.557	2.426
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	1.698	1.556
Ostale obaveze	329	344
Obaveze za PDV	14	619
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	6	5
Kratkoročna razgraničenja po odlukama Vlade FBiH (veza Napomena 17)	20.870	4.346
Ostala kratkoročna razgraničenja	4.534	6.362
Ukupno ostale kratkoročne obaveze i razgraničenja:	38.008	15.658

26. Vanbilansa evidencija

Vanbilansna evidencija na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 335.234 hiljada KM (na dan 31. decembra 2022. u iznosu od 735.978 hiljada KM) se u cjelosti odnosi na evidenciju po odobrenim kreditima koja nisu realizovana.

27. Potencijalne i preuzete obaveze

Na dan 31. decembra 2023. godine protiv Društva su se vodili sudski postupci ukupne vrijednosti od 16.558 hiljada KM (31. decembra 2022. godine: 16.802 hiljada KM). Rukovodstvo Društva redovno procjenjuje i analizira rizik potencijalnih gubitaka po osnovu sudskih sporova i smatra da izvršena rezervisanja na dan 31. decembra 2023. godine predstavljaju najbolju procjenu. U skladu s tim, ukupna rezervisanja po osnovu sudskih sporova na dan 31. decembra 2023. godine iznose 3.434 hiljade KM.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

S obzirom da je u toku eksproprijacija zemljišta gdje se iznos naknade ne smatra troškom nego iznosom koji se kapitalizuje, tako Društvo ne evidentira ni obavezu dok iznos koji treba da plati ne postane izvjestan, odnosno dok se ne donese pravomoćno rješenje od nadležnog organa. Navedene obaveze su obuhvaćene finansijskim planom. Za dio predmeta je pokrenut sudski spor jer vlasnik nekretnine nije zadovoljan iznosom naknade koji je ponuđen u redovnom postupku. Procjenjeni iznos za pokrenute sporove po eksproprijaciji iznosi 4.462 hiljada KM, i isti nije evidentiran kroz bilans stanja.

Izvođač radova na dionici Drivuša - Klopče Hering d.d. Široki Brijeg podnio je arbitražni zahtjev za povećane troškove izvođenja radova u iznosu 18.316 hiljada KM. U slučaju rješavanja zahtjeva u korist izvođača, to znači dodatnu obavezu za Društvo i povećanje vrijednosti izgrađenih sredstava.

Tokom jula 2016. godine Društvo je zaprimilo Rješenje broj: 13/09-3-15-11-1309 /16 od strane Porezne uprave FBiH o dodatno utvrđenim obavezama, a po osnovu prethodno dostavljenog Zapisnika o izvršenoj kontroli broj: 13/09-3-15-10-1309/16 od 17. juna 2016. godine. Dodatno utvrđene obaveze se odnose na obaveze po osnovu poreza na dobit za period 2011 - 2015. godina, poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti, te zateznih kamata. Na navedeno Rješenje, dana 3. avgusta 2016. godine podnesena je žalba broj: 01-2254-6/16 kojom Društvo osporava sve dodatno utvrđene obaveze, i to obrazloženjem da Porezna uprava pri utvrđivanju obaveza nije uzela u obzir, osim Zakona o porezu na dobit i relevantne članove Zakona o cestama FBiH, kojima je definisana djelatnost upravitelja javnih cesta, način finansiranja, te činjenica da kod Društava koja ne posluju na komercijalnoj osnovi, razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Dana 24. avgusta 2016. godine Društvo je uputilo Poreznoj upravi dopunu žalbe na osnovu izjašnjenja v.d. direktora Porezne uprave od 22. avgusta 2016. godine broj: 13/04-49-1-1829/16. Pomenutim izjašnjenjem v.d. direktor je iznio mišljenje o tome da inspektori pri kontroli nisu postupili po svim važećim zakonima, tj. nisu trebali izvršiti obračun i naložiti uplatu poreza na dobit u iznosu od 33.394 hiljade KM, te zatezne kamate u iznosu od 11.865 hiljada KM.

Međutim, skrećemo pažnju da je Društvo na osnovu upita, dana 29. juna 2016. godine zaprimilo mišljenje Ministarice Federalnog ministarstva finansija koje potvrđuje ranije navode Porezne uprave da je Društvo ipak obveznik poreza na dobit. Dana 22. avgusta 2017. godine Društvu je ispostavljeno Dopunsko Rješenje broj: 13/09-3-15-11-1309-1/16, kojim se definiše da je porezni obveznik (Društvo) dužan obračunati zakonski propisane zatezne kamate za dane kašnjenja od 30. aprila 2016. do dana kada se izvrši uplata, te da se prigovor Društva na prvobitni Zapisnik odbacuje kao neutemeljen. Tokom oktobra 2017. godine Društvo je uložilo žalbu na dopunsko rješenje.

Društvo je, na osnovu člana 263. Zakona o upravnom postupku FBiH, dana 27. marta 2019. godine, putem zakonskog zastupnika direktora Društva, uputilo Vladi Federacije BiH, Zahtjev za vanredno ukidanje rješenja Federalnog ministarstva finansija broj: 03-15-1093/16 A.D. od 16. oktobra 2018. godine, Rješenja Porezne uprave FBiH broj 13/09-3-15-11-1309/16 od 19. jula 2016. godine i dopunskog Rješenja broj 13/09-3-15-11-1309-1/16 od 22. avgusta 2017. godine, međutim po navedenom zahtjevu Vlada se nije očitovala.

Kantonalni sud u Sarajevu je dana 03. oktobra 2023. godine donio Presudu broj: 09 O U 032823 18 U, koja glasi:

„Tužba se uvažava, osporeno rješenje se poništava i predmet se vraća tuženom organu na ponovni postupak“.

Federalno ministarstvo finansija je donijelo Rješenje broj: 03-15-1093/16 S.O. (IN), kojim se poništavaju prethodna rješenja i predmet se vraća u prvostepeni postupak. Porezna uprava FBiH, kantonalni ured Mostar je proveo ponovni postupak i dostavio Rješenje broj: 1309-3-12-20-1309/16 od 24. januara 2024. godine u kojem potvrđuju navode iz prvostepenog rješenja iz 2016. godine, odnosno nije prihvaćen niti jedan argument, te je utvrđena obaveza u iznosu od 45.415 hiljada KM.

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Društvo je na zaprimljeno Rješenje pravovremeno izjavilo žalbu, te do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja nije primljen odgovor od nadležnih organa.

Društvo je na dan 31. decembra 2023. godine imalo aktivnih bankarskih garancija u iznosu od 473.793 hiljada KM.

Kao što je navedeno u Napomeni 19, Društvu su odobrena kreditna sredstva u ukupnom iznosu od 3.318.504 hiljade KM, od čega je na dan 31. decembra 2023. godine povučeno 2.500.531 hiljade KM.

28. Potencijalna imovina

Bosna i Hercegovina je sklopila sporazume sa međunarodnim finansijskim institucijama za grantove iz kojih će se djelimično finansirati određene dionice autoceste. U tabelarnom pregledu dati je pregled ugovorenih grantova za koje je krajnji korisnik Društvo. Iznos potraživanja na osnovu potpisanih grantova nije iskazan u bilansu stanja, ista će biti iskazana po doznaci sredstava.

Grant	Institucija	Namjena sredstava	Datum ugovora	Vrijednost granta
Grant 49058	EBRD	Poddionica Nemila-Paprikuša	27. aprila 2022.	70.555
Grant 49058	EBRD	Tunel Ivan LOT 2	27. aprila 2022.	17.954
Ukupno:				158.489

Do 29. februara 2024. godine Društvo je naplatio iznos od 77.632 hiljade KM po osnovu navedenog granta.

29. Finansijski instrumenti

Koeficijent zaduženosti

Uprava Društva prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava Društva uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Dugoročne obaveze	1.851.881	1.467.139
Kratkoročne obaveze	380.195	364.440
Novac i novčani ekvivalenti	(5.734)	(18.584)
Neto dug	2.226.342	1.812.995
Kapital (*)	585.753	565.469
Neto koeficijent zaduženosti (%)	3,80	3,21

(*) Kapital uključuje ukupan kapital i rezerve Društva.

Kategorije finansijskih instrumenata

	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Finansijska imovina		
Kredit i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalenti)	25.805	38.737
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	1.952.421	1.802.755

Kreditni rizik

Društvo definira svoju maksimalnu izloženost u iznosu potraživanja od kupaca, te ostalih potraživanja. Kreditni rizik se može definirati kao mogućnost da dužnik ne ispuni svoje obaveze po ugovorima o poslovnoj saradnji (kupoprodaji), što rezultira finansijskim gubitkom. Kreditnim rizikom se upravlja shodno važećim politikama, kao i drugim internim aktima.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se kamatne stope promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Rizik kamatnih stopa kod toka novca je rizik da će troškovi kamata na izvore sredstava biti promjenjivi tokom perioda. Kamatnim rizikom se upravlja shodno važećim politikama, kao i drugim internim aktima, od kojih se prije svega ističe politika ugovaranja fiksnih kamatnih stopa. Društvo na dan 31. decembra 2023. godine ima obaveze po kamatonosnim kreditima i/ili zajmovima, što ga izlaže kamatnom riziku.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je potencijalni rizik da društvo neće biti u mogućnosti potpuno i bez odlaganja izvršavati sve obaveze po dospelju. Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti finansijskih sredstava adekvatnim iznosom ugovorenih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih obaveza. U cilju održavanja tekuće likvidnosti Društvo ima dostupne kratkoročne i dugoročne linije finansiranja kojima društvo redukuje rizik likvidnosti.

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik da će vrijednost finansijskih instrumenata biti promijenjena zbog promjena u kursovima.

Najveći dio kreditnih obaveza je vezan za euro te po tom osnovu je valutni rizik umjeren. Četiri međunarodna kredita od kojih su dva u dolarima, a dva u kuvajtskim dinarima čine 10,98% ukupnog duga po dugoročnim kreditima.

Na tabeli je prikazan efekat smanjenja duga pod uticajem smanjenja kursa navedenih valuta.

Kredit	Dug u izvornoj valuti 31/12/2023	u 000 KM		Efekti smanjenja obaveza
		Kurs 31.12.2023.	Kurs 31.12.2022.	
KWF 794	KWD 8.925.000	5,8149	6,111	(2.516)
KFAED 1012	KWD 8.961.773	5,8149	6,111	(1.292)
OFID 1588 P	\$ 38.384.666	1,769982	1,833705	(1.776)
OFID 12665P	\$ 27.150.000	1,769982	1,833705	(1.570)
Ukupno:				7.154

Fer vrijednosti finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza sa standardnim uslovima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni;
- Fer vrijednost ostale finansijske imovine i finansijskih obaveza se određuje u skladu sa generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontovanog novčanog toka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.

30. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Federacije BiH i obavlja aktivnosti od javnog interesa koje su utvrđene Zakonom o cestama, a poslovanje i upravljanje je regulisano propisima kojima je regulisan rad javnih preduzeća. U knjigovodstvenim evidencijama Društva nema transakcija koje bi se mogle klasifikovati kao transakcije sa povezanim pravnim licima.

31. Primanja organa upravljanja

Ukupan trošak Društva po osnovu primanja organa upravljanja se može prikazati kako slijedi:

Primanja organa upravljanja	31.12.2023. u 000 KM	31.12.2022. u 000 KM
Bruto plate i ostale naknade članovima Uprave	618	550
Naknade članovima Skupštine	1	3
Naknade članovima Nadzornog odbora	130	107
Ukupno primanja organa upravljanja:	749	660

32. Događaji nakon datuma izvještavanja

Do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja, nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva odredbama Međunarodnog računovodstvenog standarda 10 „Događaji nakon izvještajnog razdoblja“.

Do datuma revizorskog izvještaja, značajni događaji koji ne utiču na stavke u finansijskim izvještajima su kako slijedi:

Odlukom Vlade FBiH broj: 1899/2023 od 12.12.2023. godine i Odlukom Skupštine Društva broj: 1.1.-197/24 od 08.01.2024. godine imenovan je novi Nadzorni odbor čiji mandat počinje 08. januara 2024. godine i traje tri mjesesa.

- Alen Tucaković – v.d. predsjednik NO
- Marijana Buntić – v.d. člana NO
- Alen Sejdinović – v.d. člana NO
- Čamil Ganibegović – v.d. člana NO

JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

- Ante Vrdoljak – v.d. člana NO.

Dana 08. aprila 2024. godine istekao je mandat privremenom Nadzornom odboru. U toku je konkursna procedura za odabir članova Nadzornog odbora.

33. Odobrenje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su odobreni i potpisani od strane Uprave Društva 27. februara 2024. godine.

Broj: NO 1.01-3098-13/24

Datum: 25.03.2024. godine

**Predmet: Izvještaj o radu Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period januar
– decembar 2023. godine**

Nadzorni odbor JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar imenovan je Odlukom Skupštine JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar o imenovanju članova Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (broj 01-8389-4/21 od 26.07.2021. godine), a na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH o davanju prethodne saglasnosti Skupštini za imenovanje članova Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (V. broj: 1169/2021 od 08.07.2021. godine) i saglasnosti Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na prijedloge ugovora o angažovanju članova Nadzornog odbora, broj: 03-45-1449-1/21 od 06.08.2021. godine.

Za članove Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar na mandatni period od četiri (4) godine imenovani su:

- Dobroslav Galić – kao predsjednik Nadzornog odbora;
- Indira Čišić – član Nadzornog odbora;
- Marija Buntić – član Nadzornog odbora;
- Ante Vrdoljak – član Nadzornog odbora i
- Samir Kajimović – član Nadzornog odbora.

Obzirom da je kao vršioc dužnosti člana Nadzornog Odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar Samir Kajimović imenovan u tri navrata, konačno je imenovan kao član Nadzornog odbora Odlukom o imenovanju člana Nadzornog Odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar (broj 1.1-245-3/23 od 25.01.2023. godine), a na osnovu Odluke Vlade Federacije BiH o davanju prethodne saglasnosti za imenovanje vršioca dužnosti člana Nadzornog Odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, V. Broj: 1911/2022 od 30.12.2022. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 7/23).

Nadzorni odbor JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar je u periodu od 01.01.2023.do 31.12.2023.godine održao ukupno dvanaest (12) sjednica, od čega je sedam (7) redovnih i dvije (2) vanredne sjednice.

Redovne sjednice :

1. Deseta redovna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 09.01.2023. godine;
2. Jedanaesta redovna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 20.02.2023. godine;
3. Dvanaesta redovna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 05.05.2023. godine;
4. Trinaesta redovna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 26.05.2023. godine;
5. Četrnaesta redovna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 12.06.2023. godine;
6. Petnaesta redovna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 01.09.2023.godine;
7. Šesnaesta redovna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 06.11.2023.godine.

Vanredne sjednice:

1. Deveta vanredna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 11.07.2023. godine;
2. Deseta vanredna sjednica Nadzornog odbora, održana dana 08.09.2023. godine;

Na desetoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar održanoj dana 09.01.2023. godine, Nadzorni odbor je:

- Verificirao Odluke sa 8. vanredne sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar;
- Usvojio Zapisnike sa:
 - a) 9. sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar održane dana 24.10.2022. godine;
 - b) 8. vanredne sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar održane dana 14.12.2022. godine;
- Donio Odluku o usvajanju izmjena i dopuna Pravilnika o radu JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar;

Na jedanaestoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, održanoj dana 20.02.2023. godine, Nadzorni odbor je:

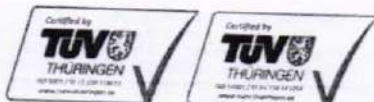
Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296564549
Registrovano u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

- Usvojio je Zapisnik sa 10. sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar održane dana 09.01.2023. godine;
- Razmatrao Plan poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu i Trogodišnji Plan poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period 2023.-2025. godine;
- Usvojio Izvještaj o radu Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period januar – decembar 2022. godine;
- usvojio Pravilnik o računovodstvu i Pravilnik o računovodstvenim politikama JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar;
- donio Odluku o poništenju javnog konkursa/natječaja za izbor kandidata za članove Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar;
- donio Odluku o ponovnom raspisivanju javnog konkursa/natječaja za izbor i imenovanje člana Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar iz redova ovlaštenih revizora;
- donio Odluku o ponovnom raspisivanju javnog konkursa/natječaja za izbor i imenovanje članova Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar; ž
- donio Odluku o imenovanju Komisije za provođenje konkursne/natječajne procedure za izbor i imenovanje članova Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar;
- razmatrao i primio k znanju izvještaje Odbora za reviziju za 9., 10. i 11. mjesec 2022. godine;
- razmatrao i primio k znanju izvještaje Službe za javne nabavke za 9., 10. i 11. mjesec 2022. godine;
- primio k znanju Informaciju o uspješnosti treće i četvrte emisije obveznica javnom ponudom putem Sarajevske berze-burze vrijednosnih papira;
- razmatrao i usvojio Odluku o davanju saglasnosti na Ugovore o cesiji;

Na dvanaestoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, održanoj dana 05.05.2023. godine, Nadzorni odbor je:

- usvojio Zapisnika sa 12. sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar održane dana 20.02.2023. godine;
- razmatrao i nije usvojio Izvještaj o realizaciji Plana poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period 01.01.-31.12.2022. godine.

Na trinaestoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, održanoj dana 26.05.2023. godine, Nadzorni odbor je:

Identifikacijski broj: 4227691540005 PDV broj: 227691540005
 Glavni račun: Union banke Sarajevo 1020010000014039
 Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
 Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
 Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296564549
 Registrovano u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

- usvojio Zapisnik sa 12. sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar održane dana 05.05.2023.g;
- donio Odluku o ispravci tehničke greške u Ugovoru o radu između Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i izvršnog direktora za projektovanje i građenje Ešefa Džafića broj: 1.01-3410-6/22 od 03.06.2023. godine;
- donio Odluku o razrješenju članova Uprave JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar;
- donio Odluku o imenovanju vršilaca dužnosti članova Uprave JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar.
- donio Odluku o usvajanju prijedloga Ugovora o radu vršilaca dužnosti članova Uprave JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar.

Na četrnaestoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, održanoj dana 12.06.2023. godine, Nadzorni odbor je:

- usvojio Zapisnik sa 13. sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar održane dana 26.05.2023. godine;
- usvojio prijedlog Plana poslovanja za 2023. godinu i prijedlog Trogodišnjeg Plana poslovanja za 2023.-2025. JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar;
- donio Odluku o usvajanju Izvještaja Centralne komisije za popis JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2022. godinu sa stanjem na dan 31.12.2022. godine sa odlukama za otpis;
- donio Odluku o usvajanju Seta godišnjih finansijskih izvještaja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2022. godinu;
- donio Odluku o raspodjeli finansijskog rezultata JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar ostvarenog u 2022. godini;
- usvojio Pravilnik o javnim nabavkama JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar;
- razmatrao i primio k znanju Izvještaje Službe za javne nabavke za 12. mjesec 2022. godine i 1., 2., 3. i 4. mjesec 2023. godine;

Na devetoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, održane dana 11.07.2023. godine, Nadzorni odbor je:

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
 Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
 Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
 Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
 Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296565459
 Registrovano u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

- donio Odluku o usvajanju prijedloga kandidata za izbor članova Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar.

Na petnaestoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, održanoj dana 01.09.2023.godine, Nadzorni odbor je:

- Verificirao Odluku sa 9. vanredne sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar održane dana 11.07.2023.g.;
- Usvojio Zapisnike sjednica Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar sa:
 - a) 14. redovne sjednice održane 12.06.2023. godine;
 - b) 9. vanredne sjednice održane 11.07.2023. godine;
- Usvojio Izvještaj o realizaciji Plana poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period 01.01.-30.06.2023. godine;
- Usvojio Izvještaj nezavisne revizije Grant Thornton d.o.o. Banjaluka o reviziji finansijskih izvještaja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar na dan 31.12.2022. godine;
- Usvojio akte zaštite na radu JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar:
 - Akt o procjeni rizika;
 - Interni akt o zaštiti na radu;
 - Pravilnik o načinu, postupku i rokovima vršenja periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu;
 - Pravilnik o vođenju evidencija, čuvanju isprava i sadržaju godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu;
- razmatrao i primio k znanju izvještaje Službe za javne nabavke za 5. i 6. mjesec 2023. godine;

Na desetoj vanrednoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, održanoj dana 08.09.2022.godine, Nadzorni odbor je:

- donio Odluku o usvajanju Plana javnih nabavki JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu;
- razmatrao i primio k znanju Izvještaj o radu Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2022. godinu.

Na šesnaestoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, održanoj 06.11.2022.godine, Nadzorni odbor je:

Identifikacijski broj: 4227691540005 PDV broj: 227691540005
 Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
 Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
 Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
 Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 33869022965654549
 Registrovano u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

- verificirao Odluke sa desete (10) vanredne sjednice Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i to:
- usvojio Zapisnike sjednica Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar sa:
 - a) 15. redovne sjednice održane 01.09.2023. godine;
 - b) 10. vanredne sjednice održane 08.09.2023. godine;
- usvojio prijedlog Rebalansa Plana poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2023. godinu;
- razmatrao i primio k znanju Izvještaje Odbora za reviziju sa 1. konstituirajuće sjednice i za 11. i 12. mjesec 2022.;
- razmatrao i primio k znanju izvještaje Službe za javne nabavke za 7. i 8. mjesec 2023. godine;

Nadzorni odbor JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar u izvještajnom periodu je donio trideset (30)

Odluka i internih akata, i to:

1. Odluku o usvajanju Izmjena i dopuna Pravilnika o radu JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj: NO 1.01-176-2/23 od 09.01.2023.godine;
2. Odluku o verifikaciji odluke o davanju saglasnosti na na dodjelu Ugovora za nabavku usluga "Kreditno zaduženje kod komercijalnih banaka u iznosu od 293.374.500,00 KM" broj: NO 1.01-176-1/23 od 09.01.2023.godine;
3. Odluka o usvajanju Izvještaja o radu Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2022.godinu, broj NO 1.01-1191-1/23 od 20.02.2023.godine;
4. Odluka o usvajanju Pravilnika o računovodstvu JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-1191-3/23 od 20.02.2023.godine;
5. Odluka o usvajanju Pravilnika o računovodstvenim politikama JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-1191-5/23 od 20.02.2023.godine;
6. Odluka o poništenju javnog konkursa/natječaja za izbor kandidata članova Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-1191-7/23 od 20.02.2023.godine;
7. Odluka o ponovnom raspisivanju javnog konkursa za izbor i imenovanje člana Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar iz reda ovlaštenih revizora, broj NO 1.01-1191-7/23 od 20.02.2023.godine;
8. Odluka o ponovnom raspisivanju javnog konkursa za izbor i imenovanje članova Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-1191-10/23 od 20.02.2023.godine;
9. Odluka o davanju saglasnosti na Ugovore o cesiji JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-1191-13/23 od 20.02.2023.godine;

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
 Glavni račun: Union banka Sarajevo 102001000014039
 Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
 Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
 Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 33869022965654549
 Registrovano u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

10. Odluka o ispravci tehničke greške o Ugovoru o radu između Nadzornog odbora JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i izvršnog direktora za projektovanje i građenje Ešefa Džafića broj 1.01-3410-6/22 od 03.06.2022. godine, broj NO 1.01-4336-1/23 od 26.05.2023.godine;
11. Odluka o razrješenju članova Uprave JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-4336-2/23 od 26.05.2023.godine;
12. Odluka o imenovanju v.d. članova Uprave JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-4336-3/23 od 26.05.2023.godine;
13. Odluka o usvajanju prijedloga ugovora o radu vršilaca dužnosti članova Uprave JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-4336-4/23 od 26.05.2023.godine;
14. Odluka o usvajanju prijedloga Plana poslovanja JP Autoceste FBiH za 2023. godinu, broj NO 1.01-3837-1/23 od 12.06.2023.godine;
15. Odluka o usvajanju prijedloga Trogodišnjeg Plana poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period 2023.-2025. godine, broj NO 1.01-3837-2/23 od 12.06.2023.godine;
16. Odluka o usvajanju Izvještaja Centralne popisne Komisije JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, broj NO 1.01-3837-3/23 od 12.06.2023.godine;
17. Odluka o utvrđivanju manjka stalnih sredstava konstatovanih popisom, broj NO 1.01-3837-4/23 od 12.06.2023.godine;
18. Odluka o otpisu stalnih sredstava, broj NO 1.01-3837-5/23 od 12.06.2023.godine;
19. Odluka o isknjižavanju sitnog inventara, broj NO 1.01-3837-6/23 od 12.06.2023.godine;
20. Odluka o otpisu vrijednosti izvršenih ulaganja u projektnu dokumentaciju, broj NO 1.01-3837-7/23 od 12.06.2023.godine;
21. Odluka o otpisu dijela habajućeg sloja na dionici autoceste Podlugovi-Sarajevo Sjever, broj NO 1.01-3837-8/23 od 12.06.2023.godine;
22. Odluka o usvajanju Godišnjih finansijskih izvještaja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za 2022. godinu, broj NO 1.01-3837-9/23 od 12.06.2023.godine;
23. Odluka o raspodjeli finansijskog rezultata-viška prihoda nad rashodima JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar ostvarenim u 2022. godini, broj NO 1.01-3837-10/23 od 12.06.2023.godine;
24. Odluka o usvajanju Pravilnika o javnim nabavkama JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-3837-4/23 od 11.06.2023.godine;
25. Odluka o usvajanju prijedloga kandidata za izbor članova Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-6239-1/23 od 11.07.2023.godine;

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federaina taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 | 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 | 33869022965654549
Registровано u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

26. Odluka o verifikaciji odluke o usvajanju prijedloga kandidata za izbor članova Odbora za reviziju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-7759-1/23 od 01.09.2023.godine;
27. Odluka o usvajanju Izvještaja o realizaciji Plana poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar za period 01.01.-30.06.2023. godine, broj NO 1.01-7759-2/23, od 01.09.2023.godine;
28. Odluka o usvajanju Izvještaja nezavisne revizije Grant Thornton d.o.o. Banja Luka o reviziji finansijskih izvještaja za 2022. godinu, broj NO 1.01-7759-3/23, od 01.09.2023.godine;
29. Odluka o usvajanju akata o zaštiti na radu JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-7759-4/23, od 01.09.2023.godine;
30. Odluka o usvajanju prijedloga Rebalansa Plana poslovanja JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar, broj NO 1.01-9601-3/23, od 06.11.2023.godine.

Orhan Pašalić

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 338690229656422
Naknada za korištenje cestovnog zemljišta: 1610200062470135 i 3386902296564549
Registrovano u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 58-01-0179-10

Broj: OR1.02- C-02/23

Datum: 05.01.2024.godina

Nadzornom odboru

U skladu sa odredbama člana 15. Zakona o cestama FBiH i članova 17. i 21. Statuta Javnog preduzeća Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine d.o.o. Mostar broj 1.1-3923-4/16 od 30.11.2016.g. Odbor za reviziju podnosi

IZVJEŠTAJ O RADU

ODBORA ZA REVIZIJU JP AUTOCESTE FBiH

ZA 2023. GODINU

Odlukom Skupštine JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar broj 1.1-6655-4/23 od 11.08.2023. godine imenovan je Odbor za reviziju u sastavu:

- Enes Baljić predsjednik Odbora za reviziju,
- Nina Džidić član Odbora za reviziju i
- Ivana Bušić član Odbora za reviziju.

U periodu od datuma imenovanja 11.08.2023. do 31.12.2023.godine imenovani Odbor za reviziju je održao ukupno pet (5) redovnih sjednica (1. do 5. sjednice), a sve u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, Statutom preuzeća i Poslovníkom o radu Odbora za reviziju. U periodu od 01.01.-11.08.2023.g. preduzeće nije imalo imenovan Odbor za reviziju, jer je mandat ranijem Odboru istekao u decembru 2022.g.

Prva sjednica Odbora za reviziju je održana u avgustu, na kojoj su prisustvovali svi članovi Odbora za reviziju, direktorica Odjela za internu reviziju, šef Odjela za internu reviziju i djelatnik Odjela za internu reviziju u svojstvu zapisničara. Na ovoj sjednici razmatrani su sljedeći akti:

1. Izvještaj o radu Odbora za reviziju za 2022. godinu - usvojen je jednoglasnom Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-7536-3/23;
2. Izvještaj o radu Odjela za Internu reviziju za 2022. godinu - usvojen je jednoglasnom Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-7536-4/23;
3. Informacija Odboru za reviziju vezano za ostvarenje Operativnog plana rada Odjela za internu reviziju za 2023. godinu za koji je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-7536-5/23, kojim se ovaj izvještaj prima na znanje;

Na 2. sjednici Odbora za reviziju koja je održana u septembru 2023. godine, prisustvovali su svi članovi Odbora za reviziju, direktorica Odjela za internu reviziju, šef Odjela za internu reviziju i djelatnik Odjela za internu reviziju u svojstvu zapisničara. Razmatrani su sljedeći izvještaji, zaključci i odluke:

1. Izvještaji zaključenih ugovora po vrsti i predmetu nabavke za mjesece decembar 2022.godine, januar 2023. i februar 2023. za koje je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-8472-3/23, kojim se ovi izvještaji primaju na znanje;
2. Izvještaji Odjela za internu reviziju o reviziji javnih nabavki za decembar mjesec 2022.g., januar 2023.g. i februar 2023. godine - usvojeni su jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-8472-4/23;
3. Strategija rizika OIR za 2023. godinu - usvojena je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-8472-5/23;
4. Strateški plan OIR za period 2023-2025 godine - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-8472-6/23;
5. Operativni plan rada Odjela za internu reviziju za 2023. godinu - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-8472-7/23;
6. Odluka o raspodjeli finansijskog rezultata – viška prihoda nad rashodima ostvarenim u 2022. godini broj: 01-1865-7/23 od 23.02.2023. godine – za koju je dato Mišljenje broj: OR 1.02-8472-8/23;
7. Dodatni izvještaj Odboru za reviziju u skladu sa članom 81. Zakona o računovodstvu i reviziji eksternog revizora Grant Thornton d.o.o. Banja Luka za 2022. godinu i izvještaja eksternog revizora Grant Thornton d.o.o. Banja Luka o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2022. godine za koji je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-8472-9/23, kojim se ovaj izvještaj prima na znanje;
8. Izvještaj Ureda za reviziju institucija FBiH o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu za koji je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-8472-10/23, kojim se ovaj izvještaj prima na znanje;

Odbor za reviziju je u oktobru mjesecu održao jednu i to treću po redu sjednicu. U skladu sa članom 9. Poslovnika o radu Odbora za reviziju, jedan član Odbora za reviziju se putem e-maila izjasnio da je spriječen prisustvovati sjednici i istovremeno dao saglasnost na sve materijale po dnevnom redu sjednice i istovremeno se izjasnio na sve prijedloge odluka i zaključaka po tačkama dnevnog reda. Na sjednici su prisustvovali dva člana Odbora za reviziju, direktorica Odjela za internu reviziju i šef Odjela za internu reviziju u svojstvu zapisničara. Razmatrani su sljedeći izvještaji, zaključci i odluke:

1. Izvještaji zaključenih ugovora po vrsti i predmetu nabavke za mjesece mart, april, maj, juni, juli i avgust 2023. godine za koje je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-9546-3/23, kojim se ovi izvještaji primaju na znanje;
2. Izvještaji Odjela za internu reviziju o reviziji javnih nabavki za mart, april, maj, juni, juli i avgust 2023. Godine - usvojeni su jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-9546-4/23;
3. Izvještaj o reviziji rashoda i troškova po osnovu slobodnih prolaza - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-9546-5/23;
4. Izvještaj o reviziji akata - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-9546-6/23;
5. Izvještaj o reviziji praćenja kreditnih obaveza preduzeća i planiranje novčanog toka - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-9546-7/23;

6. Pregledi realizacije preporuka Odjela za internu reviziju zaključno sa 31.12.2022. godine, 24.04.2023. godine i 30.06.2023. godine za koje je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-9546-8/23, kojim se ovi Pregledi realizacije preporuka primaju na znanje;
7. Godišnji izvještaj interne revizije GI-IR za 2022. godinu za koji je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-9546-9/23, kojim se ovaj izvještaj prima na znanje;

U mjesecu novembru na redovnoj 4. sjednici Odbora za reviziju, prisustvovali su svi članovi Odbora za reviziju, direktorica Odjela za internu reviziju i djelatnik Odjela za internu reviziju u svojstvu zapisničara. Razmatrani su sljedeći izvještaji, zaključci i odluke:

1. Izvještaj zaključenih ugovora po vrsti i predmetu nabavke i pregled pokrenutih postupaka za mjesec septembar 2023. godine za koji je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-9870-3/23, kojim se ovaj izvještaj prima na znanje;
2. Izvještaj Odjela za internu reviziju o reviziji javnih nabavki za septembar 2023. godine - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-9870-4/23;
3. Izvještaj o reviziji investicija i troškova održavanja - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-9870-5/23;
4. Pregled realizacije preporuka Odjela za internu reviziju zaključno sa 30.09.2023. godine za koji je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-9870-6/23, kojim se ovaj pregled realizacije preporuka prima na znanje;
5. Rebalans Operativnog plana Odjela za internu reviziju za 2023. godinu - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-9870-7/23;

Na 5. sjednici koja je održana u decembru 2023. godine, prisustvovali su svi članovi Odbora za reviziju, direktorica Odjela za internu reviziju, šef Odjela za internu reviziju i djelatnik Odjela za internu reviziju kao zapisničar. Razmatrani su sljedeći izvještaji, zaključci i odluke:

1. Izvještaji zaključenih ugovora po vrsti i predmetu nabavke i pregled pokrenutih postupaka za mjeseci oktobar i novembar 2023. godine za koja je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-10898-3/23, kojim se ovi izvještaji primaju na znanje;
2. Izvještaji Odjela za internu reviziju o reviziji javnih nabavki za oktobar i novembar 2023. godine - usvojeni su jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-10898-4/23;
3. Izvještaj o reviziji upravljanja ljudskim resursima - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-10898-5/23;
4. Strategija rizika OIR za 2024. godinu - usvojena je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-10898-6/23;
5. Strateški plan OIR za period 2024-2026 godine - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-10898-7/23;
6. Operativni plan rada Odjela za internu reviziju za 2024. godinu - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-10898-8/23;
7. Pravilnik o radu Odjela za internu reviziju - usvojen je jednoglasno Odlukom Odbora za reviziju broj: OR 1.02-10898-9/23;
8. Uputstvo o radu Odjela za internu reviziju za koje je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-10898-10/23, kojim se ovo Uputstvo primaju na znanje;
9. Povelja interne revizije za koju je jednoglasno donesen Zaključak broj: OR 1.02-10898-11/23, kojim se Povelja prima na znanje;

Odbor za reviziju je redovno za sve mjesece od kada je imenovan u 2023. godini održavao sjednice, te je sa svake održane sjednice dostavljao izvještaj Nadzornom odboru o radu na održanim sjednicama.

U periodu od 01.01.2023.godine do 31.12.2023.godine, Odbor za reviziju je usvojio dvadeset i dvije preporuke, od toga dvadeset i jednu preporuku datu od strane Odjela za internu reviziju i jednu preporuku datu od strane Odbora za reviziju, čija će se realizacija pratiti u tekućem periodu.

Tokom ovog izvještajnog perioda predsjednik Odbora za reviziju je pozvan i prisustvovao je jednoj sjednici Nadzornog odbora JP Autoceste Federacije BiH, održanoj 06.11.2023.godine, na kojoj je upoznao članove Nadzornog odbora o izvještajima o radu Odbora za reviziju iz novembra i decembra 2022.godine (ovi izvještaji su izvještaji Odbora za reviziju iz starog saziva i nisu razmatrani na sjednicama zbog isteka mandata Odbora za reviziju) te za avgust 2023.godine sa prve sjednice Odbora za reviziju u novom sazivu.

Predsjednik Odbora za reviziju

Enes Baljić

Identifikacijski broj 4227691540005 PDV broj 227691540005
Glavni račun: Union banka Sarajevo 1020010000014039
Transakcijski račun: Raiffeisen bank dd Sarajevo, glavna filijala Mostar 1610200062470038
Federalna taksa za korištenje autoceste: 1610200062470232 i 3386902296565422
Naknada za korištenje cestovnog zamjista: 1610200062470135 i 3386902296564549
Registrovano u Općinskom sudu u Mostaru, MBS 68-01-0179-10